

תוכן העניינים

4	דוח הדירקטוריון
88	סקירת ההנהלה
106	הצהרות המנהל הכללי והחשבונאית הראשית
109	סקירת רואי החשבון המבקרים
110	תמצית דוחות כספיים

דוח הדירקטוריון

ביום 16 בנובמבר 2010 החליט הדירקטוריון של יובנק בע"מ לאשר ולפרסם את הדוחות הכספיים המאוחדים הבלתי מבוקרים של הבנק וחברות מאוחדות שלו ליום 30 בספטמבר 2010.

הדוחות הכספיים ערוכים על פי הנחיות המפקח על הבנקים.

ההתפתחויות הכלכליות בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2010

שנת 2010 עומדת להסתיים עם קצב צמיחה שנתי של התמ"ג בשיעור של כ- 4.0%. זאת, לאחר שנת 2009, שהיתה שנת משבר עם קצב צמיחה נמוך מאוד של כ- 0.8% בלבד. ההתאוששות בפעילות הכלכלית בישראל החלה עוד במהלך שנת 2009, בד בבד עם סימני התאוששות בכלכלה העולמית. לקראת אמצע שנת 2010, החלו להראות סימנים של התייצבות בקצב הצמיחה. ההערכה היא בשלב זה, שלא צפויה בטווח הקרוב האצה נוספת בפעילות הכלכלית, בדומה לקצב הצמיחה ששרר בישראל בשנים 2004 – 2007. יתרה מכך, על רקע תחזיות הצמיחה הכלכלית העולמית הנמוכות יותר לשנת 2011, גם במשק הישראלי התחזיות הן לצמיחה מעט איטית יותר בשנה הקרובה, כ- 3.5% גידול בתמ"ג. אינדיקטורים להאטה מסוימת בישראל החלו להראות כבר ברבעון השלישי של השנה, במיוחד בייצוא ובייצור התעשייתי, אף שהאינדיקטורים לגבי הצריכה הפרטית, בעיקר מחזורי הפעילות בכרטיסי אשראי והיקפי המכירות ברשתות הקמעונאיות, המשיכו להראות גידול נאה.

תחזית הצמיחה הנמוכה יותר בשנה הבאה בעולם וכתוצאה מכך גם בישראל, מעידות על כך, שהכלכלה העולמית עדיין נמצאת בטלטלה שפקדה אותה מאז שנת 2008. אי הודאות הכלכלית גברה במיוחד בגושי הכלכלה המפותחים – גוש האירו וארה"ב. הבנקים המרכזיים והממשלות באותם גושים מנסים למתן את עוצמת המשבר באמצעות מדיניות מוניטרית מרחיבה מאוד והזרמת כספים גבוהה מהתקציבים הממשלתיים. אך מאידך, האמצעים הננקטים מערערים את היציבות הכלכלית והפיננסית באותן מדינות, כאשר בחלקן כבר ננקטים אמצעי נגד מרסנים בתקציבי הממשלות בכדי להביא לגירעונות נמוכים יותר ולמנוע התפרצות עתידית של משבר כלכלי – פיננסי חדש. לקראת סוף שנת 2010, הכלכלה העולמית עדיין רחוקה מהתייצבות במדיניות הפיסקאלית והמוניטרית, בעיקר במדינות המפותחות והרבה פחות במדינות העולם השלישי, ומכאן אי הודאות הגבוהה לגבי המשך ההתפתחות הכלכלית בעולם וכתוצאה מכך גם בישראל. ישנם כלכלנים לא מעטים הצופים תקופה ממושכת של אי יציבות והאטה בפעילות הכלכלית העולמית.

בטלטלה הכלכלית העולמית מצבו של המשק הישראלי יחסית טוב, במיוחד בהשוואה לגוש האירו ולארה"ב. שיעורי הצמיחה בישראל גבוהים יותר, הגירעון בתקציב הממשלתי נמוך יותר, המערכת הפיננסית יציבה ושיעורי האבטלה נמוכים יותר. ישראל הקדימה את רוב מדינות העולם וכבר לפני למעלה משנה החלה

דוח הדירקטוריון

בהעלאה הדרגתית של הריבית, לאחר שהגיעה לרמה הנמוכה ביותר של 0.5%. מתחילת הרבעון האחרון של שנת 2010 היא עומדת על רמה של 2.0%. למעשה, מצבו של המשק הישראלי לא חייב הורדה כה דרסטית של הריבית בתחילת שנת 2009, אך ההורדה נעשתה עקב הורדות הריבית הדרסטיות בעולם, שחייבו את בנק ישראל להתאים את רמת הריבית בישראל לזו השוררת בעולם, כדי למנוע תנועות הון מסיביות מידי אל המשק הישראלי.

הורדת הריבית החדה בישראל תרמה לייצוב המשק הישראלי ולחזרת המגזר העסקי לשיעורי צמיחה מניחים את הדעת במהירות גבוהה יחסית. במקביל, היא יצרה האצה מסוימת בקצב האינפלציה. בשנתיים האחרונות, השנים 2008 – 2009, רמת האינפלציה בישראל היתה מעל הגבול העליון של יעד האינפלציה, העומד על 3.0%. רק השנה צפויה חזרה לתחום יעד האינפלציה – כ-2.5%, כאשר ציפיות האינפלציה שנה קדימה השוררות בשוק ההון עדיין מעט גבוהות יותר מ-3%. עיקר הבעיה בתחום האינפלציה נוצרה בשוק הדיור. בשוק זה, רמת הריבית המאוד נמוכה הגבירה את הביקושים להשקעה בדיור, הנושאת תשואה גבוהה יותר מהריבית הנמוכה השוררת בשוק, והוזילה מאוד את המשכנתאות למימון רכישת דירות. מאז אמצע שנת 2010 נוקט בנק ישראל בצעדים נקודתיים בתחום המשכנתאות שאמורים לייקר את המשכנתא ולרסן את קצב גידול יתרת המשכנתאות. זאת, כתחליף להעלאה גורפת של הריבית, היוצרת פער ריביות גדול מידי בין ישראל לעולם. יש להניח, שצעדי בנק ישראל, בד בבד עם מגמת גידול בהתחלות הבניה למגורים, הנראית מתחילת השנה, יביאו בסופו של דבר לאיזון בין ההיצע לביקוש בשוק הדיור, או לפחות למיתון באופן משמעותי של קצב עליית המחירים ששרר בשנתיים האחרונות.

העלאת הריבית המוקדמת בישראל בשנה האחרונה יצרה, כאמור לעיל, פער ריביות בין ישראל לעולם. פער זה הגביר את תנועות ההון לישראל, שעוד לפני היווצרות פער הריביות היה חיובי מבחינת ישראל וגרם להתחזקותו של השקל. כתוצאה מכך, בנק ישראל נאלץ להגביר את התערבותו בשוק המט"ח, כדי למנוע התחזקות גדולה מידי של השקל העלולה, להערכתו, לפגוע בסקטור הייצוא בישראל ולהאט את הפעילות הכלכלית. התערבות בנק ישראל בשוק המט"ח הביאה לכך, שבאוקטובר 2010 יתרות המט"ח בבנק ישראל כבר הגיעו לשיא של מעל 70 מיליארד דולר. ההערכה היא, שגם בחודשים הקרובים בנק ישראל ימשיך לרכוש מט"ח כדי לייצב את שער השקל, על רקע פער הריביות בין ישראל לעולם, שצפוי להימשך ואף לגדול, ובעיקר על רקע העודף השורר בחשבון השוטף במאזן התשלומים, שגם הוא צפוי להימשך בשנה הקרובה. ריבית בנק ישראל צפויה להמשיך ולעלות, אך בהדרגתיות ובמתינות, בהשפעת נתוני הצמיחה הטובים יחסית במשק הישראלי, במקביל לציפיות אינפלציוניות גבוהות יחסית, שאינן בתחום יעד האינפלציה. המתינות בהעלאת הריבית נגזרת מרמת הריבית בעולם ומרצון להימנע ממעורבות יתר בשוק המט"ח.

דוח הדירקטוריון

רווח ורווחיות

הרווח הנקי בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2010 הסתכם ב- 38.0 מיליוני ש"ח, לעומת 55.8 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון של 31.9%.

הרבעון השלישי של שנת 2010 הסתכם **ברווח נקי** בסך 12.3 מיליוני ש"ח, לעומת 17.7 מיליוני ש"ח ברבעון המקביל אשתקד, קיטון של 30.5%. הירידה נובעת בעיקרה מקיטון ברווח מפעולות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים, בעיקר בשל ירידה בתרומה לרווח של אג"ח בתיק הזמין למכירה ומירידה במימוש רווחים, נטו, בתיק זה וכן מירידה ברווחיות פעילויות מסחר נוספות בתחום הניהול הפיננסי בבנק.

הרווח מפעולות רגילות לפני מיסים הסתכם בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2010 ב- 62.4 מיליוני ש"ח לעומת 92.1 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון של 32.2%. הירידה נובעת בעיקרה מקיטון של 34.7% ברווח מפעולות מימון (46.1 מיליוני ש"ח) שקוזז בחלקו על ידי גידול של 5.2% בהכנסות התפעוליות והאחרות (4.8 מיליוני ש"ח) וקיטון של 7.5% בהוצאות התפעוליות והאחרות (10.2 מיליוני ש"ח). פרוט ההשפעות הנ"ל מופיע בניתוח הכנסות והוצאות בהמשך.

ההפרשה למיסים על הרווח מפעולות רגילות הסתכמה בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2010 ב- 23.6 מיליוני ש"ח והייתה 37.8% מהרווח ברוטו, לעומת הפרשה בסך 35.7 מיליוני ש"ח, בתקופה המקבילה אשתקד, אשר הייתה 38.8% מהרווח ברוטו.

תשואת הרווח הנקי להון העצמי, בחישוב שנתי, בהתבסס על תשעת החודשים הראשונים של השנה, הגיעה ל- 10.0% לעומת תשואה של 15.4% בתקופה המקבילה אשתקד.

תשואת הרווח מפעולות רגילות לפני מיסים להון העצמי, בחישוב שנתי כנ"ל, הגיעה לכ- 16.5% לעומת תשואה של כ- 25.8% בתקופה המקבילה אשתקד.

הרווח הנקי למניה הגיע בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2010 ל- 12.2 ש"ח, לעומת 17.9 ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

הכנסות והוצאות

הרווח מפעולות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2010 הסתכם ב- 86.7 מיליוני ש"ח לעומת 132.8 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, ירידה של 34.7%. הירידה נובעת בעיקרה מירידה בתרומה לרווח של אג"ח בתיק הזמין למכירה של ניירות ערך ישראלים וזרים ומירידה במימוש רווחים, נטו, בתיק זה.

דוח הדירקטוריון

בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2010 לא היתה ירידת ערך בעלת אופי אחר מזמני באגרות חוב. (בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2009 הרווחים הינם לאחר ניכוי ירידת ערך בעלת אופי אחר מזמני באגרות חוב בסך 12.3 מיליוני ש"ח). בנוסף, ניכרת ירידה ברווחיות ממגוון פעילויות נוספות בתחום הניהול הפיננסי בבנק, המהוות חלק מהפעילות השוטפת של הבנק.

הפרשה לחובות מסופקים הסתכמה בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2010 בהכנסה בסך 5.0 מיליוני ש"ח, לעומת הכנסה של 3.6 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. ההכנסה בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2010 ובתקופה המקבילה אשתקד נובעת מקיטון בהפרשה ספציפית, בעיקר עקב גביית חובות שהופרשו בעבר.

ההכנסות התפעוליות והאחרות הסתכמו בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2010 ב- 97.2 מיליוני ש"ח לעומת 92.4 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, עליה של 5.2%. העליה נובעת בעיקרה מגידול בפעילות שוק ההון על תחומיו השונים, אשר קוזז בחלקו על ידי קיטון ברווחי קופת הפיצויים של הבנק.

הוצאות התפעוליות והאחרות הסתכמו בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2010 ב- 126.5 מיליוני ש"ח לעומת 136.7 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, ירידה של 7.5%.

הוצאות השכר והנלוות הסתכמו בתשעת החודשים הראשונים של 2010 ב- 50.6 מיליוני ש"ח, לעומת 60.5 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, ירידה של 16.4%, הנובעת בעיקרה מקיטון בהפרשה לבונוס בהתאם לביצועי תשעת החודשים הראשונים של שנת 2010.

הוצאות אחזקה ופחת בניינים וציוד הסתכמו בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2010 ב- 16.1 מיליוני ש"ח, לעומת 16.4 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, ירידה של 1.8%.

הוצאות האחרות הסתכמו בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2010 ב- 59.8 מיליוני ש"ח בדומה לתקופה המקבילה אשתקד. התנועה בהוצאות האחרות כוללת, בין היתר, קיטון בהוצאות השירותים המקצועיים שקוזז בחלקו על ידי גידול בהוצאות המחשב והתקשורת.

שיעור הכיסוי של הוצאות התפעוליות על ידי ההכנסות התפעוליות עמד בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2010 על 76.8% לעומת 67.6% בתקופה המקבילה אשתקד.

דוח הדירקטוריון

התפתחויות בסעיפי המאזן

המאזן ליום 30 בספטמבר 2010 הסתכם ב- 7,731.8 מיליוני ש"ח לעומת 9,218.2 מיליוני ש"ח ביום 31 בדצמבר 2009, ירידה של 16.1% ולעומת 8,844.1 מיליוני ש"ח ביום 30 בספטמבר 2009, ירידה של 12.6%.

מזומנים ופקדונות בבנקים ליום 30 בספטמבר 2010 הסתכמו בסך 2,531.9 מיליוני ש"ח לעומת 2,827.8 מיליוני ש"ח ביום 31 בדצמבר 2009, ירידה של 10.5% ולעומת 3,362.9 מיליוני ש"ח ביום 30 בספטמבר 2009, ירידה של 24.7%.

ההשקעה בניירות ערך ליום 30 בספטמבר 2010 הסתכמה בסך 2,615.2 מיליוני ש"ח לעומת 2,498.2 מיליוני ש"ח ביום 31 בדצמבר 2009, עליה של 4.7% ולעומת 2,312.6 מיליוני ש"ח ביום 30 בספטמבר 2009, עליה של 13.1%.

מתוך ההשקעה בניירות ערך:

- סך של 2,216.9 מיליוני ש"ח הינו באגרות חוב ממשלתיות ומקמ"ים;
- סך של 138.0 מיליוני ש"ח אגרות חוב של בנקים בחו"ל ("יורובונדס") המפוזרות על פני כ-16 מנפיקים*;
- סך של 109.6 מיליוני ש"ח אגרות חוב של בנקים בישראל;
- סך של 12.1 מיליוני ש"ח אגרות חוב של חברות בבעלות מדינת ישראל;
- סך של 121.0 מיליוני ש"ח אגרות חוב קונצרניות המפוזרות על פני כ-35 מנפיקים**.

* מזה: השקעה בשתי אגרות חוב של שני בנקים בספרד המסתכמת ב- 14.8 מיליון ש"ח. בחודש אוקטובר 2010 נמכרה אגרת חוב בסך 9.9 מיליוני ש"ח. אגרת החוב שנותרה, מדורגת בדירוג AAA וצפויה להפדות בחודש אפריל 2015. בנוסף, השקעה באגרת חוב של בנק באירלנד מסתכמת ב-7.9 מיליון ש"ח מדורגת בדירוג A וצפויה להיפרע בפברואר 2012. שווי אגרות חוב אלו ליום 31 באוקטובר 2010 אינו שונה מהותית משוויין לתאריך המאזן. (ראה גם תוספת ד' – חשיפות למדינות זרות).

** מזה השקעה שאינה מהותית באגרות חוב מגובות במשכנתאות, בסך של כ-0.5 מיליוני ש"ח, המדורגות בדירוג AAA, אשר הונפקו על ידי FHLMC (Freddie Mac), ובעלות מח"מ של 3.3 שנים.

להלן מידע בדבר משך ושיעור הירידה בשוויין ההוגן של אגרות חוב, אשר הוכרו ישירות בהון העצמי ולא נזקפו לרווח והפסד ליום 30.9.2010 (במיליוני ש"ח):

שיעור הירידה	משך הירידה			
	עד 6 חודשים	6-9 חודשים	9-12 חודשים	מעל 12 חודשים
עד 14%	(0.6)	(1.2)	-	(3.1)
				סך הכל (4.9)

דוח הדיסקטוריון

להלן מידע בדבר משך ושיעור הירידה בשוויין ההוגן של אגרות חוב, אשר הוכרו ישירות בהון העצמי ולא נזקפו לרווח והפסד ליום 30.9.2009 (במיליוני ש"ח):

משך הירידה					שיעור הירידה
עד 6 חודשים	6-9 חודשים	9-12 חודשים	מעל 12 חודשים	סך הכל	
(3.0)	(0.1)	(0.2)	(9.4)	(12.7)	עד 20%
-	-	-	(2.6)	(2.6)	20% - 40%
(3.0)	(0.1)	(0.2)	(12.0)	(15.3)	סה"כ

להלן מידע בדבר משך ושיעור הירידה בשוויין ההוגן של אגרות חוב, אשר הוכרו ישירות בהון העצמי ולא נזקפו לרווח והפסד ליום 31.12.2009 (במיליוני ש"ח):

משך הירידה					שיעור הירידה
עד 6 חודשים	6-9 חודשים	9-12 חודשים	מעל 12 חודשים	סך הכל	
(4.8)	(0.8)	-	(6.6)	(12.2)	עד 16.8%

הירידה בשווי ההוגן של אגרות החוב ליום 30.9.2010 כוללת:

1.3 מיליוני ש"ח ירידה בשוויין ההוגן של אגרות חוב ממשלתיות ואגרות חוב ממשלתיות הנסחרות בחו"ל או אגרות חוב של חברות בבעלות ממשלתית. סך של 0.1 מיליוני ש"ח מתוך הירידה הינו לתקופה של עד 6 חודשים ו- 1.2 מיליוני ש"ח לתקופה של בין 6 ל- 9 חודשים.

1.9 מיליוני ש"ח ירידה בשוויין ההוגן של אגרות חוב של בנקים, בעיקר בנקים זרים, אשר מדורגים בדירוג A- ומעלה, (למעט אגרת חוב אחת בדירוג BBB). (ראה גם דיווח בדבר חשיפת אשראי למוסדות פיננסים זרים). סך של 0.1 מיליוני ש"ח מתוך הירידה הינו לתקופה של עד 6 חודשים ו- 1.8 מיליוני ש"ח לתקופה של מעל 12 חודשים.

1.7 מיליוני ש"ח ירידה בשוויין ההוגן של אגרות חוב קונצרניות. סך של 0.4 מיליוני ש"ח מתוך הירידה הינו לתקופה של עד 6 חודשים ו- 1.3 מיליוני ש"ח לתקופה של מעל 12 חודשים.

דוח הדירקטוריון

קרן ההון השלילית של הבנק קטנה מ- 15.3 מיליוני ש"ח ב- 30.9.09 ל- 4.9 מיליוני ש"ח נכון ליום 30.9.10. הנתונים הנ"ל הינם ללא השפעת קרן ההון החיובית וללא השפעת המס. קרן ההון הכוללת ליום 30.9.10 הינה חיובית בסך 0.2 מיליוני ש"ח, לאחר ההשפעות הנ"ל (ראה ביאור 2 – ניירות ערך ודוח על השינויים בהון העצמי).

בבחינת הצורך לביצוע הפרשה לירידת ערך, בהתאם למדיניות החשבונאית בנושאים קריטיים ואומדנים חשבונאיים קריטיים ולאור העובדה שלא חלו שינויים מהותיים אצל מנפיקי אגרות החוב האמורים ולאור כוונת הבנק והיכולת להחזיק ניירות ערך אלו עד השבת העלות, מעריכה הנהלת הבנק, כי אין צורך בביצוע הפרשה לירידת ערך בעלת אופי אחר מזמני בגין ירידות שווי אלו, בדוחות הכספיים ליום 30 בספטמבר 2010.

בחינת ירידת הערך נעשתה בהתאם לחוזר המפקח על הבנקים מיום 1.3.09. ראה פרק הדן בירידת ערך נכסים במדיניות החשבונאית בנושאים קריטיים.

האשראי לציבור ליום 30 בספטמבר 2010 הסתכם בסך 1,848.7 מיליוני ש"ח לעומת 2,021.8 מיליוני ש"ח ביום 31 בדצמבר 2009, ירידה של 8.6% ובהשוואה לסך האשראי ביום 30 בספטמבר 2009, אשר הסתכם ב- 1,864.9 מיליוני ש"ח, ירידה של 0.87%. היתרה הממוצעת של האשראי לציבור בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2010 עמדה על 1,898.0 מיליוני ש"ח, לעומת יתרה ממוצעת של 1,713.4 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של 10.8%.

הנכסים האחרים ליום 30 בספטמבר 2010 הסתכמו בסך 280.5 מיליוני ש"ח לעומת 855.9 מיליוני ש"ח ביום 31 בדצמבר 2009, ירידה של 67.2%. עיקר הירידה נובע מירידה ביתרת הסליקה בבורסה ולעומת 309.9 מיליוני ש"ח ליום 30 בספטמבר 2009, ירידה של 9.5%.

פקדונות הציבור ליום 30 בספטמבר 2010 הסתכמו בסך 6,319.7 מיליוני ש"ח לעומת 7,127.8 מיליוני ש"ח ביום 31 בדצמבר 2009, ירידה של 11.3% ולעומת 6,868.5 מיליוני ש"ח ביום 30 בספטמבר 2009, ירידה של 8.0%. היתרה הממוצעת של פקדונות הציבור בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2010 עמדה על 6,599.3 מיליוני ש"ח, לעומת יתרה ממוצעת של 6,726.4 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון של 1.9%.

פקדונות מבנקים ליום 30 בספטמבר 2010 הסתכמו בסך 84.5 מיליוני ש"ח לעומת 72.9 מיליוני ש"ח ביום 31 בדצמבר 2009, עליה של 15.9% ו- 89.6 מיליוני ש"ח ביום 30 בספטמבר 2009, ירידה של 5.7%. התנועה בסעיף זה נובעת בעיקרה מפעילות ביבנקאית יומית.

ההון העצמי של הבנק ליום 30 בספטמבר 2010 הסתכם בסך 509.2 מיליוני ש"ח לעומת 541.7 מיליוני ש"ח בסוף שנת 2009, ולעומת 532.4 מיליוני ש"ח ביום 30 בספטמבר 2009. הקיטון נובע בעיקר מדיבידנד ששולם במרץ 2010 בסך של 75 מיליון ש"ח. קיטון זה קוזז בחלקו על ידי הרווח הנקי לתשעת החודשים הראשונים של 2010 בסך 38.0 מיליון ש"ח.

דוח הדירקטוריון

יחס ההון העצמי לסה"כ המאזן ליום 30 בספטמבר 2010 הגיע ל- 6.6% לעומת 5.9% בסוף שנת 2009, לעומת 6.0% ביום 30 בספטמבר 2009.

יחס ההון, ליום 30 בספטמבר 2010, המחושב בהתאם להוראת השעה בדבר "מסגרת עבודה למדידה והלימות הון" (באזל II) הגיע ל- 20.7% בהשוואה ל- 16.7% בסוף שנת 2009, ובהשוואה ל- 23.4% ליום 30 בספטמבר 2009 (אשר חושב על פי הוראת ניהול בנקאי תקין 311).

הבנק עומד גם ביחס ההון הנדרש על פי הוראת ניהול בנקאי תקין 311. יחס ההון המזערי שנדרש על ידי בנק ישראל הינו 9%.

מגזרי פעילות

להלן תיאור קצר של מגזרי הפעילות של הבנק:

מגזר הבנקאות הפרטית – כולל את כל הלקוחות הפרטיים בבנק ועסקיהם.

מדובר הן בלקוחות פרטיים המשויכים לחטיבת הבנקאות הפרסונלית והן בלקוחות פרטיים המשויכים לחטיבת שוק ההון, אשר עיקר פעילותם הינו בניירות ערך. בנוסף, כולל המגזר את פעילות החברה לניהול נכסים פיננסיים, החברה לניהול הקרנות של הבנק ולקוחות החברה לנאמנות של הבנק, בתחום שירותי הנאמנות הפרטיות והציבוריות.

מגזר הבנקאות העסקית – כולל את כל הלקוחות המוסדיים, אשר עיקר עיסוקם הינו בתחום הפיננסי, כגון: קבוצות העוסקות בתחומי ביטוח, פנסיה וגמל, קרנות נאמנות, חברות ניהול תיקים, וכו'. לקוחות אלו משויכים לחטיבת שוק ההון.

בנוסף, כולל המגזר את לקוחות החברה לנאמנות של הבנק, בתחום שירותי הנאמנות לקרנות נאמנות.

המגזר הפיננסי – מגזר זה מאגד בתוכו את פעילות חדרי העסקות, יחידת הנזילות ואת מחלקת ניהול נכסים והתחייבויות של הבנק.

להלן הרווח הנקי (ההפסד) של מגזרי הפעילות בהשוואה לתקופה מקבילה אשתקד:

סכומים מדווחים

לתשעה חודשים שנסתיימו ביום 30 בספטמבר		
2010	2009	
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	
(0.9)	(4.4) ¹	בנקאות פרטית
25.1	20.9	בנקאות עסקית
13.0	39.1 ¹	המגזר הפיננסי
0.8	0.2	סכומים שלא הוקצו והתאמות
38.0	55.8	רווח נקי

דוח הדירקטוריון

מגזר הבנקאות הפרטית

ההפסד של מגזר הבנקאות הפרטית לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2010 הסתכם ב- 0.9 מיליון ש"ח לעומת הפסד בסך 4.4 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. בנטרול ההפסד בגין סניפי הבנקאות לאמידיים (כמפורט לעיל) היה מגזר זה רושם רווח של 7.3 מיליון ש"ח לעומת רווח של 3.7 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הקיטון בהפסד נובע מגידול בהכנסות מדמי ניהול קרנות הנאמנות ודמי ניהול תיקים של הבנק, מגידול בעמלות בתחומים שונים מפעילות לקוחות המגזר ומירידה בהוצאות התפעוליות והאחרות המועמסות על המגזר במקביל לירידה בהוצאות הבנק. נכון ליום 30.9.10 נפתחו חמישה סניפי בנקאות לאמידיים (מתוכם סניף אחד ברבעון השני של שנת 2010, שני סניפים בשנת 2008 ושניים בסוף שנת 2007).

מגזר הבנקאות העסקית

הרווח הנקי של מגזר הבנקאות העסקית לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2010 הסתכם ב- 25.1 מיליון ש"ח לעומת 20.9 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של 20.1%. העליה ברווח הנקי נובעת בעיקרה מעליה בהכנסות תפעוליות ואחרות מפעילות שוק ההון על תחומיו השונים, ומירידה בהוצאות התפעוליות והאחרות המועמסות על המגזר במקביל לירידה בהוצאות הבנק. בעקבות העברת עובדי יחידת תפעול קרנות הנאמנות של הבנק לחברת האם, הבנק הבינלאומי, ירד מספר העובדים הממוצע במגזר ב- 11 משרות.

המגזר הפיננסי

הרווח הנקי במגזר הפיננסי לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2010 הסתכם ב- 13.0 מיליון ש"ח לעומת 39.1 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון של 66.8%. הירידה ברווח הנקי נובעת בעיקרה מירידה במרווח על האג"ח בתיק הזמין למכירה של ניירות ערך ישראלים וזרים ומירידה ממימוש רווחים, נטו, בתיק זה. בתשעת החודשים הראשונים לשנת 2010 לא היתה ירידת ערך בעלת אופי אחר מזמני באגרות חוב. (בתשעת החודשים הראשונים לשנת 2009 הרווחים הינם לאחר ניכוי ירידת ערך בעלת אופי אחר מזמני באגרות חוב). בנוסף, הירידה נובעת מירידה בהכנסות ממגוון פעילויות נוספות בתחום החטיבה הפיננסית, המהוות חלק מהפעילות השוטפת של הבנק.

על פי הנחיות המפקח על הבנקים, נדרש הבנק לפצל בדוח הדירקטוריון לגבי כל מגזר את הפעילויות הבאות: בנקאות ופיננסים, כרטיסי אשראי, שוק ההון, משכנתאות, בניה ונדל"ן. לבנק אין פעילות מהותית בתחומי כרטיסי האשראי, משכנתאות, בניה ונדל"ן.

דוח הדירקטוריון

להלן תמצית תוצאות הפעילות של מגזר הבנקאות הפרטית (במיליוני ש"ח):

סכומים מדווחים

בנקאות ופיננסים	שוק ההון	סך הכל	בנקאות ופיננסים	שוק ההון	סך הכל
לשלושה חודשים שנתיים ביום 30 בספטמבר 2010	לשלושה חודשים שנתיים ביום 30 בספטמבר 2010	לשלושה חודשים שנתיים ביום 30 בספטמבר 2010	לשלושה חודשים שנתיים ביום 30 בספטמבר 2010	לשלושה חודשים שנתיים ביום 30 בספטמבר 2010	לשלושה חודשים שנתיים ביום 30 בספטמבר 2010
רווח מפעולות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים:					
- מחיצוניים	6.7	0.5	7.2	0.1	1.7
- בינמגזרי	24.7	0.2	24.9	0.1	8.8
הכנסות תפעוליות ואחרות:					
- מחיצוניים	15.0	19.4	34.4	6.3	11.9
- בינמגזרי	(3.3)	1.8	(1.5)	0.7	(0.4)
סך הכנסות	43.1	21.9	65.0	7.2	22.0
הפרשה לחובות מסופקים	(0.7)	-	(0.7)	-	(0.2)
רווח נקי (הפסד)	(0.1)	(0.8)	(0.9)	(0.5)	² -

סכומים מדווחים

בנקאות ופיננסים	שוק ההון	סך הכל	בנקאות ופיננסים	שוק ההון	סך הכל
לשלושה חודשים שנתיים ביום 30 בספטמבר 2009	לשלושה חודשים שנתיים ביום 30 בספטמבר 2009	לשלושה חודשים שנתיים ביום 30 בספטמבר 2009	לשלושה חודשים שנתיים ביום 30 בספטמבר 2009	לשלושה חודשים שנתיים ביום 30 בספטמבר 2009	לשלושה חודשים שנתיים ביום 30 בספטמבר 2009
רווח מפעולות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים:					
- מחיצוניים	9.4	0.7	10.1	0.2	4.4
- בינמגזרי	21.2	0.1	21.3	-	5.4
הכנסות תפעוליות ואחרות:					
- מחיצוניים	¹ 13.5	¹ 15.4	¹ 28.9	¹ 5.9	¹ 10.6
- בינמגזרי	(2.9)	1.9	(1.0)	0.7	(0.6)
סך הכנסות	¹ 41.2	¹ 18.1	¹ 59.3	¹ 6.8	¹ 19.8
הפרשה לחובות מסופקים	(0.6)	-	(0.6)	-	(0.3)
הפסד	¹ (1.5)	¹ (2.9)	¹ (4.4)	¹ (0.5)	¹ (1.0)

1 מוין מחדש.

2 סכום נמוך מ- 0.1 מיליוני ש"ח.

דוח הדירקטוריון

להלן תמצית תוצאות הפעילות של מגזר הבנקאות העסקית (במיליוני ש"ח):

סכומים מדווחים

בנקאות ופיננסים	שוק ההון	סך הכל	בנקאות ופיננסים	שוק ההון	סך הכל
2010	בספטמבר	לשלושה חודשים שנסתיימו ביום	2010	בספטמבר	לשלושה חודשים שנסתיימו ביום
2.5	17.9	18.8	53.0	55.5	0.9
(0.2)	-	(0.1)	-	(0.2)	-
21.3	55.0	76.3	6.6	18.4	25.0
-	-	-	-	-	-
9.2	15.9	25.1	2.6	5.9	8.5

סכומים מדווחים

בנקאות ופיננסים	שוק ההון	סך הכל	בנקאות ופיננסים	שוק ההון	סך הכל
3.8	1.9	5.7	0.2	0.7	0.9
15.9	-	15.9	6.1	-	6.1
3.8	50.6 ¹	54.4	1.7 ¹	17.7 ¹	19.4
(0.7)	-	(0.7)	(0.3)	-	(0.3)
22.8 ¹	52.5 ¹	75.3	7.7 ¹	18.4 ¹	26.1
(0.2)	-	(0.2)	-	-	-
10.8 ¹	10.1 ¹	20.9	4.2 ¹	4.2 ¹	8.4

דוח הדירקטוריון

מדיניות ניהול הסיכונים

1. כללי

- א. פעילותו של הבנק מלווה בחשיפה לסיכונים, כשהמהותיים מביניהם הינם: סיכוני אשראי, סיכוני שוק ונזילות, סיכונים תפעוליים וסיכונים משפטיים.
- ב. מדיניות ניהול הסיכונים של הבנק מכוונת להשגת היעדים האסטרטגיים והעסקיים שנקבעו ולהגדלת תוחלת הרווח, תוך טיפוח התמחויות בבנק, ניצול היתרונות למגוון וגודל, תוך שמירה על רמות הסיכון שאושרו ועל קיומם של מנגנוני ניהול, בקרה וביקורת נאותים.
- ג. תפיסת הסיכון הכוללת של הבנק מושתתת על העיקרון כי לכל פעילות בנקאית הטומנת בחובה סיכון יוגדרו ויאופיינו: מדיניות ותיאבון סיכון, מגבלות חשיפה לתחומי הגדרת הסיכון ועומק החשיפה, מערך בקרה וביקורת, מערך דיווח, מנגנון לכימות הרווח ומדידתו ודיווח עליו על פי אמות מידה מקובלות.
- ד. ניהול הסיכונים ובקרתם מתבצעים באמצעות תשתית נאותה של מנגנוני שליטה, פיקוח, בקרה וביקורת, במסגרת הקבועה בהוראות הפיקוח על הבנקים בבנק ישראל.
- ה. מר יעקב גרטן, סמנכ"ל, מנהל חטיבת המטה, הינו מנהל הסיכונים הראשי של הבנק. מר שמעון וקנין, מנהל החטיבה הפיננסית, הינו מנהל סיכוני השוק והנזילות של הבנק. מר דוד כץ, מנהל מחלקת ניהול סיכונים ואשראי, הינו מנהל סיכוני האשראי של הבנק. גברת מיכל טילו, מנהלת מחלקת רגולציה ותהליכים, הינה מנהלת הסיכונים התפעוליים של הבנק.
- עו"ד רחלי שאול השרוני, היועצת המשפטית של הבנק, הינה מנהלת הסיכונים המשפטיים של הבנק.
- ו. הסיכונים הנוספים אליהם חשוף הבנק (ראה טבלת דיון בגורמי סיכון בעמוד 57), מנוהלים ומפוקחים אף הם כחלק מהניהול העסקי הכולל, ועל ידי כל אחד מחברי ההנהלה בתחום הנתון לאחריותו, ובמקביל, כחלק מניהול הסיכונים האינטגרטיבי של הבנק.

התייחסות הדירקטוריון והנהלה לסוגיות ניהול הסיכונים

- השליטה, הפיקוח והבקרה על נאותות ניהול הסיכונים בבנק נעשים, בין היתר, על ידי הדירקטוריון, ועדות מטעמו ועודות הנהלה בתחומי הסיכון השונים, כשהמרכזיות שבהן הינן:
- א. דירקטוריון הבנק מתווה אחת לשנה את מדיניות החשיפה הכוללת לסיכונים השונים באמצעות דיון ואישור מסמך מדיניות ניהול הסיכונים של הבנק. מסמך זה קובע, בין היתר, את תיאבון הסיכון הכולל, מסגרות הסיכון ותקורות החשיפה המותרות בתחומי הפעילות ובמגזרים השונים, וכן מציב סטנדרטים לניהול, מדידה, בקרה, ודיווח על החשיפה לסיכונים השונים.

דוח הדירקטוריון

- ב. בכל ישיבת דירקטוריון מתבצעים מעקב ובקרה אחר ההתפתחויות בחשיפות הפיננסיות העיקריות ובחינת עמידה במגבלות. כמו כן, מבצע הדירקטוריון מעקב ובקרה על עמידת הבנק במגבלות שנקבעו ואחר נאותות מערך ניהול ובקרת הסיכונים בבנק.
- ג. הדירקטוריון הקים ועדה מטעמו – ועדת ניהול סיכונים שהחל משנת 2010 מתכנסת מדי רבעון ומרכזת את כל האמור בסעיף ב' לעיל.
- ד. ועדת אשראי של הדירקטוריון מתכנסת גם היא מדי רבעון ודנה באשראים.
- ה. מדי שבוע מתכנסת ישיבת ועדת ניהול נכסים והתחייבויות בראשות המנכ"ל ובהשתתפות חברי ההנהלה הרלוונטים הדנה בהתפתחויות בתיקי הנוסטרו בשקלים ובמט"ח ובהתפתחויות בשווקים הפיננסיים. בדיון משתתפים גורמי הניהול והבקרה הרלוונטיים מהבנק.
- ו. שמונה פעמים בשנה מתכנסת ועדת ביקורת של הדירקטוריון.
- ז. אחת לרבעון מתקיים דיון בהנהלה ובדירקטוריון במסמך החשיפות הכולל של הבנק, במסגרתו מדווחות חשיפות הבנק לסיכונים פיננסיים, סיכונים תפעוליים וסיכונים משפטיים ובעמידת הבנק במגבלות שקבע הדירקטוריון. החל משנת 2010 מתקיים גם דיון פרטני על הסיכונים בוועדה דירקטוריונית, ועדת ניהול סיכונים.
- ח. היחידה לניהול סיכונים קבוצתיים בחברת האם אחראית, בין היתר, על יישומה והטמעתה של מדיניות קבוצתית כוללת לניהול הסיכונים התואמת את מטרות ויעדי הקבוצה ולביצוע פיקוח ומעקב שוטפים על חברות הבנות הבנקאיות. כמו כן, אחראית היחידה על יישום והטמעה של הוראות נדבך 2 של באזל II כחלק מקידום ושיפור מערך ניהול הסיכונים הכולל של הקבוצה ובכללה הבנק.
- ט. הנהלת הבנק, בתאום עם הקבוצה, ממשיכה לשכלל ולשפר את כלי המדידה, הפיקוח, הבקרה והדיווח הדרושים לה, לשם קבלת תמונת מצב עדכנית ובזמן אמת, על חשיפות הבנק לסיכונים השונים.

2. סיכוני שוק

- א. סיכון השוק הוא סיכון קיים או עתידי להכנסות והון הבנק כתוצאה משינויים במחירים, שערים ומרווחים בשווקים הפיננסיים בהם הוא פועל והמשפיעים על ערך נכסי הבנק או התחייבויותיו: שיעורי הריבית, שערי חליפין, אינפלציה, מחירי ניירות ערך, מחירי מוצרים, התנודתיות של פרמטרים אלה ושינויים במדדים כלכליים אחרים.
- ב. לבנק מדיניות מפורטת לניהול החשיפה לסיכוני שוק המאושרת מדי שנה על ידי ההנהלה והדירקטוריון. מסמך המדיניות מתווה ומפרט, בין היתר: תיאבון כולל לסיכוני שוק ותיאבון לסיכון בחתך הסיכון הבודד, עקרונות לפעילות ומגבלות ברמת המכשירים השונים, דיווח תקופתי לדירקטוריון על החשיפה לסיכונים, בחינת שינויים נדרשים בהתאם לשינויים בפעילויות הבנק, הגדרת הגופים המעורבים בתהליך הניהול, המדידה, הבקרה והפיקוח אחר הסיכונים.

דוח הדירקטוריון

במסגרת יישום הוראות באזל II והוראת השעה של הפיקוח על הבנקים בחר הבנק, בתיאום עם הקבוצה, ליישם את הגישה הסטנדרטית בגין החשיפה לסיכונים שוק. הלימות ההון הרגולטורית מחושבת על סיכונים ריבית, סיכונים אופציות, סיכונים מניות והסיכון הספציפי בתחומי המסחר בלבד ועל סיכונים מטבע.

להלן דרישות ההון בגין סיכונים שוק בהתאם להוראות הפיקוח על הבנקים:

31.12.2009	30.9.2010
במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח
11.5	17.5
0.1	0.1
5.0	3.4
16.6	21.0

לפי הוראה 311

דרישת ההון בגין:

סיכון ריבית

סיכון מניות

סיכון שער חליפין של מטבע חוץ ואינפלציה

סך הכל דרישת הון בגין סיכונים שוק

31.12.2009			30.9.2010		
במיליוני ש"ח			במיליוני ש"ח		
סה"כ	סיכון כללי	סיכון ספציפי	סה"כ	סיכון כללי	סיכון ספציפי

לפי באזל II

דרישת ההון בגין:

סיכון ריבית

סיכון מניות

סיכונים מטבע חוץ

סך הכל דרישת הון בגין סיכונים שוק

19.1	11.5	7.6	25.5	17.5	8.0
0.2	0.1	0.1	0.2	0.1	0.1
3.0	3.0	-	3.4	3.4	-
22.3	14.6	7.7	29.1	21.0	8.1

ג. חשיפת בסיס

כללי

סיכון הבסיס הוא סיכון קיים או עתידי להכנסות והון הבנק שעלול להתרחש כתוצאה משינויים בלתי צפויים במדד המחירים לצרכן, או בשערי החליפין, עקב ההפרש בין שווי הנכסים לבין שווי ההתחייבויות (כולל השפעת עסקאות עתידיות ואופציות גלומות). חשיפת הבסיס נמדדת ומנוהלת בכל אחד ממגזרי ההצמדה השונים: המגזר הצמוד למדד המחירים לצרכן, המגזר במטבע חוץ ובשקלים צמודים למטבע חוץ.

על פי כללי החשבונאות ההון מוגדר כמקור שקלי לא צמוד, כך שההשקעה של ההון במגזר שאינו המגזר השקלי מוגדרת כחשיפת בסיס.

דוח הדירקטוריון

ניהול החשיפה

- ניהול סיכונים הבסיס והשקעת ההון הפנוי במגזרי ההצמדה השונים נעשה בהתבסס על הערכות ותחזיות שוטפות לגבי התפתחויות צפויות בשווקי הכספים וההון.
- תמהיל ההשקעה של ההון הפנוי במגזרי ההצמדה השונים מנוהל באופן שוטף בכפוף למגבלות המוצגות לעיל, ועל בסיס התחזיות לגבי משתני השוק הרלוונטיים, תוך ניצול פערי המחירים בין עלות המקורות ותשואת השימושים במגזרי ההצמדה השונים וכדאיותן של פוזיציות "יתר" או "חסר" בכל מגזר ומגזר.
- במסגרת ניהול מאזני ההצמדה נעזר הבנק, בין השאר, במכשירים פיננסיים נגזרים, כאמצעי לנטרול החשיפה לסיכונים בבסיס וברביט.

התיאבון לסיכון

- דירקטוריון הבנק קבע מגבלות לגבי הפוזיציות המותרות (עודף או חוסר) של נכסים על התחייבויות וחשיפת ההון בכל מגזר.
 - ההון הפנוי מוגדר כהון עצמי בתוספת ההפרשה המיוחדת והכללית לחובות מסופקים, בניכוי נכסים לא כספיים נטו, הכוללים בעיקר השקעות בחברות כלולות, מניות, מבנים וציוד.
 - תרחישי קיצון – דירקטוריון הבנק קבע מגבלה על גובה השחיקה המקסימאלי בשווי ההון בגין הפעלתם של מספר תרחישי קיצון בתחום החשיפה לסיכונים שוק – לרבות סיכונים הבסיס. מגבלה זו נקבעה לעד 15% מההון העצמי.
- תוצאות התרחישים ומשמעותם מדווחים ארבע פעמים בשנה להנהלה ודירקטוריון.

עודף הנכסים על ההתחייבויות הסתכם כדלהלן:

		30 בספטמבר 2010	30 בספטמבר 2009	31 בדצמבר 2009	המגבלה המאושרת המקסימלית
		מיליוני ש"ח (לא מבוקר)	מיליוני ש"ח (לא מבוקר)	מיליוני ש"ח (מבוקר)	מיליוני ש"ח
סוג ההצמדה					
לא צמוד		441.2	624.6	568.1	
מדד המחירים לצרכן		(9.6)	(168.6)	(85.2)	300.0 ± *
מטבע חוץ או בהצמדה לו		37.6	34.5	30.8	100.8 ± **
פריטים לא כספיים		40.0	41.9	28.0	
סה"כ הון עצמי		509.2	532.4	541.7	

- * המגבלה חלה בנטרול התיק למסחר. עודף ההתחייבויות על הנכסים ליום 30.9.2010, ללא התיק למסחר הינו (229.6) מיליוני ש"ח (ליום 31.12.09 – (27.6) מיליוני ש"ח).
- ** החל מיום 22.9.2010 שונתה המגבלה המאושרת המקסימלית מ- 17.5 מיליוני דולרים ל- 27.5 מיליוני דולרים.

דוח הדירקטוריון

להלן טבלת רגישות לשינויים תיאורטיים בשער החליפין על הון הבנק (במיליוני ש"ח):

אחוז שינוי בשער החליפין	30.9.2010			30.9.2009			31.12.2009		
	דולר	אירו	כל המטבעות	דולר	אירו	כל המטבעות	דולר	אירו	כל המטבעות
ירידה של 5%	(1.4)	(0.4)	(2.1)	(1.8)	(0.2)	(2.1)	(1.7)	(0.1)	(1.9)
ירידה של 10%	(2.7)	(0.7)	(4.2)	(3.6)	(0.4)	(4.3)	(3.3)	(0.2)	(3.8)
עליה של 5%	1.4	0.4	2.1	1.8	0.2	2.1	1.7	0.1	1.9
עליה של 10%	2.7	0.7	4.2	3.6	0.4	4.3	3.3	0.2	3.8

הערות:

1. תרחיש עליה/ירידה פירושו בהתאמה התחזקות/היחלשות המטבע הנדון כנגד שקל.
2. לשינויים בשערי החליפין של שאר המטבעות שלא פורטו בנפרד יש השפעה זניחה על רווחי הבנק.
3. הנתונים משקפים את השפעת השינויים בשערי החליפין לאחר השפעת המס.

במהלך תשעת החודשים הראשונים של שנת 2010, עמד הבנק בכל מגבלות חשיפת הבסיס שאושרו על ידי הדירקטוריון.

ד. חשיפה לשינויים בריבית

כללי

סיכון הריבית הוא סיכון קיים או עתידי להכנסות ולהון הבנק העלול להיווצר בגין הפער בין מועדי הפירעון או מועדי שינוי הריבית בין הנכסים וההתחייבויות למיניהם בכל אחד ממגזרי הפעילות. הסיכונים בריבית, לכלל התיק, הינם הסיכונים הדומיננטיים להם חשוף הבנק בכל הקשור להשפעה על השווי ההוגן של הנכסים וההתחייבויות ועל הרווח.

ניהול החשיפה

ניהול החשיפה לסיכונים בריבית נעשה תוך פיזור נאות של השקעת ההון הפנוי בין טווחי הזמן השונים, וצמצום החשיפה לשחיקת השווי ההוגן, כתוצאה משינויים בלתי צפויים בשיעורי הריבית. החשיפה העיקרית לסיכונים בריבית בבנק מיוחסת לפעילות המימון במגזר השקלי הלא צמוד ונובעת ממאפייני ההשקעה הנגזרים מטווח השימושים והמקורות ומפעילות הנוסטרו של הבנק במגזר זה, כולל עשיית שוק.

דוח הדירקטוריון

התיאבון לסיכון

- דירקטוריון הבנק קבע מגבלות על החשיפה הכוללת לסיכונים הריבית באמצעות תחזית החשיפה המקסימאלית לשחיקת השווי ההוגן של ההון העצמי עם שינוי מקביל של 1% בעקום הריבית במגזר הצמוד, במגזר השקלי ובמגזר המט"ח.
 - בנוסף, נקבעו מגבלות חשיפה לסיכון הריבית במונחי ההפסד המקסימאלי על פי אומדן הערך בסיכון – מגבלת ה- VAR היא 20 מיליוני ש"ח.
 - תרחישי קיצון – דירקטוריון הבנק קבע מגבלה על גובה השחיקה המקסימאלי בשווי ההוגן בגין הפעלתם של מספר תרחישי קיצון בתחום החשיפה לסיכונים שוק – לרבות סיכונים ריבית. מגבלה זו נקבעה לעד 15% מההון העצמי.
- תוצאות התרחישים ומשמעותם מדווחים ארבע פעמים בשנה להנהלה ולדירקטוריון.

החשיפה בפועל ליום הדוח

- חשיפת הריבית במגזר השקלי הלא צמוד נובעת מכך שהפעילות מאופיינת במשך חיים של נכסים ארוך ממשך חיים של התחייבויות, ובגין היקף ההשקעה באפיק זה שהוא הדומיננטי מבין שלושת מגזרי ההצמדה.
- חשיפת ריבית במגזר צמוד המדד נובעת מכך, שהפעילות מאופיינת בתקופה האחרונה במשך חיים של נכסים ארוך ממשך חיים של התחייבויות.
- במגזר המט"ח וצמוד המט"ח, החשיפה נמוכה יחסית למגזר המדדי והשקלי, זאת, בין היתר, בשל הפעילות הרבה במכשירים פיננסיים שונים, ובעיקר בעסקאות החלפת ריבית, אשר תורמות לצמצום החשיפה להשתנות הריבית במגזר זה.

להלן תיאור השפעת עליה מקבילה בשיעור של 1% בעקום הריבית על ההון הפנוי של הבנק (באחוזים מהון הבנק):

31.12.2009		30.9.2009		30.9.2010		
% המגבלה	% השינוי בהון בפועל	% המגבלה	% השינוי בהון בפועל	% המגבלה	% השינוי בהון בפועל	
5.00	0.61	5.00	2.06	5.00	3.22	מט"י לא צמוד
4.00	0.60	4.00	0.47	4.00	0.43	מט"ח צמוד מדד
1.00	0.54	1.00	0.51	1.00	0.40	מט"ח וצמוד מט"ח

דוח הדירקטוריון

סיכון ריבית בתיק הבנקאי:

להלן השפעת עליה/ירידה בשיעור הריבית על התיק הבנקאי של הבנק (באחוזים מהשווי ההוגן):

31.12.2009		30.9.2009		30.9.2010		
ירידה של 1%	עליה של 1%	ירידה של 1%	עליה של 1%	ירידה של 1%	עליה של 1%	
2.25	(1.97)	2.36	(3.05)	3.49	(2.92)	עקום שקלי
(0.32)	0.46	(0.85)	0.77	(0.33)	0.36	עקום צמוד
0.80	(0.75)	0.72	(0.58)	⁴ -	0.12	ריבית דולר
(0.06)	0.04	⁴ -	0.02	0.11	(0.07)	ריבית אירו
⁴ -	⁴ -	0.05	(0.04)	0.05	⁴ -	ריבית מט"ח (כל המטבעות)

הנחות היסוד:

1. התיק הבנקאי כולל את כל הנכסים וההתחייבות של הבנק, במאזן הבנק, כולל מכשירים פיננסיים נגזרים, למעט ניירות ערך בתיק למסחר.
2. החישוב נעשה ללא התחשבות בפירעונות המוקדמים של ההלוואות/הפקדונות (על סמך ניסיון העבר הפירעונות המוקדמים אינם מהותיים).
3. סיכון הריבית נבחן בתדירות שוטפת.
4. אחוז נמוך מ- 0.01 אחוז.

דוח הדירקטוריון

להלן השווי ההוגן של המכשירים הפיננסיים, למעט פריטים לא כספיים של הבנק (לפני השפעת שינויים היפותטיים בשיעורי ריבית) במיליוני ש"ח:

30 בספטמבר 2010					
מטבע חוץ ²			מטבע ישראלי		
סך הכל	אחר	אירו	דולר	צמוד למדד	לא צמוד
7,491.6	363.3	196.1	999.0	621.2	5,312.0
4,707.5	475.5	372.7	2,701.8	-	1,157.5
6,960.9	334.0	216.9	1,834.7	565.2	4,010.1
4,753.1	497.7	344.6	1,838.8	66.9	2,005.1
485.1	7.1	7.3	27.3	(10.9)	454.3

נכסים פיננסיים¹

סכומים לקבל בגין מכשירים פיננסיים נגזרים וחוזי מאזניים³

התחייבות פיננסיות¹

סכומים לשלם בגין מכשירים פיננסיים נגזרים וחוזי מאזניים³

שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים

30 בספטמבר 2009 ⁵					
מטבע חוץ ²				מטבע ישראלי	
סך הכל	אחר	אירו	דולר	צמוד למדד	לא צמוד
8,636.9	331.7	372.2	1,053.5	639.4	6,240.1
3,499.7	605.9	225.3	1,825.1	53.3	790.1
8,103.9	253.5	317.6	1,552.6	642.6	5,337.6
3,513.8	681.9	275.7	1,289.7	216.9	1,049.6
518.9	2.2	4.2	36.3	(166.8)	643.0

נכסים פיננסיים¹

סכומים לקבל בגין מכשירים פיננסיים נגזרים וחוזי מאזניים³

התחייבות פיננסיות¹

סכומים לשלם בגין מכשירים פיננסיים נגזרים וחוזי מאזניים³

שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים

31 בדצמבר 2009						
סך הכל	אחר	אירו	דולר	מטבע ישראלי		
				צמוד למדד	לא צמוד	
8,872.2	291.7	352.5	1,031.9	451.0	6,745.1	נכסים פיננסיים ¹
6,750.5	1,369.0	592.0	3,608.4	-	1,181.1	סכומים לקבל בגין מכשירים פיננסיים נגזרים וחוזי מאזניים ³
8,345.1	237.9	303.8	1,720.5	473.6	5,609.3	התחייבות פיננסיות ¹
6,748.5	1,419.7	639.2	2,886.4	64.4	1,738.8	סכומים לשלם בגין מכשירים פיננסיים נגזרים וחוזי מאזניים ³
529.1	3.1	1.5	33.4	(87.0)	578.1	שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים

- 1 כולל מכשירים פיננסיים מורכבים. לא כולל יתרות מאזניות של מכשירים פיננסיים נגזרים ושווי הוגן של מכשירים פיננסיים חוזי מאזניים.
 - 2 לרבות מטבע ישראלי צמוד למטבע חוץ.
 - 3 סכומים לקבל (לשלם) בגין מכשירים פיננסיים נגזרים ובגין מכשירים פיננסיים חוזי מאזניים, כשהם מהווים בריביות אשר שימשו לחישוב השווי ההוגן של המכשירים.
 - 4 שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים שמוצג בכל מגזר הצמדה הוא השווי ההוגן נטו במגזר זה בהנחה שחל השינוי שצוין בכל שיעורי הריבית במגזר ההצמדה. סך הכל שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים הוא השווי ההוגן נטו של כל המכשירים הפיננסיים (למעט פריטים לא כספיים) בהנחה שחל השינוי שצוין בכל שיעורי הריבית בכל מגזר ההצמדה.
- לפירוט נוסף בדבר ההנחות ששימשו לחישוב השווי ההוגן של המכשירים הפיננסיים, ראה ביאור 15 ב' בדוח הכספי השנתי ליום 31.12.09.

דוח הדירקטוריון

השפעת שינויים היפותטיים בשיעורי הריבית על השווי ההוגן נטו של המכשירים הפיננסיים של הבנק למעט פריטים לא כספיים, במיליוני ש"ח:

30 בספטמבר 2010								
שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים, לאחר השפעת שינויים בשיעורי ריבית ⁴								
שינוי בשווי הוגן		מטבע חוץ ²			מטבע ישראלי			
במיליוני ש"ח באחוזים		השפעות מקצות			לא צמוד צמוד למדד			
סך הכל	סך הכל	סך הכל	אחר	אירו	דולר			
(3.5)	(16.8)	468.3	6.9	6.4	26.8	(9.3)	437.5	השינוי בשיעורי הריבית
(0.4)	(1.7)	483.4	7.2	7.2	27.3	(10.9)	452.6	גידול מיידי מקביל של אחוז אחד
4.1	20.0	505.1	7.6	8.4	28.6	(12.3)	472.8	גידול מיידי מקביל של 0.1 אחוז
								קיטון מיידי מקביל של אחוז אחד

30 בספטמבר 2009								
שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים, לאחר השפעת שינויים בשיעורי ריבית ⁴								
שינוי בשווי הוגן		מטבע חוץ ²				מטבע ישראלי		
במיליוני ש"ח באחוזים		השפעות מקצות				לא צמוד		
סך הכל	סך הכל	סך הכל	אחר	אירו	דולר	צמוד למדד	צמוד	
(2.9)	(15.0)	503.9	- ⁶	2.0	4.2	32.6	628.1	השינוי בשיעורי הריבית
(0.3)	(1.7)	517.2	- ⁶	2.2	4.1	35.9	641.5	גידול מיידי מקביל של אחוז אחד
3.2	16.7	535.6	- ⁶	2.4	4.1	40.7	659.4	גידול מיידי מקביל של 0.1 אחוז
								קטיון מיידי מקביל של אחוז אחד

31 בדצמבר 2009								
שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים, לאחר השפעת שינויים בשיעורי ריבית ⁴								
שינוי בשווי הוגן		מטבע חוץ ²					מטבע ישראלי	
במיליוני ש"ח באחוזים								
סך הכל	סך הכל	סך הכל	השפעות מקצות	אחר	אירו	דולר	לא צמוד	צמוד למדד
(3.3)	(17.6)	511.5	⁶ -	3.1	1.7	29.0	561.1	(83.4)
(0.3)	(1.6)	527.5	⁶ -	3.1	1.5	32.9	576.5	(86.5)
4.0	21.0	550.1	⁶ -	3.1	1.2	38.1	597.4	(89.7)

השינוי בשיעורי הריבית	
גידול מיידי מקביל של אחוז אחד	561.1 (83.4)
גידול מיידי מקביל של 0.1 אחוז	576.5 (86.5)
קטטון מיידי מקביל של אחוז אחד	597.4 (89.7)

5 מוין מחדש.
6 סכום נמוך מ- 0.1 מיליוני ש"ח.

דוח הדירקטוריון

השווי ההוגן של המכשירים הפיננסיים נקבע לפי המודל, ההנחות והפרמטרים ששימשו לחישוב השווי ההוגן של המכשירים הפיננסיים בדוחות הכספיים השנתיים לשנת 2009. נתוני סוף הרבעון משקפים את החשיפה הקיימת לבנק במהלך הרבעון השלישי של שנת 2010. השפעת שינויים היפותטיים בשיעורי הריבית על הרווח הנקי, אינה שונה מהותית מהשפעה זו על השווי ההוגן, נטו.

במהלך תשעת החודשים הראשונים של שנת 2010 עמד הבנק בכל מגבלות חשיפת הריבית שאושרו על ידי הדירקטוריון.

ה. סיכוני אופציות

כללי

סיכוני אופציות הם הסיכון להפסד הנובע משינויים בפרמטרים המשפיעים על שוויין של האופציות.

התיאבון לסיכון

- חדר העסקאות במט"ח של הבנק סוחר במגוון של מוצרים פיננסיים – ובכלל זה באופציות. בנוסף על המגבלות שנקבעו על היקף החשיפה בבסיס ובריבית, ועל רקע רגישות השווי הכלכלי של האופציות לשינויים בבסיס, בריבית ובפרט לשינויים בתנודתיות נכסי הבסיס – קבע הדירקטוריון מגבלות נוספות על פעילות חדר העסקאות באופציות.
- דירקטוריון הבנק קבע מגבלות ביחס לפעילות המותרת באופציות הן במונחי נפח, והן במונחי הפסד מקסימלי בתרחישים. התרחישים מתייחסים לשינויים סימולטניים בשער החליפין ובתנודתיות של נכסי הבסיס. כמו כן, נקבעו על ידי הדירקטוריון מגבלות על השינויים המקסימליים בערכו של תיק האופציות במונחים של מדדי רגישות (GREEKS).

המגבלות המרכזיות היומיות שנקבעו על ידי הדירקטוריון לפעילות באופציות הינן:

- א. דלתא בסכום מקסימלי של 5 מיליון דולר במהלך היום ו- 2.5 מיליון דולר Over Night.
- ב. הפסד מקסימלי בסכום של 250 אלף דולר.
- ג. ווגא (שינוי של 1% בסטיית התקן) בסכום מקסימלי של 50 אלף דולר.
- ד. RHO (חשיפה לשינוי של 1% בשיעור הריבית) – בסכום מקסימלי של 100 אלף דולר.

ניהול החשיפה

כלי ניהול החשיפה לסיכוני אופציות כוללים מטריצת רגישויות Vol-Spot המציגה את החשיפה, כתוצאה מהווצרות שילוב של תרחישים שונים של תנודות בשער החליפין ובתנודתיות. בנוסף, נעשה שימוש בתרחיש חשיפה לסיכון עקום ריבית (תרחיש – RHO) הבוחן את השינוי בשווי הפוזיציה במקרה של תזוזה של 1% בעקום הריבית.

במהלך תשעת החודשים הראשונים של שנת 2010 עמד הבנק בכל המגבלות שאושרו על ידי הדירקטוריון.

דוח הדירקטוריון

1. אמידת החשיפה לסיכוני השוק, כלי הניהול והבקרה

הבנק מנהל ומבקר את החשיפה לסיכוני השוק באמצעים ובכלים שונים כפי שפורט לעיל, וכמפורט להלן:

- ה- VAR (הערך הנתון לסיכון), מודד את תוחלת ההפסד המקסימאלית בשווי ההוגן של הבנק (נכסים והתחייבויות, לרבות מכשירים פיננסיים נגזרים), במהלך אופק השקעה נתון (10 ימי עסקים), בהינתן רמת מובהקות מסוימת (99%) ובהתקיים תנאי שוק נורמאליים.
- ה- VAR השוטף המחושב בבנק – מתבסס על שיטת ה- Variance Co-Variance. בנוסף, מריץ הבנק מודלים בעת הצורך – לרבות סימולציה היסטורית ומונטה קרלו אחת לחודש.
- נתוני ה- VAR מחושבים בבנק בתדירות יומית על הנכסים וההתחייבויות הפיננסיים של הבנק (התיק הבנקאי, התיק הסחיר). מערכת ה- VAR משתלבת כחלק אינטגרלי בעבודתה של היחידה לבקרת סיכוני שוק ונזילות המעדכנת את החטיבה הפיננסית על החשיפות.
- Back Testing – איכות החיזוי של מודל ה- VAR נבחנת על ידי היחידה לבקרת סיכוני שוק ונזילות באמצעות מדידה בדיעבד.

החשיפה בפועל ליום הדוח

ליום 30 בספטמבר 2010 עמד ערך ה- VAR של הבנק, על כ- 4.5 מיליון ש"ח, בהשוואה לכ- 2.7 מיליון ש"ח ביום 31 בדצמבר 2009.

- תרחישי קיצון – תרחישי קיצון לבחינת גובה השחיקה המקסימאלי בשווי ההוגן: דירקטוריון הבנק קבע מגבלות על גובה השחיקה המקסימאלי בשווי ההוגן של הבנק בגין הפעלתם של מספר תרחישי קיצון בתחום התממשות סיכוני השוק. מגבלה זו נקבעה לעד 15% מהונו העצמי של הבנק.
- תרחישי קיצון לבחינת הנאותות ההונית והשפעת התממשות תרחישי קיצון על יחס ההון לרכיבי סיכון: כחלק מהיערכותו ליישום הוראות נדבך 2 של באזל II וקידום ניהול הסיכונים בקבוצה, גיבש הבנק מתווה תרחישי קיצון לבחינת הנאותות ההונית. המתווה כולל תרחישים בתחום סיכוני השוק, הנזילות והאשראי (לרבות בתחום תיק ניירות הערך בשקלים ובמט"ח) ותרחישים המשלבים התממשות של כמה סיכונים בו זמנית. תוצאות תרחישי הקיצון ומשמעותם, נדונים לפחות ארבע פעמים בשנה, בהנהלה ובוועדת הדירקטוריון לאשראי וניהול סיכונים.
- כלי ניהול חשיפות הריבית כוללים מודלים שונים המיושמים בבנק ואשר תוצאותיהם נסקרים על בסיס יומי, כגון: מח"מ, שווי הוגן ומבחני רגישות לשינויים בעקום הריבית.

2. פיקוח ובקרה על ניהול החשיפה לסיכוני השוק

הבנק מקיים מערך נאות של מנגנוני שליטה, ניהול, פיקוח וביקורת על תהליך ניהול סיכוני השוק. התפיסה הבקרתית של הבנק היא של זיהוי, כימות ואמידה שוטפים של החשיפה לסיכוני שוק ובקרת עמידה במגבלות שנקבעו.

דוח הדירקטוריון

- ניהול החשיפה לסיכוני השוק נבחן ומבוקר באופן שוטף על ידי ועדות ופורומים ייעודיים, ובהם בין היתר: ועדת הדירקטוריון לניהול סיכונים – החל משנת 2010 פועלת הוועדה האמורה. הועדה הינה ועדת דירקטוריון ייעודית לתחומי הסיכונים בבנק ואופן ניהולם. הוועדה מקיימת דיונים ראשוניים במרבית הנושאים הקשורים לתחום הניהול הפיננסי בבנק והאשראי בבנק, בטרם מובאים נושאים שונים בתחום לדיון והחלטה במליאת הדירקטוריון, וכן מבצעת: מעקב ובקרה אחר התפתחויות בחשיפה לסיכונים הפיננסיים וסיכוני אשראי השונים וכן מתקבלים דיווחים רבעוניים על סיכונים תפעוליים וסיכונים משפטיים. דיון באופי והיקף המגבלות הפיננסיות הרצויות, מעקב ובקרה אחר עמידת הבנק במגבלות החשיפה שנקבעו ומעקב ובקרה אחר נאותות מערך ניהול הסיכונים, לרבות מערך בקרת הסיכונים.
- אחת לרבעון מתקיים דיון בהנהלה ובדירקטוריון במסמך החשיפות הכולל של הבנק, במסגרתו נדונה החשיפה לסיכוני השוק.
- ועדת נ"ה – לניהול נכסים והתחייבויות – הוועדה בראשות מנכ"ל הבנק, דנה ועוקבת אחר יישום מדיניות הסיכונים הפיננסיים כפי שנקבעה על ידי הדירקטוריון ודנה בהתפתחויות המרכזיות בחשיפה לסיכוני שוק על סמך מכלול דיווחים המועברים לה. הועדה מתכנסת אחת לשבוע ודנה גם על סמך דיווחים ניהוליים במצב הנזילות, בהתפתחויות הפיננסיות ובפעילות ותוצאותיה של יחידת הנוסטרו.
- היחידה לבקרת ניהול סיכוני שוק ונזילות – היחידה הנכללת במסגרת המחלקה לניהול סיכונים ואשראי, אחראית על בקרת סיכוני השוק והנזילות בבנק. היחידה פועלת מכוח הוראת ניהול בנקאי תקין 339 "ניהול סיכונים". במסגרת פעילותה מבקרת ובוחנת היחידה לבקרת סיכוני שוק ונזילות את טיב הכלים המשמשים למדידת הסיכון, בוחנת את המגבלות שנקבעו ואת התאמתן לחשיפות הבנק ומדווחת מיידית על חריגות ממגבלות אלו, אם היו.
- הביקורת הפנימית – מחלקת הביקורת הפנימית של הבנק הינה מחלקת הביקורת הפנימית של חברת האם המשלבת בתוכניות העבודה השנתיות שלה ביקורות בנושא ניהול הסיכונים בבנק. הביקורת הפנימית אחראית למתן הערכה עצמאית על מידת האפקטיביות של יישום התהליכים והנהלים לניהול הסיכונים בבנק, וכן, מחווה דעתה בפני ההנהלה ובדירקטוריון הבנק על מידת ההתאמה, ואיכות תפקודם של תהליכי הבקרה הפנימיים.

ח. דיווח על החשיפות לסיכוני שוק

ההנהלה ובדירקטוריון הבנק מקבלים מגוון דיווחים על החשיפה לסיכוני שוק, ובחתכים שונים על ידי גורמי הניהול והבקרה.

בנוסף, החשיפות לסיכוני השוק בהשוואה למסגרות וגבולות הפעילות שנקבעו על ידי הדירקטוריון, והסמכויות לניהולם מדווחות ב"מסמך החשיפות" הרבעוני, כנדרש בהוראה לניהול בנקאי תקין 339. במהלך שנת 2009, נדון מסמך החשיפות, אחת לרבעון, בדירקטוריון הבנק.

משנת 2010 המסמך נדון בועדת הדירקטוריון לניהול סיכונים ובדירקטוריון.

כמו כן, מדווחות החשיפות והעמידה במגבלות במסגרת דוח רבעוני של היחידה לבקרת סיכוני שוק ונזילות במחלקה המרכזית לבקרת הסיכונים של חברת האם.

דוח הדירקטוריון

3. ניהול סיכונים נזילות

א. כללי

- סיכון הנזילות הינו סיכון קיים או עתידי שהבנק יתקשה לספק את צרכי נזילותו במצבי ביקוש והיצע חריגים – לרבות התחייבויות בלתי צפויות, משיכות בלתי צפויות מפיקדונות הציבור, ביקוש בלתי צפוי לאשראי ואי וודאות לגבי זמינות המקורות.
- הבנק מיישם מדיניות כוללת לניהול סיכון הנזילות במטבעי ישראלי ובמט"ח וצמוד מט"ח, בהתאם לנדרש בהוראת ניהול בנקאי תקין 342 של הפיקוח על הבנקים בבנק ישראל.
- בהתאם, אישר דירקטוריון הבנק מדיניות לניהול סיכונים הנזילות, וקבע מגבלות על פער ויחס הנזילות בתרחיש רגיל ובתרחיש קיצון ועל תזרים המזומנים. המדיניות כוללת, בין היתר, התייחסות לכלי המדידה, השליטה והבקרה ולמנגנוני הדיווח שיש לקיים כחלק מניהול סיכון הנזילות.
- הבנק מפעיל כלי ניהול, שליטה, פיקוח ובקרה על הנזילות, המבוססים, בין היתר, על מודל פנימי שפותח לצורך חלק מעמידה בהוראת ניהול בנקאי תקין 342.

ב. התשתית לניהול סיכון הנזילות – מערכות ומודלים למדידה וניהול של החשיפה

התשתית לניהול סיכון הנזילות בבנק משלבת מודלים שונים לניהול השוטף בשקלים ובמט"ח ויישום תרחישי קיצון:

- לצורך ניהול הנזילות הכולל ולצורך עמידה בהוראה 342 להוראות ניהול בנקאי תקין, שמטרתה בחינה ומעקב אחר האמצעים הנזילים של הבנק בתרחישים שונים, מתבסס הבנק על מודל פנימי לניהול הנזילות בשקלים ובמט"ח שפותח בקבוצה. המודל מאפשר ניהול, שליטה, פיקוח ובקרה על מצב הנזילות בשקלים ברמה היומית השוטפת ובמט"ח לתקופות ארוכות יותר.
- המודל הפנימי אומד את רמת ההסתמכות האפשרית על נכסי הבנק השונים כברי מימוש בתקופות שונות וכן את רמת ההתחייבויות התזרימיות הצפויות לתקופות פירעון שונות. המודל נסמך על מבדקים שונים שנעשו בבנק ושנשענים על בחינה היסטורית של התנהגות היתרות המאזניות והחוז מאזניות בבנק.
- המודל משמש כלי ניהול דינמי, ברמה היומית, לבחינת מצב הנזילות בבנק ולניהול סיכונים הנזילות. תוצאות המודל מוצגות בועדת נ"ה אחת לשבוע ומבוקרות באופן שוטף על ידי הגורמים הרלוונטיים ובכללם יחידת בקרת סיכונים שוק ונזילות השייכת למחלקת ניהול סיכונים ואשראי.
- בנוסף, לצורך ניהול הנזילות השוטפת בשקלים משתמש הבנק במערכת פנימית שפותחה לצורך עמידה בדרישות הרפורמה במערכת התשלומים והסליקה (מערכת זה"ב – RTGS). המערכת מאפשרת סליקה בזמן אמת ללא השהייה בין ביצוע הוראת

דוח הדירקטוריון

התשלום לבין אישורה, ומאפשרת לבנק לזהות בכל רגע נתון את התזרים הכספי שעבר בחשבונות.

- מודל "קצר ארוך" במגזר המט"ח
- פעילות המערכת הבנקאית בתחום ניהול הנכסים וההתחייבויות במט"ח מאופיינת ביצירת שימושים ארוכי טווח הממומנים ממקורות קצרים. פעילות זו נובעת בעיקרה מחוסר זמינות של מקורות מט"ח ארוכי טווח ו/או מעלותם היקרה. פעילות כנ"ל חושפת את הבנק לסיכונים פיננסיים משני סוגים – נזילות ומרווח.
- תרחישי קיצון
- לצורך בחינת הנזילות במצבי קיצון ולחץ, נבנה תרחיש יומי על בסיס נתוני המודל הפנימי של הבנק. התרחיש משקף את מצב הנזילות בתרחישי קיצון על בסיס שילוב הפרמטרים המחמירים שנצפו על פני נתוני 21 החודשים האחרונים. כאשר מספר הנתונים השוטפים יגדל, יגדלו התצפיות ל- 24 חודשים, בכל אחד מהסעיפים המאזנים והחוץ מאזניים.
- בנוסף, עורך הבנק תרחישי קיצון המשלבים גם תרחישי לחץ בשוקי ההון והכספים בישראל ובחו"ל, ובוחן את השפעתם גם על בסיס ההון ויחס ההון של הבנק.

ג. פיקוח ובקרה על ניהול החשיפה לסיכונים נזילות

- התפיסה הבקרתית של הבנק היא של זיהוי, כימות ואמידה של הסיכונים ובקרת עמידה במגבלות שנקבעו בנהלים.
- ניהול החשיפה לסיכונים הנזילות נבחן ומבוקר באופן שוטף על ידי ועדות ופורומים ייעודיים, ובהם:
- ועדת ננ"ה – ניהול נכסים והתחייבויות.
 - ועדת ניהול הסיכונים של הדירקטוריון.
 - דירקטוריון הבנק.
 - מחלקת הביקורת הפנימית של הבנק משלבת בתוכניות העבודה השנתיות שלה ביקורות בנושא ניהול סיכון הנזילות.

ד. דיווח על החשיפה לסיכונים נזילות

- דיווח על החשיפה לסיכון הנזילות בהשוואה למסגרות וגבולות הפעילות שנקבעו על ידי הדירקטוריון, והסמכויות לניהולם ניתן אחת לשבוע במסגרת ועדת ננ"ה, בראשות המנכ"ל.
- דיווח על החשיפות מרכז ב"מסמך החשיפות" הרבעוני כנדרש בהוראה לניהול בנקאי תקין 339. מסמך החשיפות נדון, אחת לרבעון, בהנהלה ובדירקטוריון והחל משנת 2010 המסמך נדון גם בוועדת ניהול סיכונים של הדירקטוריון.

דוח הדירקטוריון

- במסגרת הדוח הרבעוני של היחידה לבקרת סיכונים שוק ונזילות במחלקה המרכזית לבקרת הסיכונים בחברת האם מדווחת גם החשיפה לסיכון נזילות.
- דיווח רבעוני, ארבע פעמים בשנה להנהלה, לועדת ניהול סיכונים ולדירקטוריון על תוצאות תרחישי קיצון.
- בנוסף, הנהלת הבנק והדירקטוריון מעודכנים באופן שוטף ועל פי הצורך בהתפתחויות בחשיפות הבנק לסיכונים נזילות.

על פי מודל הנזילות הפנימי שפותח בחברת האם ואומץ על ידי הבנק החל מ- 1.1.2009, יחסי הכיסוי במגזר השקלי ובמגזר המט"ח בין הנכסים הנזילים לבין ההתחייבויות במהלך תשעת החודשים הראשונים של שנת 2010 עמד במגבלות שנקבעו על ידי הדירקטוריון ודרישות בנק ישראל.

4. ניהול סיכונים בתיק ניירות הערך במט"ח – סיכונים שוק וחבות

א. תיק ניירות ערך במט"ח בבנק מנוהל בהתאם למגבלות השקעה וקווים מנחים שאושרו על ידי דירקטוריון הבנק. הבנק משקיע רק באגרות חוב שהונפקו על ידי חברות בדירוג השקעה (Investment Grade), וזאת לאחר ניתוח איכות האשראי של המנפיק, סיכונים השוק הגלומים בהשקעה ונזילות אגרות החוב.

ב. לאחר מועד ביצוע ההשקעה, מקיים הבנק באופן שוטף, כחלק מניהול הסיכונים בתיק ניירות הערך במט"ח מעקב להשקעותיו השונות. הניתוח מתבצע הן ברמת הנייר, הן ברמת החברה הבודדת והן ברמת כלל התיק, תוך הסתמכות על פרסומים הנוגעים לחברה המנפיקה, על תוצאות כספיות ועל פרמטרים אחרים מהם ניתן ללמוד על מצב החברה או ההשקעה. ניהול הסיכונים והמעקב אחר ההשקעות מתבצע בזמן אמת.

ג. בבנק ארבעה מערכי בקרה ותמיכה בלתי תלויים המגבים את פעילות ההשקעה:

- מערך הביניים.
- מערך אחורי.
- היחידה לבקרת סיכונים שוק ונזילות.
- היחידה לבקרת אשראי.

יחידות אלו מבקרות את פעילות ההשקעה, את העמידה בנוהלי ובמגבלות ההשקעה, את ההתפתחויות בשווי ההון של ניירות הערך ואת נאותות המודלים והכלים המשמשים לניהול הסיכונים בפעילות, בזמן סביר סמוך ככל הניתן למועד הביצוע.

ד. מדידת השווי ההון בתיק ניירות הערך מתבצעת על ידי מערך הביניים. בהתייחס לחלק הארי של ההשקעות בתיק, מדידת השווי ההון נעשית בהסתמך על ציטוטים ממקור חיצוני בלתי תלוי, שעיסוקו במתן ציטוטים למוסדות פיננסיים רבים וגדולים בעולם.

דוח הדירקטוריון

- ה. כחלק ממנגנוני הפיקוח והבקרה על ניהול הסיכונים גובשה בבנק שגרת דיווח לגבי אופי והיקף החשיפות בתיק ניירות הערך המנוהלים. הדיווחים נמסרים הן לגורמים מקבלי ההחלטה והן לגורמי הבקרה. עיקר מתכונת הדיווח בבנק הינה:
- דיווח מיידי עם גילוי חריגה ממגבלות ונהלים.
 - דיווח מיידי על פתיחת מרווחים, שינוי דירוג וכל אירוע חריג אחר בתיק, וככל שנדרש.
 - ישיבות ועדת נ"ה שבועיות בראשות המנכ"ל.
 - דיווח רבעוני במסגרת מסמך החשיפות הכולל להנהלה, לדירקטוריון הבנק.

5. ניהול סיכונים אשראי

א. כללי

סיכון האשראי הינו הסיכון לפגיעה בשווי נכסי הבנק וברווחיותו עקב הרעה ביכולת הלווים לעמוד בהתחייבויותיהם לבנק ו/או הרעה באיכות הלווים או בשווי הביטחונות שהועמדו כבטוחה לאשראי. כדי למזער את הסיכון מוגדרת בבנק מדיניות ניהול סיכונים אשראי ומגבלות חשיפה לגבי לווים/ענפים במגזרי הפעילות והמוצרים השונים.

ב. הקצאת ההון בגין סיכונים אשראי, סיכונים שוק וסיכון תפעולי

במסגרת יישום הוראות באזל II והוראות השעה של הפיקוח על הבנקים מיישם הבנק, בתיאום עם הקבוצה את הגישה הסטנדרטית בגין החשיפה לסיכונים אשראי.

סך נכסי הסיכון ודרישות הון בגין סיכונים אשראי, סיכונים שוק וסיכון תפעולי הנובעים מהחשיפות הבאות:

30 בספטמבר 2010		31 בדצמבר 2009		סוג החשיפה
נכסי סיכון במיליוני ש"ח	דרישות ההון (9%) נכסי סיכון במיליוני ש"ח	נכסי סיכון במיליוני ש"ח	דרישות ההון (9%) נכסי סיכון במיליוני ש"ח	
35.7	3.2	52.5	4.7	ריבונות
251.4	22.6	303.2	27.3	תאגידים בנקאיים
1,185.8	106.7	1,360.7	122.5	תאגידים
4.5	0.4	11.4	1.0	בביטחון נדל"ן מסחרי
84.5	7.6	77.2	6.9	קמעונאים ליחידים
13.6	1.2	14.0	1.3	משכנתאות לדיר
0.1	1	0.2	1	איגוח
122.8	11.1	747.1	67.3	נכסים אחרים
1,698.4	152.8	2,566.3	231.0	סה"כ בגין סיכונים אשראי
364.0	32.8	279.1	25.1	סיכונים שוק
440.1	39.6	455.4	41.0	סיכון תפעולי
2,502.5	225.2	3,300.8	297.1	סה"כ נכסי סיכון

30.9.2010	31.12.2009	
20.3%	16.4%	יחס הון רובד 1 לרכיבי סיכון
20.7%	16.7%	יחס הון כולל לרכיבי סיכון

1 סכום נמוך מ- 0.1 מיליוני ש"ח.

ראה פירוט בסעיף ט' להלן של התפלגות הקצאת ההון בחתכי הסיכון השונים.

דוח הדירקטוריון

ג. מדיניות ותיאבון סיכון

כללי

מדיניות ניהול סיכונים האשראי של הבנק מתבססת על פיזור נאות של הסיכונים, וניהול זהיר ומבוקר של החשיפות, הן ברמת הלקוח הבודד, והן ברמת ענפי המשק והסקטורים העסקיים השונים. מדיניות זו מושתתת על בחינת כושר ההחזר של הלקוח ברמה פרטנית וכן על ניתוח והערכה של מכלול פרמטרים נוספים, להם השלכה על איתנותו הפיננסית של הלווה. מדיניות ניהול סיכונים האשראי נדונה ומאושרת אחת לשנה בהנהלת ובדירקטוריון הבנק.

במסגרת מדיניות האשראי התווה דירקטוריון הבנק אסטרטגיה לצמצום חשיפה בלתי רצויה לסיכון האשראי, הכוללת כיווני פעולה מנחים, לרבות שווקי יעד וכן הנחיות המתחשבות בהלימות ההון הנדרשת ביחס לאשראי הניתן.

- במהלך השנים האחרונות הורחבה תפישת סיכון האשראי של הבנק ובהתאמה עובתה מדיניות האשראי שלו תוך שהיא כוללת מגבלות ואמות מידה המחמירות בחלקן מהמגבלות שקבע המפקח על הבנקים בבנק ישראל. מגבלות אלו נועדו לצמצם, בין היתר, את החשיפה לגודל החבות של לווה בודד וקבוצת לוויים.
- כחלק מניהול סיכונים האשראי השוטף ויישום מדיניות הדירקטוריון נבחנים, על בסיס שוטף, מאפייני הפעילות העסקית של הלווה, תזרים המזומנים ומבנה הנכסים וההתחייבויות שלו, טיב הביטחונות, המגזר הענפי בו הוא פועל ופרמטרים, כגון: תלות גבוהה בלקוחות, ספקים וכיו"ב.
- הבנק פעל ופועל לשיפור המרווחים והרווחיות הכוללת מהלקוחות, כך שישקפו את רמת הסיכון הגלומה בפעילותם, תוך שימוש בתהליכים ובקורות ממוקדים, המביאים לידי ביטוי את ההכנסה הכוללת מהלקוח (מרווחים ועמלות), ביחס לתיק האשראי הכולל.

תיאבון הסיכון

מדיניות הבנק כוללת דיון רחב ומפורט ביעדים ובאופן לפיתוח עסקי האשראי בענפים ובתחומי הפעילות השונים, תוך הגדרת עקרונות מפורטים בכל ענף ותחום, לרבות מגבלות פרטניות ברמת תתי ענפים ומוצרים המאופיינים ברמת סיכון גבוהה. תיאבון הבנק לסיכון אשראי, כפי שנוסח במסגרת מסמך המדיניות, הינו שמרני. במסגרת המדיניות התווה דירקטוריון הבנק אסטרטגיה לצמצום חשיפות בלתי רצויות לסיכון האשראי, הכוללת מערך מגבלות רחב לסיכון האשראי לענפים ותחומי פעילות שונים.

דוח הדירקטוריון

ד. מערכות למדידה, אמידה וניהול של סיכוני האשראי

- הבנק מתבסס על מודלים שפותחו בקבוצה לדירוג סיכון האשראי הגלום בפעילות הלקוח. המודלים מתבססים על פרמטרים אובייקטיביים וסובייקטיביים בקשר עם מצבו של הלווה. על מנת להדק את הקשר שבין דירוג הסיכונים של הלקוח והתשואה הנובעת מפעילות, קבע הבנק רף תשואה מינימאלית לכל דרגת סיכון.
- מערכות ממוכנות מספקות למנהל סיכוני האשראי, מנגנון מעקב שוטף אחרי פעילות הלקוחות, במכלול רחב, ובמגוון חתכים: רמות ותמהיל פעילות, ניצול מסגרות אשראי, רמת ביטחונות ומידע עדכני על מצבו הכספי של הלקוח. המערכות מאפשרות להעניק ללקוחות העסקיים את מיטב השירות ברמה גבוהה של מקצוענות ומיומנות. בנוסף, מיושמת בבנק מערכת ממוכנת של בקשות אשראי, אשר משפרת ומייעלת את הליך קבלת ההחלטות והבקרה עליו.
- חברת האם ממשיכה, בתאום עם הבנק, לשכלל ולשפר את כלי המדידה, הדיווח והבקרה הדרושים לה, לשם קבלת תמונת מצב עדכנית בכל הקשור למאפייני הסיכון השונים, הקיימים בסביבתם העסקית של מקבלי האשראי.

ה. מדיניות ניהול מערך הביטחונות

כללי

לבנק מדיניות מפורטת בנושא קבלת נכסים כביטחונות לאשראי, אופן השעבוד שלהם ושיעורי ההשענות על כל סוג וסוג. עיקרי המדיניות נדונים אחת לשנה בהנהלת הבנק ומאושרים אחת לשנה על ידי דירקטוריון הבנק ומפורטים בהרחבה בנהלים. סוגי הביטחונות העיקריים עליהם נשען הבנק הינם: פיקדונות, ניירות ערך, שעבודי נדל"ן וערבויות בנקאיות. במסגרת מדיניות האשראי של הבנק נקבעו נהלים ומערכי בקרה בתחום ניהול ותפעול מערך הביטחונות.

פיקוח ובקרה על מערך הביטחונות

- כל חביות לקוחות הבנק לרבות שווי הביטחונות העומדים כנגדן, מרוכזים במערכת האובליגו – באמצעותה מבצע הבנק מעקב יומי של מצבת הביטחונות אל מול חשיפות האשראי.
- מעקב יומי שוטף אחר חוסר ביטחונות ברמת הלקוח הבודד מתבצע בסניפים באמצעות דוח יומי בו מפורטות חביות הלקוח ומערך הביטחונות שלו אל מול מסגרות האשראי שאושרו לו, והנותן תמונת מצב שלמה בזמן אמת על חשיפת הלקוח.
- לטיפול בחשבונות פעילי שוק ההון קיימת מערכת שפותחה בחברת האם ומעודכנת בשיתוף עם הבנק. במערכת משולבים מאפיינים מיוחדים ללקוחות מתוככמים הפועלים בשוק ההון.

דוח הדירקטוריון

- במקביל לטיפול הסניף ברמת הלקוח הבודד, מתבצעת עבודת פיקוח ובקרה גם במחלקת ניהול סיכונים ואשראי.
- בנוסף, בוחן הבנק תדיר עמידתו בהוראות הרגולטוריות בכל הקשור במגבלות הריכוזיות: לווא/קבוצת לווים או חשיפה לענפי משק.

התפלגות החשיפה לפי סוג החשיפה ליום 30.9.2010 (במיליוני ש"ח):

יתרת חשיפה סה"כ חשיפה (לאחר הפרשה ספציפית לחומ"ס)	שמכוסה על ידי ערבויות (לפני הכפלה במקדמי המרת אשראי)	סה"כ חשיפה שמכוסה על ידי נגזרי אשראי (לפני הכפלה במקדמי המרת אשראי)	סכומים שנוספו	סה"כ חשיפה שמכוסה על ידי ביטחון פיננסי כשיר בגישה הסטנדרטית לאחר הכפלה במקדמי ביטחון
3,577.8	-	-	-	-
1,023.7	-	-	0.1	-
4,438.6	-	-	42.2	1,787.7
18.8	-	-	-	12.5
101.3	0.2	-	-	9.6
40.8	-	-	-	-
0.5	-	-	-	-
173.5	-	-	-	6.7
9,375.0	0.2	-	42.3	1,816.5

סוג החשיפה

ריבונות

תאגידים בנקאיים

תאגידים

בביטחון נדל"ן מסחרי

קמעונאים ליחידים

משכנתאות לדירור

איגוח

נכסים אחרים

סה"כ

התפלגות החשיפה לפי סוג החשיפה ליום 31.12.2009 (במיליוני ש"ח):

יתרת חשיפה סה"כ חשיפה (לאחר הפרשה ספציפית לחומ"ס)	שמכוסה על ידי ערבויות (לפני הכפלה במקדמי המרת אשראי)	סה"כ חשיפה שמכוסה על ידי נגזרי אשראי (לפני הכפלה במקדמי המרת אשראי)	סכומים שנוספו	סה"כ חשיפה שמכוסה על ידי ביטחון פיננסי כשיר בגישה הסטנדרטית לאחר הכפלה במקדמי ביטחון
4,441.5	-	-	-	-
1,084.0	-	-	-	-
4,342.9	-	-	48.2	1,924.0
26.4	-	-	-	12.5
132.0	-	-	-	10.5
44.1	-	-	-	4.1
1.2	-	-	-	-
766.8	-	-	-	-
10,838.9	-	-	48.2	1,951.1

סוג החשיפה

ריבונות

תאגידים בנקאיים

תאגידים

בביטחון נדל"ן מסחרי

קמעונאים ליחידים

משכנתאות לדירור

איגוח

נכסים אחרים

סה"כ

דוח הדירקטוריון

ו. מדיניות חובות בעייתיים והפרשות לחובות מסופקים

- בבנק קיימים תהליכים מובנים המוסדרים בנהלי עבודה לזיהוי ואיתור מוקדם של לווים בעייתיים. כמו כן, קיימים ומוסדרים בנהלים תהליכי עבודה מוגדרים בהתייחס לתהליך ביצוע הפרשה לחובות מסופקים, המשקפים הערכה שמרנית להפסד האשראי הצפוי לבנק.
- הוראת בנק ישראל בנושא המדידה והגילוי של חובות פגומים, סיכון אשראי והפרשה להפסדי אשראי עתידה להביא לשינוי בטיפול בנושא.

להלן יתרות סיכון אשראי כולל בגין לווים בעייתיים לפי הסיווגים שנקבעו בהוראות המפקח על הבנקים:

סכומים מדווחים

31.12.2009	30.9.2009	30.9.2010	
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	
			חובות בעייתיים ¹ :
22.9	23.9	21.6	שאינם נושאים הכנסה
5.8	6.6	⁴ -	שאורגנו מחדש ³
-	⁴ -	-	בפיגור זמני
1.7	4.3	5.8	בהשגחה מיוחדת
1.7	1.7	1.1	מזה: חובות בגינם קיימת הפרשה ספציפית
30.4	34.8	27.4	סה"כ אשראי מאזני ללוים בעייתיים
1.8	1.7	1.7	סיכון אשראי חוץ מאזני בגין לווים בעייתיים ²
-	-	-	אגרות חוב של לווים בעייתיים
32.2	36.5	29.1	סיכון אשראי כולל בגין לווים בעייתיים
6.6	12.9	8.1	אגרות חוב בגין נרשמה הפרשה לירידת ערך

1 לא כולל חובות בעייתיים המכוסים על ידי בטחונות המותרים לניכוי לצורך מגבלות על חבות של לווה ושל קבוצת לווים.

2 כפי שחושב לצורך מגבלות על חבות של לווה ושל קבוצת לווים.

3 אשראי שאורגן מחדש במהלך השנה השוטפת וכן אשראי שאורגן מחדש בשנים קודמות.

4 סכום נמוך מ- 0.1 מיליוני ש"ח.

דוח הדירקטוריון

ז. פיקוח ובקרה על ניהול החשיפה לסיכונים אשראי

הבנק מקיים מעטפת נאותה של מנגנוני שליטה, ניהול, פיקוח, בקרה וביקורת על תהליך ניהול סיכונים האשראי. ניהול סיכונים האשראי נבחן ומבוקר באופן שוטף, בין היתר, על ידי היחידות שלהלן:

- יחידת ניהול סיכונים אשראי
כפופה למנהל מחלקת ניהול סיכונים ואשראי וכוללת רפרנטים, אשר חלוקת הלקוחות ביניהם נעשית בהתאם ליחידה העיסוקית בה הלקוחות פעילים ובהתאם לסוגי פעילויות האשראי. דבר זה מקנה מיומנות מקצועית.
- היחידה לבקרת אשראי של הבנק הבינלאומי (חברת האם)
היחידה לבקרת אשראי של חברת האם שייכת למחלקה המרכזית לבקרת ניהול סיכונים ואחראית על בקרת סיכונים האשראי של הלוחים הספציפיים המהותיים בקבוצה ובכללה בבנק.
היחידה פועלת באופן בלתי תלוי על פי נוהל בנקאי תקין 319 ("בקרת אשראי"), שלפיה יש לבדוק בסבב תלת שנתי את האוכלוסייה המוגדרת "כלוים גדולים" ובאופן שבכל שנה יבדק לפחות שליש מאוכלוסייה זו. היחידה מונחית בעבודתה על ידי הדירקטוריון של הבנק ומדווחת לו.
- מערך הביניים (Middle Office) – הינה יחידה השייכת למחלקת ניהול סיכונים ואשראי. היחידה מתמחה בביצוע בקורות ומהווה גורם מקצועי בתחום הבקרה. היחידה מאתרת את הסיכונים השונים סמוך להיווצרותם, ככל הניתן, בחדרי העסקות של הבנק, ומפתחת בקורות ונהלי עבודה לצמצום חשיפת הבנק. במסגרת פעילותה בודקת היחידה את העמידה במגבלות שנקבעו בתחומי נהול האשראי בחדרי העסקות השונים ברמה תוך יומית ומבצעת תרחישי קיצון בתיקים ספציפיים.
- מחלקת הביקורת הפנימית
מחלקת הביקורת הפנימית מעריכה את התהליך הכולל של הבנק בניהול סיכון האשראי ומעריכה את יישום המדיניות וביצוע החלטות הדירקטוריון בנושאי ניהול סיכון האשראי, העמידה במגבלות ומהימנות וזמינות המידע הניהולי.
המחלקה אחראית על מתן הערכה עצמאית בקשר עם מידת הציות לנהלים והאפקטיביות של יישום התהליכים והנהלים לניהול סיכונים האשראי.

דוח הדירקטוריון

ח. דיווח על החשיפה לסיכוני אשראי

ההנהלה ודירקטוריון הבנק מקבלים דיווח על החשיפה לסיכוני אשראי, בהשוואה למסגרות המאושרות, למגבלות שנקבעו על ידי הדירקטוריון ולסמכויות לניהולן במסגרת "מסמך החשיפות" הרבעוני כנדרש בהוראה 339 להוראות ניהול בנקאי תקין. מסמך החשיפות נדון, אחת לרבעון, בהנהלה ובדירקטוריון. הבנק גיבש מתווה תרחישי קיצון לבחינת הנאותות ההונית. במסגרת זאת בוחן הבנק מתווה של תרחישי קיצון גם בתחום התממשות סיכוני אשראי (וכן תרחישים המשלבים התממשות סיכוני אשראי עם כמה סיכונים אחרים ובו זמנית). במסגרת זאת, נבחנת השפעת התממשות הסיכון על בסיס ההון. תוצאות התרחישים ומשמעותם מדווחים אחת לרבעון להנהלה ולדירקטוריון.

ט. התפלגות הקצאת ההון על סיכוני אשראי בחתכי הסיכון השונים:

סך כל חשיפות סיכון אשראי ברוטו, וחשיפה ברוטו ממוצעת במשך התקופה, ממוינות לפי סוגים עיקריים של חשיפת אשראי (במיליוני ש"ח):

30 בספטמבר 2010		
סוג החשיפה	סיכון אשראי ברוטו (לאחר הפרשה ספציפית לחומ"ס)	חשיפת אשראי ברוטו ממוצעת ¹
הלוואות	4,805.6	5,294.7
אגרות חוב	1,512.2	1,393.0
נגזרים (OTC)	430.3	566.5
חשיפות חוץ מאזניות	2,453.4	2,363.8
נכסים אחרים	173.5	228.7
סה"כ חשיפת אשראי ברוטו	9,375.0	9,846.7

31 בדצמבר 2009		
סוג החשיפה	סיכון אשראי ברוטו (לאחר הפרשה ספציפית לחומ"ס)	חשיפת אשראי ברוטו ממוצעת ²
הלוואות	5,840.4	5,807.3
אגרות חוב	1,658.2	1,925.8
נגזרים (OTC)	368.8	312.8
חשיפות חוץ מאזניות	2,204.7	2,243.7
נכסים אחרים	766.8	327.4
סה"כ חשיפת אשראי ברוטו	10,838.9	10,617.0

1 חשיפת אשראי ברוטו ממוצעת חושבה בהתבסס על ממוצע החשיפות בשני הרבעונים האחרונים.

2 חשיפת אשראי ברוטו ממוצעת חושבה בהתבסס על ממוצע החשיפות בחמשת הרבעונים האחרונים מיום 31.12.09.

דוח הדירקטוריון

התפלגות החשיפה לפי סוג ענף או צד נגדי, ממויינת לפי סוגים עיקריים של חשיפת אשראי (במיליוני ש"ח):

30 בספטמבר 2010									
סוג החשיפה	ריבונות	תאגידים בנקאיים	תאגידים	חובות בביטחון נדל"ן מסחרי	קמעונאים ליחידים	משכנתאות לדיור	איגוח	אחרים	סה"כ
הלוואות	2,308.7	639.8	1,713.5	16.5	88.7	38.4	-	-	4,805.6
אגרות חוב	1,269.1	143.0	99.6	-	-	-	0.5	-	1,512.2
נגזרים (OTC)	-	61.1	369.2	-	-	-	-	-	430.3
חשיפות חוץ מאזניות	-	179.8	2,256.3	2.3	12.6	2.4	-	-	2,453.4
נכסים אחרים	-	-	-	-	-	-	-	173.5	173.5
סה"כ חשיפת אשראי ברוטו	3,577.8	1,023.7	4,438.6	18.8	101.3	40.8	0.5	173.5	9,375.0

31 בדצמבר 2009									
סוג החשיפה	ריבונות	תאגידים בנקאיים	תאגידים	חובות בביטחון נדל"ן מסחרי	קמעונאים ליחידים	משכנתאות לדיור	איגוח	אחרים	סה"כ
הלוואות	3,117.7	692.3	1,908.1	22.9	55.3	44.1	-	-	5,840.4
אגרות חוב	1,323.8	209.3	123.9	-	-	-	1.2	-	1,658.2
נגזרים (OTC)	-	32.4	336.4	-	-	-	-	-	368.8
חשיפות חוץ מאזניות	-	150.0	1,974.5	3.5	76.7	-	-	-	2,204.7
נכסים אחרים	-	-	-	-	-	-	-	766.8	766.8
סה"כ חשיפת אשראי ברוטו	4,441.5	1,084.0	4,342.9	26.4	132.0	44.1	1.2	766.8	10,838.9

פיצול כל התיק לפי יתרת תקופה חוזית לפירעון, ממוין לפי סוגים עיקריים של חשיפת אשראי (במיליוני ש"ח):

30 בספטמבר 2010									
סוג החשיפה	עם דרישה ועד חודש	מעל חודש ועד שלושה חודשים	מעל שלושה חודשים ועד שנה	מעל שנה ועד שלוש שנים	מעל שלוש שנים ועד חמש שנים	מעל חמש שנים ועד עשר שנים	סך הכל תזרימי המזומנים	ללא תקופת פרעון	סה"כ
הלוואות	3,476.2	1,065.5	145.9	56.4	33.4	6.5	4,783.9	21.7	4,805.6
אגרות חוב	1.5	156.7	606.2	341.8	72.8	283.0	1,512.2	-	1,512.2
נגזרים (OTC)	226.4	86.7	5.1	106.0	3.7	2.4	430.3	-	430.3
חשיפות חוץ מאזניות	-	2,369.6	-	83.8	-	-	2,453.4	-	2,453.4
נכסים אחרים	100.9	36.9	-	-	-	-	137.8	35.7	173.5
סה"כ חשיפת אשראי ברוטו	3,805.0	3,715.4	757.2	588.0	109.9	291.9	9,317.6	57.4	9,375.0

דוח הדירקטוריון

פיצול כל התיק לפי יתרת תקופה חוזית לפירעון, ממוין לפי סוגים עיקריים של חשיפת אשראי (במיליוני ש"ח):

31 בדצמבר 2009 ¹								
סוג החשיפה	עם דרישה ועד חודש	מעל חודש ועד שלושה חודשים	מעל שלושה חודשים ועד שנה	מעל שנה ועד שלוש שנים	מעל שלוש שנים ועד חמש שנים	מעל חמש שנים ועד עשר שנים	סך הכל תזרימי המזומנים	ללא תקופת פרעון
הלוואות	4,880.4	638.5	183.1	86.1	24.1	5.3	5,817.5	5,840.4
אגרות חוב נגזרים (OTC)	2.2	185.9	733.9	381.3	85.9	269.0	1,658.2	1,658.2
חשיפות חוץ מאזניות	280.7	48.0	31.6	1.2	2.2	5.1	368.8	368.8
נכסים אחרים	-	2,127.2	-	77.5	-	-	2,204.7	2,204.7
סה"כ חשיפת אשראי ברוטו	650.3	91.9	-	-	-	-	742.2	766.8
	5,813.6	3,091.5	948.6	546.1	112.2	279.4	10,791.4	10,838.9

1 מוין מחדש.

סכום היתרות (מדורגות ולא מדורגות) לפני הפחתת סיכון אשראי (במיליוני ש"ח):

ליום 30 בספטמבר 2010								
סוג החשיפה	יתרת חשיפה נטו	0%	20%	35%	50%	75%	100%	150%
ריבונות	3,577.8	3,399.5	178.3	-	-	-	-	-
תאגידים בנקאיים	1,023.7	-	822.7	-	201.0	-	-	-
תאגידים	4,438.6	-	-	-	-	-	4,438.6	-
בביטחון נדל"ן מסחרי	18.8	-	-	-	-	-	18.8	-
קמעונאים ליחידים	101.3	-	-	-	-	2.3	99.0	-
בגין משכנתאות לדיור	40.8	-	40.8	-	-	-	-	-
איגוח	0.5	-	0.5	-	-	-	-	-
נכסים אחרים	173.5	46.3	-	-	-	-	122.5	4.7
סה"כ	9,375.0	3,445.8	1,001.5	40.8	201.0	2.3	4,678.9	4.7

ליום 31 בדצמבר 2009								
סוג החשיפה	יתרת חשיפה נטו	0%	20%	35%	50%	75%	100%	150%
ריבונות	4,441.5	4,179.2	262.3	-	-	-	-	-
תאגידים בנקאיים	1,084.0	-	795.2	-	285.6	-	3.2	-
תאגידים	4,342.9	-	-	-	-	-	4,342.9	-
בביטחון נדל"ן מסחרי	26.4	-	-	-	-	-	26.4	-
קמעונאים ליחידים	132.0	-	-	-	-	6.2	125.8	-
בגין משכנתאות לדיור	44.1	-	44.1	-	-	-	-	-
איגוח	1.2	-	1.2	-	-	-	-	-
נכסים אחרים	766.8	22.0	-	-	-	-	740.3	4.5
סה"כ	10,838.9	4,201.2	1,058.7	44.1	285.6	6.2	5,238.6	4.5

דוח הדירקטוריון

סכום היתרות (מדורגות ולא מדורגות) אחרי הפחתת סיכון אשראי (במיליוני ש"ח):

ליום 30 בספטמבר 2010										סוג החשיפה
יתרת חשיפה נטו	0%	20%	35%	50%	75%	100%	150%	נכסי סיכון שחושבו על ההון ידי הבנק	ניכוי מבסיס	
3,577.8	3,399.5	178.3	-	-	-	-	-	-	-	ריבונות
1,023.8	-	822.6	-	201.2	-	-	-	-	-	תאגידים בנקאיים
2,693.1	-	-	-	-	-	-	2,693.1	-	-	תאגידים
6.3	-	-	-	-	-	-	6.3	-	-	בביטחון נדל"ן מסחרי
91.5	-	-	-	-	2.3	-	89.2	-	-	קמעונאים ליחידים
40.8	-	-	40.8	-	-	-	-	-	-	בגין משכנתאות לדיור
0.5	-	0.5	-	-	-	-	-	-	-	איגוח
166.8	46.3	-	-	-	-	115.8	4.7	-	-	נכסים אחרים
7,600.6	3,445.8	1,001.4	40.8	201.2	2.3	2,904.4	4.7	-	-	סה"כ

ליום 31 בדצמבר 2009										סוג החשיפה
יתרת חשיפה נטו	0%	20%	35%	50%	75%	100%	150%	נכסי סיכון שחושבו על ההון ידי הבנק	ניכוי מבסיס	
4,441.5	4,179.2	262.3	-	-	-	-	-	-	-	ריבונות
1,084.0	-	795.2	-	285.6	-	3.2	-	-	-	תאגידים בנקאיים
2,467.1	-	-	-	-	-	2,467.1	-	-	-	תאגידים
13.9	-	-	-	-	-	13.9	-	-	-	בביטחון נדל"ן מסחרי
121.5	-	-	-	-	6.0	115.5	-	-	-	קמעונאים ליחידים
40.0	-	-	40.0	-	-	-	-	-	-	בגין משכנתאות לדיור
1.2	-	1.2	-	-	-	-	-	-	-	איגוח
766.8	22.0	-	-	-	-	740.3	4.5	-	-	נכסים אחרים
8,936.0	4,201.2	1,058.7	40.0	285.6	6.0	3,340.0	4.5	-	-	סה"כ

דוח הדירקטוריון

גילוי לגבי חשיפות שקשורות לסיכון אשראי של צד נגדי (במיליוני ש"ח):

30 בספטמבר 2010						
ביטחונות				סכום החשיפה = AGROSS ^{2,3} + שווי הוגן לפי השיטה הסטנדרטית	סכום נקוב	שווי הוגן ברוטו
מזומן	ניירות ערך	מניות	החשיפה לאחר ביטחונות			
		במדד ת"א 100				
-	-	-	2.3	2.3	155.1	0.2
36.6	5.8	0.8	76.7	119.9	5,344.3	77.3
173.6	52.2	52.5	29.8	308.1	8,872.0	110.4
-	-	-	-	-	75.8	-
210.2	58.0	53.3	108.8	430.3	14,447.2	187.9

סוג החשיפה

נגזרי ריבית

נגזרי מטבע חוץ

נגזרי מניות

נגזרי סחורות

סה"כ

גילוי לגבי חשיפות שקשורות לסיכון אשראי של צד נגדי (במיליוני ש"ח):

31 בדצמבר 2009 ⁴						
ביטחונות				סכום החשיפה = AGROSS ^{2,3} + שווי הוגן לפי השיטה הסטנדרטית	סכום נקוב	שווי הוגן ברוטו
מזומן	ניירות ערך	מניות	החשיפה לאחר ביטחונות			

- 1 סכום נמוך מ- 0.1 מיליוני ש"ח.
- 2 agross הינו ערך נקוב add-on X (מקדם התוספת).
- 3 עסקאות הנסחרות בבורסה חושבו בהתאם לדרישת הבטחונות של הבורסה.
- 4 הוצג מחדש.

חשיפה כוללת בגין השקעות הבנק באיגוח:

חשיפות איגוח לפי משקלי הסיכון (במיליוני ש"ח):

31 בדצמבר 2009			30 בספטמבר 2010			סך חשיפות האיגוח
דרישות ההון	משקל סיכון	החשיפה	דרישות ההון	משקל סיכון	החשיפה	
0.2	20%	1.2	0.1	20%	0.5	

דוח הדירקטוריון

י. ניהול סיכוני אשראי צד נגדי

א. כללי

סיכון אשראי של צד נגדי הוא הסיכון שהצד הנגדי לעסקה יכנס לכשל טרם מועד הסילוק הסופי של התשלומים בגין העסקה. הפסד כלכלי יגרם, אם בעת כניסתו של הצד הנגדי למצב של כשל, יהיו העסקאות עמו בעלות ערך כלכלי חיובי. בניגוד לחשיפות האשראי, בהן החשיפה היא חד צדדית והבנק נושא לבדו בסיכון להפסד, סיכון צד נגדי יוצר סיכון דו צדדי להפסד וזאת בהתאם להיות ערך העסקה חיובי או שלילי עבור כל אחד מצדדי העסקה. החשיפה לסיכון צד נגדי מאופיינת גם בשווי השוק של העסקאות. שווי השוק של העסקאות אינו וודאי והוא יכול להשתנות לאורך חיי העסקה בשל שינויים בפרמטרים הרלוונטיים בשוק.

במסגרת הפעילות השוטפת של הבנק מול בנקים זרים ובתי השקעות מקצה הבנק קווי אשראי למגוון פעילויות, ובכלל זה: פיקדונות, Settlement risk, Forex, מוצרים מובנים, Commercial Line, נוסטרו מט"ח ונזילות יומית. כימות ואמידת החשיפה בכל תחום פעילות, וכן קביעת סמכויות וקריטריונים להעמדת מסגרות לפעילות מעוגנים במדיניות ובנהלים של הבנק שאושרו על ידי הדירקטוריון.

ב. מדיניות

במסגרת מסמך מדיניות האשראי של הבנק קבע דירקטוריון הבנק מדיניות ותיאבון לסיכון ברמת הקבוצה לפעילות מול בנקים ובתי השקעות – הן ברמת תיאבון הסיכון הכולל והן ברמת החשיפה לצד הנגדי הבודד בחתך סוג החשיפה והעסקה הבודדת. מדיניות האשראי של הבנק בהתייחס לאופי והיקף החשיפות מול צדדים נגדיים מתבססת על מספר פרמטרים הנגזרים מחוסנו הפיננסי של הצד הנגדי ובכלל זה: דירוג האשראי שניתן למוסד על ידי חברות הדירוג המובילות בעולם (Fitch, Moody's), ו-S&P), היקף ההון העצמי שלו, מבנה הבעלות, המדינה בה הוא פועל, וכדומה. הבנק פועל למזעור סיכוני הצד הנגדי באמצעות מספר הסכמים מקובלים למזעור החשיפות מול צדדים שלישיים (הסכמי Netting).

- הסכם ISDA MASTER הוא ההסכם הבסיסי הנהוג בין בנקים ויתרונם העיקרי הוא היכולת לבצע קיזוז (Netting) של התחייבויות במקרה של פשיטת רגל של אחד הצדדים, כך שהחשיפה מצטמצמת לחשיפה נטו.
- הסכם CSA הוא הסכם ליצירת והפעלת מנגנון הדדי של העברת נכסים נזילים להבטחת חשיפות בעסקאות פתוחות בין שני בנקים, וזאת לאחר חישוב החשיפה. מנגנון זה מופעל באופן שוטף ומפחית את החשיפה לסכום הסף שנקבע בלבד.

דוח הדירקטוריון

עד היום הבנק חתם על הסכמי ISDA MASTER עם כ- 15 בנקים, ועל הסכמי CSA עם כ- 9 בנקים, וכבר בוצעו העברות כספים בפועל על פיהם עם כמה מהם. הבנק נוקט עמדה שמרנית בהערכת הסיכון של הבנקים עמם עובד הבנק תחת הסכם ISDA ו- CSA, ובשלב זה, אינו נותן ביטוי בשקלול החשיפה להפחתת סיכון האשראי המותרת בגין מזעור הסיכון הגלום בהסכמי ה- Netting הללו.

הבנק פועל לקראת יישום הסדר, אשר יאפשר סליקה באמצעות CLS.

כחלק מניהול סיכונים הצד הנגדי השוטפים, מבצע הבנק בקרה יומית שוטפת על עמידה במגבלות קווי האשראי שהוקצו לפעילות מול בנקים ובתי השקעות הכוללת בחינה ודיווח שוטפים על שינויים בדירוגי הצדדים הנגדיים להם מוקצים קווי אשראי, וכן שינויים במרווח האשראי בהם הם נסחרים. מוסדות בהם, בין היתר, נצפו שינויים משמעותיים בפרמטרים האמורים נבחנים מחדש בהתאם במסגרת וועדות האשראי השונות.

ג. חשיפת אשראי נוכחית של הבנק למוסדות פיננסיים זרים¹, נכון ליום 30.9.2010:

דרוג אשראי חיצוני ⁴	מס' מוסדות	סיכון אשראי מאזני ²	סיכון אשראי חוץ מאזני ³	סיכון אשראי כולל
		מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
חשיפות אשראי למוסדות פיננסיים זרים				
AAA עד AA-	16	417.3	47.0	464.3
A+ עד A-	19	376.5	2.6	379.1
BBB+ עד BB-	2	9.9	-	9.9
ללא דירוג**	2	8.6	-	8.6
סך הכל חשיפות אשראי למוסדות פיננסיים זרים	39	812.3	49.6	861.9
יתרת חובות בעייתיים ⁵	-	-	-	-

חשיפת אשראי של הבנק למוסדות פיננסיים זרים¹, נכון ליום 30.9.2009:

דרוג אשראי חיצוני ⁴	מס' מוסדות	סיכון אשראי מאזני ²	סיכון אשראי חוץ מאזני ³	סיכון אשראי כולל
		מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
חשיפות אשראי למוסדות פיננסיים זרים				
AAA עד AA-	15	697.1	13.1	710.2
A+ עד A-	25	589.3	35.1	624.4
BBB+ עד BB-	3	10.2	-	10.2
ללא דירוג**	1	2.9	-	2.9
סך הכל חשיפות אשראי למוסדות פיננסיים זרים	44	1,299.5	48.2	1,347.7
יתרת חובות בעייתיים ⁵	-	-	-	-

דוח הדירקטוריון

חשיפת אשראי של הבנק למוסדות פיננסיים זרים¹, נכון ליום 31.12.2009:

דרוג אשראי חיצוני ⁴	מס' מוסדות	סיכון אשראי מאזני ²	סיכון אשראי חוץ מאזני ³	סיכון אשראי כולל
		מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
חשיפות אשראי למוסדות פיננסיים זרים				
AAA עד AA-	16	370.7	34.5	405.2
A+ עד A-	24	423.5	20.1	443.6
BBB+ עד BB*	2	10.3	-	10.3
ללא דירוג**	2	7.1	-	7.1
סך הכל חשיפות אשראי למוסדות פיננסיים זרים	44	811.6	54.6	866.2
יתרת חובות בעייתיים ⁵	-	-	-	-

- 1 כולל בנקים וברוקרים.
- 2 פיקדונות בבנקים, השקעות באגרות חוב ונכסים אחרים בגין מכשירים נגזרים.
- 3 בעיקר ערבויות להבטחת חבות של צד ג'.
- 4 לצורך דירוג המוסדות הפיננסיים, עשה הבנק שימוש בדירוגים של חברות S&P, Moody's ו-FITCH (הנמוך מביניהם). הדירוגים משתנים מעת לעת על ידי סוכנויות הדירוג ונכונים ליום ה- 12.10.2010 עבר נתוני 30.9.2010. (עבור נתוני 30.9.2009 הדירוגים נכונים ליום ה- 25.10.09 ועבור נתוני 31.12.2009 הדירוגים נכונים ליום 17.1.2010).
- 5 יתרות חובות בעייתיים בניכוי חובות המכוסים בבטחונות המותרים לניכוי לצורך מגבלות על חבות של לווה וקבוצת לווים. כולל רכיב סיכון חוץ מאזני.

* סיכון אשראי בסך 9.8 מיליוני ש"ח בגין בנק אירופאי שדורג בדירוג של BBB שזכה לתמיכה ממשלתית ו- 0.1 מיליוני ש"ח בגין בנק בהונגריה אשר דורג בדירוג BB+ (נכון ליום 30.9.09 – סיכון אשראי בסך 10.2 מיליוני ש"ח: 10.0 מיליוני ש"ח בגין בנק אירופאי שדורג בדירוג של BBB, שזכה לתמיכה ממשלתית, וסיכון אשראי בסך 0.2 מיליוני ש"ח בגין בנק בהונגריה ובנק בדרום אפריקה, אשר דורג בדירוג BB+ ו- BBB+, בהתאמה). (נכון ליום 31.12.09 סיכון אשראי בסך 10.3 מיליוני ש"ח: 10.2 מיליוני ש"ח בגין בנק אירופאי שזכה לתמיכה ממשלתית ו- 0.1 מיליוני ש"ח בגין בנק בהונגריה אשר דורג בדירוג BB-).

** חשיפה בגין בנקים אירופאים פרטיים אשר אינם מדורגים.

המוסדות הנכללים בגילויי הינם בנקים וברוקרים זרים. במסגרת הפעילות השוטפת של הבנק מול מוסדות אלו מקצה הבנק קווי אשראי למגוון פעילויות ובכלל זה: פקדונות, אגרות חוב, עסקאות עתידיות, סליקה וערבויות.

דוח הדירקטוריון

להלן רשימת המדינות שבהן קיימת חשיפה לבנק וסיכון האשראי הכולל בגין:

שם המדינה	סיכון אשראי כולל 30.9.2010 מיליוני ש"ח	סיכון אשראי כולל 30.9.2009 מיליוני ש"ח	סיכון אשראי כולל 31.12.2009 מיליוני ש"ח
ארה"ב	283.6	720.5	281.0
אנגליה	166.7	35.0	118.0
איטליה	103.0	-	-
שווייץ	71.3	71.6	83.4
בלגיה	61.3	45.3	40.2
נורבגיה	56.0	11.9	14.0
גרמניה	50.8	94.2	119.0
קנדה	20.1	117.2	17.2
צרפת	18.1	36.6	68.0
ספרד*	14.8	118.8	71.4
אירלנד*	7.9	16.6	16.7
שבדיה	3.8	2.3	15.8
אוסטרליה	3.7	-	1.7
ניו זילנד	0.7	2.2	0.9
הונגריה	0.1	0.1	0.1
דנמרק	-	56.2	0.4
פורטוגל	-	16.5	16.4
אוסטריה	-	2.0	2.0
הולנד	-	0.6	-
דרום אפריקה	-	0.1	-
סה"כ	861.9	1,347.7	866.2

התיאבון לסיכון השמרני שהוגדר על ידי דירקטוריון הבנק מקבל ביטוי בהתפלגות חשיפת האשראי למוסדות פיננסיים, אשר רובה ככולה הינה מול מוסדות המדורגים בדירוגים גבוהים. בנוסף, הבנק מנהל את החשיפות לצדדים נגדיים באמצעות רשת של הסכמי קיזוז (Netting) המצמצמים באופן משמעותי את הסיכון להכנסות ולהון הבנק במצבי חדלות פרעון של מוסדות אלו. 54% מחשיפת האשראי הנוכחית של הבנק מיוחסת למוסדות פיננסיים זרים מובילים במדינות OECD, המדורגים בקבוצות הדירוג AAA עד AA ו- 44% מסך החשיפה הנוכחית מיוחסת למוסדות פיננסיים המדורגים בטווח שבין A+ ל- A-.

הבנק פועל עם בנקים וברוקרים שונים בארץ ובחו"ל, בהתאם לקווי אשראי שנקבעים מראש על פי מדיניות האשראי של הבנק. הקווים המנחים בבחירת בנק או ברוקר, מתבססים בעיקר על האיתנות הפיננסית של הצד הנגדי, כפי שהיא באה לידי ביטוי במבנה הבעלות של המוסד, בדירוג האשראי שניתן לו על ידי חברות הדירוג המובילות בעולם, בהונו העצמי, המדינה בה הוא פועל ואופי פעילותו (בעיקר פיזור בסיס לקוחותיו הקמעונאי). מרבית הקווים הינם קווים לזמן קצר לעסקאות של עד שלושה חודשים.

דירקטוריון הבנק מאשר את הקווים לבנקים ולברוקרים על פי מדיניות קבוצתית. הבנק מבצע בקרה יומית שוטפת על עמידה בקווים באמצעות דוחות ממוחשבים הנבדקים על ידי מחלקת ניהול סיכונים ואשראי.

דוח הדירקטוריון

לאור השינויים המהותיים והתנודתיות בשווקים הפיננסיים בארץ ובחו"ל, הבנק פועל ונוקט באמצעים להתאמת פעילותו מול בנקים וברוקרים בחו"ל, על מנת לצמצם את השפעת הסיכונים, ככל שניתן. לאור זאת, מתבצעות הפקדות בבנקים זרים לזמן קצר בלבד. מח"מ הפקדונות בבנקים זרים קטן מחודש.

עסקאות עתידיות (בעיקר עסקאות forex) מבוצעות עם בנקים זרים בכפוף לקווים שאושרו על ידי הדירקטוריון. בקרה על עמידה בקווים (הן בגין עסקאות פורקס והן בגין קווים לסליקה), מתבצעת מידי יום על ידי מחלקת ניהול סיכונים ואשראי (מערך ביניים).

סיכון האשראי המאזני כולל כ- 638.4 מיליוני ש"ח פקדונות בבנקים, אשר מרביתם נפרעו והכספים הופקדו מחדש. בנוסף, כולל סיכון האשראי 138.0 מיליוני ש"ח בגין אגרות חוב של בנקים, המדורגות בדירוג גבוה ואשר משך החיים הממוצע הנותר שלהן הינו 1.33 שנים.

על פי הנחית המפקח על הבנקים, המידע המוצג לעיל אינו כולל חשיפת אשראי חוץ מאזני בגין מכשירים נגזרים. מידע זה כלול בתוספת ג' בדבר סיכון האשראי הכולל לפי ענפי משק. סיכון האשראי החוץ מאזני, הנכלל לעיל, הינו ערבויות שנתן הבנק הזר להבטחת חבות של צד שלישי.

סיכון אשראי חוץ מאזני בגין מכשירים פיננסיים נגזרים של מוסדות פיננסיים זרים, כפי שחושב לצורך מגבלת חבות של לווה מסתכם בכ- 158.4 מיליוני ש"ח.

הערות:

- א. חשיפות האשראי אינן כוללות חשיפות למוסדות פיננסיים שיש להם ערבות מפורשת ומלאה של ממשלות, ואינן כוללות השקעות בניירות ערך מגובי נכסים (ראה פירוט בביאור 2 - ניירות ערך).
- ב. למידע נוסף לגבי הרכב חשיפות האשראי בגין מכשירים נגזרים מול בנקים ודילרים/ברוקרים ראה ביאור 7 ב'.

* למידע בדבר אגרות חוב אשר מוחזקות על ידי הבנק במדינות אלה, ראה תוספת ד' – חשיפות למדינות זרות וסעיף חשיפות למדינות זרות בע"מ 47.

דוח הדירקטוריון

6. ניהול סיכונים במכשירים פיננסיים נגזרים

הבנק פועל במגוון מכשירים פיננסיים נגזרים. מדיניות ניהול סיכונים המכשירים הנגזרים, לרבות: היקפי הפעילות ומגוון המכשירים המותרים לשימוש – מאושרת במסגרת דירקטוריון הבנק.

א. חדרי העסקות

חדרי העסקות בבנק מיועדים לפעילויות שונות ומגוונות בתחום שוקי ההון ומטבע החוץ. חדר העסקות סוחר במגוון של מכשירים פיננסיים – לרבות עשיית שוק במטבעות ובאג"ח מדינה. בין היתר, פועל הבנק גם בתחום המעו"ף ובמט"ח בבורסה לניירות ערך. החשיפה הנוצרת הן בבסיס והן בריבית, כתוצאה מפעילות זו, נכללת במסגרת המגבלות המאושרות על ידי הדירקטוריון לחשיפות בבסיס ובריבית.

להלן ריכוז יתרות ערכים נקובים של פעילות במכשירים פיננסיים נגזרים:

31.12.2009	30.9.2009	30.9.2010	
במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	
195.5	213.8	155.1	עסקאות גידור:
			חוזי ריבית
			עסקאות ALM ואחרות:
-	200.0	-	חוזי ריבית שקל מדד
40.2	21.2	-	חוזי ריבית אחר
10,057.6	6,119.8	6,732.2	חוזי מטבע חוץ (כולל SPOT)
11,064.2	14,630.4	17,895.6	חוזים בגין מניות, מדדי מניות, סחורות ואחרים
21,357.5	21,185.2	24,782.9	סך הכל מכשירים פיננסיים נגזרים

ב. מוצרים מובנים

הבנק פועל כמשווק של מוצרים מובנים, בעיקר של חברת האם. הפעילות אינה מהותית.

ג. סיכונים האשראי במכשירים פיננסיים בשוק המעו"ף

הבנק מאפשר לחלק מלקוחותיו לפעול באשראי בשוק המעו"ף. לבנק מדיניות אשראי מפורטת בכל הקשור בהסתמכות על בטחונות בשוק ההון. בצד זה מבצע הבנק מעקב שוטף וצמוד על סיכון התיק ביחס לבטחונות ולמסגרות הפעילות המאושרות על בסיס מדיניות האשראי שדירקטוריון הבנק קבע.

דוח הדירקטוריון

ד. פיקוח ובקרת ניהול סיכונים המכשירים הנגזרים

פעילות הבנק במכשירים פיננסיים נגזרים עבור עצמו מבוקרת ומפוקחת על ידי מחלקת ניהול סיכונים ואשראי ובכללה על ידי מערך הביניים.

7. חשיפות למדינות זרות

סך כל החשיפה למדינות זרות מפורט בתוספת ד' לסקירת ההנהלה. החשיפה למדינות זרות כוללת פיקדונות, אגרות חוב, אשראי לציבור ושווי הוגן של מכשירים פיננסיים. הירידה ביחס ליום 31.12.09 וליום 30.9.09 נובעת בעיקרה מירידה בהשקעה באגרות חוב בבנקים זרים הנובעת ממכירות ומפידיונות של אגרות חוב אלו ומירידה בהיקף הפקדונות בבנקים זרים. הבנק מחזיק, בין היתר, באגרות חוב של בנקים באירלנד ובספרד. ההשקעה בשתי אגרות חוב של שני בנקים בספרד מסתכמת ב- 14.8 מיליון ש"ח. בחודש אוקטובר 2010 נמכרה אגרת חוב בסך 9.9 מיליון ש"ח. אגרת החוב שנותרה מדורגת בדירוג AAA וצפויה להפדות בחודש אפריל 2015. ההשקעה באגרת חוב של בנק באירלנד מסתכמת ב- 7.9 מיליון ש"ח מדורגת בדירוג A וצפויה להיפרע בפברואר 2012. שווי אגרות חוב אלו ליום 31 באוקטובר 2010 אינו שונה מהותית משוויין לתאריך המאזן.

8. סיכונים תפעוליים

א. כללי

סיכון תפעולי הינו הסיכון להפסד, כתוצאה מאי נאותות או מכשל של תהליכים פנימיים, אנשים ומערכות או כתוצאה מאירועים חיצוניים. ההגדרה כוללת סיכון משפטי, אך אינה כוללת סיכון אסטרטגי או סיכון מוניטין (היבטי החשיפה והניהול של הסיכון המשפטי נדונים בהרחבה בסעיף 11 להלן).

סיכון תפעולי גלום בכל התהליכים המתבצעים בבנק לרובו, בכל הפעילויות ותהליכי העבודה, במערכות ובמגוון המוצרים. בשל כך, הבנק רואה בניהול החשיפה לסיכון תפעולי חלק בלתי נפרד ממערך ניהול הסיכונים וניהול פעילותו העסקית.

ניהול הסיכון התפעולי כולל: זיהוי, הערכה, ניטור ובקרה והפחתה של הסיכון. ניהול הסיכונים מתבצע במטרה לקיים יכולת להעריך את הסיכונים התפעוליים, למזער את החשיפה אליהם ואת הנזקים הכספיים בגינם ולנהל את הקצאת ההון באופן מיטבי.

במהלך תשעת החודשים הראשונים של שנת 2010, דירקטוריון הבנק, ההנהלה ובעלי התפקידים שהוגדרו לניהול הסיכון התפעולי, המשיכו בפעילות ענפה בכל הקשור להטמעת הדבר השני של באזל II והנחיות בנק ישראל המשלימות. כלל היערכות הבנק בנושא זה נעשתה בשיתוף פעולה עם קבוצת הבינלאומי.

דוח הדירקטוריון

ב. מדיניות

דירקטוריון הבנק קבע מדיניות לניהול סיכונים תפעוליים המתווה את הפעילות, המסגרות והפונקציות הניהוליות הנדרשות לניהול הסיכונים התפעוליים. מסמך המדיניות נדון ומאושר על ידי ההנהלה ודירקטוריון הבנק, לפחות פעם בשנה.

ג. מבנה ארגוני תומך

במסגרת מדיניות ניהול הסיכונים התפעוליים הוגדרו בעלי תפקידים, ממשקים ותחומי אחריות במטרה לקיים מערך תמיכה בניהול הסיכונים התפעוליים בבנק: מנהל סיכונים ראשי האחראי למכלול התהליכים והמערכות הקשורים בניהול הסיכונים, אליו כפוף מנהל סיכונים תפעוליים האחראי לקיום מדיניות ניהול הסיכונים התפעוליים במלואה. אל מנהל סיכונים תפעוליים כפופים מרכז סיכונים תפעוליים, אחראי תהליכים עסקיים ונאמני סיכונים תפעוליים. פונקציות אלו הוגדרו למטרת ניהול השוטף של הסיכון התפעולי. בקבוצת הבנק הבינלאומי הוגדר מנהל סיכונים תפעוליים, האחראי למכלול התהליכים והמערכות הקשורים לניהול הסיכונים התפעוליים בקבוצה. בבנק קיים פורום סיכונים תפעוליים בראשות מנהל הסיכונים הראשי, שהינו פורום ייעודי לטיפול בסיכונים התפעוליים והמשפטיים. בנוסף, קיימת בבנק ועדה לניטור וניהול סיכונים בראשות המנהל הכללי, אשר מטרותיה הינן לנטר סיכונים ולעקוב אחר ניהולם. פורום הסיכונים התפעוליים המתפקד במקביל לוועדת ניטור הסיכונים פועל ליישום המדיניות לניהול סיכונים תפעוליים, כפי שאושרה על ידי הדירקטוריון ומרכז פעילותו בחשיפות לסיכונים תפעוליים ומשפטיים. כמו כן, דן פורום זה בחשיפות לסיכונים מעילות והונאות כפי שעולים, בין היתר, באירועים בקבוצת הבינלאומי, בסקרי הסיכונים השונים ועל ידי הביקורת הפנימית ובדרכים למזעורם, תוך כינון בקורות מונעות ומפצות.

ד. ניהול הסיכון התפעולי

סקרי סיכונים תפעוליים הכלי המרכזי לזיהוי החשיפה לסיכונים תפעוליים בבנק הינו סקרים, המתבצעים על ידי משרדי רואי חשבון וגופים מתמחים חיצוניים. סקר הינו תהליך מובנה של מיפוי ואיתור סיכונים תפעוליים בכלל התהליכים המתבצעים ביחידות השונות בבנק. החל מהרבעון הרביעי של שנת 2009, סקרי הסיכונים בבנק מבוצעים בהתאם למתודולוגיה קבוצתית. במסגרת הסקר מבוצע דירוג של רמת הסיכון לכל חשיפה, בערכים כספיים, וניתנות המלצות לצמצום החשיפה לסיכון. ההמלצות המתקבלות מרוכזות לתוכנית יישום, אחריה מבוצע מעקב

דוח הדירקטוריון

ובקרה עד להטמעתה. תוכנית היישום כוללת בקורות ידניות ומיכניות, שינוי תהליכי עבודה, נהלים ושיפורים טכנולוגיים במערכות. בעקבות הסבת מערכות המיכון של הבנק למערכות הבינלאומי, מתבסס ומשתמש הבנק בסקרי סיכונים תפעוליים המבוצעים בבנק הבינלאומי ואשר מתייחסים לתהליכים עסקיים זהים. בכל הנוגע לתהליכים ייחודיים לבנק, ביישום ובתשתית, נערכים סקרים נפרדים. חברות הבנות של הבנק הינן המוקדים העיקריים בהם מתבצעים תהליכים הייחודיים לבנק.

ה. אינדיקטורים עיקריים לסיכון – Key Risk Indicators

הבנק מצוי בתהליך להגדרת אינדיקטורים עיקריים לסיכון וערכי סף לזיהוי. אינדיקטורים עיקריים לסיכון משמשים את הבנק ככלי לניטור וניהול פרו-אקטיבי של הסיכון התפעולי, זאת על ידי יכולתם לספק התרעות מוקדמות לגידול בסיכון להפסדים עתידיים. אינדיקטורים אלו הינם צופי פני עתיד, העשויים לשקף את המקורות הפוטנציאליים לסיכון תפעולי, כגון: צמיחה מהירה, השקת מוצרים חדשים ועוד.

- איסוף ודיווח על אירועי כשל והפסד
הבנק אוסף ומתעד אירועי כשל והפסד פנימיים. בסיס נתונים זה משמש לאימות הערכות של מומחי התוכן באומדן הסיכונים התפעוליים בתהליכים העסקיים וביחידות ארגוניות בשל דירוג החשיפה לסיכונים, לניתוח זיהוי מגמות לאורך זמן ולדיווח. איסוף אירועי כשל חיצוניים, להערכת נאותות נתוני ההפסד הפנימיים ולהרחבת בסיס המידע המשמש להערכת הסיכונים, מבוצע במסגרת קבוצת הבינלאומי.

- פורום לניהול סיכונים תפעוליים ומשפטיים
בבנק מתכנס פורום סיכונים תפעוליים ומשפטיים, בראשות מנהל הסיכונים הראשי, לפחות אחת לרבעון. מטרת הפורום הינה לבצע מעקב שוטף אחר רמת החשיפה של הבנק לסיכונים תפעוליים ומשפטיים, וכן אחר הפעולות הננקטות על ידי היחידות וחברות הבנות של הבנק למזעור החשיפה לסיכונים. נציגים מטעם הבנק משתתפים בפורום ניהול הסיכונים התפעוליים הקבוצתי.

- המשכיות עסקית והתאוששות מאסון
הבנק, בהתאם להנחיות בנק ישראל, נערך להבטחת המשכיות עסקית והתאוששות מאסון. הבנק קבע מדיניות התאוששות משעת אסון ומדיניות המשכיות עסקית, נהלים, צוותי פעולה ואתר התאוששות. בבנק מתכנס פורום המשכיות עסקית והתאוששות מאסון, בראשות מנהל הסיכונים הראשי, לפחות אחת לרבעון. נציגים מטעם הבנק משתתפים בפורום המשכיות עסקית והתאוששות מאסון הקבוצתי.

דוח הדירקטוריון

1. דיווח

מנהלת הסיכונים התפעוליים מדווחת אחת לרבעון על הפעילות בתחום להנהלה ולועדת ניהול סיכונים של הדירקטוריון. הדיווח כולל התייחסות לנושאים: מדיניות, סקרי סיכונים, אינדיקטורים לסיכון, אירועי כשל והפסד, התנהלות הפורומים, מתודולוגיות וכלים לניהול הסיכון התפעולי.

2. אבטחת מידע

מת"ף ("מחשוב ותפעול פיננסי בע"מ" – חברה בת של הבנק הבינלאומי), הינה האחראית למתן שירותי עיבוד מידע, מחשוב ותקשורת מחשבים לבנק. באוגוסט 2005 מונה מנכ"ל מת"ף למנהל טכנולוגיות המידע של הבנק. הבנק אימץ את עקרונות המדיניות של הבנק הבינלאומי לעניין ניהול טכנולוגית המידע. כמו כן, מינה הבנק את מנהל המדור לאבטחת מידע במת"ף כממונה על אבטחת המידע בבנק, תוך אימוץ עקרונות המדיניות של החברה האם, הבנק הבינלאומי, לעניין זה. מת"ף התחייבה לקיים מערך של גיבויים למחשבים, למערכות התקשורת, לתוכנה ולמאגרי המידע, כדי לקיים סביבת מחשוב רציפה ואמינה.

ח. ביטוח

קבוצת הבנק הבינלאומי ובכללה הבנק מחזיקה נכון ליום הדוח שלושה כיסויים ביטוחיים עיקריים:

1. כיסוי ביטוח "בנקאי משולב" (B.B.B). גבול אחריות בפוליסה זו משותף לארבעת פרקי פוליסה כמפורט:

1.1 פרק ביטוח בנקאי: פרק זה מכסה נזק כספי ישיר שנגרם לבנק ממעשה אי יושר או תרמית של עובדי הבנק, נזק הנגרם כתוצאה מאובדן או נזק ל"רכוש בעל ערך", סיכוני העברה של "רכוש בעל ערך", נזק הנגרם כתוצאה מזיוף המחאות, בטחונות מזויפים, מזומנים מזויפים וכו'.

1.2 פרק ביטוח פשעי מחשב: פרק זה מכסה נזק שנגרם כתוצאה מתשלום או העברת כספים או רכוש, מתן אשראי, חיוב חשבון או מתן ערך כלשהו על ידי הבנק, כתוצאה ישירה של הזנה במרמה או בזדון של מידע אלקטרוני ישירות לתוך מערכת המחשב של הבנק או למערכת מחשב של לשכת שרות או למערכת אלקטרונית להעברת כספים או למערכת תקשורת עם לקוחות, או כתוצאה משינוי או השחתה במרמה או בזדון של מידע אלקטרוני האגור במערכות, כאשר פעולת המרמה נעשתה על ידי אדם שפעל מתוך כוונה לגרום הפסד לבנק או לשם הפקת רווח פיננסי למען עצמו או למישהו אחר.

דוח הדירקטוריון

- 1.3 פרק ביטוח אחריות מקצועית: פרק זה מכסה את הבנק בגין חבותו החוקית כלפי צדדים שלישיים בהתייחס ל"תביעה" בגין הפסד כספי הנגרם כתוצאה ממעשה, טעות, או השמטה רשלניים או הפרת אמונים של עובד הבנק.
- 1.4 ביטוח כספות אישיות: פרק זה מכסה את אחריותו החוקית של הבנק בגין אובדן או נזק ל"רכוש" לקוחות, לרבות מזומנים ותכשיטים, המצוי בכספות אישיות בחצרי הבנק.

2. פוליסת ביטוח "דירקטורים ונושאי משרה": ביטוח זה מכסה את אחריותם של דירקטורים ונושאי המשרה בגין תביעה בגין הפרת חובת זהירות ומיומנות והפרת חובת אמונים כלפי החברה, כאשר נושא המשרה פעל בתום לב והיה לו יסוד להניח שהפעולה לא תפגע בטובת החברה וחבות כספית שתוטל עליו לטובת אחר.

3. פוליסות "ביטוחים אלמנטאריים": עיקרי הכיסוי הביטוחי: ביטוח נכסים, ביטוח חבויות, ביטוח תאונות אישיות וביטוח כספים.

ט. הקצאת הון כנגד הסיכון התפעולי

לצורך הערכת היקף החשיפה לסיכון התפעולי אימץ הבנק את הגישה הבסיסית Basic Indicator Approach, כפי שמפורטת בנדבך הראשון של באזל II. גישה זו מתייחסת להקצאת הון כשיעור מסוים (מקדם קבוע) מההכנסה הגולמית הכוללת של הבנק. יישום גישת האינדיקטור הבסיסי יהיה לתקופה של 3 שנים מתאריך היישום לראשונה, עד ליישום הגישות המתקדמות בסיכונים אשראי.

י. סיכונים מעילות והונאות

בהתאם להנחיות המפקח על הבנקים וכחלק מהיערכות ליישום הוראות באזל II שולב נושא סיכונים מעילות והונאות במסגרת הסיכונים התפעוליים. בעקבות זאת, פורום הסיכונים התפעוליים דן בחשיפות לסיכונים מעילות והונאות כפי שעולים, בין היתר, באירועים בקבוצת הבינלאומי, בסקרי הסיכונים השונים ועל ידי הביקורת הפנימית, ובדרכים למזעורם, תוך כינון בקורות מונעות ומפצות.

דוח הדירקטוריון

9. סיכומי ציות

א. כללי

הוראת ניהול בנקאי תקין 308 של הפיקוח על הבנקים מחייבת את הבנקים לפעול לקיום ההוראות הצרכניות החלות על יחסי הבנק עם לקוחותיו. סיכון ציות נובע מאי עמידה בהוראות דין צרכניות, לרבות הוראות רגולטוריות צרכניות המחייבות את התאגיד הבנקאי – דהיינו, הוראות חוק ורשויות אשר חלות על יחסי הבנק עם לקוחותיו.

ב. מדיניות

דירקטוריון הבנק מאשר וקובע אחת לשנה את תוכנית העבודה של פונקציית הציות של הבנק.

ג. מבנה ארגוני תומך

בבנק הוגדרו בעלי תפקידים, ממשקים ותחומי אחריות במטרה לקיים את הוראה 308 ולנהל את סיכומי הציות: קצינת הציות הינה מנהלת מחלקת רגולציה ותהליכים ובהתאם לעקרון האי תלות שבהוראה, המחלקה כפופה לסמנכ"ל, מנהל חטיבת המטה ומנהל הסיכונים הראשי, אשר אינו פונקציה עסקית.

אל קצינת הציות כפופים נאמני איסור הלבנת הון וציות. הנאמנים הינם הפונקציה המקצועית בכל סניף/יחידה ובאחריותם וידוא הציות לתקנות השונות וכן דיווח מיידי לקצינת הציות במקרה של הפרת הוראה צרכנית.

ד. ניהול סיכון הציות

קצינת הציות עומדת בראשות ועדת התיאום לאכיפת הציות, אשר כוללת נציגים של יחידות הבנק השונות (המחלקה המשפטית, מחלקת רגולציה ותהליכים, מחלקת משאבי אנוש ומנהל, נציג הביקורת הפנימית, מחלקת ניהול סיכונים ואשראי, נציג סניפים ראשיים, נציג סניפי אמידים). הועדה, אשר מתכנסת לפחות אחת לרבעון, אחראית לתאם בין היחידות השונות בבנק ולפעול להגברת שיתוף הפעולה במטרה ליישם את תכנית הציות. בנוסף, דנה הועדה בנושאים הקשורים לתכנית הציות בנושאי הציות להוראות צרכניות.

דוח הדירקטוריון

- מחלקת רגולציה ותהליכים אחראית על ריכוז הבקרה בבנק לציות להוראות צרכניות בהתאם לתכנית הציות ותוכנית העבודה השנתית ולדיווח על ליקויים או פערים לכל מדרג הסמכויות בבנק, על ידי בחינת מוצרים חדשים ו/או פעילויות חדשות, כמו גם ביצוע בקורות שוטפות על מוצרים ופעילויות קיימות, כי הם תואמים את ההוראות הרגולטוריות השונות בתחום הצרכני ובתחום איסור הלבנת ההון. כחלק מתפקידה, בוחנת גם המחלקה חוזרים ונהלים חדשים בהיבטי יחסי בנק-לקוח, טרם פרסומם.
- אחת לחמש שנים לפחות מבוצע בבנק סקר תשתיות, אשר תפקידו לוודא כי אכן הבנק ערוך באופן הולם ליישום וקיום חובותיו הנגזרות מההוראות הצרכניות. המחלקה בודקת את קיום ההוראות הצרכניות ועוקבת באופן שוטף, בסיוע המחלקה המשפטית, אחר שינויים בחקיקה ובהוראות רגולטוריות, בזיקה להוראות צרכניות.
- למחלקת רגולציה ותהליכים ממשק עבודה מעוגן בנהלי עבודה עם יחידות תומכות נוספות בבנק, כגון: המחלקה המשפטית ומחלקת ניהול סיכונים ואשראי, וכן ממשק לפורומים מקצועיים קשורים, כגון: פורום מעקב אחר יישום הוראות סטטוטוריות, ועדת ניטור סיכונים וועדת נהלים.
- בבנק מבוצעים תהליכי הטמעה שוטפים בנושא הציות להוראות צרכניות על ידי לומדה, קיום ימי עיון והדרכות למטה ולסניפים, אם באופן עצמאי ואם בהתבסס על מערך ההדרכה של הקבוצה.

ה. דיווח על החשיפה

- אחת לרבעון מדווחת קצינת הציות להנהלת הבנק על פעילותו במהלך הרבעון שחלף. הדיווח המפורט כולל סיכום פעילות המחלקה, פירוט המלצות, פרטים ביחס להפרות של הוראות צרכניות שזוהו במהלך התקופה המדווחת והמלצות לגבי צעדים שיש לנקוט בגין ההפרות ומניעת הישנותן והיערכות הבנק ליישום הוראה צרכנית חדשה.
- אחת לשנה לפחות מדווחת קצינת הציות לדירקטוריון הבנק.
- בנוסף לתכנית הציות שנקבעה על ידי הדירקטוריון מוגדרים דיווחים מיידיים.

דוח הדירקטוריון

10. סיכומי איסור הלבנת הון ומימון טרור

א. כללי

סיכומי איסור הלבנת הון ומימון טרור (להלן: "הלבנת הון") הינם הסיכומים להטלת עיצומים כספיים משמעותיים על הבנק לאור אי עמידה בהוראות החוק בנושא מניעת הלבנת הון ואיסור מימון טרור וכן הסיכון להיווצרותה של אחריות פלילית של התאגיד ועובדיו. בנוסף, התממשות עבירה על הוראות הדין בתחום איסור הלבנת הון ומימון טרור עשויה לגרור התממשות של סיכון מוניטין.

על המגזר הבנקאי חלות הוראות שונות במסגרת מניעת הלבנת הון ומימון טרור הכוללות, בין היתר, את החוק לאיסור הלבנת הון, החוק לאיסור מימון טרור, צו איסור הלבנת הון, תקנות איסור מימון טרור, הוראת ניהול בנקאי תקין 411, (לרבות ההוראה המתוקנת כפי שפורסמה בינואר 2010, ראה בפרק הדין בעדכוני חקיקה) חוזרים שונים ועוד.

ב. מדיניות

דירקטוריון הבנק מאשר אחת לשנה את מסמך המדיניות.

ג. מבנה ארגוני תומך

הוגדרו בעלי תפקידים, ממשקים ותחומי אחריות במטרה לקיים את הוראות הדין ולנהל את סיכומי איסור הלבנת הון ומימון טרור: האחראי למילוי החובות בבנק לפי חוק איסור הלבנת הון, הינו הממונה על איסור הלבנת הון בקבוצת הבינלאומי. מנהל מחלקת רגולציה ותהליכים הינו גם רפרנט איסור הלבנת הון, אליו כפופים נאמני איסור הלבנת הון וציות.

ד. ניהול סיכון איסור הלבנת הון ומימון טרור

- תפקידי הממונה על איסור הלבנת הון כוללים, בין היתר: פיתוח וביצוע בקורות על מנת לוודא כי הבנק מיישם את הוראות הדין כולל בקורות אחר ביצוע הדיווחים על פי סוג וגודל הפעולה, ווידוא כתיבה ועדכון המדיניות והנהלים בהתאם לעדכוני חקיקה והוראות הדין, ביצוע ו/או בקרה אחר קיום הדרכות, העברת דיווחים על פעולות בלתי רגילות לרשות לאיסור הלבנת הון ובדיקת יישום מדיניות הבנק בכל חברות הבנות של הבנק. במהלך 2009 אימץ והטמיע הבנק את הבקורות, הכלים והנהלים אשר הוגדרו על ידי הממונה הקבוצתי.

דוח הדירקטוריון

- נאמני איסור הלבנת הון הינם הפונקציה המקצועית בכל סניף ויחידה ואחראים על הפעילות השוטפת למניעת הלבנת הון ומימון טרור, בהתאם לנהלים ולהוראות, לרבות ביצוע בקורות והעברת דיווחים על פעולות בלתי רגילות. הנאמנים נבחרים מתוך אוכלוסיית עובדי הבנק בהמלצת מנהל סניף/מנהל אזור סניפי אמידים/מנהל חטיבה.
- הבנק, מפעם לפעם, עורך ימי עיון לכל נאמני איסור הלבנת הון, כנסים למנהלים, הרצאות בסניפים עצמם וכן השתלמויות והדרכות לכלל העובדים, אם עצמאית ואם במסגרת מחלקת ההדרכה של הקבוצה. בנוסף הפיץ הבנק לומדה ממוחשבת הכוללת מבדק לבחינת הטמעת תוכן הלומדה בקרב העובדים. מרבית עובדי הבנק הרלבנטיים נבחנו במבדק ועמדו בו בהצלחה. מהלכי ההדרכה שבוצעו הגבירו את המודעות לנושא.
- הבנק נוקט באופן שוטף במהלכים לאיתור וטיוב נתונים באמצעות דוחות בקרה המופצים לסניפים בצירוף הנחיות מתאימות.
- המחלקה המשפטית מבצעת מעקב אחר עדכוני חקיקה ווידוא מסירתם לרפרנט איסור הלבנת הון וכן למתן תמיכה משפטית ככל שזו נדרשת, לקיום חובות הרפרנט ופעילות המחלקה והבנק.
- רפרנט איסור הלבנת הון הינו חבר בוועדה המייעצת הקבוצתית אשר עיקרי תפקידה כוללים: דיון בפעולות בלתי רגילות, אשר קיים ספק באם יש צורך בהעברתם לרשות לאיסור הלבנת הון, דיון בחשבונות בהם קיימות פעילויות מורכבות, על מנת לבחון ולקבל החלטה האם מדובר בפעילות בלתי רגילה ועוד.

ה. דיווח על החשיפה

החל משנת 2010, מדווח הממונה על איסור הלבנת הון להנהלת הבנק על הפעילות במהלך הרבעון שחלף. הדיווח המפורט כולל, בין היתר, התייחסות למוקדי סיכון שאותרו על ידי האחראי ודרכי הטיפול בהם ודיווח על יישום מדיניות "הכר את הלקוח". בנוסף, במדיניות שנקבעה על ידי הדירקטוריון מוגדרים דיווחים מיידיים לרשות לאיסור הלבנת הון.

11. סיכונים משפטיים

א. כללי

סיכון משפטי מוגדר בבנק כסיכון להפסד, כתוצאה מהעדר אפשרות לאכוף באופן משפטי קיומו של הסכם, אי קיומן של הוראות דין לרבות הוראות רגלטוריות, סיכונים הנובעים מפעילות ללא יעוץ משפטי/גיבוי משפטי מול לקוחות, ספקים ו/או צדדים נוספים, סיכונים הכרוכים בהליכים משפטיים וכל סיכון אחר העלול לחשוף את הבנק לדרישה או תביעה משפטית.

דוח הדירקטוריון

ב. מדיניות וניהול החשיפות

הבנק פועל על פי מדיניות הקבוצה לניהול הסיכון המשפטי, אשר מוגשת לאישור ההנהלה והדירקטוריון מדי שנה ובה מתואר הסיכון המשפטי, הדרכים לאיתורו, מיפוי ומזעורו. במסגרת זו, הבנק פועל לאיתור מראש של הסיכונים המשפטיים הכרוכים בתהליכים השונים על כל שלביהם. על פי מתכונת זו, מתקיים מעקב שוטף אחר ההתפתחויות בחקיקה, בתקינה, בפסיקה, בתי דין וגופים אשר להם סמכות מעין שיפוטית. בנוסף, בוחן הבנק הליכים העשויים להשליך על הפעילות השוטפת של יחידות הבנק ופועל למזעור הסיכונים על בסיס התפתחויות אלו. במסגרת הטיפול המשפטי מושם דגש על איתור מוקדי הסיכונים המשפטיים וטיפול בהם. הבנק נערך על פי הצורך, לעדכונים נדרשים בהסכמים ומערך המסמכים המשפטיים שבשימוש. כמו כן, נבחן משפטית כל מוצר/שירות חדש או פעילות חדשה במגמה למזער את הסיכון המשפטי, ככל האפשר. כן נוקט הבנק באמצעי איתור ומיפוי שוטפים, לרבות באמצעות סקרי סיכונים ובאמצעות תהליכי הפקת לקחים לשם מניעת הישנות הסיכון, לרבות באמצעות שיפור הבקורות הקיימות ו/או יישום בקורות חדשות. בנוסף, נקבעים בבנק נהלים לעבודות המטה והסניפים ונעשות הדרכות שוטפות ליישומם תוך שימת דגש על הנושאים המשפטיים הכרוכים בפעילות הבנק.

ג. דיווח על החשיפה לסיכונים משפטיים

החשיפות לסיכונים משפטיים מרוכזות ומדווחות ב"מסמך חשיפות" רבעוני כנדרש בהוראה 339 להוראות ניהול בנקאי תקין. מסמך החשיפות נדון אחת לרבעון בהנהלה ובדירקטוריון. בעת קורות אירוע מהותי בעל אפיונים משפטיים, כגון: תביעה או התממשות סיכון כלשהוא, מוגש דיווח למנהלת הסיכונים המשפטיים ביחס לאירוע. כן, מתקיימת בדיקה באשר למידת השפעת ואופן השפעת האירוע על הבנק. מנהלת הסיכונים המשפטיים מנחה לגבי האמצעים שיש לנקוט על מנת לצמצם את מידת החשיפה לסיכון המשפטי שנוצר ונעזרת במידת הצורך במחלקות אחרות, כגון: קצין ציות וביקורת פנים.

ד. ניהול הסיכונים המשפטיים על בסיס קבוצתי

מדיניות הסיכונים המשפטיים בבנק מותאמת בשינויים המחויבים עם מדיניות ניהול הסיכונים המשפטיים של חברת האם. הבנק מונחה ליישם ולדווח לחברת האם אודות הסיכונים המשפטיים שאותרו על ידו.

דוח הדירקטוריון

דיון בגורמי סיכון

מצורפת טבלה המרכזת את גורמי הסיכון המשפיעים על הבנק ומידת השפעתם (גדולה, בינונית, קטנה):

גורם הסיכון	השפעת הסיכון
1. השפעה כוללת של סיכונים אשראי	קטנה
1.1 סיכון בגין איכות לווים וביטחונות	קטנה
1.2 סיכון בגין ריכוזיות ענפית	בינונית
1.3 סיכון בגין ריכוזיות לווים/קבוצת לווים	בינונית
2. השפעה כוללת של סיכונים שוק	בינונית
2.1 סיכון ריבית	בינונית
2.2 סיכון אינפלציה	קטנה
2.3 סיכון שער חליפין	קטנה
2.4 סיכון מחירי מניות	קטנה
3. סיכון נדילות	קטנה
4. סיכון תפעולי	בינונית
5. סיכון משפטי	קטנה
6. סיכון מוניטין	קטנה
סיכונים נוספים הרלבנטיים לתאגיד הבנקאי	
7. סיכון חקיקה ורגולציה	בינונית
8. סיכון תחרות ואסטרטגיה	בינונית

לאור השינויים המהותיים והתנודתיות בשווקים הפיננסיים בארץ ובעולם, הבנק פועל ונוקט באמצעים להתאמת פעילותו העצמית וזו שמול לקוחותיו, על מנת לצמצם את השפעת הסיכונים, ככל שניתן. במהלך התקופה המדווחת לא חלו שינויים בגורמי הסיכון של הבנק בהשוואה למפורט בדוח הדירקטוריון לדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2009, למעט האמור להלן:

החל מהרבעון הראשון של שנת 2010 נוסף סיכון תחרות ואסטרטגיה. סיכון התחרות נובע מחשיפת הבנק לתחרות בישראל בכל תחומי עסקי הבנקאות בהם הוא עוסק. בנוסף, מתמודד הבנק עם גורמים מתחרים נוספים המספקים כלים פיננסיים חלופיים לאלה המוצעים על ידו, כגון: חברות ביטוח ומנהלי תיקי השקעות, שעלולים לגרום למעבר של לקוחות לגופים אלו תוך העברת כלל פעילותם או רכישה סלקטיבית של שירותים מספקים שונים. כמו כן, קיים סיכון לשחיקה ברווחיות הנובעת מהלחץ התחרותי להקטנת גובה העמלות והמרווחים מריבית.

דוח הדירקטוריון

סיכון האסטרטגיה נובע מהחלטות עיסקיות שגויות, מיישום בלתי נאות של החלטות או מהעדר תגובה לשינויים ענפיים, כלכליים או טכנולוגיים. הסיכון נובע גם, בין היתר, מכניסה לתחומים חדשים, הרחבת שירותים קיימים, רכישות ומיזוגים והגדלת השקעה בתשתיות, לשם מימוש האסטרטגיה העיסקית. סיכון זה הינו פונקציה של ההתאמה בין היעדים האסטרטגיים של הבנק, התוכניות העסקיות שפותחו להשגת יעדים אלו, המשאבים שהוקצו לעמידה ביעדים אלו ואיכות היישום.

לאור התמקדות הבנק בתחומי פעילות מבוססי שוק ההון וכן כניסתו של הבנק ליוזמת התרחבות בתחומי הבנקאות לאמידים מוערכת השפעת הסיכון כבינונית.

בעקבות השלמת הסבת מערכות המחשב של הבנק בתום שנת 2009, סיכון הסבת מערכת המחשב של הבנק, אשר דווח כבעל השפעת סיכון קטנה ביום 31 בדצמבר 2009, הוסר מהטבלה.

מדיניות חשבונאית בנושאים קריטיים ואומדנים חשבונאיים קריטיים

מדיניות חשבונאית בנושאים קריטיים מתייחסת לסוגיות שהינן בעלות חשיבות לתיאור מצבו הפיננסי של הבנק. סוגיות שהינן קשות, סובייקטיביות ומחייבות הערכות מורכבות, כתוצאה מהצורך לערוך אומדנים של השפעת עניינים שעל פי טבעם הם אינם ודאיים.

נושאים קריטיים כאמור, אשר לגביהם הבנת המדיניות החשבונאית הינה הכרחית להבנת התוצאות המדווחות של הבנק מובאים להלן.

בכל אחד מהנושאים הקריטיים הללו, נעזרה ההנהלה במידע המקצועי הטוב ביותר, על מנת לערוך את האומדנים הדרושים בהערכת הנכסים וההתחייבויות של הבנק, והבנק מאמין כי האומדנים בהם נקט הינם נאותים.

נושאים קריטיים כאמור, אשר לגביהם הבנת המדיניות החשבונאית הינה הכרחית להבנת התוצאות המדווחות של הבנק, הינם: הפרשה לחובות מסופקים, הערכת שווי השקעה בניירות ערך, אומדן השווי ההוגן של מכשירים פיננסיים נגזרים, שווי הוגן של מכשירים פיננסיים, ירידת ערך נכסים והתחייבויות בגין תביעות משפטיות.

לאור המהותיות של נושאי הערכת שווי השקעה בניירות ערך, אומדן השווי ההוגן של מכשירים פיננסיים נגזרים, שווי הוגן של מכשירים פיננסיים וירידת ערך נכסים, הם מובאים להלן למרות שלא חל בהם שינוי ביחס לדוחות הכספיים ליום 31.12.09.

דוח הדירקטוריון

1. הערכת שווי השקעה בניירות ערך

על פי כללי החשבונאות החלים על תאגידים בנקאיים, ניירות הערך בדוחות הכספיים מוצגים כדלקמן: ניירות ערך למסחר – מוצגים במאזן לפי שווי הוגן. רווחים או הפסדים נזקפים לדוח רווח והפסד בהתאם.

ניירות ערך זמינים למכירה – אגרות חוב (סחירות ושאין סחירות) ומניות סחירות מוצגות במאזן לפי שווי הוגן, כאשר רווחים או הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשווי ההוגן נזקפים לקרן הון ולא לרווח והפסד. מניות לא סחירות מוצגות לפי עלותן המותאמת.

רוב ניירות הערך בהם מחזיק הבנק הינם סחירים בשוק פעיל (בין אם מדובר בבורסה ובין אם מדובר בשוק מעבר לדלפק) ולכן קיים לגביהם שווי שוק זמין. ישנן אג"ח שאין סחירות ולא קיים בגין ציטוט זמין ולכן הן מוצגות לפי שווי הוגן מחושב. לצורך חישוב השווי ההוגן של אגרות החוב שאין סחירות נעשה שימוש בשיטת ערך נוכחי של תזרימי מזומן עתידיים.

שוויים של אגרות חוב של בנקים בחו"ל מתבסס על ציטוטי מחירים של ספק מחירים בינלאומי חיצוני לבנק – חברה בינלאומית מובילה המספקת שירותי שיערוך עבור מאות מוסדות פיננסיים מובילים בעולם, עם מעל ל- 25 שנות ניסיון. החברה עוסקת בתחום מתן שירותי ציטוט ושיערוך ולא בתחום המסחר בניירות ערך. בנוסף, לצורך בקרה, נערכת הצלבה של שערי ניירות הערך ממערכת הספק לשערים המצוטטים ממערכת מידע פיננסי אחרת, בה השתמש הבנק בעבר.

תחשיבי השווי ההוגן של אגרות חוב ישראליות שאין סחירות נערכים על ידי יחידת ה- Middle Office לפעילות הנוסטרו. יחידת ה- Middle Office הינה גורם בלתי תלוי בגורם העיסקי המבצע את הפעילות. החל מ- 31.12.08, נערך אימות ותיקוף של השווי ההוגן על ידי הוועדה לניטור סיכונים וגורם מטעמה, אחת לרבעון. בהתאם להוראות בנק ישראל, מונה גורם בורר, אשר תפקידו לברור במידה וקיימת מחלוקת בגין תחשיב השווי ההוגן, בין הגורם הקובע את השווי ההוגן והגורם המתקף.

לצורך תחשיב שוויים של אגרות חוב ישראליות לא סחירות, בחנה הנהלת הבנק את הריבית להוון המתקבלת מ"שערי ריבית" ובנוסף, נערכה בדיקה מול ניירות ערך סחירים של אותו מנפיק או ניירות ערך דומים בשוק, במידת האפשר.

במקרים מסויימים, כאשר נתגלו פערים במסגרת הבדיקה, הורדו מחירי השערים על ידי העלאת ריבית ההוון, באם נדרש, כדי לשקף את הסיכון הגלום בנייר הערך. בדבר בחינת ירידת ערך בהשקעה בניירות ערך – ראה סעיף 4 להלן.

דוח הדירקטוריון

להלן רגישות בשווי ההוגן של תיק אגרות חוב שאינן סחירות (המחושב לפי ערך נוכחי של תזרימים עתידיים) בבחינה של שינוי של 1% בשיעור הריבית המשמש לשערוך (במיליוני ש"ח):

עליה של 1%	ירידה של 1%
(0.7)	0.7
שינוי בשווי הוגן	

2. אומדן השווי ההוגן של מכשירים פיננסיים נגזרים

הבנק פועל בתחום המכשירים הפיננסיים הנגזרים, שהצגתם בדוחות הכספיים מושתתת על בסיס השווי ההוגן, להבדיל מהשווי על פי עקרון הצבירה. חישובי השווי ההוגן של המכשירים הפיננסיים הנגזרים, בגין המרכיב המט"ח שלהם, מתבססים על פי הנתונים השוררים בשוקי הכספים הבינלאומיים, ובגין המרכיב של המטבע הישראלי, על שיעורי ריבית לא צמודה וריבית צמודת מדד, להם נקבע אומדן על ידי מחלקת ניהול סיכונים ואשראי של הבנק, בהתחשב במחירי השוק, הנזילות והסחירות הקיימת בשוק המקומי. המרווח בין ריבית המכירה לריבית הקניה, מהווה אף הוא גורם סובייקטיבי המשפיע על חישובי השווי ההוגן של מכשירים פיננסיים נגזרים. רוב העסקאות ממכשירים פיננסיים נגזרים, הינן עסקאות לטווח קצר, אשר בהן סיכון האשראי לא בא לידי ביטוי. בעסקאות ארוכות טווח מרכיב סיכון האשראי נלקח בחשבון בתמחור. השווי ההוגן של אופציות לסוגיהן השונים מתבסס ברובו הגדול, על מודל Black and Scholes והוא מושפע מהתנודתיות הגלומה בשער החליפין, הריבית והמדדים הרלבנטיים לאופציה שהבנק רכש או כתב. לגבי מכשירים פיננסיים נגזרים מורכבים שאין להם שוק סחיר, נערכים, בדרך כלל, חישובי השווי הוגן במערכות מידע פיננסי מובילות בתחום, המשמשות חדרי עסקות ובנקים בכל העולם (מערכת בלומברג, מערכת קונדור ומערכת Super derivatives).

תחשיב השווי ההוגן בגין מכשירים פיננסיים נגזרים שאינם סחירים נערכים על ידי יחידת ה-Middle Office השייכת למחלקת ניהול סיכונים ואשראי.

בדיקות ובקורות סבירות נוספות על חישוב השווי ההוגן מבוצעות במחלקת החשבונאות. בנוסף, נערך אימות ותיקוף של השווי ההוגן על ידי הוועדה לניטור סיכונים וגורם מטעמה, אחת לרבעון. בהתאם להוראות בנק ישראל, מונה גורם בורר, אשר תפקידו לברור במידה וקיימת מחלוקת בגין תחשיב השווי ההוגן, בין הגורם הקובע את השווי ההוגן והגורם המתקף.

שיעורי ריבית אלו משמשים גם לחישוב השווי ההוגן של נכסים והתחייבויות שגודרו כנגד מכשירים פיננסיים נגזרים, אם הם עמדו בקריטריונים של גידור, כנדרש על פי הכללים החשבונאיים והנחיות המפקח על הבנקים בנדון. פעילות הבנק במכשירים פיננסיים נגזרים הינה בעיקרה בעסקאות קצרות טווח. לאור זאת, השפעת האומדנים שצוינו לעיל על חישובי השווי ההוגן של המכשירים האמורים, אינה מהותית.

דוח הדירקטוריון

3. שווי הוגן של מכשירים פיננסיים

הטבלה שלהלן מסכמת את שווי ההוגן של מכשירים פיננסיים בהתפלגות לפי שווי הוגן של מחירים מצוטטים משוק פעיל ואחר (מחירים מצוטטים בשווקים שאינם פעילים, מחירים הנגזרים ממודלים להערכה וכדומה):

30.9.2010 (מיליוני ש"ח)

מחירים מצוטטים משוק פעיל	אחר	סך הכל	
3,203.6	406.0	3,609.6	נכסים פיננסיים
1,401.2	96.2	1,497.4	התחייבויות פיננסיות

30.9.09 (מיליוני ש"ח)¹

מחירים מצוטטים משוק פעיל	אחר	סך הכל	
2,832.4	607.8	3,440.2	נכסים פיננסיים
2,150.7	55.6	2,206.3	התחייבויות פיננסיות

1 מוין מחדש.

31.12.09 (מיליוני ש"ח)

מחירים מצוטטים משוק פעיל	אחר	סך הכל	
3,230.8	559.8	3,790.6	נכסים פיננסיים
2,310.4	34.6	2,345.0	התחייבויות פיננסיות

לא חלו שינויים במדיניות החשבונאית בנושאים קריטיים ביחס לדוחות הכספיים השנתיים ליום 31 בדצמבר 2009.

4. ירידת ערך נכסים

הבנק מיישם נהלים על מנת להבטיח שערך נכסיו במאזן המאוחד אינו עולה על שווי ההוגן. במידת הצורך רושם הבנק ירידות ערך בנכסיו.

בינואר 2009 אושר בישיבת דירקטוריון נוהל בדבר בחינת ירידת ערך ניירות ערך זמינים למכירה בתיק הנוסטרו. לצורך בחינת ירידת ערך בתיק הנוסטרו, מתכנסת מידי רבעון ועדת הנהלה מיוחדת, בהשתתפות המנכ"ל, מנהל חטיבת המטה, מנהל מחלקת ניהול סיכונים ואשראי, מנהל החטיבה הפיננסית והחשבונאית הראשית (כמשקיפה). תפקידה של הועדה לבחון האם מדובר בירידת ערך בעלת אופי אחר מזמני שיש לרושמה בדוח רווח והפסד.

בחינת הצורך בירידות ערך נכסים מחייבת שימוש בהערכות ואומדנים שונים בהתאם לסוג הנכס:

דוח הדירקטוריון

א. השקעה באגרות חוב

אג"ח בתיק הזמין למכירה, בין אם מדובר באג"ח סחירות ובין באג"ח שאינן סחירות, מוצגות במאזן לפי שוויין ההוגן, אך שערך זה נזקף לקרן הון ולא לרווח והפסד. הבנק בוחן בכל תקופת דיווח האם ירידה בשוויים ההוגן של ניירות ערך המסווגים לתיק הזמין למכירה הינה בעלת אופי אחר מזמני.

הבנק מכיר בתקופת הדיווח בירידת ערך בעלת אופי אחר מזמני, לכל הפחות, בגין ירידת ערך של כל נייר המקיים אחד או יותר מהתנאים הבאים:

- נייר ערך אשר נמכר עד מועד פרסום הדוח לציבור לתקופה זו;
- נייר ערך אשר סמוך למועד פרסום הדוח לציבור לתקופה זו, הבנק מתכוון למכור אותו בתוך פרק זמן קצר;
- איגרת חוב אשר לגביה חלה ירידת דירוג משמעותית בין דירוגה במועד שבו היא נרכשה על ידי הבנק לבין דירוגה במועד פרסום הדוח לתקופה זו;
- איגרת חוב אשר לאחר רכישתה סווגה על ידי הבנק כבעייתית;
- איגרת חוב שלגביה חל כשל בתשלום לאחר רכישתה;
- נייר ערך, אשר השווי ההוגן שלו לסוף תקופת דיווח וגם במועד הסמוך למועד פרסום הדוחות הכספיים, היה נמוך בשיעור משמעותי מהעלות (לגבי איגרות חוב – העלות המופחתת). זאת, אלא אם בידי הבנק ראיות אובייקטיביות ומוצקות וניתוח זהיר של כל הגורמים הרלוונטיים, אשר מוכיח ברמה גבוהה של ביטחון כי ירידת הערך הינה בעלת אופי זמני.

בנוסף, הבחינה בדבר קיום ירידת ערך בעלת אופי אחר מזמני מתבססת על השיקולים הבאים:

- שיעור ההפסד ביחס לעלות נייר הערך (לגבי אגרות חוב – לעלות המופחתת);
 - משך התקופה בה השווי ההוגן של נייר הערך נמוך מעלותו;
 - שינוי לרעה במצב המנפיק או במצב השוק בכללותו;
 - הכוונה והיכולת של הבנק להחזיק את נייר הערך לתקופת זמן ארוכה מספיק שתאפשר עליה בשווי ההוגן של נייר הערך עד השבת העלות או עד לפדיון;
 - במקרה של איגרות חוב – שיעור התשואה לפדיון;
 - במקרה של מניות – הפחתה של חלוקת דיבידנדים או ביטול שלה.
- כמו כן, הבנק מכיר בירידת ערך בעלת אופי אחר מזמני בגין זכויות מוטב שנרכשו ובגין זכויות מוטב שהמשיכו להיות מוחזקות על ידי הבנק באיגוח נכסים פיננסיים, כאשר מידע עדכני או אירועים אחרים מצביעים על שינוי לרעה צפוי (probable) בתחזית תזרימי המזומנים הנובעים מהמכשיר הפיננסי.

דוח הדירקטוריון

כאשר חלה ירידת ערך בעלת אופי אחר מזמני, עלותו של נייר הערך מופחתת לשוויו ההוגן ומשמשת כבסיס עלות חדש. ההפסד המצטבר, המתייחס לנייר ערך המסווג כזמין למכירה שנזקף בעבר לסעיף נפרד בהון העצמי במסגרת רווח כולל אחר, מועבר לרווח והפסד כאשר מתקיימת בגינו ירידת ערך שאינה בעלת אופי אחר מזמני. עליות ערך בתקופות דיווח עוקבות מוכרות בסעיף נפרד בהון העצמי במסגרת רווח כולל אחר מצטבר ואין נזקפות לרווח והפסד (בסיס העלות החדש).

ב. השקעה במניות

מניות בתיק הסחיר נרשמות בדוחות הכספיים לפי שווי שוק, מניות בתיק הזמין למכירה – אם מדובר במניות סחירות הן מוצגות בשווי שוק, כאשר השערון נזקף לקרן הון ולא לרווח והפסד. כאשר מדובר בשערון שלילי מהותי ולאורך זמן נבחן הנושא על ידי כלכלנים בבנק, אשר בוחנים את מצב החברה והאם שוויה בשוק מייצג ירידת ערך בעלת אופי אחר מזמני. אם מדובר במניות לא סחירות הן מוצגות במאזן בעלותן המותאמת. אחת לשנה, בוחן הבנק את ערכן של מניות אלו ואת הצורך בביצוע ירידות ערך. כלכלני הבנק נעזרים במידע הטוב ביותר הזמין לביצוע הערכותיהם, בדרך כלל מידע המצוי בדוחות כספיים המתקבלים מהחברה, ובמידת הצורך נערכות שיחות עם אנשי מפתח בחברה לצורך הבנה טובה יותר של ביצועיה התפעוליים והציפיות לעתיד וכן לצורך קבלת מידע נוסף באם קיים, כגון: מידע על כניסת משקיע חיצוני באם קיים, קבלת הערכות שווי באם בוצעו, וכו'. כמו כן, נערכות השוואות לחברות מקבילות בתחום.

עדכוני חקיקה

חוק בנק ישראל, התש"ע-2010

החוק נכנס לתוקף ביום 1.6.10 ומחליף את חוק בנק ישראל הקיים ואת חוק הפיקוח על המטבע. במסגרת החוק החדש הוגדרו האורגנים של בנק ישראל וסמכויותיהם: נגיד, ועדה מוניטרית ומועצה מינהלית. נקבעו, בין היתר, מטרותיו, תפקידיו ועקרונותיו. נקבעו סוגי פעולות שהבנק מוסמך לבצען לשם השגת מטרותיו ומילוי תפקידיו לפי החוק. כמו כן, נקבעו סמכויות בנק ישראל לגבי תאגידים בנקאיים ולגבי גופים פיננסיים אחרים. בין היתר, לנגיד הוקנתה סמכות להטיל על התאגיד הבנקאי עיצומים כספיים המגיעים למיליוני שקלים במקרים בהם הופרו הוראות בנק ישראל, להטיל עיצום כספי על מנכ"ל תאגיד, אשר לא פיקח או נקט את כל האמצעים הסבירים למניעת הפרת הוראות חוק מסוימות ע"י התאגיד, ואף להורות על הפסקת כהונתו.

רפורמה בתחום העמלות הבנקאיות

על שולחן הכנסת מונחות כיום מספר הצעות פרטיות שעניינן מגבלות על גובה העמלות, סלי עמלות, איסור על חיוב סוגי אוכלוסיות בעמלות מסוימות, איסור על גביית סוגים מסוימים של עמלות וכו'. כמו כן, מונחות על שולחן הכנסת הצעות חוק פרטיות המבקשות לחייב את התאגידים הבנקאיים בתשלום ריבית על יתרות זכות בחשבונות העו"ש של לקוחותיהם. הבנק עוקב אחר התפתחות הליכי החקיקה של ההצעות המצויות עדיין בשלבי חקיקה ראשוניים.

דוח הדירקטוריון

הצעת חוק הבנקאות (שירות ללקוח) (תיקון-ריבית על יתרת הזכות), התש"ע-2010

הצעת החוק הונחה על שולחן הכנסת ביום 15.3.10.

מוצע לחייב את הבנקים לשלם ריבית על סכומים הנצברים בחשבון העובר ושב של לקוחותיהם.

חוק השקעות משותפות בנאמנות (תיקון מספר 14), התש"ע-2010

התיקון ייכנס לתוקף ביום 17.2.11.

עיקר התיקון הינו שינוי סעיף 69 לחוק השקעות משותפות בנאמנות התשנ"ד - 1994, להלן עיקריו: הוטלה חובה על מנהל הקרן לערוך מכרז לעמלות ברוקראז' עם "חברה סוחרת" (חבר בורסה); על דירקטוריון מנהל קרן לקבוע נוהל לעריכת מכרז, אשר יאושר ע"י הנאמן; התקשרות עם חבר בורסה בחו"ל יכולה להיעשות ללא מכרז (בתנאי החוק); התקשרות מנהל קרן בהסכם ברוקראז' עם חבר בורסה השולט במנהל הקרן או בנאמן לקרן יכולה להיעשות ללא מכרז בכפוף לתנאים הבאים:

1. עמידת חבר הבורסה בתנאי הסף שנקבעו במכרז.
 2. העמלה בגין כל סוג עסקה לא תעלה על העמלה שתשולם לזוכה במכרז עבור ביצוע עסקה דומה.
 3. ההתקשרות אושרה ע"י ועדת ביקורת ודירקטוריון מנהל הקרן.
- מנהל קרן לא ישלם מנכסי הקרן לחברי הבורסה הקשורים למנהל הקרן או לנאמן במהלך תקופה של 12 חודשים, המתחילים במועד שקבע מנהל הקרן בתשקיף, תשלומים עבור ביצוע עסקאות בנכסי הקרן בסכום העולה על 20% מסך העמלות (מכל סוג) ששולמו מנכסי הקרן באותה שנת כספים.
- לתיקון עשויה להיות השפעה מהותית על עסקי הבנק ותוצאות פעולותיו, שכן לבנק פעילות מהותית הן כבנקאי (שירותי ברוקראז') והן כנאמן לקרנות נאמנות באמצעות החברה הבת – יובנק חברה לנאמנות בע"מ (להלן: "החברה לנאמנות"), אשר עלולה לגרום לפגיעה בהכנסות באחת מפעילויות אלו. נכון למועד אישור דוחות כספיים אלו, מתקיימת הערכות על ידי הבנק והחברה לנאמנות ליישום הוראות החקיקה, כאמור לעיל.

כללים לעריכת מכרז להתקשרות עם חברה סוחרת, ותנאי התקשרות עם חברה קשורה או חברה בעלת

זיקה

התיקון יכנס לתוקף ביום 16.2.11.

במסגרת התיקון מוצע לחייב את מנהל הקרן לבצע מכרז לשם התקשרות בהסכם לקבלת שירותי ברוקראז'. מוצע לפטור חברות קשורות למנהל הקרן או הנאמן מהשתתפות במכרז, אך להגביל את היקף עסקאות הברוקראז' שניתן לשלם עבורן מנכסי הקרן לחברות קשורות, באופן שמנהל הקרן יחויב להוציא את מרבית פעילות הברוקראז', שהתמורה עבורה נפרעת מנכסי הקרן, אל גופים שאינם קשורים אליו תוגבל לכדי 20%. במכרז חברה סוחרת הקשורה לנאמן תהיה רשאית להשתתף במכרז ובמקרה של זכייה היא תוכל לקבל עד 20% מסך העמלות שהקרן משלמת בשנה או לחילופין לסיים את כהונת הנאמן ולשמש כחברה סוחרת ללא הגבלה.

דוח הדירקטוריון

הצעות חוק ותזכירי חוק

הצעת חוק להסדרת המתווכים בהשקעות, התש"ע-2010

הצעת החוק הועברה להערות הציבור עד ליום 17.10.10. החוק יוחל על כלל המתווכים בהשקעות שעליהם מפקחת הרשות: יועצי השקעות, משווקי השקעות, מנהלי תיקי השקעות, אנליסטים, ברוקרים, דילרים והעוסקים בשירותי משמורת של ניירות ערך, כאשר לגבי פעילותם של הבנקים בשלושת התחומים האחרונים, תהיה למפקח על הבנקים סמכות דומה לסמכות יו"ר הרשות. בחוק יקבעו חובות בסיסיות וכללי התנהגות אותם מוצע להחיל לגבי כלל המתווכים בהשקעות, כגון: חובת אמון והוגנות כלפי הלקוחות והחובה למתן מידע הוגן, בהיר ולא מטעה. כמו כן, למעט יועצי השקעות ומשווקי השקעות העוסקים ביעוץ אישי, ואשר יהיו עדיין חייבים ברישוי פרטני, יתר המתווכים בהשקעות יהיו חייבים לפעול באמצעות תאגיד. לרשות נ"ע ולרשות שתוקם, יהיו סמכויות פיקוח, סמכויות לקביעת הוראות מנהליות בכל הנוגע לביצועו של חוק זה וסמכויות אכיפה.

תזכיר חוק סמכויות רשות ניירות ערך (תיקוני חקיקה), התש"ע-2010

התזכיר הופץ ביום 6.5.10 להערות הציבור. עיקרי השינויים המוצעים הם: איחוד הכללים שעל פיהם פועלת הבורסה לניירות ערך בתל אביב, אשר נמצאים כיום בשלושה דברי חקיקה – תקנון, הנחיות והנחיות זמניות, ל"ספר כללי" יחיד שיכונה "הנחיות", וכי קביעת הנחיות וביצוע תיקונים בו יבוצעו בדרך של אישור הוראה מנהלית, לאחר קבלת אישור דירקטוריון הבורסה לקביעה או לתיקון, לפי העניין; הסמכת הרשות להסדיר בהוראות מנהליות את מרבית הנושאים המוסדרים כיום בתקנות, בתחומים שעליהם היא מופקדת; מליאת הרשות תהיה הגורם המאשר ביחס להוראות מנהליות שיוצעו על ידי סגל הרשות. המליאה היא זו שתהיה אחראית על הטלת סנקציות כנגד מפקחי הרשות, לרבות החלטות בעניין הטלת עיצומים כספיים וקנסות אזרחיים; מוצע לעגן סמכות הרשות בדבר מתן חוות דעת מקדמיות (pre ruling).

הצעת חוק ייעול הליכי האכיפה ברשות ניירות ערך (תיקוני חקיקה), התש"ע-2010

ההצעה אושרה בקריאה ראשונה בכנסת ביום 8.3.10. נוסח מעודכן פורסם ביום 23.5.10. התיקון המוצע עוסק בייעול הליכי אכיפה של הוראות דין שונות הקשורות בפעילות בשוק ההון. התיקון כולל שינוי בחוקים שונים. במסגרת התיקון מוצע להסמיך את רשות נ"ע להטיל עיצום כספי בגין הפרת הוראות החוק שמפורטות בהצעה, כאשר סכום העיצום ישתנה בהתאם לסוג ההפרה וסוג התאגיד הרלוונטי. דרישת חיוב תפורסם באתר הרשות ותדווח במגנ"א והרשות רשאית להורות לבעל רשיון לשלוח הודעה בנושא ללקוחותיו או לפרסם הודעה בנושא בעיתון. בנוסף, לרשות נ"ע תהיה סמכות להטיל אמצעי אכיפה מנהליים, כגון: עיצום כספי, תשלום לנפגע ההפרה, חיוב לנקוט בפעולות לתיקון ההפרה ומניעת הישנותה, איסור לכהן כנושא משרה בכירה בגוף מפקח, ביטול או התלייה של רשיון/אישור/היתר.

דוח הדירקטוריון

הצעת חוק השקעות משותפות בנאמנות, התשנ"ד-1994 (תיקון מספר 15), התש"ע-2010

הצעת החוק פורסמה ברשומות ביום 17.5.10.

עיקר התיקונים המוצעים הם: הצעת יחידות של קרנות חוץ בישראל; הרחבת חובות הפיקוח המוטלות על הנאמן והידוק הפיקוח על מנהלי הקרנות; מתן סמכות לרשות ני"ע לשלול וכן לא להעניק לחברה אישור לשמש כנאמן או כמנהל קרן מטעמים הקשורים במהימנותה; איסור על חברה לשמש כנאמן לקרן, אם נתקיימו בה אחת מהחלופות הבאות:

1. במקרה שהחברה נשלטת בידי מנהל הקרן, אדם השולט בו או חברה בשליטת מי מהם ביותר מ-10% מהון המניות המונפק של החברה.
 2. לחברה או לאדם השולט בה קשר עסקי עם מנהל הקרן או קשר עסקי מהותי עם אדם השולט במנהל הקרן או תאגיד בשליטתו.
 3. הכנסות החברה יחד עם הכנסות אדם השולט בה ותאגיד בשליטה של אדם, כאמור, אשר מקורן בקשר עסקי עם קבוצת מנהל הקרן, לרבות הכנסות מנאמנות לקרנות בניהול קבוצת מנהל הקרן, מנאמנות לתעודות התחייבות שהנפיק תאגיד הנמנה על קבוצת מנהל הקרן וממתן שירותים בנקאיים מקובלים, עולות על 15% מהכנסותיה יחד עם הכנסות אדם השולט בה ותאגיד בשליטה של אדם, כאמור.
- לעניין זה קשר עסקי מוגדר – לרבות קשרי ספק-לקוח, נותן/מקבל שירות, מתן/קבלת הלוואות ועוד, למעט קשר הנובע ממתן שירותים לנאמנות לקרנות או לתעודות התחייבות ולשירותים בנקאיים מקובלים במהלך עסקיו הרגילים של הבנק ובתנאי שוק בלבד שההכנסה מהם אינה עולה על 5% מהכנסות הבנק;
- קשר עסקי מהותי מוגדר - קשר עסקי לרבות מתן שירותים בנקאיים מקובלים, אשר סך ההכנסות כולל ההכנסות מכלל הקשרים העסקיים עם קבוצת מנהל הקרן עולה על 5% מהכנסות החברה יחד עם הכנסות אדם השולט בה ותאגיד בשליטה של אדם, כאמור.

קביעת הוראות בדבר השתתפות מנהל הקרן באסיפות של חברות ציבוריות שני"ע שלהן מוחזקים בקרנות הנאמנות; התרת גביית דמי ניהול דיפרנציאליים בקרן מאוכלוסיות שונות של בעלי יחידות; שינוי מתכונת פירוק קרן ומתן סמכות לרשות ני"ע להורות על פירוק קרן, בנוסף לחובת מנהל הקרן לפרק קרן נאמנות בעלת שווי נכסים נמוך; כן מוסדרים בהצעת החוק נושאים שונים הקשורים לאופן ניהול קרנות נאמנות, גביית דמי ניהול, העברת מידע חיוני לבעלי היחידות, פירוק הקרן, סמכויות אכיפה אזרחיות של רשות ניירות ערך וכיו"ב.

לתיקון עשויה להיות השפעה מהותית על עסקי הבנק ותוצאות פעולותיו, שכן לבנק פעילות מהותית הן כבנקאי (שרותי ברוקראז') והן כנאמן לקרנות נאמנות באמצעות החברה הבת – יובנק חברה לנאמנות בע"מ (להלן: "החברה לנאמנות"), אשר עלולה לגרום לפגיעה בהכנסות באחת מפעילויות אלו. נכון למועד אישור דוחות כספיים אלו, מתקיימת הערכות על ידי הבנק והחברה לנאמנות ליישום הוראות החקיקה, כאמור לעיל.

דוח הדירקטוריון

הצעת חוק הגברת התחרותיות וצמצום סיכונים בפעילות קבוצות עסקיות, התש"ע-2010

הצעת חוק פרטית, הונחה על שולחן הכנסת ביום 19.7.10. במטרה לצמצם את קשרי הגומלין בין המגזר הבנקאי לקבוצות העסקיות, מוצע כי תאגיד ריאלי לא יחזיק יותר מ- 4.9% מאמצעי שליטה במוסד פיננסי ישראלי ולא ימנה בו דירקטור. וכן, כי מוסד פיננסי ישראלי לא יחזיק יותר מ- 4.9% בתאגיד ריאלי ישראלי ולא ימנה בו דירקטור.

טיטות חוק ההגבלים העסקיים (תיקון מספר 11), התש"ע-2010

טיטות החוק הונחה על שולחן הכנסת ביום 5.3.10. החלת התחרות החופשית ביחס לקבוצות ריכוז (שליטה ע"י מספר מצומצם של פירמות גדולות, הפועלות באופן מקביל) ע"י הסדרת פעילותן על מנת למנוע פגיעה בציבור. לרבות אפשרות לגרום למכירת החזקות של חבר קבוצת ריכוז המחזיק בזכות אדם אחר באותו ענף או קבוצת חברים בקבוצת ריכוז המחזיקים בזכויות באותו אדם אחר. קיימת הצעת חוק פרטית זהה, אשר אושרה בועדת השרים לחקיקה ביום 18.7.10.

הצעת חוק הלוואות ללא זכות חזרה, התש"ע-2010

הצעת החוק הונחה על שולחן הכנסת ביום 15.3.10. מוצע לקבוע כי הבטוחה לפרעון הלוואה לרכישת דירת מגורים יחידה הינה הנכס המשועבד בלבד, באופן ששווי הנכס בעת מימוש יכסה את מלוא החוב ויימנעו מצבים בהם נותר ללווה חוב לפרעון לאחר מימוש הנכס.

הצעת חוק הלוואות לדירור (תיקון-חובת הפניה לוועדה המיוחדת ולוועדת חריגים לפני הגשת בקשה לביצוע משכנתא), התש"ע-2010

הצעת החוק הונחה על שולחן הכנסת ביום 17.3.10. מוצע כי זכותו של הבנק לפתוח בהליכי ביצוע משכנתא תהא כפופה למתן הזדמנות מהותית ללווה לפנות בבקשת סיוע לוועדה מיוחדת.

הצעת חוק לתיקון חוק החברות (הבראת חברות), התש"ע-2010

הצעת החוק פורסמה ביום 6.1.10. מטרת ההצעה להסדיר את תחום הבראת החברות המוסדר כיום בסעיף 350 לחוק החברות, התשנ"ט-1999. עיקרי ההצעה: לעגן חלוקת אסיפות לפי סוג; לשקול ביטול דרישה לקבלת רוב מספרי באסיפות נושים ובעלי מניות; יצירת הליך מהיר לקבלת אישור לפשרה או הסדר שגובשו מחוץ לכותלי ביהמ"ש; הקניית סמכות לביהמ"ש להארכת תקופת ההקפאה מטעמים מיוחדים; בעל נכס לא יוכל לקבל בו חזקה במקרה שאותו נכס נדרש להפעלה שוטפת של החברה; חוב החברה לבעלי נכס הינו הסכום שישולם למוכר כתנאי להעברת בעלות שלא יעלה על שווי מכירתו. ההוראות לענין פשרה או הסדר יחולו על חברה שניתן נגדה צו להקפאת הליכים. עיגון הסמכות למנות בעל תפקיד וקביעת סמכויותיו לכל מקרה. אפשרות שימוש בנכסים משועבדים במהלך הרגיל של החברה, אלא אם הורה ביהמ"ש אחרת. ביהמ"ש יוכל לחייב ספק של שירות חיוני להמשיך לספקו בכפוף לקבלת תמורה. סמכות לבעל תפקיד לאמץ או לדחות חוזה קיים, לקבל אשראי וכדומה. ביהמ"ש יהיה רשאי לכפות הסדר או פשרה על אסיפות סוג שהתנגדו להם, בתנאי שההצעה הוגנת וצודקת ביחס לכל סוג שלא הסכים לה. מתן סמכות לביהמ"ש לבטל ההליכים, אם שוכנע כי אין אפשרות להבריא את החברה.

דוח הדירקטוריון

חוזרים והנחיות

חוזר בנק ישראל – דגשים בניהול סיכוני אשראי

החוזר פורסם ביום 12.10.09.

על רקע המשבר הפיננסי הגלובלי והשפעותיו על שוק ההון והתאגידים הבנקאיים, נדרשים הבנקים להתייחסות מיוחדת למצבם הפיננסי של אוכלוסיות לווים רגישות.

הבנק נדרש לקבוע רשימת מאפיינים לאוכלוסיות לווים רגישות, במטרה לזהות לווים העונים למאפיינים שהוגדרו, וזאת בנוסף לרשימת המאפיינים שנקבעו על ידי בנק ישראל.

הבנק ביצע סקירה מקיפה של תיקי האשראי ובחן את דירוגי הלקוחות, הצורך להגיע להסדרי חובות, הצורך לחזק בטחונות וכן סיווג הלקוחות.

על פי דרישת בנק ישראל בוצעה הסקירה והבדיקות על ידי הגורמים העסקיים, תוך ליווי צמוד של יחידת בקרת האשראי, אשר תיקפה את התהליך שבוצע.

הסקירה והממצאים הוצגו בפני הנהלת הבנק, וועדת האשראי של הדירקטוריון ומליאת הדירקטוריון. במהלך תשעת החודשים הראשונים של שנת 2010 בוצעו מעקבים ויושמו ההמלצות וההחלטות שהתקבלו. בנוסף, נערכים דיווחים שוטפים להנהלה ולדירקטוריון הבנק.

חוזר בנק ישראל – לקחים מהמשבר הפיננסי בנושא ניהול סיכוני אשראי

החוזר פורסם ביום 10.12.09.

לנוכח האירועים שנחשפו בעטיו של המשבר הפיננסי הגלובלי, מכון חוזר בנק ישראל לחזק את ניהול סיכוני האשראי בתאגידים הבנקאיים. הבנקים נדרשים להתייחס לנושאים המפורטים להלן במדיניות האשראי ובנהלים לפי העניין:

1. מימון ממונף (Leveraged Financing).
 2. הישענות על ערבות אישית.
 3. לוח סילוקין קצר מטווח כושר החזר על פי הערכת הבנק.
 4. סיווג חובות כחובות בארגון מחדש של חוב בעייתי.
- הבנק בוחן נושאים אלו בהיבטי פעילות והתנהלות. במסגרת זו מתקיימים דיונים בוועדת אשראי ובהנהלה במטרה לחדד את ההנחיות. בנוסף, עודכן מסמך מדיניות האשראי לשנת 2010 ואושר על ידי הדירקטוריון ביום 4.7.2010.

חוזר בנק ישראל - מנהל סיכונים ראשי ופונקציית ניהול סיכונים

ביום 22.12.09 פירסם המפקח על הבנקים את החוזר, אשר מטרתו לחזק את יכולת הבנת הסיכונים ולהבטיח את ניהולם הזהיר. לשם כך, על הדירקטוריון והנהלת התאגיד הבנקאי להסדיר קיומה של פונקציית ניהול סיכונים, אשר בראשה יעמוד מנהל הסיכונים הראשי.

מנהל הסיכונים הראשי יהיה חבר הנהלה, כפוף ישירות למנכ"ל ובלתי תלוי, באופן שלא יקבל החלטות עסקיות הכרוכות בנטילת סיכונים. על פי החוזר, המפקח על הבנקים רשאי לפטור תאגידים בנקאיים מסויימים שהינם חברות בנות של תאגידים בנקאיים, מהדרישה כי מנהל הסיכונים הראשי בהם יהיה חבר הנהלה.

דוח הדירקטוריון

חוזר בנק ישראל - מנהל סיכונים ראשי ופונקציית ניהול סיכונים (המשך)

פונקציית ניהול הסיכונים תבטיח שהסיכונים הטבועים בפעילויות התאגיד הבנקאי מובנים במלואם ותספק פיקוח בלתי תלוי על אופן ניהולם. בין היתר, עליה להבטיח זיהוי של הסיכונים, קביעת מגבלות לסיבולת הסיכון, אחריות על מנגנוני בקרה, ניטור ודיווח להנהלה ולדירקטוריון – כמפורט בהוראה. בנוסף, פונקציית ניהול הסיכונים תהיה בלתי תלויה, תאורגן באופן שתישמר הפרדה מהגורמים נוטלי הסיכון עליהם היא מפקחת וכן יוקצו לה משאבים בהתאם. תתקיים חובת דיווח סבירה ועדכנית להנהלה ולדירקטוריון. הבנק נערך לקיים ההוראה, כאמור לעיל, בתאום עם פונקציית ניהול הסיכונים הקבוצתית. במסגרת ההערכות מתכנן הבנק למנות חבר הנהלה האחראי על הנושא עד לתום השנה.

חוזר הרשות לני"ע לתאגידים הבנקאיים

החוזר פורסם ביום 6.5.10 ולפיו כאשר תאגיד בנקאי עוסק בשיווק השקעות לגבי מוצרים מובנים, אופציות או חוזים עתידיים המוצאים על ידו, יחולו עליו ועל עובדיו הוראות פרק ג' וסעיף 25 (ב) לחוק – חובת ניהול רישומים של כל פעולת שיווק שעשה כלפי לקוח, אולם כאשר השיווק נעשה עבור "לקוח כשיר" יחול הפטורים הקובעים לגביו.

הנחיות בנושא מדיניות הון לתקופת ביניים

ביום 30.6.10 פרסם המפקח על הבנקים הנחיות ביחס למדיניות הון לתקופת ביניים. במסגרת הנחיות אלו, על תאגיד בנקאי לקבוע יעד ליחס הון הליבה בשיעור שלא יפחת מ-7.5% עד ליום 31.12.10. נקבע, בין היתר, כי התאגיד הבנקאי אינו מורשה לחלק דיבידנד, אם אינו עומד ביעד הנ"ל או אם חלוקת הדיבידנד תגרום לכך שלא יעמוד ביעד. הבנק נערך ליישום ההנחיות עד 31.12.10, כאמור.

הנחיות בנושא התפתחויות בסיכונים בגין הלוואות לדיר

ביום 24.5.10 פורסמה טיוטת הנחיות על פיה נדרשים התאגידים הבנקאיים לבחון מחדש את הסיכונים בתיק האשראי הקיים וכן את המדיניות בתחום המשכנתאות, על מנת לוודא שאינה מביאה לנטילת סיכונים מעבר לרצוי. על התאגידים הבנקאיים לבחון את הצורך בהגדלת הפרשות לחובות מסופקים בגין הגידול בסיכון בהלוואות לדיר ועליהם להחזיק הפרשה נוספת שלא תפחת משיעור של 0.75% בגין יתרות ההלוואות לדיר אשר ניתנו החל מיום 1.7.10 ואשר שיעור המימון בהם במועד העמדת האשראי גבוה מ-60%. הדרישה להפרשה נוספת, כאמור, תחול מהדוחות הכספיים ליום 30.9.10 ואילך. ביום 11.7.10 פורסמו הנחיות נוספות לפיהן בעת קביעת הפרשות לחובות מסופקים, על הבנקים להביא בחשבון גם השפעות של התפתחויות כלכליות עדכניות על הפסדי אשראי צפויים. בהתאם להנחיות הנ"ל, הבנק ביצע בחינה מחודשת של תיק האשראי והמדיניות ביחס למשכנתאות והעביר למפקח את ממצאי בדיקתו. במסגרת הבדיקה נמצא כי לא קיימת השפעה בגין הנחיות אלו על הדוחות הכספיים של הבנק ליום 30.9.10.

דוח הדירקטוריון

הוראות ניהול בנקאי תקין

הצעה לעדכון הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 301 בנושא דירקטוריון

ההצעה פורסמה בחודש אוגוסט 2010.

להלן עיקרי הדברים הכלולים בהוראה: הוספת מספר נושאים להליך אישור נושאי משרה, הגדרת התפקידים המרכזיים של הדירקטוריון, הרכבו וסוגי ועדותיו (אחריות כוללת, התווית אסטרטגיה ואישור המדיניות, פיקוח על יישום המדיניות, אחריות ודיווחיות, תרבות ארגונית והתאמה לסביבה הרגולטורית), נושאים בהם חייב הדירקטוריון לדון ולהחליט - פיקוח ובקרה. פיקוח קבוצתי – על דירקטוריון בנק האם לקבוע אסטרטגיה ברמת הקבוצה ואילו דירקטוריון חברת הבת צריך להתחשב באסטרטגיה הקבוצתית, אך להפעיל שיקול דעת לטובת חברת הבת.

הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 432 – העברת פעילות וסגירת חשבון של לקוח

החל מיום 1.12.10, בעת סגירת חשבון והעברת פעילות לבנק אחר, יתקיים מנגנון העברת חיובים ביחס לכרטיס החיוב יעיל ככל הניתן. הנטל להעברת הפעילות בעסקאות מתמשכות בכרטיסי חיוב הועבר מהלקוח אל המנפיק המעביר, אשר יפעל להעברת הפעילות אל מול הספקים, תוך שימוש בתשתיות הטכנולוגיות הקיימות בממשק שבין חברות כרטיסי האשראי והספקים, ובין לבין עצמן. המנפיק החדש יניע את תהליך העברת ההרשאות ועל כן עליו להחתים את הלקוח על טופס בקשה להעברת הפעילות. בנוסף, הוטל על המנפיק המעביר למסור את פרטי כרטיס החיוב החדש של הלקוח לספקים.

תיקון הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 411

התיקון פורסם ביום 28.1.10 ותחילתו מיום 1.7.10. התיקון מרחיב את חובות התאגיד הבנקאי. עיקרי השינויים הם: ההוראה תחול גם על תאגיד חוץ שבנק שולט בו או בעל עניין בו ככל שאינה עומדת בסתירה להוראות מקומיות. הוספת "מקבל שירות" להגדרת "לקוח", כך שתחול גם על "לקוחות מזדמנים". שינוי הגדרת "מדינה בסיכון גבוה". נוספה דרישה לביצוע הליך "הכר את הלקוח" למבצע פעולה שאינו רשום כבעל החשבון ו/או מורשה חתימה בחשבון. הורחבו הוראות שונות לגבי איש ציבור, חשבונות בסיכון, כן הורחבו הוראות שונות בקשר לאחראי על נושא הלבנת הון. כמו כן, חודדה דרישת הדרכה והטמעה בנושא לכלל עובדי הבנק. ישומן של חלק מההנחיות נדחה ליום 1.1.11.

רשתות חברתיות

ביום 28.7.10 פרסם המפקח על הבנקים הנחיות ביחס לשימוש ברשתות חברתיות באינטרנט והסיכונים הטמונים בפעילות זו. בנוסף לאמור בהוראת ניהול בנקאי תקין 357 בנושא ניהול טכנולוגיית המידע, על התאגיד הבנקאי לפעול לצמצום הסיכונים הנגזרים ע"י נקיטת הצעדים הבאים: ביצוע הערכה של הסיכונים הנגזרים משימוש ברשתות חברתיות על ידי התאגיד הבנקאי, עובדיו, לקוחותיו והציבור הרחב. בהתאם לתוצאות הערכה, לקבוע מדיניות בנושא ולעגנה בנהלים, למפות השימושים תוך בחינתם מול תוצאות הערכת הסיכונים והמדיניות ולבצע שינויים ככל הנדרש. הבנק נערך ליישום ההוראה.

דוח הדירקטוריון

פסיקה

1. ביום 6.9.10 ניתן תוקף פסק דין על ידי בית המשפט העליון להודעת הסדר בין הבנקים לבין המפקח על הבנקים ורשות ניירות ערך בנושא משמעות המונח "יעוץ השקעות". הודעת ההסדר הושגה לאחר ערעורים שהגישו הצדדים על פסק הדין שניתן ביום 23.10.02 על ידי בית המשפט המחוזי בנושא. על פי ההסדר "מתן מידע על נייר ערך או על נכס פיננסי לאחרים, כאשר בחירתו של המידע הניתן נעשית על פי שיקול דעתו של נותן המידע או הגוף שבו הוא מועסק, ויש במידע כדי להוביל למסקנה ביחס לכדאיות ההשקעה בנייר ערך או בנכס פיננסי מסוים", הוא בבחינת ייעוץ השקעות, גם אם לא ניתנה המלצה מפורשת להשקעה. הוראות פסקה זו לא יחולו אם המידע על נייר הערך או על הנכס הפיננסי הינו מידע עובדתי (שאינו פרי שיקול דעתו של נותן המידע) הניתן במענה לפנייה של מקבל המידע לרבות באמצעות טלפון פקס או אינטרנט.

למניעת ספקות:

(א) התאגידים הבנקאיים יהיו רשאים לפרסם:

1. סקירות וניתוחים ענפיים וספציפיים המתייחסים לחברות וכן;
2. נכסים פיננסיים המוצאים על ידם בצירוף לסקירת היתרונות והחסרונות הטמונים בהם, ובלבד שהפרסומים נשוא פסקאות 1 ו- 2 יעשו בהתאם לכללים הקיימים;

(ב) חדרי העסקאות של התאגידים הבנקאיים יהיו רשאים לדווח מיוזמתם ללקוחות על כל התפתחות עובדתית בתחום נגזרי מט"ח, סחורות וריביות ובלבד שדווחים אלה יוקלטו ויישמרו בהתאם לנהלי התאגידים הבנקאיים. אין בהוראות ההסדר כדי לשנות מהיערכות הבנק לגבי מתן מידע ויעוץ השקעות.

2. ביום 5.5.09 ניתן פסק דין בבית הדין לחוזים אחידים בענין תנאים מקפחים בחוזה הלואה לדיר של הבנק הבינלאומי הראשון. פסק הדין ביטל סעיפים בהסכם ההלוואה וכן הורה על תיקון סעיפים אחרים, בקובעו כי הם סעיפים מקפחים בחוזה אחיד. הגם שפסק הדין ניתן בהתייחס לחוזה הלואה לדיר, כלולות בו קביעות שיכול וישפיעו גם על חוזים נוספים המשמשים במערכת הבנקאית. ביום 12.7.09 הגיש הבנק הבינלאומי לבית הדין לחוזים אחידים נוסח מתוקן של חוזה ההלוואה שלו. בית הדין העביר את החוזה לתגובת המפקח על הבנקים. ביום 10.1.10 הוגש ערעור הבנק הבינלאומי על פסק הדין. הבנק לומד את פסק הדין והשלכותיו ועוקב אחר התפתחות התהליכים.

דוח הדירקטוריון

3. ביום 18.2.10 ניתן פסק דין על ידי ביהמ"ש העליון בערעור שהגיש בנק לאומי, בעקבות פסק דין שניתן ביום 10.6.04 על ידי בית הדין לחוזים אחידים, המבטל 29 סעיפים בחוזה האחד של בנק לאומי עם לקוחותיו, המסדיר את תנאי פתיחת חשבון עו"ש. נפסק כי אינטרס הבנק והציבור לשמירה על יציבות כלכלית מהווה שיקול חשוב בבחינת החוזה האחד ומרכיב משמעותי באיזון הנדרש לצורך הקביעה, אם תניה פלונית שבחוזה עולה כדי תנאי מקפח אם לאו. נפסק, בין היתר, כי אין פגם או קיפוח בפסיקה המאפשרת לבנק לבטל או להפחית מסגרת אשראי במקרים שבהם הבנק עלול להסתכן באי יכולת לגבות את האשראי עקב שינוי לרעה בכושר הפרעון של הלקוחות ואין צורך לתת הודעה מוקדמת, אלא ניתן ליתן ללקוח הודעה במקביל לביטול או להפחתה. בהתאם לפסיקה נדרשים כל הבנקים על ידי המפקח על הבנקים, באמצעות חוזר אשר פורסם ביום 21.7.10, לפעול לתיקון החוזים הנהוגים אצל כל תאגיד בנקאי. כך נקבע גם ביחס לתנאים המקפחים בחוזה ההלוואה לדיור של הבנק הבינלאומי הראשון בע"מ. על התיקונים להתבצע עד ליום 15.1.11. היה ונהוגים הסכמים נוספים בהם קיימים סעיפים דומים לאלו שנדונו בפסקי הדין, יש לתקנם עד ליום 15.7.11. הבנק ניערך לתיקון ההסכמים המבוקשים בהתאם ללוח הזמנים שנקבע.

שונות

באזל II

רקע

ועדת באזל בנושא התכנסות בינלאומית למדידת הון ולתקני הון (להלן - באזל II) פרסמה ביוני 2006 את המלצותיה שאמורות להיות מיושמות, בהתאם להנחיות של הבנקים המרכזיים בכל מדינה. ההנחיות מתייחסות לסיכונים אשראי, סיכונים שוק וסיכונים תפעוליים, וכוללות 3 נדבכים בהתייחס לכל אחד מסוגי הסיכונים:

נדבך ראשון - דרישות הון מזעריות, המחושבות לכל אחד מסוגי הסיכונים בנפרד, כאשר לגבי סיכונים אשראי הגישות העיקריות הן:

1. הגישה הסטנדרטית המסתמכת בעיקר על נתוני דירוגי אשראי של חברות דירוג חיצוניות.
2. הגישות המתקדמות המבוססות על דירוגים פנימיים, אשר חושבו בהתאם למודלים שפותחו על-ידי הבנק (Internal Ratings – Based).

נדבך שני – במסגרת נדבך זה יישם הבנק תהליך הערכה פנימי להערכת נאותות ההון ביחס לפרופיל הסיכונים של הבנק, מערכי הפיקוח, הבקרה והביקורת שמיישם, וסביבתו העסקית - תהליך ה-ICAAP (Internal Capital Adequacy Assessment Process). המפקח על הבנקים מצפה מהתאגידים הבנקאיים ליישם תהליך פנימי הולם המשלב רכיבים מרכזיים של תכנון וניהול ההון, ומציג את נאותות ההון אל מול הסיכונים שזוהו. התהליך הנ"ל כולל, בין היתר, קיום תהליכים פנימיים ליישום ממשל תאגידי, שיפור ושדרוג מערכי

דוח הדירקטוריון

הבקרה והביקורת ועיגון מסגרת מתודולוגית סדורה להערכת החשיפה למכלול הסיכונים, כחלק מתהליך בחינת הנאותות ההונית. התהליך כולל טיפול גם בסיכונים שאינם נכללים בנדבך הראשון - לרבות: ריכוזיות אשראי, סיכון ריבית בתיק הבנקאי, סיכון אינפלציה ומגוון סיכונים בנקאיים איכותיים, כגון: סיכוני ציות, סיכוני הלבנת הון ומימון טרור, סיכונים רגולטוריים ועוד.

נדבך שלישי - משמעת שוק - דרישות הגילוי והדיווח לציבור. הנדבך כולל את דרישות הגילוי בדיווח הכספי של תאגיד בנקאי.

הוראות בנק ישראל

ביום 5 בינואר 2009 פרסם בנק ישראל הוראת שעה בנושא: "מסגרת עבודה למדידה והלימות הון" (להלן: "הוראת השעה", או "הוראת השעה באזל II") המבוססת על המלצות ועדת באזל בנושא התכנסות בינלאומית למדידת הון ולתקני הון, שפורסמו ביוני 2006.

לפי הוראת השעה מועד יישום ההוראה חל ביום 31 בדצמבר 2009.

בחודש יוני 2010 איגד בנק ישראל את הנחיות באזל II השונות במסגרת פרסום הוראות ניהול בנקאי תקין חדשות כמפורט בסעיף 8 להלן.

במהלך שנת 2010 המשיך בנק ישראל לפרסם חוזרים ומכתבים שונים, אשר העיקריים שבהם הינם:

1. הלוואות ממונפות לדירור בריבית משתנה – הלוואות לדירור בסכום מעל ל-800 אלף ש"ח, עם שיעור מימון הגבוה מ-60% והיחס בין חלק ההלוואה לדירור שהועמד בריבית משתנה, לבין סך ההלוואה לדירור שהועמדה ללווה, שווה ל-25% או יותר, משקל הסיכון של חלק מההלוואה שהועמד בריבית משתנה יהיה 100%, לגבי הלוואות שיאושרו החל מ-26.10.10 ושאינן עומדות בקריטריונים של משרד הבינוי והשיכון.
2. משקל הסיכון לחובות של תאגידים בנקאיים: אימוץ החלופה של משקל סיכון נחות ברמה אחת ממשקל הסיכון שנגזר מדירוג המדינה, במקום משקל סיכון בהתאם לדירוג התאגיד הבנקאי.
3. ניהול נאות ופיקוח על מבחני קיצון - תרגום של מסמך ועדת באזל מחודש מאי 2009, כחלק ממאמצי הפיקוח על הבנקים לפעול לשדרוג מערך ניהול הסיכונים, הבקרה והממשל התאגידי.
4. קבוצות רכישה - אשראי שהועמד לקבוצת רכישה, המיועדת לבנות עשר יחידות דיור ומעלה, יסווג כחבות של תאגיד בענף הנדל"ן, וזאת עקב כך שאשראי שנלקח במסגרת קבוצות רכישה כרוך בסיכונים נוספים מעבר לסיכון בהעמדת אשראי לדירור "סטנדרטי", הן לחברי הקבוצה והן לתאגיד הבנקאי המממן פעילות זאת.
5. מדיניות הון לתקופת ביניים - בתקופת הביניים, עד להתאמת ההוראות לשינויים שפורסמו ע"י ועדת באזל בנושא "חיזוק העמידות של הסקטור הבנקאי", על תאגיד בנקאי לאמץ יעד ל-31.12.10 ליחס הון ליבה, כהגדרתו בהוראת השעה, לפחות של 7.5%. בהיעדר אישור מראש מהמפקח על הבנקים, תאגיד בנקאי לא יחלק דיבידנדים אם אינו עומד ביעד הנ"ל, או אם חלוקת הדיבידנד תגרום לכך שלא יעמוד ביעד.

דוח הדירקטוריון

6. מסגרת עבודה למדידה והלימות הון - דיבידנד לאחר תאריך המאזן - על פי הוראת ניהול בנקאי 202 נקבע כי מעתה, סעיף עודפים, אשר נכלל בהון של תאגיד בנקאי, לא יכלול דיבידנד שהוצע או שהוכרז לאחר תאריך המאזן.
7. בדיקה בנושא נאותות הדיווח לפיקוח על הלימות ההון- בנק ישראל מבקש שרואי החשבון יערכו בדיקה בנושא נאותות הדיווח לפיקוח על הלימות הון לתאריך 31.12.10. יש להגיש לפיקוח על הבנקים את הממצאים עד ליום 1.5.11.
8. ביום 20 ביוני 2010 פורסם חוזר של המפקח על הבנקים, אשר קובע הוראות ניהול בנקאי תקין חדשות בנושא מדידה והלימות הון.
9. ההוראות ממזגות אליהן את תוכן הוראת השעה בדבר "מסגרת עבודה למדידה והלימות הון". נוסח מסגרת העבודה פוצל להוראות ניהול בנקאי תקין חדשות, כדלהלן:
 - הוראת ניהול בנקאי תקין 201 - מבוא, תחולה וחישוב דרישות;
 - הוראת ניהול בנקאי תקין 202 - רכיבי ההון;
 - הוראת ניהול בנקאי תקין 203 - אופן חישוב ההון הנדרש בגין סיכון אשראי לפי גישה סטנדרטית;
 - הוראת ניהול בנקאי תקין 204 - אופן חישוב ההון בגין סיכון אשראי לפי גישת הדירוגים הפנימיים;
 - הוראת ניהול בנקאי תקין 205 - הטיפול בעסקאות איגוח;
 - הוראת ניהול בנקאי תקין 206 - אופן חישוב דרישות ההון בגין סיכון תפעולי;
 - הוראת ניהול בנקאי תקין 208 - אופן חישוב דרישות ההון בגין סיכון שוק;
 - הוראת ניהול בנקאי תקין 211 - הנחיות לתהליך הערכת נאותות הלימות ההון בתאגידים הבנקאיים (הנדבר השני);
 - חלק נוסף, הנדבר השלישי, המתווה את ההוראות והציפיות בנוגע למשמעת השוק (דרישות גילוי) מוזג לתוך קובץ הוראות הדיווח לציבור.

יישום ההוראות על ידי הבנק

הבנק נשען בתחומים רבים על המערכות התפעוליות ויחידות המטה המתמחות של חברת האם, הבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ, ולכן יישום ההוראות בבנק נעשה בד בבד עם יישומן בחברת האם, תוך ביצוע התאמות במידה ונדרש. בהתאם לכך, להלן פירוט התקדמות ביישום הוראות באזל II בבנק, כחלק מהיערכותו של הבנק הבינלאומי, החברה האם, בתשעת החודשים הראשונים ובתחילת הרבעון הרביעי של שנת 2010:

הנדבר הראשון - כאמור לעיל, לפי הוראות בנק ישראל, החל הבנק ליישם את הוראת השעה באזל II, מידי רבעון, החל בדיווח ליום 31 בדצמבר 2009.

סיכוני אשראי - הבנק מיישם את הגישה הסטנדרטית לפי הוראות בנק ישראל.

סיכונים תפעוליים - הבנק החליט ליישם את הגישה הבסיסית (BIA).

הבנק נערך ליישום הנדרש בנושא ניהול הסיכונים התפעוליים כנדרש בהוראה, לרבות היערכות ליישום בעתיד של הגישה הסטנדרטית. מידע נוסף בנושא מפורט בפרק ניהול הסיכונים התפעוליים.

דוח הדירקטוריון

סיכוני שוק - כאמור לעיל, הוגשו לבנק ישראל הדיווחים על הלימות ההון לפי הוראת השעה באזל II (COREP) כחלק מבחינת עמידת הקבוצה בהנחיות בנק ישראל בנושא וכן הושלם ביצועו של סקר פערים בהתייחס להנחיות הפיקוח על הבנקים בנושא.

הנדבך השני - ישום התהליך לבחינת הנאותות ההונית (תהליך ה-ICAAP).
התהליך שבוצע בבנק:

- על פי הנחיית המפקח על הבנקים, חברה בת בנקאית פטורה מהגשת מסמך המרכז את ממצאי תהליך בחינת הנאותות ההונית (תהליך ה-ICAAP), אולם עליה לבצע תהליך פנימי לבחינת הנאותות ההונית. חברת האם הגישה לפיקוח על הבנקים ביום 29 ביוני 2009 טיוטה ראשונה של מסמך המרכז את ממצאי תהליך בחינת הנאותות ההונית - תהליך ה-ICAAP (Internal Capital Adequacy Assessment Process) על בסיס קבוצתי ועל בסיס הנתונים ליום 31 בדצמבר 2008.
- במהלך חודש דצמבר 2009 אישרו הנהלת ודירקטוריון הבנק את מסמך ה-ICAAP על בסיס נתוני ה-31 בדצמבר 2008. תשתית תהליך הנאותות ההונית שאושרה בבנק שימשה בסיס לתהליך הפנימי שבוצע בבנק בהתאמות הנדרשות מהתהליך שבוצע בחברת האם ועל בסיס פרופיל הסיכון הספציפי של הבנק.

עם אישורו של מסמך ה-ICAAP במוסדות הבנק לנתוני ה-31 בדצמבר 2008, יש בידי הבנק תשתית מתודולוגית מובנית לתהליך בחינת הנאותות ההונית, לרבות מתודולוגיה הקושרת בין פרופיל הסיכון להון. בהתבסס על נתוני ה-31 בדצמבר 2008 החליט דירקטוריון הבנק, כי כרית ההון של הקבוצה (הפער בין ההון הפנימי לאמצעים הוניים) הינה רחבה דיה על מנת לתמוך בהתמודדות מול הסיכונים שזוהו.

הבנק נערך לעריכת מסמך ICAAP לנתוני ה-31 בדצמבר 2009, אשר מוכן בימים אלה ויושלם עד לתום המחצית השנייה של שנת 2010, בהתבסס על הגשת המסמך על ידי חברת האם לבנק ישראל בחודש יוני 2010. במסגרת ביצוע תהליך ה-ICAAP יקבע הבנק יעדי הון ארוכי טווח במונחי יחס הון ותמהיל ההון.

עריכת סקרי פערים ובניית מפת הפערים של הקבוצה

- הקבוצה השלימה, ברמת חברת האם וברמת הבנק, ביצועם של סקרי פערים ביחס ל-14 עקרונות ה-BIS, כפי שנדרש על ידי הפיקוח על הבנקים בבנק ישראל.
- הבנק ביצע התאמות במדיניות ניהול הסיכונים בתחומים השונים ובנהלים על בסיס פערים שזוהו בסקרי הפערים.
- הבנק, באמצעות חברת האם, משלים בימים אלה ביצועם של שלושה סקרי פערים בהתאם לשלוש הוראות של ה-BIS, שאומצו על ידי הפיקוח על הבנקים בנושא ניהול סיכוני אשראי בדגש על מדידה נאותה של חובות פגומים, ניהול סיכון הנזילות ותרחישי קיצון:

דוח הדירקטוריון

- א. הערכה נאותה של סיכוני אשראי ומדידה נאותה של חובות (Sound Credit Risk Assessment and Valuation for Loans).
- ב. נהלים סדורים לניהול נזילות (Sound Practices for Managing Liquidity).
- ג. ניהול נאות ופיקוח על מבחני קיצון (Principles for Sound Stress Testing Practices and Supervision).
- הנהלת הבנק אישרה תוכנית עבודה תלת שנתית מונחית שיקולי הון, על בסיס תשתית וממצאי מסמך ה-ICAAP לסגירת הפערים שזוהו בסקרי הפערים.
 - מתודולוגית סגירת הפערים שגובשה הינה מתודולוגיה קבוצתית, ככל הניתן, כך שביחס לכל פער שיהיה משותף לבנק ולחברת האם, הפתרון לסגירת הפער יגובש ויותווה ברמת חברת האם ויועבר ליישום בבנק בהתאמות ובשינויים המתבקשים.
 - מפת הפערים של חברת האם ושל הבנק על בסיס ממצאי סקרי הפערים, מהווה את הבסיס לגזירת ההון הפנימי ולתהליך בחינת הנאותות ההונית שיישום בחברת האם ובבנק.
- הנדבך השלישי - בהתאם להוראת השעה באזל II, נקבעה בבנק מדיניות גילוי לפיה תדירות הגילוי הכמותי, אשר נכלל הן בדוחות הכספיים והן בדוח הדירקטוריון, הינה רבעונית ותדירות הגילוי האיכותי בדוח הדירקטוריון הינה חצי שנתית. הדיווח המפורט להלן משלב את הוראות הדיווח בהוראת השעה בדיווח על ניהול הסיכונים.

גישת הבנק להערכת הלימות ההון כדי לתמוך בפעולותיו

- כללי
- מסגרת העבודה של באזל II מורכבת משלושה נדבכים המשלימים זה את זה ומספקים תשתית להערכת ההון של תאגידים בנקאיים. מסגרת עבודה זו מחליפה את הוראות באזל I בכל הקשור לקביעת יחס ההון המזערי בתאגידים בנקאיים.
 - הנדבך הראשון של באזל II, אשר כותרתו "דרישות להון מזערי", מספק הנחיות ברורות ומחייבות לחישוב הלימות ההון בתאגידים בנקאיים, תוך התייחסות לסיכונים העיקריים אליהם חשופים התאגידים (סיכון אשראי, שוק ותפעולי).
 - תהליך החישוב של הלימות ההון לפי הנדבך הראשון מבוסס על מסגרת של הנחיות המיושמות על בסיס ההוראה מבלי לאפשר לתאגיד הבנקאי שיקול דעת סובייקטיבי ביחס לרמת הסיכון הגלומה בפעילויות השונות ו/או לתרומת איכות הניהול והבקרה למזעור החשיפה הגולמית.
 - בנדבך השני של באזל II, אשר כותרתו "הסקירה הפיקוחית", נדרש התאגיד הבנקאי להעריך באופן שוטף את נאותות ההון שלו בהשוואה לפרופיל הסיכון והסביבה העסקית, וזאת להבדיל מחישוב הלימות ההון המתבצע בנדבך הראשון.
 - מטרת הנדבך השני היא להגביר ולחזק את הזיקה בין פרופיל הסיכונים של הבנק, לבין מערכות ומתודולוגיות ניהול הסיכונים הקיימות בבנק, ובין רמת ההון והאמצעים ההוניים.

דוח הדירקטוריון

המונח נאותות הונית מבטא הערכה סובייקטיבית של התאגיד ביחס למידה בה רמת האמצעים ההוניים שלו הכוללת הולמת את פרופיל הסיכון הכולל שלו.

במסגרת זו, נדרש התאגיד הבנקאי להעריך את נאותות ההון כנגד כל הסיכונים אליהם הוא חשוף, לרבות הסיכונים שכבר נמדדו והוקצה עליהם הון בנדבך הראשון.

מעבר להערכה מחדש של נאותות ההון ביחס לסיכוני הנדבך הראשון (כאמור, סיכון אשראי, שוק ותפעולי), נדרש התאגיד הבנקאי להעריך סיכונים נוספים על בסיס כמותי (למשל: סיכון ריכוזיות, ריבית בתיק הבנקאי) ועל בסיס איכותי (למשל: סיכוני מוניטין, רגולציה, ציות, משפטי, עסקי, אסטרטגי).

הערכת הנאותות ההונית במסגרת הנדבך השני, הינה הערכה עצמית, סובייקטיבית המתבצעת על ידי התאגיד. הליך זה, של הערכה עצמית שמבצע התאגיד הבנקאי ביחס לנאותות ההון שלו, הינו תהליך ה-ICAAP. בהתאם להנחיות בנק ישראל, התהליך נועד להבטיח כי בנקים יחזיקו רמת הון הולמת שתתמוך בכל הסיכונים הגלומים בעסקיהם וכן שיפותחו וינקטו על ידי הבנקים תהליכים נאותים לניהול סיכונים ולניהול ההון.

החלק השני והמשלים של תהליך הערכת הנאותות ההונית על ידי התאגיד הבנקאי, הינו הערכת הנאותות ההונית על ידי הרגולטור שמטרתו לבחון באיזה מידה ניתן לקבל את הערכת הנאותות ההונית שערך התאגיד הבנקאי. תהליך זה מכונה "סקירה פיקוחית" SREP, והוא כולל מסגרת מפורטת של הנחיות לבחינת מסמך ה-ICAAP המאפשרת לרגולטור לגבש מסקנה ביחס לנאותות ההונית של הבנק המפוקח.

בהתאם למתודולוגיה אשר הותוותה בקבוצה במסגרת העבודה של באזל II, במהלך חודש דצמבר 2009 הגיש הבנק מסמך ICAAP על בסיס נתוני 31 בדצמבר 2008 לאישור הדירקטוריון במתכונת מסמך ה-ICAAP הקבוצתי שהוגש על ידי חברת האם. המסמך מהווה תשתית לתהליך בחינת הנאותות ההונית של הבנק. להערכת הבנק, על פי ה-ICAAP שבוצע ליום 31 בדצמבר 2008 הבנק הינו בעל נאותות הונית הולמת.

בימים אלה, כאמור לעיל, מכין הבנק את מסמך ה-ICAAP ליום 31 בדצמבר 2009 לבחינת הנאותות ההונית ההולמת למועד זה. לאור העובדה כי לא חלו שינויים מהותיים בפעילות הבנק, ההערכה כי הבנק הינו בעל נאותות הונית הולמת, עדיין תקפה.

דוח הדירקטוריון

בהתאם להוראות המפקח על הבנקים בדבר דרישות הגילוי של נדבך 3 של באזל II להלן פירוט דרישות הגילוי הנדרשות בהוראה:

מספר הטבלה	גילוי כמותי	עמוד
1. טבלה 1	-	-
2. טבלה 2	דוח על השינויים בהון עצמי + ביאור 4 - הלימות הון לפי הוראות המפקח על הבנקים.	112-115 138
3. טבלה 3	א. הלימות ההון – נכסי סיכון ודרישות הון בגין סיכונים אשראי, סיכונים שוק וסיכון תפעולי. ב. ביאור 4 – הלימות הון לפי הוראות המפקח על הבנקים.	30 138-139
4. טבלה 4	א', ב' סך כל חשיפות סיכון אשראי ברוטו וחשיפה ברוטו ממוצעת במשך התקופה ממוינת לפי סוגים עיקריים של חשיפת אשראי.	36
טבלה 4 ג'	תוספת ד' לסקירת ההנהלה – חשיפה למדינות זרות.	103-105
טבלה 4 ד'	התפלגות החשיפה לפי סוג ענף או צד נגדי, ממוינת לפי סוגים עיקריים של חשיפות אשראי.	37
טבלה 4 ה'	פיצול כל התיק לפי יתרת תקופה חוזית לפרעון, ממוין לפי סוגים עיקריים של חשיפת אשראי.	37-38
טבלה 4 ו'	יתרות הפרשות ספציפיות וכלליות. תוספת ג' – סיכון האשראי הכולל לפי ענפי משק.	100-102
טבלה 4 ז'	תוספת ד' לסקירת ההנהלה – חשיפה למדינות זרות, טור חובות בעיתיים.	103-105
טבלה 4 ח'	תנועה ביתרת הפרשה לחובות מסופקים: ביאור 3 – הפרשה לחובות מסופקים.	136-137
5. טבלה 5	סיכון אשראי, גילוי לגבי התיקים המטופלים בהתאם לגישה הסטנדרטית.	38-39
6. טבלה 7	הפחתת סיכון אשראי: גילויים בגישה הסטנדרטית.	33
7. טבלה 8	גילוי כללי לגבי חשיפות שקשורות לסיכון אשראי של צד נגדי.	40
8. טבלה 9	איגוח – גילוי בגישה הסטנדרטית.	40
9. טבלה 10	סיכון שוק – גילוי של תאגידים בנקאיים המשתמשים בגישה הסטנדרטית.	17
10. טבלה 12	סיכון תפעולי ושימוש בביטוח להפחתת סיכון.	47-51
11. טבלה 13	גילוי לגבי פוזיציות במניות בתיק הבנקאי: ביאור 2 – ניירות ערך.	130-135
12. טבלה 14	סיכון ריבית בתיק הבנקאי.	21

דוח הדירקטוריון

הוראה בנושא מדידה וגילוי של חובות פגומים, סיכון אשראי והפרשה להפסדי אשראי

ביום 31.12.07 פורסם חוזר המפקח על הבנקים בנושא: "המדידה והגילוי של חובות פגומים, סיכון אשראי והפרשה להפסדי אשראי" (להלן – "החוזר" או "ההוראה"). חוזר זה מבוסס, בין היתר, על תקני חשבונאות בארה"ב ועל הוראות רגולטוריות מתייחסות של מוסדות הפיקוח על הבנקים ושל הרשות לניירות ערך בארה"ב. העקרונות המנחים שבבסיס החוזר, מהווים שינוי מהותי ביחס להוראות הנוכחיות בנושא סווג חובות בעייתיים ומדידת הפרשות להפסדי אשראי בגין חובות אלו.

על פי החוזר נדרש הבנק לקיים הפרשה להפסדי אשראי ברמה מתאימה (appropriate) כדי לכסות הפסדי אשראי צפויים (estimated) בהתייחס לתיק האשראי שלו. בנוסף לאמור לעיל, על פי החוזר נדרש הבנק לקיים, כחשבון התחייבותי נפרד, הפרשה ברמה מתאימה, כדי לכסות הפסדי אשראי צפויים הקשורים למכשירי אשראי חוץ מאזניים, כגון: התקשרויות למתן אשראי וערבויות.

ההפרשה הנדרשת לכיסוי הפסדי האשראי הצפויים בהתייחס לתיק האשראי תוערך, באחד משני מסלולים: "הפרשה פרטנית" ו"הפרשה קבוצתית". לעניין זה, "הפרשה פרטנית להפסדי אשראי" – תיושם עבור כל חוב שיתרתו החוזית (ללא ניכוי מחיקות חשבונאיות שלא כרוכות בויתור חשבונאי, ריבית שלא הוכרה, הפרשות להפסדי אשראי ובטחונות) הינה 1 מיליון ש"ח או יותר וכן לגבי החובות האחרים שמזוהים על ידי הבנק לצורך הערכה פרטנית ואשר ההפרשה לירידת ערך בגינם אינה נכללת ב"הפרשה להפסדי אשראי המוערכת על בסיס קבוצתי". ההפרשה הפרטנית להפסדי אשראי תוערך בהתבסס על תזרימי המזומנים העתידיים הצפויים, מהוונים בשיעור הריבית האפקטיבי של החוב, או, כאשר החוב הינו מותנה בביטחון או כאשר הבנק קובע שצפויה תפיסת נכס, על פי השווי ההוגן של הביטחון ששועבד להבטחת אותו אשראי. "הפרשה להפסדי אשראי המוערכת על בסיס קבוצתי" – תיושם עבור הפרשות לירידת ערך של קבוצות גדולות של חובות קטנים והומוגניים (כגון: חובות בכרטיסי אשראי, הלוואות לדירור וחובות צרכניים הנפרעים בתשלומים) וכן בגין חובות שנבחנו פרטנית ונמצא שהם אינם פגומים. ההפרשה להפסדי אשראי בגין חובות המוערכים על בסיס קבוצתי, למעט הלוואות לדירור לגביהם חושבה הפרשה ספציפית מזערית לפי עומק הפיגור, תחושב בהתאם לכללים שנקבעו ב- ASC 450 Contingencies (במקור תקן חשבונאות אמריקאי, Accounting For Contingencies (FAS 5)), בהתבסס על אומדן עדכני של שיעור הפסדי העבר בגין כל אחת מהקבוצות ההומוגניות של חובות בעלות מאפייני סיכון דומים. ההפרשה הנדרשת בהתייחס למכשירי האשראי החוץ מאזניים תוערך בהתאם לכללים שנקבעו ב- FAS 5 (ASC 450).

בנוסף לכך, נקבעו בהוראה הגדרות וסיווגים שונים של סיכון אשראי מאזני וחוץ מאזני, כללי הכרה בהכנסות ריבית מחובות פגומים וכן כללי מחיקה חשבונאית של חובות בעייתיים. בין היתר, נקבע בחוזר כי יש למחוק חשבונאית כל חוב המוערך על בסיס פרטני שנחשב אינו בר גביה (uncollectible) ובעל ערך נמוך כך שהותרתו כנכס אינה מוצדקת או חוב בגינו מנהל הבנק מאמצי גביה ארוכי טווח. לגבי החובות המוערכים על בסיס קבוצתי, נקבעו כללי המחיקה בהתבסס על תקופת פיגור שלהם והכל כתלות בהיותם של החובות מובטחים על ידי דירת מגורים, למעט הלוואות לדירור בגינן נערכת הפרשה מזערית לפי עומק הפיגור, חובות שמובטחים בביטחון שאינו דירת מגורים, חובות שאינם מובטחים, חובות של לווים בפשיטת רגל וחובות שנוצרו במרמה.

דוח הדירקטוריון

ההוראה לא תיושם למפרע בדוחות כספיים לתקופות קודמות. לחילופין במועד היישום לראשונה של ההוראה תאגידים בנקאיים וחברות כרטיסי אשראי יידרשו, בין היתר:

- למחוק חשבונאית כל חוב אשר במועד זה עומד בתנאים למחיקה חשבונאית,
- לסווג בסיווג של השגחה מיוחדת, נחות, או פגום, כל חוב אשר עומד בתנאים לסיווג כאמור,
- לבטל את כל הכנסות הריבית שנצברו ולא שולמו בגין כל חוב אשר במועד זה עומד בתנאים המתייחסים, וכן:
- לבחון את הצורך בהתאמת יתרת מסים שוטפים ומסים נדחים לקבל ולשלם.

התאמות של יתרת ההפרשה להפסדי אשראי בגין אשראי לציבור ובגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים ליום היישום לראשונה לדרישות הוראה זו, לרבות דרישות קביעת ההפרשה ודרישות התייעוד, יכללו ישירות בסעיף העודפים בהון העצמי.

לעניין זה, הובהר כי למרות ההגדרה לפיה חוב בעייתי שאורגן מחדש הינו חוב פגום, תאגיד בנקאי וחברת כרטיסי אשראי אינם נדרשים לסווג כפגום, חוב אשר אורגן מחדש לפני מועד היישום לראשונה של ההוראה, כל עוד שהחוב אינו פגום בהתבסס על התנאים שנקבעו בהסכם הארגון מחדש.

בהמשך להוראה המקורית מיום 31 בדצמבר 2007, ביום 18 בפברואר 2010 פורסמו על ידי המפקח על הבנקים תיקונים והבהרות להנחיות שנקבעו בהוראה המקורית (להלן: "תיקון ההוראות החדשות"), וכן עדכונים להנחיות מסוימות הכלולות בהוראות ניהול בנקאי תקין, במטרה להתאים את הכללים והמינוחים הקיימים, למונחים ולהנחיות החדשים שנכללו בהוראה המקורית כפי שתוקנה.

בהתאם לתיקון ההוראות החדשות עודכנו, בין היתר, הוראות הדיווח לציבור באופן המפורט להלן:

- מועד התחילה של ההוראות החדשות נדחה ליום 1.1.2011;
- נקבעו דרישות הגילוי בדוחות הרבעוניים בשנת 2010;
- נקבעה דרישה כי תאגידים בנקאיים וחברות כרטיסי אשראי יכללו, בביאורים לדוחות הכספיים ליום 31.12.2010, ביאור פרפורמה המתייחס להשפעת ההוראות החדשות על סעיפים מאזניים עיקריים בדוחות המאוחדים ליום 31.12.2010, במידה והוראות אלו היו מיושמות ביום זה, במתכונת המפורטת בהוראות המעבר;
- נקבעה דרישה כי תאגידים בנקאיים וחברות כרטיסי אשראי יכללו בדוח הדירקטוריון לתקופה שהסתיימה ביום 31.12.2010 דיון בהשפעת ההוראות החדשות על סעיפים מאזניים עיקריים בדוחות המאוחדים ליום 31.12.2010 ועל איכות האשראי, במידה והוראות אלו היו מיושמות ביום זה וכן להתייחס לנתוני הפרפורמה הרלוונטיים בכל מקום בו בדוח הדירקטוריון נכלל דיון או ניתנה התייחסות ליתרות ליום 31.12.2010 אשר אמורות להיות מושפעות מההוראות החדשות;

דוח הדירקטוריון

- נקבעו דרישות הגילוי בדוחות ליום 31.3.2011 על ההשפעה של האימוץ לראשונה של ההוראות החדשות, לרבות מתכונת של דוח על השינויים בהון העצמי ושל התנועה ביתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 31.3.2011;
- תוקנו ההנחיות בנוגע לטיפול החשבונאי החריגה ממסגרות חח"ד או עו"ש על ידי התאמתו לטיפול שנקבע בכללי חשבונאות מקובלים בארה"ב בפריטי חוב אחרים בפיגור;
- נקבעו הנחיות לאופן החישוב של הפרשה קבוצתית להפסדי אשראי בשנים 2011 – 2012 וכן תוקן הטיפול ומתכונת הדיווח בנוגע להפרשה כללית, נוספת ומיוחדת לחובות מסופקים. בפרט, נקבע כי תאגידים בנקאיים לא יידרשו להחזיק הפרשה כללית, נוספת ומיוחדת לחובות מסופקים, אך יידרשו לוודא כי סכום יתרת הפרשה הקבוצתית בגין החבויות של הבנק לא יפחת מסכום יתרת הפרשה הכללית, הנוספת והמיוחדת לחובות מסופקים המחושבת בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין מספר 315, בדבר "הפרשה נוספת לחובות מסופקים", ברוטו לפני מס.

במקביל, פורסם חוזר בו נקבעו התאמות להוראות ניהול בנקאי כמפורט להלן:

- הותאמו ההנחיות של הוראה 311, בדבר "יחס הון מזערי" בנושא חישוב סכומים לצורך החישוב של יחס הלימות ההון של תאגיד בנקאי. בפרט, נקבע כי יתרות הנכסים וחשיפות האשראי בגין הפריטים החוץ מאזניים יחושבו לאחר ניכוי מחיקות חשבונאיות, הפרשות פרטניות וקבוצתיות להפסדי אשראי והפרשות אחרות לירידת ערכם של נכסים אך בתוספת הפרשה הכללית לחובות מסופקים הנכללת בהון המשני. כמו כן, נקבע כי סיכון אשראי בסיווג שלילי, סיכון אשראי בהשגחה מיוחדת וסיכון אשראי אחר בפיגור של 90 ימים או יותר, למעט אותו חלק בחוב המכוסה בסכומים המותרים לניכוי כמפורט בסעיף 5 להוראה מספר 313, ישוקלל בשיעור של 100%;
- במטרה להתאים את ההגדרות והמונחים הכלולים בהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 315, בדבר "הפרשה נוספת לחובות מסופקים", למונחים שנכללו בהוראה החדשה, החל מיום 1 בינואר 2011 ישונה המונח "חובות בעייתיים" למונח "סיכון אשראי בסיווג שלילי וסיכון אשראי בהשגחה מיוחדת", והוא יכלול שלושה סוגי חובות: "חובות פגומים", "חובות נחותים" ו-"חובות בהשגחה מיוחדת". שיעורי ההפרשה הנוספת שיחולו על הסוגים השונים של החובות הבעייתיים יהיו כדלקמן:

- סיכון אשראי "בהשגחה מיוחדת" – 1%

- סיכון אשראי "נחות" – 2%

- סיכון אשראי "פגום" – 4%

- בנוסף, הובהר כי אין ליצור הפרשה נוספת בגין חלקים של חבות אשר נמחקו חשבונאית או הופרשו פרטנית, וכי אין ליצור הפרשה נוספת בגין חלקים של חבות הנובעים מריבית שבוטלה או לא נצברה;
- תוקן סעיף 4 ובוטל סעיף 5 להוראת ניהול בנקאי תקין מספר 325, בדבר "ניהול מסגרות אשראי", הנוגעים להיבטים חשבונאיים של סוג חשבונות מסויימים כבעייתיים, והכרה בהכנסות ריבית. נושאים אלו יטופלו במסגרת ההוראה הכללית למדידת הפרשות להפסדי אשראי וגילוי לגבי חובות בעייתיים.

דוח הדירקטוריון

יישום דרישות ההוראה מחייב שדרוג ו/או הקמה של מערכת תשתית מחשובית על מנת להבטיח תהליך של הערכה וביצוע של הפרשה להפסדי אשראי, לרבות מערכות בקרה פנימיות לבדיקת יישום נאות של ההוראה ותיקוף אפקטיביות השיטה לחישוב ההפרשה. הנהלת הבנק נערכת ליישום ההוראה.

לאור העובדה כי הבנק נשען בתחומים רבים על המערכות התפעוליות של הבנק הבינלאומי, הבנק נערך ליישום ההוראה במסגרת ההערכות הקבוצתיות של הבנק הבינלאומי (החברה האם).

בשנת 2008 נערך הבנק ללמידת ההוראה ואופן יישומה. בנוסף, במסגרת הערכות הקבוצה, הוקמה מינהלת לביצוע ההוראה, והוגדרה תכולת הפרוייקט והגופים הרלוונטים ליישומה.

בשנת 2009 החלו שלבי פיתוח המערכת והממשקים הרלוונטים, אפיונם ומחשובם והחלו בדיקות מסירה וקבלה.

בשנת 2010, במקביל להשלמת פיתוח הממשקים, מתבצעות בדיקות קבלה ואינטגרציה למערכת וייכתבו נהלי עבודה ויותאמו הנהלים הקיימים ותתקיים הדרכה ליחידות הבנק השונות בהטמעת המערכת החדשה.

יש לציין, כי מדובר בפרוייקט מורכב המשפיע על תחומים רבים בבנק, לרבות מערכות המחשוב, הדיווח והתפעול. ליישום ההוראה צפויות השלכות על מערכת היחסים העתידית שבין הבנק ללקוחותיו, הנובעות מהדרישה ליישם עקרונות המתאימים לסביבה העסקית בארה"ב – בסביבה העסקית הקיימת בישראל. ההוראה כוללת החמרה בדרישות התיעוד ודרישות להערכה וביצוע ההפרשה להפסדי אשראי הצפויים בגין חובות בסיווגים שונים (מאלו הקבועים כיום בהוראת הדיווח לציבור ובהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 314, בדבר "טיפול בחובות בעייתיים"), ובגין חשיפות האשראי החוץ מאזניות. בנוסף, יישום ההוראה מחייב היערכות ושינויים מהותיים במערכות המידע הקיימות.

מהסיבות המפורטות לעיל, הנהלת הבנק אינה יכולה להעריך, בשלב זה, את השלכות יישום ההוראה, לכשתיושם לראשונה, על תוצאותיו הכספיות בעתיד. עם זאת, להערכת הנהלת הבנק יישום ההוראה עלול לגרום לגידול בהפרשות לחובות בעייתיים, שכאמור, בשלב זה לא ניתן לאמוד את שיעורו.

גילוי בדבר מבקר פנימי בבנק

הגילוי בדבר מבקר פנימי בבנק הינו כמפורט בדוח הדירקטוריון לשנת 2009 ולא חל בו שינוי, למעט האמור להלן:

בחודש יולי 2010 מונה מר קובי בן שושן כמבקר הפנימי הראשי של חברות הבת של הבנק במקום מר ניר אבל.

דוח הדירקטוריון

התפתחויות נוספות

- שינויים בהרכב הדירקטוריון וועדותיו -

גברת זיוה ברק:

תקופת כהונה: תחילת כהונה 4.3.2010.
חברות בועדות: ועדת אשראי.
דירקטור פנימי או חיצוני*: פנימי.
השכלה: B.A בכלכלה ובמדעי המדינה – האוניברסיטה העברית, ירושלים, M.A מנהל עסקים – האוניברסיטה העברית, ירושלים.
תעסוקה בחמש שנים האחרונות:
2007 – היום: ראש סקטור בניה ונדל"ן באגף עסקים בבנק הבינלאומי.
2004 – 2007: ראש סקטור תקשורת וטכנולוגיה באגף עסקים בבנק הבינלאומי.
חברות בדירקטוריונים נוספים נכון ליום פרסום הדוחות: אין.

מר יוסף ירום:

תקופת כהונה: תחילת כהונה 1.8.2010.
חברות בועדות: ועדת ניהול סיכונים.
דירקטור פנימי או חיצוני*: פנימי.
השכלה: בוגר לימודי חינוך ומדעי היהדות – מכון ללימודי היהדות ארגנטינה ומכון ע"ש הרב גולד בירושלים. מוסמך האוניברסיטה הממלכתית, קורדובה – ארגנטינה למשפטים ומדעי החברה. בעל רישיון לעריכת דין בישראל ובארגנטינה.
תעסוקה בחמש שנים האחרונות:
2006 – 2008: יו"ר בנק מסד, מקבוצת בנק הפועלים בשותפות עם הסתדרות המורים.
2004 – 2006: מנהל החטיבה לניהול סיכונים וחבר הנהלה בבנק הפועלים.
חברות בדירקטוריונים נוספים נכון ליום פרסום הדוחות: דירקטור בבנק מסד ובמכללה האקדמית להנדסה וטכנולוגיה אורט הרמלין נתניה בע"מ (חל"צ).

גברת קרן אצלן:

תקופת כהונה: תחילת כהונה 5.10.2010.
חברות בועדות: ועדת ביקורת.
דירקטור פנימי או חיצוני*: חיצוני.
השכלה: B.A בכלכלה וניהול – אוניברסיטת תל-אביב, M.A בכלכלה – אוניברסיטת תל-אביב.

* דירקטור חיצוני כהגדרתו בהוראות ניהול בנקאי תקין מספר 301.

דוח הדירקטוריון

גברת קרן אצלן (המשך):

תעסוקה בחמש שנים האחרונות:

2010 – היום: סמנכ"ל כספים, קריסטל מוצרי צריכה בע"מ.

2005 – 2009: מנכ"ל קניאל תעשיות אריזה בע"מ.

חברות בדירקטוריונים נוספים: דירקטורית בתדיראן מוצרי צריכה בע"מ ואלקטרו-ויסטה בע"מ.

סיום כהונה

- ביום 4.3.2010 סיים מר יהודה בוצר את כהונתו כדירקטור בבנק.
- ביום 21.4.2010 סיים מר יורם סירקיס את כהונתו כחבר בועדת אשראי וניהול סיכונים ומונה כחבר בועדת ניהול סיכונים.
- ביום 5.7.2010 סיים מר יהודה דרורי את כהונתו כדירקטור בבנק.

תחילת כהונה

- ביום 4.3.2010 מונתה גברת זיוה ברק לדירקטורית פנימית וחברה בועדת אשראי.
- ביום 21.4.2010 מונה מר בן ציון ישראל לחבר בועדת ניהול סיכונים.
- ביום 21.4.2010 מונה מר אבי קרמר לחבר בועדת האשראי.
- ביום 4.7.2010 מונה מר בן ציון ישראל ליו"ר ועדת הביקורת.
- ביום 1.8.2010 מונה מר יוסף ירום לדירקטור פנימי וחבר בועדת ניהול סיכונים.
- ביום 5.10.2010 מונתה גברת קרן אצלן לדירקטורית חיצונית וחברה בועדת הביקורת.

הארכת כהונה

ביום 5.10.2010 אישר הדירקטוריון את מינויו של מר דוד בלומברג כדירקטור חיצוני בבנק (כהגדרתו בהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 301) לתקופת כהונה נוספת של שלוש שנים עד ליום 13.10.2013.

שינוי בועדות

- החל מיום 21.4.2010 פוצלה ועדת אשראי וניהול סיכונים לשתי ועדות נפרדות: ועדת אשראי וועדת ניהול סיכונים.

- שינויים בחברי הנהלת הבנק -

ביום 13 בדצמבר 2009 הודיע מר אילן רביב ליו"ר הדירקטוריון על התפטרותו מתפקידו כמנכ"ל הבנק ומהתפקידים הנלווים. ההתפטרות נכנסה לתוקף ביום 3 במרץ 2010. ביום 3 בינואר 2010 אישר דירקטוריון הבנק את מינויו של מר רון בדני לתפקיד מנכ"ל הבנק. מועד תחילת הכהונה - החל מיום 1 באפריל 2010. בין ה- 3 במרץ 2010 ועד ה- 1 באפריל 2010 שימש מר יעקב גרטן, סמנכ"ל ומונהל חטיבת המטה, כממלא מקום מנכ"ל.

דוח הדירקטוריון

להלן פרטים אודות מר רון בדני:

השכלה: B.A בכלכלה ומינהל עסקים, האוניברסיטה העברית, ירושלים, M.B.A במימון, אוניברסיטת תל-אביב.

תעסוקה בשנים האחרונות: משנת 2006 Global Treasurer בבנק דיסקונט לישראל בע"מ, 2001 – 2006: מנהל חדר עסקות בבנק דיסקונט לישראל בע"מ.

תהליך אישור הדוחות הכספיים

נושאי המשרה העוסקים בהכנת הדוחות הכספיים של הבנק הינם מנכ"ל הבנק, מר רון בדני ומנהלת חטיבת החשבונאי הראשי וחשבונאית ראשית, גב' אורית איצקוביץ.

האורגן בבנק האחראי על בקרת העל הינו דירקטוריון הבנק. דירקטוריון הבנק מינה ועדת ביקורת, המקיימת דיונים פרטניים בנושא הדוחות הכספיים ומגבשת את המלצתה קודם להבאתם לאישור הדירקטוריון. ועדת הביקורת מורכבת משלושה חברים, שניים מהם בעלי מיומנות פיננסית וחשבונאית (ובכללם דירקטור חיצוני אחד). לישיבות ועדת הביקורת, כמו גם לישיבת הדירקטוריון בה נידונים ומאושרים הדוחות הכספיים, מוזמנים ונוכחים גם רואי החשבון המבקרים של הבנק המתבקשים להציג את הממצאים העיקריים, אם היו כאלה, שעלו מתהליך הביקורת או הסקירה, ועומדים לרשות חברי ועדת הביקורת וחברי הדירקטוריון בכל שאלה והבהרה טרם אישורם.

מידי רבעון מקיימת ועדת הביקורת של הדירקטוריון דיון בהפרשות לחובות מסופקים, לצורך אישור ההפרשות לחובות מסופקים והפרשות בגין ירידת ערך מתיק הנוסטרו בטרם יובאו הדוחות הכספיים לאישור הדירקטוריון. בנוסף, במסגרת הערכת הבקורות והנהלים לגבי הגילוי בדוחות הכספיים לפי הוראות סעיפים 302 ו-404 לחוק Sarbanes Oxley, נצבר ומועבר להנהלת הבנק מידע בהתייחס לדרישות הגילוי בדוחות הכספיים. דיווח בגין ליקויים משמעותיים מובא לדיון בועדת הביקורת ולדירקטוריון, כנדרש טרם אישור הדוחות הכספיים. דיווח בגין חולשה מהותית ניתן בדוחות הכספיים במידה וקיים.

במסגרת הליך אישור הדוחות הכספיים של הבנק, מועברים מסמכי רקע ו/או טיוטות של הדוחות הכספיים של הבנק, לרבות דוח הדירקטוריון, לעיונם של חברי ועדת הביקורת וחברי הדירקטוריון לפי העניין, לפני הישיבה הקבועה לדיון בדוחות.

בישיבת הדירקטוריון הדנה באישור הדוחות הכספיים של הבנק, משתתפים חברי הנהלת הבנק לרבות, המנכ"ל, החשבונאית הראשית ורואה החשבון המבקר.

במהלך ישיבת הדירקטוריון בה נידונים ומאושרים הדוחות הכספיים סוקר מנכ"ל הבנק באופן מפורט, את עיקרי הדוחות הכספיים וכן סוגיות מהותיות בדיווח הכספי.

דוח הדירקטוריון

בנוסף, נסקרת הפעילות השוטפת של הבנק והשפעת פעילות זו על תוצאות הבנק ומודגשות סוגיות מהותיות. במעמד זה מתקיים דיון במהלכו משיבים נושאי המשרה בבנק לשאלות הדירקטורים בנושאים הקשורים לתוצאות הפעילות ולדוחות הכספיים. בתום הדיון מתקבלת החלטת הדירקטוריון בדבר אישור הדוחות הכספיים של הבנק.

דיווח על דירקטורים בעלי מיומנות חשבונאית ופיננסית

הנחייה של המפקח על הבנקים קובעת כי על התאגידים הבנקאיים לתת גילוי בדוח הדירקטוריון בדבר המספר המיזערי הראוי של דירקטורים (שאינם בעלי תפקיד נוסף בבנק) בעלי מיומנות חשבונאית ופיננסית שקבע דירקטוריון התאגיד הבנקאי, אשר מאפשר לדעת הדירקטוריון לעמוד באחריותו בבדיקת המצב הכספי של התאגיד ולעריכת הדוחות הכספיים ואישורם, וכן לתת פרטים על הדירקטורים שהינם בעלי מיומנות, כאמור. קביעה זו נעשית בהתחשב, בין היתר, בגודל התאגיד, סוג פעילותו, מספר חברי הדירקטוריון שלו ומורכבותו. דירקטוריון הבנק קבע כי המספר המיזערי הראוי של דירקטורים בעלי מיומנות חשבונאית ופיננסית, כהגדרתם בהנחייה, הינו שני דירקטורים. מספר זה מאפשר לדעת הדירקטוריון לעמוד בחובות המוטלות עליו כאמור לעיל, שכן הוא מבטיח את מעורבותו של דירקטור בעל מיומנות, כאמור, בתהליך אישור הדוחות הכספיים גם במקרה של היעדרות של אחד מבין שני הדירקטורים בעלי מיומנות זו. בנוסף, ציין הדירקטוריון כי בקביעה זו הובאה בחשבון העובדה שהדוחות הכספיים של הבנק מובאים בפני ועדת הביקורת, המנהלת דיונים מעמיקים בדוחות, טרם הבאתם לאישור הדירקטוריון.

הערכת בקורות ונהלים לגבי הגילוי

בהתאם להוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים, ובהתאם להנחיות הוראת ניהול בנקאי תקין 309 שפורסמה בחודש ספטמבר 2008, הבנק מקיים זה מספר שנים בקורות ונהלים לגבי גילוי, וכן פרס מערך בקרה פנימית על דיווח כספי, שיושם לראשונה בדוח כספי, לשנה שהסתיימה ב-31 בדצמבר 2008. ההוראות, שעניינן אחריות ההנהלה על הבקרה פנימית על דיווח כספי וחווות דעת של רואה החשבון המבקר לגבי ביקורת הבקרה הפנימית על דיווח כספי, נערכו בהתאם להוראות סעיפים 302 ו-404 לחוק הידוע בשם Sarbanes-Oxley Act שנחקק בארה"ב, והוראות והנחיות שנקבעו בארה"ב, בין היתר, על ידי PCAOB. לדוחות צורפו הצהרות של מנכ"ל הבנק והחשבונאית הראשית, כל אחת בנפרד, בנושא הערכת בקורות ונהלים לגבי הגילוי.

הנהלת הבנק, בשיתוף עם המנכ"ל והחשבונאית הראשית של הבנק, העריכו לתום התקופה המכוסה בדוח זה את האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של הבנק.

דוח הדירקטוריון

על בסיס הערכה זו, מנכ"ל הבנק והחשבונאית הראשית הסיקו כי לתום תקופה זו הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של הבנק הינם אפקטיביים כדי לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על המידע שהתאגיד הבנקאי נדרש לגלות בדוח הרבעוני בהתאם להוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים ובמועד שנקבע בהוראות אלו.

במהלך הרבעון המסתיים ביום 30 בספטמבר 2010 לא אירע כל שינוי בבקרה הפנימית של הבנק על הדיווח הכספי אשר השפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של הבנק על הדיווח הכספי.

במהלך התקופה הנסקרת התקיימו 9 ישיבות דירקטוריון ו-16 ישיבות של וועדות הדירקטוריון השונות.

רון בדני
מנהל כללי

ז'אק אלעד
יו"ר הדירקטוריון

16 בנובמבר 2010

סקירת הנהלה

תוספת א' - שיעורי הכנסה והוצאה על בסיס מאוחד

סכומים מדווחים

לשלושה חודשים שנתיים ביום 30 בספטמבר 2010							
2009				שיעור הכנסה (הוצאה)			
שיעור הכנסה (הוצאה)		יתרה ממוצעת ¹		ללא השפעת נגזרים		הכנסות (הוצאות) מימון	
כולל	ללא	השפעת נגזרים	השפעת נגזרים	כולל	ללא	השפעת נגזרים	השפעת נגזרים
%	%	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	%	%	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
	1.02	14.8	5,807.7		1.87	24.4	5,243.0
		1.7	636.1			5.7	1,113.3
1.03		16.5	6,443.8	1.91		30.1	6,356.3
	(0.14)	(1.7)	4,779.0		(0.84)	(8.3)	3,981.9
		(1.9)	896.9			(8.7)	1,885.5
(0.25)		(3.6)	5,675.9	(1.16)		(17.0)	5,867.4
0.78	0.88			0.75	1.03		
מטבע ישראלי לא צמוד:							
נכסים ^{11, 10, 5}							
השפעת נגזרים ALM ⁸							
סך הכל נכסים התחייבויות ^{10, 5}							
השפעת נגזרים ALM ⁸							
סך הכל התחייבויות פער הריבית							
מטבע ישראלי צמוד למדד:							
נכסים ^{11, 10}							
השפעת נגזרים ALM ⁸							
סך הכל נכסים התחייבויות ¹⁰							
השפעת נגזרים ALM ⁸							
סך הכל התחייבויות פער הריבית							
	18.73	3.0	68.4		0.13	0.1	307.0
		¹² -	49.6			-	-
10.56		3.0	118.0	0.13		0.1	307.0
	(12.68)	(0.7)	23.1		(0.43)	(0.4)	372.8
		(3.0)	205.0			(1.2)	63.5
(6.65)		(3.7)	228.1	(1.47)		(1.6)	436.3
3.91	6.05			(1.34)	(0.30)		
מטבע חוץ²							
(לרבות מט"י צמוד למט"ח):							
נכסים ^{11, 10}							
השפעת נגזרים: ⁸							
נגזרים מגדרים ALM							
סך הכל נכסים התחייבויות ¹⁰							
השפעת נגזרים: ⁸							
נגזרים מגדרים ALM							
סך הכל התחייבויות פער הריבית							
	(9.31)	(46.1)	1,910.6		(10.50)	(42.9)	1,568.4
		(8.4)	226.6			7.2	159.8
		19.9	1,590.3			(81.7)	3,637.8
(3.66)		(34.6)	3,727.5	(8.47)		(117.4)	5,366.0
	16.19	103.3	2,391.9		12.86	75.1	2,219.5
		1.2	226.6			(6.3)	183.8
		(56.5)	1,174.1			52.9	2,803.5
4.97		48.0	3,792.6	9.03		121.7	5,206.8
⁶ 1.31	6.88			⁶ 0.56	2.36		
סך הכל:							
נכסים כספיים שהניבו הכנסות מימון ^{11, 10}							
השפעת נגזרים: ⁸							
נגזרים מגדרים ALM							
סך הכל נכסים התחייבויות כספיות שגרמו הוצאות מימון ¹⁰							
השפעת נגזרים: ⁸							
נגזרים מגדרים ALM							
סך הכל התחייבויות פער הריבית ³							
	(1.45)	(28.3)	7,786.7		(1.03)	(18.4)	7,118.4
		(8.4)	226.6			7.2	159.8
		21.6	2,276.0			(76.0)	4,751.1
(0.59)		(15.1)	10,289.3	(2.87)		(87.2)	12,029.3
	5.49	100.9	7,194.0		3.98	66.4	6,574.2
		1.2	226.6			(6.3)	183.8
		(61.4)	2,276.0			43.0	4,752.5
1.67		40.7	9,696.6	3.53		103.1	11,510.5
1.08	4.04			0.66	2.95		

הערות לטבלה ראה בעמוד 93.

סכומים מדווחים

לשלושה חודשים שנתיים ביום 30 בספטמבר 2010				2009 ⁷	
יתרה ממוצעת ¹		הכנסות (הוצאות) מימון		יתרה ממוצעת ¹	
מיליוני ש"ח		מיליוני ש"ח		מיליוני ש"ח	
		0.9		(3.3)	
		(0.6)		¹²	
		12.1		18.3	
		28.3		40.6	
		(0.6)		(0.9)	
		28.9		41.5	
		7,118.4		7,786.7	
		219.2		76.3	
		56.9		48.7	
		(10.2)		(10.5)	
		7,384.3		7,901.2	
		6,574.2		7,194.0	
		244.6		108.1	
		84.7		102.1	
		6,903.5		7,404.2	
		480.8		497.0	
		24.5		27.0	
		505.3		524.0	

בגין אופציות
בגין מכשירים נגזרים אחרים (לא כולל אופציות, נגזרים
בגידור, ב- ALM ונגזרים משובצים שהופרדו)
עמלות מעסקי מימון והכנסות מימון אחרות⁴
רווח מפעולות מימון לפני ההפרשה לחובות מסופקים
הפרשה לחובות מסופקים (לרבות הפרשה
כללית ונוספת)
רווח מפעולות מימון לאחר הפרשה
לחובות מסופקים
סך הכל:
נכסים כספיים שהניבו הכנסות מימון^{5, 10, 11}
נכסים הנובעים ממכשירים נגזרים⁹
נכסים כספיים אחרים¹⁰
הפרשה כללית ונוספת לחובות מסופקים
סך כל הנכסים הכספיים
סך הכל:
התחייבויות כספיות שגרמו הוצאות מימון^{5, 10}
התחייבויות הנובעות ממכשירים נגזרים⁹
התחייבויות כספיות אחרות¹⁰
סך כל ההתחייבויות הכספיות
סך הכל עודף נכסים כספיים על התחייבויות כספיות
נכסים לא כספיים
סך כל האמצעים ההוניים

הערות לטבלה ראה בעמוד 93.

סקירת הנהלה תוספת א' - שיעורי הכנסה והוצאה על בסיס מאוחד (המשך)

סכומים מדווחים

לשלושה חודשים שנתיים ביום 30 בספטמבר 2010							
שיעור הכנסה (הוצאה)				שיעור הכנסה (הוצאה)			
יתרה ממוצעת ¹	הכנסות (הוצאות) מימון	ללא השפעת נגזרים	כולל השפעת נגזרים	יתרה ממוצעת ¹	הכנסות (הוצאות) מימון	ללא השפעת נגזרים	כולל השפעת נגזרים
מיליוני \$ ארה"ב	מיליוני \$ ארה"ב	%	%	מיליוני \$ ארה"ב	מיליוני \$ ארה"ב	%	%
417.9	0.8	0.77	3.06	502.0	3.8		
42.6	1.9			58.9	(1.8)		
969.4	(0.2)			412.2	1.1		
1,429.9	2.5	0.70	1.28	973.1	3.1		
591.4	(0.1)	(0.07)	(0.19)	623.2	(0.3)		
49.0	(1.6)			58.9	0.1		
747.3	0.8			306.1	(1.1)		
1,387.7	(0.9)	(0.26)	(0.53)	988.2	(1.3)		
		0.70	0.75				2.87

² מטבע חוץ
(לרבות מט"י צמוד למט"ח):
נכסים^{10, 11}

⁸ השפעת נגזרים:

נגזרים מגדרים

נגזרים ALM

סך הכל נכסים

¹⁰ התחייבויות

⁸ השפעת נגזרים:

נגזרים מגדרים

נגזרים ALM

סך הכל התחייבויות

פער הריבית

הערות לטבלה ראה בעמוד 93.

סקירת הנהלה תוספת א' - שיעורי הכנסה והוצאה על בסיס מאוחד (המשך)

סכומים מדווחים

למשך חודשים שנתיים ביום 30 בספטמבר 2010				2009			
שיעור הכנסה (הוצאה)				שיעור הכנסה (הוצאה)			
יתרה ממוצעת ¹	הכנסות (הוצאות) מימון	ללא כולל השפעת נגזרים	כולל השפעת נגזרים	יתרה ממוצעת ¹	הכנסות (הוצאות) מימון	ללא כולל השפעת נגזרים	כולל השפעת נגזרים
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	%	%	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	%	%
מטבע ישראלי לא צמוד:							
נכסים ^{5, 10, 11}	5,310.5	70.3	1.77	5,110.9	45.8	1.20	
השפעת נגזרים ALM ⁸	1,053.7	14.8		584.8	4.7		
סך הכל נכסים התחייבויות ^{5, 10}	6,364.2	85.1	1.79	5,695.7	50.5	1.18	
השפעת נגזרים ALM ⁸	4,082.1	(21.4)	(0.70)	4,484.3	(7.5)	(0.22)	
סך הכל התחייבויות פער הריבית	1,787.0	(22.3)		642.2	(4.3)		
	5,869.1	(43.7)		5,126.5	(11.8)		
			1.07			0.98	
			0.80				(0.31)
							0.87
מטבע ישראלי צמוד למדד:							
נכסים ^{5, 10, 11}	375.2	1.1	0.39	131.6	8.1	8.29	
השפעת נגזרים ALM ⁸	-	-		81.7	0.3		
סך הכל נכסים התחייבויות ^{5, 10}	375.2	1.1	0.39	213.3	8.4	5.28	
השפעת נגזרים ALM ⁸	366.8	(0.8)	(0.29)	17.8	(1.2)	(9.09)	
סך הכל התחייבויות פער הריבית	63.5	(2.4)		244.8	(8.1)		
	430.3	(3.2)		262.6	(9.3)		
			0.10			(0.80)	
			(0.60)				(4.75)
							0.53
מטבע חוץ:							
(לרבות מט"י צמוד למט"ח) ^{11, 10}	1,591.4	(18.2)	(1.52)	2,159.2	66.2	4.11	
נכסים ^{5, 10, 11}	177.2	(17.5)		183.3	36.6		
השפעת נגזרים: נגזרים מגדריים נגזרים ALM ⁸	4,269.7	(43.6)		1,296.2	18.3		
סך הכל נכסים התחייבויות ^{5, 10}	6,038.3	(79.3)	(1.75)	3,638.7	121.1	4.46	
השפעת נגזרים: נגזרים מגדריים נגזרים ALM ⁸	2,274.8	51.4	3.0	2,343.8	17.8	1.01	
סך הכל התחייבויות פער הריבית	196.0	7.3		183.3	(39.1)		
	3,470.4	36.0		1,078.1	(62.5)		
	5,941.2	94.7		3,605.2	(83.8)		
			1.48			5.12	
			0.37				(3.11)
							1.35
סך הכל:							
נכסים כספיים שהניבו הכנסות מימון ^{5, 10, 11}	7,277.1	53.2	0.98	7,401.7	120.1	2.17	
השפעת נגזרים: נגזרים מגדריים נגזרים ALM ⁸	177.2	(17.5)		183.3	36.6		
סך הכל נכסים התחייבויות כספיות שגרמו הוצאות מימון ^{5, 10}	5,323.4	(28.8)		1,962.7	23.3		
השפעת נגזרים: נגזרים מגדריים נגזרים ALM ⁸	12,777.7	6.9	0.07	9,547.7	180.0	2.52	
סך הכל התחייבויות פער הריבית	6,723.7	29.2	0.58	6,845.9	9.1	0.18	
	196.0	7.3		183.3	(39.1)		
	5,320.9	11.3		1,965.1	(74.9)		
	12,240.6	47.8		8,994.3	(104.9)		
			1.56			2.35	
			0.59				(1.56)
							0.96

הערות לטבלה ראה בעמוד 93.

סקירת הנהלה

תוספת א' - שיעורי הכנסה והוצאה על בסיס מאוחד (המשך)

סכומים מדווחים

לתשעה חודשים שנסתיימו ביום 30 בספטמבר 2010		2009 ⁷	
יתרה ממוצעת ¹	הכנסות (הוצאות) מימון	יתרה ממוצעת ¹	הכנסות (הוצאות) מימון
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
	3.4	(4.6)	
בגין אופציות נגזרים נגזרים נגזרים (לא כולל אופציות, נגזרים בגידור, ב- ALM ונגזרים משוברים שהופרדו)	(2.6)	1.3	
עמלות מעסקי מימון והכנסות מימון אחרות ⁴	31.2	61.0	
רווח מפעולות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים	86.7	132.8	
הפרשה לחובות מסופקים (לרבות הפרשה כללית ונוספת)	(5.0)	(3.6)	
רווח מפעולות מימון לאחר הפרשה לחובות מסופקים	91.7	136.4	
סך הכל:	7,277.1	7,401.7	
נכסים כספיים שהניבו הכנסות מימון ^{5, 10, 11}	144.4	88.6	
נכסים הנובעים ממכשירים נגזרים ⁹	42.5	38.3	
נכסים כספיים אחרים ¹⁰	(10.4)	(10.5)	
הפרשה כללית ונוספת לחובות מסופקים	7,453.6	7,518.1	
סך כל הנכסים הכספיים			
סך הכל:	6,723.7	6,845.9	
התחייבויות כספיות שגרמו הוצאות מימון ^{5, 10}	160.7	101.6	
התחייבויות הנובעות ממכשירים נגזרים ⁹	81.0	92.4	
התחייבויות כספיות אחרות ¹⁰	6,965.4	7,039.9	
סך כל ההתחייבויות הכספיות			
סך הכל עודף נכסים כספיים על התחייבויות כספיות	488.2	478.2	
נכסים לא כספיים	24.9	27.0	
סך כל האמצעים ההוניים	513.1	505.2	

לתשעה חודשים שנתיימו ביום 30 בספטמבר 2010							
שיעור הכנסה (הוצאה)				שיעור הכנסה (הוצאה)			
יתרה ממוצעת ¹	הכנסות (הוצאות)	ללא השפעת נגזרים	כולל השפעת נגזרים	יתרה ממוצעת ¹	הכנסות (הוצאות)	ללא השפעת נגזרים	כולל השפעת נגזרים
מיליוני \$	מיליוני \$	מיליוני \$	מיליוני \$	מיליוני \$	מיליוני \$	מיליוני \$	מיליוני \$
ארה"ב	ארה"ב	ארה"ב	ארה"ב	ארה"ב	ארה"ב	ארה"ב	ארה"ב
422.3	5.4	1.71	542.6	7.1	1.75		
47.0	(4.6)		46.1	9.2			
1,132.9	1.6		327.2	1.6			
1,602.2	2.4	0.20	915.9	17.9	2.61		
603.7	(0.4)	(0.09)	589.0	(0.8)	(0.18)		
52.0	1.9		46.1	(9.8)			
920.8	2.0		272.1	(1.4)			
1,576.5	3.5	0.30	907.2	(12.0)	(1.77)		
		1.62			0.84	1.57	

הערות לטבלה ראה בעמוד 93.

- 1 על בסיס יתרות פתיחה חודשיות, (פרט למגזר מטבע ישראלי לא צמוד שהינו על בסיס נתונים יומיים), ולאחר ניכוי היתרה המאזנית הממוצעת של ההפרשה הספציפית לחובות מסופקים.
- 2 פעילות מקומית – לרבות מט"י צמוד למט"ח.
- 3 פער הריבית של כל מגזרי ההצמדה יחדיו אינו בר השוואה בין התקופות היות והוא משקלל בתוכו את הפוזיציה במגזר הצמוד.
- 4 לרבות רווחים והפסדים ממכירת השקעות באגרות חוב ומהתאמות לשווי הוגן של אגרות חוב למסחר.
- 5 בחישוב שיעורי הכנסה והוצאה הובאו בחשבון יתרות חוב ויתרות התחייבות הנובעות מעסקאות בכרטיסי אשראי.
- 6 התנודתיות במרווח המט"ח נובעת מפעילות באופציות ש"ח – מט"ח, כאשר ההתכנסות היא באמצעות פעולות בנכס הבסיס.
- 7 מוצג מחדש.
- 8 מכשירים נגזרים מגדרים (למעט אופציות), נגזרים משובצים שהופרדו ונגזרים (ALM) המהווים חלק ממערך ניהול נכסים והתחייבויות של הבנק.
- 9 יתרות מאזניות ממוצעות של מכשירים נגזרים (לא כולל יתרות חוץ מאזניות ממוצעות של מכשירים נגזרים).
- 10 למעט מכשירים נגזרים.
- 11 מהיתרה הממוצעת של אגרות חוב זמינות למכירה נכתה היתרה הממוצעת של רווחים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן של אגרות חוב זמינות למכירה, הכלולים בהון העצמי במסגרת רווח כולל אחר מצטבר בסעיף "התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן" לשלושת החודשים שנסתיימו ב- 30 בספטמבר 2010 בסך של 0.6 מיליון ש"ח, 0.4 מיליון ש"ח במגזרים שקלי לא צמוד וצמוד המדד, בהתאמה ובסך שלילי של 1.0 מיליון ש"ח במגזר המט"ח וצמוד המט"ח, ולתשעת החודשים שנסתיימו ב- 30 בספטמבר 2010 בסך של 0.2 מיליון ש"ח, 0.8 מיליון ש"ח במגזרים שקלי לא צמוד וצמוד המדד, בהתאמה ובסך שלילי של 0.1 מיליון ש"ח במגזר המט"ח וצמוד המט"ח.
- (לתקופה של שלושת החודשים שנסתיימו ב- 30 בספטמבר 2009 בסך של 1.4 מיליון ש"ח במגזר צמוד המדד, וסך שלילי של 1.0 מיליון ש"ח ו- 8.7 מיליון ש"ח במגזרים שקלי לא צמוד והמט"ח וצמוד המט"ח, בהתאמה. לתקופה של תשעת החודשים שנסתיימו ב- 30 בספטמבר 2009 בסך של 5.1 מיליון ש"ח במגזר שקלי לא צמוד וסך שלילי של 1.6 מיליון ש"ח ו- 17.7 מיליון ש"ח במגזרים צמוד המדד והמט"ח וצמוד המט"ח, בהתאמה).
- 12 סכום נמוך מ- 0.1 מיליוני ש"ח.

הערות:

- א. נתונים מלאים על שיעורי הכנסה והוצאה בכל מגזר, לפי סעיפי המאזן השונים, יימסרו לכל מבקש.
- ב. הנתונים ניתנים לפני ולאחר השפעת מכשירים נגזרים (לרבות השפעות חוץ מאזניות של מכשירים נגזרים).

סקירת הנהלה תוספת ב' – החשיפה לשינויים בשיעורי הריבית על בסיס מאוחד

סכומים מדווחים

30 בספטמבר 2010			
עם דרישה עד חודש	מעל חודש עד שלושה חודשים	מעל שלושה חודשים עד שנה	מעל שנה עד שלוש שנים
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
מטבע ישראלי לא צמוד			
4,313.8	186.1	407.3	107.4
144.6	774.4	156.9	9.5
26.2	6.3	19.0	7.8
4,484.6	966.8	583.2	124.7
נכסים פיננסיים ^{1,3}			
מכשירים פיננסיים נגזרים (למעט אופציות)			
אופציות (במונחי נכס בסיס)			
סך הכל שווי הוגן			
3,756.0	13.6	35.6	160.7
437.2	1,495.5	8.4	1.7
25.7	6.3	18.5	6.8
4,218.9	1,515.4	62.5	169.2
265.7	(548.6)	520.7	(44.5)
265.7	(282.9)	237.8	193.3
התחייבויות פיננסיות ¹			
מכשירים פיננסיים נגזרים (למעט אופציות)			
אופציות (במונחי נכס הבסיס)			
סך הכל שווי הוגן			
החשיפה לשינויים בשיעורי הריבית במגזר			
החשיפה המצטברת במגזר			
מטבע ישראלי צמוד למדד			
356.3	1.6	44.2	63.9
-	-	-	-
-	-	-	-
356.3	1.6	44.2	63.9
נכסים פיננסיים ¹			
מכשירים פיננסיים נגזרים (למעט אופציות)			
אופציות (במונחי נכס הבסיס)			
סך הכל שווי הוגן			
355.2	1.0	7.9	46.7
0.5	-	1.4	39.5
-	-	-	-
355.7	1.0	9.3	86.2
0.6	0.6	34.9	(22.3)
0.6	1.2	36.1	13.8
התחייבויות פיננסיות ¹			
מכשירים פיננסיים נגזרים (למעט אופציות)			
אופציות (במונחי נכס הבסיס)			
סך הכל שווי הוגן			
החשיפה לשינויים בשיעורי הריבית במגזר			
החשיפה המצטברת במגזר			

הערות:

- פירוט נוסף על החשיפה לשינויים בשיעורי הריבית בכל מגזר של הנכסים הפיננסיים ושל ההתחייבויות הפיננסיות, לפי סעיפי המאזן השונים, יימסרו לכל מבקש.
- בלוח זה, הנתונים לפי תקופות מייצגים את הערך הנוכחי של זרמי המזומנים העתידיים של כל מכשיר פיננסי, כשהם מהווים לפי שיעורי הריבית שמנכים אותם אל השווי ההוגן הכלול בגין המכשיר הפיננסי בביאור 15 ב' בדוח הכספי השנתי, בעקביות להנחות שלפיהן חושב השווי ההוגן של המכשיר הפיננסי. לפירוט נוסף בדבר ההנחות ששימשו לחישוב השווי ההוגן של המכשירים הפיננסיים, ראה ביאור 15 ב' בדוח הכספי השנתי.
- שיעור תשואה פנימי הינו שיעור הריבית המנכה את תזרימי המזומנים הצפויים ממכשיר פיננסי אל השווי ההוגן הכלול בגינו בביאור 15 ב' בדוח הכספי השנתי.
- משך חיים ממוצע אפקטיבי של קבוצת מכשירים פיננסיים מהווה קירוב לשינוי באחוזים בשווי ההוגן של קבוצת המכשירים הפיננסיים שיגרו כתוצאה משינוי קטן (גידול של 0.1%) בשיעור התשואה הפנימי של כל אחד מהמכשירים הפיננסיים.

- למעט יתרות מאזניות של מכשירים פיננסיים נגזרים ושווי הוגן של מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים.
- ממוצע משוקלל לפי שווי הוגן של משך החיים הממוצע האפקטיבי.
- כולל מניות המוצגות בטור "ללא תקופת פרעון".

31 בדצמבר 2009									
משך חיים ממוצע אפקטיבי	שיעור תשואה פנימי	סך הכל שווי הוגן	משך חיים ממוצע אפקטיבי	שיעור תשואה פנימי	סך הכל שווי הוגן	ללא מועד פרעון ¹	מעל עשר שנים	מעל חמש עד עשר שנים	מעל שלוש עד חמש שנים
שנים	%		שנים	%	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
0.56	4.11	6,745.1	0.48	4.01	5,312.0	14.3	29.1	168.9	85.1
0.20		1,093.8	0.20		1,093.4	-	-	-	8.0
0.62		87.3	0.63		64.1	-	-	0.2	4.6
² 0.51		7,926.2	² 0.44		6,469.5	14.3	29.1	169.1	97.7
0.35	3.55	5,609.3	0.18	3.53	4,010.1	-	-	28.3	15.9
0.34		1,653.8	0.15		1,943.8	-	-	-	1.0
0.55		85.0	0.57		61.3	-	-	-	4.0
² 0.35		7,348.1	² 0.17		6,015.2	-	-	28.3	20.9
							29.1	140.8	76.8
							440.0	410.9	270.1
2.21	2.69	451.0	1.86	1.60	621.2	-	26.7	59.3	69.2
-		-	-		-	-	-	-	-
-		-	-		-	-	-	-	-
² 2.21		451.0	1.86		621.2	-	26.7	59.3	69.2
2.36	1.65	473.6	1.99	1.46	565.2	-	7.2	71.9	75.3
3.36		64.4	2.73		66.9	-	-	-	25.5
-		-	-		-	-	-	-	-
² 2.48		538.0	² 2.07		632.1	-	7.2	71.9	100.8
							19.5	(12.6)	(31.6)
							(10.9)	(30.4)	(17.8)

סקירת הנהלה תוספת ב' – החשיפה לשינויים בשיעורי הריבית על בסיס מאוחד (המשך)

סכומים מדווחים

30 בספטמבר 2010			
עם דרישה עד חודש	מעל חודש עד שלושה חודשים	מעל שלושה חודשים עד שנה	מעל שנה עד שלוש שנים
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
1,018.0	241.7	66.6	36.6
1,052.0	2,361.5	11.6	1.9
15.5	59.2	29.8	12.9
2,085.5	2,662.4	108.0	51.4
2,012.2	122.1	250.5	0.8
711.0	1,498.9	162.4	33.4
16.0	59.0	30.3	13.8
2,739.2	1,680.0	443.2	48.0
(653.7)	982.4	(335.2)	3.4
(653.7)	328.7	(6.5)	(3.1)

מטבע חוץ⁴

נכסים פיננסיים^{1,3}
מכשירים פיננסיים נגזרים (למעט אופציות)
אופציות (במונחי נכס בסיס)
סך הכל שווי הוגן

התחייבויות פיננסיות¹
מכשירים פיננסיים נגזרים (למעט אופציות)
אופציות (במונחי נכס הבסיס)
סך הכל שווי הוגן

החשיפה לשינויים בשיעורי הריבית במגזר
החשיפה המצטברת במגזר

5,688.1	429.4	518.1	207.9
1,196.6	3,135.9	168.5	11.4
41.7	65.5	48.8	20.7
6,926.4	3,630.8	735.4	240.0
6,123.4	136.7	294.0	208.2
1,148.7	2,994.4	172.2	74.6
41.7	65.3	48.8	20.6
7,313.8	3,196.4	515.0	303.4
(387.4)	434.4	220.4	(63.4)
(387.4)	47.0	267.4	204.0

חשיפה כוללת לשינויים בשיעורי הריבית

נכסים פיננסיים^{1,3}
מכשירים פיננסיים נגזרים (למעט אופציות)
אופציות (במונחי נכס בסיס)
סך הכל שווי הוגן

התחייבויות פיננסיות¹
מכשירים פיננסיים נגזרים (למעט אופציות)
אופציות (במונחי נכס הבסיס)
סך הכל שווי הוגן

החשיפה לשינויים בשיעורי הריבית במגזר
החשיפה המצטברת במגזר

הערות:

- פירוט נוסף על החשיפה לשינויים בשיעורי הריבית בכל מגזר של הנכסים הפיננסיים ושל ההתחייבויות הפיננסיות, לפי סעיפי המאזן השונים, יימסרו לכל מבקש.
- בלוח זה, הנתונים לפי תקופות מייצגים את הערך הנוכחי של זרמי המזומנים העתידיים של כל מכשיר פיננסי, כשהם מהווים לפי שיעורי הריבית שמנכים אותם אל השווי ההוגן הכלול בגין המכשיר הפיננסי בביאור 15 ב' בדוח הכספי השנתי, בעקביות להנחות שלפיהן חושב השווי ההוגן של המכשיר הפיננסי. לפירוט נוסף בדבר ההנחות ששימושו לחישוב השווי ההוגן של המכשירים הפיננסיים, ראה ביאור 15 ב' בדוח הכספי השנתי.
- שיעור תשואה פנימי הינו שיעור הריבית המנכה את תזרימי המזומנים הצפויים ממכשיר פיננסי אל השווי ההוגן הכלול בגינו בביאור 15 ב' בדוח הכספי השנתי.
- משך חיים ממוצע אפקטיבי של קבוצת מכשירים פיננסיים מהווה קירוב לשינוי באחוזים בשווי ההוגן של קבוצת המכשירים הפיננסיים שיהיה כתוצאה משינוי קטן (גידול של 0.1%) בשיעור התשואה הפנימי של כל אחד מהמכשירים הפיננסיים.

- למעט יתרות מאזניות של מכשירים פיננסיים נגזרים ושווי הוגן של מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים.
- ממוצע משוקלל לפי שווי הוגן של משך החיים הממוצע האפקטיבי.
- כולל מניות המוצגות בטור "ללא תקופת פרעון".
- לרבות מטבע ישראלי צמוד למטבע חוץ.

31 בדצמבר 2009									
משך חיים ממוצע אפקטיבי	שיעור תשואה פנימי	סך הכל שווי הוגן	משך חיים ממוצע אפקטיבי	שיעור תשואה פנימי	סך הכל שווי הוגן	ללא מועד פרעון ¹	מעל עשר שנים	מעל חמש עד עשר שנים	מעל שלוש עד חמש שנים
שנים	%		שנים	%	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
0.73	3.66	1,676.1	0.80	3.41	1,558.4	25.0	7.2	121.0	42.3
0.25		5,498.8	0.13		3,428.1	-	-	-	1.1
0.58		70.6	0.14		121.9	-	-	-	4.5
² 0.36		7,245.5	² 0.33		5,108.4	25.0	7.2	121.0	47.9
0.04	0.16	2,262.2	0.06	0.25	2,385.6	-	-	-	-
0.42		4,872.3	0.54		2,556.7	-	-	130.8	20.2
0.64		73.0	0.13		124.4	-	-	0.2	5.1
² 0.30		7,207.5	² 0.30		5,066.7	-	-	131.0	25.3
							7.2	(10.0)	22.6
							16.7	9.5	19.5
0.67	3.79	8,872.2	0.66	3.30	7,491.6	39.3	63.0	349.2	196.6
0.24		6,592.6	0.15		4,521.5	-	-	-	9.1
0.60		157.9	0.02		186.0	-	-	0.2	9.1
² 0.49		15,622.7	² 0.46		12,199.1	39.3	63.0	349.4	214.8
0.38	2.80	8,345.1	0.29	2.14	6,960.9	-	7.2	100.2	91.2
0.43		6,590.5	0.41		4,567.4	-	-	130.8	46.7
0.60		158.0	0.02		185.7	-	-	0.2	9.1
² 0.41		15,093.6	² 0.33		11,714.0	-	7.2	231.2	147.0
							55.8	118.2	67.8
							445.8	390.0	271.8

סקירת הנהלה תוספת ב' – החשיפה לשינויים בשיעורי הריבית על בסיס מאוחד (המשך)

סכומים מדווחים

30 בספטמבר 2009 ²			
עם דרישה עד חודש	מעל חודש עד שלושה חודשים	מעל שלושה חודשים עד שנה	מעל שנה עד שלוש שנים
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
5,509.8	115.8	449.5	17.8
5,306.3	29.0	20.8	0.5
203.5	86.8	428.7	17.3
62.1	(328.2)	(5.1)	3.5
265.6	(241.4)	423.6	20.8
265.6	24.2	447.8	468.6
548.1	6.3	56.0	8.6
618.3	2.3	5.6	10.5
(70.2)	4.0	50.4	(1.9)
(50.0)	(49.9)	(1.3)	(1.9)
(120.2)	(45.9)	49.1	(3.8)
(120.2)	(166.1)	(117.0)	(120.8)
1,103.7	494.8	159.1	9.8
1,845.4	175.9	138.0	5.9
(741.7)	318.9	21.1	3.9
77.1	566.7	(13.7)	(13.3)
(664.6)	885.6	7.4	(9.4)
(664.6)	221.0	228.4	219.0
7,254.8	635.1	678.1	40.2
7,861.6	225.2	177.9	20.9
(606.8)	409.9	500.2	19.3
88.7	186.3	(17.3)	(11.7)
(518.1)	596.2	482.9	7.6
(518.1)	78.1	561.0	568.6

מטבע ישראלי לא צמוד

סך הכל נכסים
סך הכל התחייבויות
הפרש
השפעת עסקאות עתידיות והתקשרויות מיוחדות
החשיפה לשינויים בשיעורי הריבית במגזר
החשיפה המצטברת במגזר

מטבע ישראלי צמוד למדד

סך הכל נכסים
סך הכל התחייבויות
הפרש
השפעת עסקאות עתידיות והתקשרויות מיוחדות
החשיפה לשינויים בשיעורי הריבית במגזר
החשיפה המצטברת במגזר

מטבע חוץ (לרבות מט"י צמוד למט"ח)

סך הכל נכסים
סך הכל התחייבויות
הפרש
השפעת עסקאות עתידיות והתקשרויות מיוחדות
החשיפה לשינויים בשיעורי הריבית במגזר
החשיפה המצטברת במגזר

חשיפה כוללת

סך כל הנכסים
סך כל ההתחייבויות
הפרש
השפעת עסקאות עתידיות והתקשרויות מיוחדות
החשיפה לשינויים בשיעורי הריבית במגזר
החשיפה המצטברת במגזר

- 1 בטור "ללא מועד פרעון" מוצגות יתרות מאזניות.
- 2 מוין מחדש.

הערות:

- א. נתונים מלאים על החשיפה לשינויים בשיעורי הריבית בכל מגזר, לפי סעיפי המאזן השונים, יימסרו לכל מבקש.
- ב. בלוח זה, הנתונים לפי תקופות מציגים את הערך הנוכחי של זרמים עתידיים כשהם מהווים לפי שיעור התשואה הפנימי של הסעיף המאזני. הזרמים העתידיים שהווננו כאמור, כוללים ריבית שתצטבר עד למועד הפרעון, או עד למועד שינוי הריבית, המוקדם שבהם.

משך חיים ממוצע	שיעור תשואה פנימי	סך הכל	ללא מועד פרעון ¹	מעל עשר שנים	מעל חמש עד עשר שנים	מעל שלוש עד חמש שנים
שנים	%	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
0.46	3.53	6,239.6	2.0	4.9	123.6	16.2
0.03	0.70	5,356.6	-	-	-	-
0.43	2.83	883.0	2.0	4.9	123.6	16.2
		(258.4)	-	-	2.5	6.8
		624.6	2.0	4.9	126.1	23.0
			624.6	622.6	617.7	491.6
0.99	4.53	639.9	-	-	8.7	12.2
0.27	3.24	645.0	-	-	0.3	8.0
0.72	1.29	(5.1)	-	-	8.4	4.2
		(163.5)	-	-	-	(60.4)
		(168.6)	-	-	8.4	(56.2)
			(168.6)	(168.6)	(168.6)	(177.0)
0.23	4.12	1,795.7	21.9	-	2.0	4.4
0.12	0.24	2,183.1	-	-	12.3	5.6
0.11	3.88	(387.4)	21.9	-	(10.3)	(1.2)
		421.9	-	-	(125.2)	(69.7)
		34.5	21.9	-	(135.5)	(70.9)
			34.5	12.6	12.6	148.1
0.41		8,844.1	63.3	4.9	134.2	33.5
0.07		8,311.7	-	-	12.6	13.5
0.34		532.4	63.3	4.9	121.6	20.0
		-	-	-	(122.7)	(123.3)
		532.4	63.3	4.9	(1.1)	(103.3)
			532.4	469.1	464.2	465.3

סקירת הנהלה תוספת ג' – סיכון האשראי הכולל לציבור לפי ענפי משק על בסיס מאוחד

סכומים מדווחים

30 בספטמבר 2010					
סיכון אשראי ¹	סיכון אשראי חוץ מאזני ²	סיכון אשראי כולל לציבור	(הכנסה) בגין הפרשה ספציפית לחובות מסופקים לתשעת החודשים שנסתיימו ביום 30 בספטמבר	יתרת חובות בעייתיים	
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	
בגין פעילות לווים בישראל					
0.2	0.3	0.5	-	-	חקלאות
202.7	43.2	245.9	(1.5)	20.2	תעשייה
249.9	84.7	334.6	(1.5)	3.8	בינוי ונדל"ן
57.9	71.6	129.5	-	1.1	מסחר
1.7	2.0	3.7	-	-	בתי מלון, שירותי הארחה ואוכל
20.9	19.8	40.7	-	7.2	תחבורה ואחסנה
56.5	39.6	96.1	-	-	תקשורת ושירותי מחשב
1,201.9	2,449.8	3,651.7	(0.5)	0.2	שירותים פיננסיים
113.3	94.7	208.0	-	-	שירותים עסקיים אחרים
40.4	46.8	87.2	-	-	שירותים ציבוריים וקהילתיים
38.5	2.7	41.2	-	-	אנשים פרטיים – הלוואות לדירור
33.0	96.1	129.1	-	-	אנשים פרטיים – אחר
2,016.9	2,951.3	4,968.2	(3.5)	32.5	סך הכל
בגין פעילות לווים בחו"ל					
7.5	-	7.5	(1.2)	-	תעשייה
49.2	0.9	50.1	-	4.7	בינוי ונדל"ן
118.2	47.9	166.1	-	-	שירותים פיננסיים
13.5	1.9	15.4	-	-	שירותים עסקיים אחרים
0.3	3.6	3.9	-	-	תחבורה ואחסנה
188.7	54.3	243.0	(1.2)	4.7	סך הכל

- 1 כולל: אשראי לציבור, השקעות באגרות חוב של הציבור ליום 30.9.2010 – 242.7 מיליוני ש"ח (30.9.09 – 283.3 מיליוני ש"ח), נכסים אחרים בגין מכשירים נגזרים כנגד הציבור ליום 30.9.2010 – 104.0 מיליוני ש"ח (30.9.09 – 53.6 מיליוני ש"ח).
- 2 סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה.
- 3 מוין מחדש.

הערות:

- א. סיכון האשראי מוצג לפני הניכויים המותרים לפי הוראות בנק ישראל.
- ב. יתרת החובות הבעייתיים מוצגת לאחר ניכויים אלו, כולל רכיבי סיכון חוץ מאזני.
- ג. סיכון האשראי ויתרת החובות הבעייתיים מוצגים לאחר ניכוי ההפרשות הספציפיות לחובות מסופקים.

30 בספטמבר 2009					
סיכון אשראי מאזני ^{3,1}	סיכון אשראי חוץ מאזני ^{3,2}	סיכון אשראי כולל לציבור	הוצאה (הכנסה) בגין הפרשה ספציפית לחובות מסופקים לתשעת החודשים שנסתיימו ביום 30 בספטמבר	יתרת חובות בעייתיים ³	
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	
בגין פעילות לווים בישראל					
0.2	0.3	0.5	-	-	חקלאות
123.4	37.7	161.1	(1.8)	21.5	תעשייה
191.9	83.3	275.2	(0.3)	12.2	בינוי ונדל"ן
6.4	0.1	6.5	-	-	חשמל ומים
73.2	89.3	162.5	-	1.7	מסחר
1.8	1.7	3.5	(0.3)	-	בתי מלון, שרותי הארחה ואוכל
21.3	8.4	29.7	-	7.7	תחבורה ואחסנה
55.9	77.9	133.8	(0.2)	-	תקשורת ושרותי מחשב
1,360.7	1,828.6	3,189.3	0.1	0.3	שרותים פיננסיים
129.5	114.5	244.0	-	-	שרותים עסקיים אחרים
36.9	54.1	91.0	-	-	שרותים ציבוריים וקהילתיים
54.7	10.6	65.3	(0.3)	-	אנשים פרטיים – הלוואות דיור
32.4	91.8	124.2	-	-	אנשים פרטיים – אחר
2,088.3	2,398.3	4,486.6	(2.8)	43.4	סך הכל
בגין פעילות לווים בחו"ל					
-	-	-	(1.0)	-	תעשייה
29.1	3.6	32.7	-	6.0	בינוי ונדל"ן
-	0.9	0.9	-	-	תקשורת ושרותי מחשב
71.9	49.1	121.0	-	-	שרותים פיננסיים
11.9	3.9	15.8	-	-	שרותים עסקיים אחרים
0.9	3.0	3.9	-	-	תחבורה ואחסנה
10.3	0.8	11.1	-	-	אנשים פרטיים – הלוואות דיור
124.1	61.3	185.4	(1.0)	6.0	סך הכל

סקירת הנהלה תוספת ג' – סיכון האשראי הכולל לציבור לפי ענפי משק על בסיס מאוחד (המשך)

סכומים מדווחים

31 בדצמבר 2009					
סיכון אשראי מאזני ^{3,1}	סיכון אשראי חוץ מאזני ^{3,2}	סיכון אשראי כולל לציבור	הוצאה (הכנסה) שנתית בגין הפרשה ספציפית לחובות מסופקים	יתרת חובות בעייתיים	
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	
0.3	0.3	0.6	-	-	בקליטת לווים בישראל
156.1	37.6	193.7	(2.5)	21.2	חקלאות
188.8	85.9	274.7	(0.5)	5.3	תעשייה
77.6	218.3	295.9	0.6	1.1	בינוי ונדל"ן
1.8	2.7	4.5	(0.3)	-	מסחר
20.1	9.1	29.2	-	5.2	בתי מלון, שירותי הארחה ואוכל
39.9	42.3	82.2	(0.2)	-	תחבורה ואחסנה
1,434.7	2,225.3	3,660.0	-	0.3	תקשורת ושירותי מחשב
158.2	97.1	255.3	-	0.1	שירותים פיננסיים
33.1	55.8	88.9	-	-	שירותים עסקיים אחרים
44.1	-	44.1	-	-	שירותים ציבוריים וקהילתיים
29.5	84.0	113.5	(0.1)	-	אנשים פרטיים – הלוואות לדירור
2,184.2	2,858.4	5,042.6	(3.0)	33.2	אנשים פרטיים – אחר
					סך הכל
					בקליטת לווים בחו"ל
-	-	-	(1.0)	-	תעשייה
44.0	8.0	52.0	-	5.6	בינוי ונדל"ן
-	0.9	0.9	-	-	תקשורת ושירותי מחשב
90.8	21.4	112.2	-	-	שירותים פיננסיים
11.6	4.2	15.8	-	-	שירותים עסקיים אחרים
-	3.8	3.8	-	-	תחבורה ואחסנה
146.4	38.3	184.7	(1.0)	5.6	סך הכל

- 1 כולל: אשראי לציבור, השקעות באגרות חוב של הציבור ליום 31.12.09 – 221.2 מיליוני ש"ח ונכסים אחרים בגין מכשירים נגזרים כנגד הציבור – 77.1 מיליוני ש"ח.
- 2 סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה.
- 3 מוין מחדש.

הערות:

- א. סיכון האשראי מוצג לפני הניכויים המותרים לפי הוראות בנק ישראל.
- ב. יתרת החובות הבעייתיים מוצגת לאחר ניכויים אלו, כולל רכיבי סיכון חוץ מאזני.
- ג. סיכון האשראי ויתרת החובות הבעייתיים מוצגים לאחר ניכוי ההפרשות הספציפיות לחובות מסופקים.

סקירת הנהלה תוספת ד' – חשיפות למדינות זרות על בסיס מאוחד

סכומים מדווחים

א. מידע בדבר סך כל החשיפות למדינות זרות ובדבר חשיפות למדינות שסך סכום החשיפה לכל אחת מהן הוא מעל 1% מסך נכסי המאוחד או מעל 20% מההון, לפי הנמוך¹:

30 בספטמבר 2010								
חשיפה מאזנית			חשיפה חוץ מאזנית ²			חשיפה מאזנית		
לממשלות ³	לבנקים	לאחרים	סך הכל החשיפה המאזנית	יתרת חובות בעייתיים ⁴	סך חשיפה חוץ מאזנית	מזה: סיכון אשראי חוץ מאזני בעייתי	לפרעון עד שנה	לפרעון מעל שנה
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
-	268.9	4.8	273.7	-	22.1	-	242.4	31.3
-	166.7	0.3	167.0	-	1.0	-	162.6	4.4
-	103.0	2.5	105.5	-	1.5	-	105.5	-
-	273.7	54.1	327.8	32.5	53.2	-	246.5	81.3
-	812.3	61.7	874.0	32.5	77.8	-	757.0	117.0
סך הכל חשיפות למדינות זרות								
* מזה:								
-	⁵ 7.9	⁶ 29.5	37.4	29.5	-	-	-	37.4
-	⁷ 14.8	-	14.8	-	0.1	-	-	14.8
-	22.7	29.5	52.2	29.5	0.1	-	-	52.2
סך הכל חשיפות למדינות LDC								
-	-	3.5	3.5	-	1.5	-	3.5	-

ב. מידע בדבר מדינות שסך החשיפה לכל אחת מהן הינו בין 0.75% לבין 1% מסך הנכסים או בין 15% לבין 20% מההון, לפי הנמוך:

30 בספטמבר 2010		
חשיפה מאזנית	חשיפה חוץ מאזנית	סך הכל חשיפה
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
61.5	2.9	64.4

בלגיה

- על בסיס סיכון סופי, לאחר השפעת ערבויות ובטחונות נזילים.
- סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה.
- ממשלות, מוסדות רשמיים ובנקים מרכזיים.
- יתרת חובות בעייתיים בניכוי חובות המכוסים בבטחונות המותרים לניכוי לצורך מגבלות על חבות של לווה ושל קבוצת לווים. לא כולל רכיבי סיכון חוץ מאזני.
- ליום 30.9.2010 הבנק מחזיק באגרת חוב של בנק באירלנד בסך 7.9 מיליוני ש"ח המדורגת בדירוג A ולפידיון בפברואר 2012. שווי אגרת החוב ליום 31.10.2010 אינו שונה מהותית משווייה לתאריך המאזן.
- אשראי המגובה בבטחונות לא סחירים שאינו במדינת המקור אלא בישראל.
- ליום 30.9.2010 הבנק מחזיק בשתי אגרות חוב של בנקים בספרד בסך 14.8 מיליוני ש"ח. בחודש אוקטובר 2010 נמכרה אגרת חוב בסך 9.9 מיליוני ש"ח. אגרת החוב שנותרה מדורגת בדירוג AAA וצפויה להפדות בחודש אפריל 2015.

סקירת הנהלה

תוספת ד' – חשיפות למדינות זרות על בסיס מאוחד (המשך)

סכומים מדווחים

א. מידע בדבר סך כל החשיפות למדינות זרות ובדבר חשיפות למדינות שסך סכום החשיפה לכל אחת מהן הוא מעל 1% מסך נכסי המאוחד או מעל 20% מההון, לפי הנמוך¹:

30 בספטמבר 2009								
חשיפה מאזנית ⁵			חשיפה חוץ מאזנית ^{5,2}			חשיפה מאזנית ⁵		
לממשלות ³	לבנקים	לאחרים	סך הכל החשיפה המאזנית	יתרת חובות בעייתיים ⁴	סך חשיפה חוץ מאזנית	מזה: סיכון אשראי חוץ מאזני בעייתי	לפרעון עד שנה	לפרעון מעל שנה
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
המדינה								
-	705.5	6.7	712.2	-	17.3	-	670.0	42.2
-	116.2	19.0	135.2	-	9.4	-	120.5	14.7
-	118.8	-	118.8	-	1.0	-	107.9	10.9
-	94.2	-	94.2	-	-	-	84.1	10.1
-	264.8	58.3	323.1	29.8	61.7	-	252.7	70.4
-	1,299.5	84.0	1,383.5	29.8	89.4	-	1,235.2	148.3
סך הכל חשיפות למדינות זרות								
-	-	16.8	16.8	-	3.3	-	16.8	-
סך הכל חשיפות למדינות LDC								

- 1 על בסיס סיכון סופי, לאחר השפעת ערבויות ובטחונות נזילים.
- 2 סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה.
- 3 ממשלות, מוסדות רשמיים ובנקים מרכזיים.
- 4 יתרת חובות בעייתיים בניכוי חובות המכוסים בבטחונות המותרים לניכוי לצורך מגבלות על חבות של לווה ושל קבוצת לווים. לא כולל רכיבי סיכון חוץ מאזני.
- 5 מדיין מחדש.

סכומים מדווחים

א. מידע בדבר סך כל החשיפות למדינות זרות ובדבר חשיפות למדינות שסך סכום החשיפה לכל אחת מהן הוא מעל 1% מסך נכסי המאוחד או מעל 20% מההון, לפי הנמוך¹:

31 בדצמבר 2009								
חשיפה מאזנית ⁵			חשיפה חוץ מאזנית ^{5,2}			חשיפה מאזנית ⁵		
לממשלות ³	לבנקים	לאחרים	סך הכל החשיפה המאזנית	יתרת חובות בעייתיים ⁴	סך חשיפה חוץ מאזנית	מזה: סיכון אשראי חוץ מאזני בעייתי	לפרעון עד שנה	לפרעון מעל שנה
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
המדינה								
-	265.8	6.3	272.1	-	20.7	-	238.9	33.2
-	118.0	3.6	121.6	-	1.8	-	116.9	4.7
-	119.0	-	119.0	-	-	-	108.8	10.2
-	308.8	87.8	396.6	30.9	116.8	-	304.2	92.4
-	811.6	97.7	909.3	30.9	139.3	-	768.8	140.5
סך הכל חשיפות למדינות זרות								
-	-	24.2	24.2	-	50.3	-	24.2	-
סך הכל חשיפות למדינות LDC								

ב. מידע בדבר מדינות שסך החשיפה לכל אחת מהן הינו בין 0.75% לבין 1% מסך הנכסים או בין 15% לבין 20% מההון, לפי הנמוך:

31 בדצמבר 2009			ספר צרפת
חשיפה מאזנית	חשיפה חוץ מאזנית	סך הכל חשיפה	
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	
71.4	0.1	71.5	ספר צרפת
73.0	2.4	75.4	

הצהרה (certification)

אני, רון בדני, מצהיר כי:

1. סקרתי את הדוח הרבעוני של יובנק בע"מ (להלן: "הבנק") לרבעון שהסתיים ביום 30.9.2010 (להלן: "הדוח").
2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים הרבעוניים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות, השינויים בהון העצמי ותזרימי המזומנים של הבנק לימים ולתקופות המוצגים בדוח.
4. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי¹ ולבקרה הפנימית של הבנק על הדיווח הכספי¹. וכן:
 - (א) קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לבנק, לרבות תאגידים מאוחדים שלו, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בבנק ובאותם תאגידים, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח.
 - (ב) קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, או גרמנו לקביעתה תחת פיקוחנו של בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, המיועדת לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים למטרות חיצוניות ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים ולהוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו.
 - (ג) הערכנו את האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של הבנק והצגנו בדוח את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן
 - (ד) גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי שאירע ברבעון זה שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי; וכן
5. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו גילינו לרואה החשבון המבקר, לדירקטוריון ולוועדת הביקורת של הדירקטוריון של הבנק, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:
 - (א) את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתו של הבנק לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי; וכן
 - (ב) כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי.

אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

1 כהגדרתם בהוראות הדיווח לציבור בדבר "דוח הדירקטוריון".

הצהרה (certification)

אני, אורית איצקוביץ, מצהירה כי:

1. סקרתי את הדוח הרבעוני של יובנק בע"מ (להלן: "הבנק") לרבעון שהסתיים ביום 30.9.2010 (להלן: "הדוח").
2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים הרבעוניים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות, השינויים בהון העצמי ותזרימי המזומנים של הבנק לימים ולתקופות המוצגים בדוח.
4. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי¹ ולבקרה הפנימית של הבנק על הדיווח הכספי¹. וכן:
 - (א) קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לבנק, לרבות תאגידים מאוחדים שלו, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בבנק ובאותם תאגידים, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח.
 - (ב) קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, או גרמנו לקביעתה תחת פיקוחנו של בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, המיועדת לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים למטרות חיצוניות ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים ולהוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו.
 - (ג) הערכנו את האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של הבנק והצגנו בדוח את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן
 - (ד) גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי שאירע ברבעון זה שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי; וכן
5. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו גילינו לרואה החשבון המבקר, לדירקטוריון ולוועדת הביקורת של הדירקטוריון של הבנק, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:
 - (א) את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתו של הבנק לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי; וכן
 - (ב) כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי.

אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

1. כהגדרתם בהוראות הדיווח לציבור בדבר "דוח הדירקטוריון".

יבוא כאן עמוד מחליף ללא מספור של

סומך חייקין

תמצית מאזן מאוחד

סכומים מדווחים

31.12.2009	30.9.2009	30.9.2010	
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	
(מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	
נכסים			
2,827.8	¹ 3,362.9	2,531.9	מזומנים ופקדונות בבנקים
2,498.2	2,312.6	2,615.2	ניירות ערך
996.2	975.7	436.8	ניירות ערך שנשאלו
2,021.8	1,864.9	1,848.7	אשראי לציבור
² -	0.2	-	השקעות בחברות כלולות
18.3	17.9	18.7	בניינים וציוד
855.9	309.9	280.5	נכסים אחרים
9,218.2	¹ 8,844.1	7,731.8	סך הכל נכסים
התחייבויות והון			
7,127.8	¹ 6,868.5	6,319.7	פקדונות הציבור
72.9	89.6	84.5	פקדונות מבנקים
4.9	4.3	12.2	פקדונות הממשלה
1,470.9	1,349.3	806.2	התחייבויות אחרות
8,676.5	¹ 8,311.7	7,222.6	סך הכל התחייבויות
541.7	532.4	509.2	הון עצמי
9,218.2	¹ 8,844.1	7,731.8	סך הכל התחייבויות והון

אורית איצקוביץ
חשבונית ראשית

רון בדני
מנהל כללי

ז'אק אלעד
יו"ר הדירקטוריון

- 1 מוין מחדש.
2 סכום נמוך מ- 0.1 מיליוני ש"ח.

תאריך אישור הדוחות: 16 בנובמבר 2010

הבאורים לתמצית הדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

תמצית דוח רווח והפסד מאוחד

סכומים מדווחים

לשנה שנתיימה ביום 31 בדצמבר	לתשעה חודשים שנתיימו ביום 30 בספטמבר		לשלושה חודשים שנתיימו ביום 30 בספטמבר	
2009	2009	2010	2009	2010
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
(מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)
160.4	132.8	86.7	40.6	28.3
(3.9)	(3.6)	(5.0)	(0.9)	(0.6)
164.3	136.4	91.7	41.5	28.9
120.8	88.1	95.9	31.3	32.1
(2.7)	(0.9)	0.2	(1.3)	0.2
5.9	5.2	1.1	1.6	0.7
124.0	92.4	97.2	31.6	33.0
75.8	60.5	50.6	18.6	15.7
21.9	16.4	16.1	5.5	6.0
80.8	59.8	59.8	19.3	19.9
178.5	136.7	126.5	43.4	41.6
109.8	92.1	62.4	29.7	20.3
43.4	35.7	23.6	11.6	7.5
66.4	56.4	38.8	18.1	12.8
(0.8)	(0.6)	(0.8)	(0.4)	(0.5)
65.6	55.8	38.0	17.7	12.3
ש"ח	ש"ח	ש"ח	ש"ח	ש"ח
21.0	17.9	12.2	5.7	3.9
3,123.9	3,123.9	3,123.9	3,123.9	3,123.9

רווח מפעולות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים
הפרשה לחובות מסופקים
רווח מפעולות מימון לאחר הפרשה לחובות מסופקים

הכנסות תפעוליות ואחרות:

עמלות תפעוליות
רווחים (הפסדים) מהשקעות במניות, נטו
הכנסות אחרות
סך הכל הכנסות תפעוליות ואחרות

הוצאות תפעוליות ואחרות:

משכורת והוצאות נלוות
אחזקה ופחת בניינים וציוד
הוצאות אחרות
סך הכל הוצאות תפעוליות ואחרות

רווח מפעולות רגילות לפני מיסים
הפרשה למיסים על הרווח מפעולות רגילות
רווח מפעולות רגילות לאחר מיסים
חלקו של הבנק בהפסדים מפעולות רגילות של חברות
כלולות לאחר השפעת המס

רווח נקי

נתוני רווח בסיסי למניה

רווח בסיסי למניה בת 1 ש"ח ערך נקוב:
רווח נקי

מספר מניות בנות 1 ש"ח
ע.ג. כל אחת (באלפי מניות)

הבאורים לתמצית הדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

תמצית דוח על השינויים בהון העצמי

סכומים מדווחים

פרמיה	הון מניות נפרע	
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	
		דוח על השינויים בהון העצמי לתקופות של שלושה חודשים שנסתיימו
		ביום 30 בספטמבר לשנת 2010 ולשנת 2009 (לא מבוקר)
		יתרה ליום 30 ביוני 2010
334.6	60.2	רווח נקי לתקופה
-	-	התאמות בגין הצגת ני"ע זמינים למכירה לפי שווי הוגן
-	-	התאמות בגין הצגת ני"ע זמינים למכירה שסווגו מחדש לדוח רווח והפסד
-	-	השפעת המס המתייחס
334.6	60.2	יתרה ליום 30 בספטמבר 2010
334.6	60.2	יתרה ליום 30 ביוני 2009
-	-	רווח נקי לתקופה
-	-	התאמות בגין הצגת ני"ע זמינים למכירה לפי שווי הוגן
-	-	התאמות בגין הצגת ני"ע זמינים למכירה שסווגו מחדש לדוח רווח והפסד
-	-	השפעת המס המתייחס
334.6	60.2	יתרה ליום 30 בספטמבר 2009

הבאורים לתמצית הדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

1 ראה ביאור 2.

קרנות הון	סך הכל הון מניות נפרע וקרנות הון	רווח כולל אחר מצטבר	עודפים	סך הכל הון עצמי
מהטבות שנתקבלו מבעלי שליטה		התאמות בגין הצגת ני"ע זמינים למכירה לפי שווי הוגן ¹		
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
2.8	397.6	0.3	99.1	497.0
-	-	-	12.3	12.3
-	-	4.5	-	4.5
-	-	(4.9)	-	(4.9)
-	-	0.3	-	0.3
2.8	397.6	0.2	111.4	509.2
2.8	397.6	(9.8)	120.9	508.7
-	-	-	17.7	17.7
-	-	16.7	-	16.7
-	-	(6.9)	-	(6.9)
-	-	(3.8)	-	(3.8)
2.8	397.6	(3.8)	138.6	532.4

תמצית דוח על השינויים בהון העצמי

סכומים מדווחים

פרמיה	הון מניות נפרע	
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	
		דוח על השינויים בהון העצמי לתקופות של תשעה חודשים שנסתיימו ביום 30 בספטמבר לשנת 2010 ולשנת 2009 (לא מבוקר)
334.6	60.2	יתרה ליום 31 בדצמבר 2009 (מבוקר)
-	-	רווח נקי לתקופה
-	-	דיבידנד ששולם
-	-	התאמות בגין הצגת ני"ע זמינים למכירה לפי שווי הוגן
-	-	התאמות בגין הצגת ני"ע זמינים למכירה שסווגו מחדש לדוח רווח והפסד
-	-	השפעת המס המתייחס
334.6	60.2	יתרה ליום 30 בספטמבר 2010
334.6	60.2	יתרה ליום 31 בדצמבר 2008 (מבוקר)
-	-	רווח נקי לתקופה
-	-	התאמות בגין הצגת ני"ע זמינים למכירה לפי שווי הוגן
-	-	התאמות בגין הצגת ני"ע זמינים למכירה שסווגו מחדש לדוח רווח והפסד
-	-	השפעת המס המתייחס
334.6	60.2	יתרה ליום 30 בספטמבר 2009
334.6	60.2	דוח על השינויים בהון העצמי לשנת 2009 (מבוקר)
334.6	60.2	יתרה ליום 31 בדצמבר 2008
-	-	רווח נקי לשנה
-	-	דיבידנד שהוכרז וטרם שולם
-	-	התאמות בגין הצגת ני"ע זמינים למכירה לפי שווי הוגן
-	-	התאמות בגין הצגת ני"ע זמינים למכירה שסווגו מחדש לדוח רווח והפסד
-	-	השפעת המס המתייחס
334.6	60.2	יתרה ליום 31 בדצמבר 2009

הבאורים לתמצית הדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

1 ראה ביאור 2.

קבוצת הון מהטבות שנתקבלו מבעלי שליטה	סך הכל הון מניות נפרע וקרנות הון	רווח כולל אחר מצטבר התאמות בגין הצגת ני"ע זמינים למכירה לפי שווי הוגן ¹	עודפים	דיבידנד שהוכרז לאחר תאריך המאזן	סך הכל הון עצמי
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
2.8	397.6	(4.3)	73.4	75.0	541.7
-	-	-	38.0	-	38.0
-	-	-	-	(75.0)	(75.0)
-	-	27.9	-	-	27.9
-	-	(21.2)	-	-	(21.2)
-	-	(2.2)	-	-	(2.2)
2.8	397.6	0.2	111.4	-	509.2
2.8	397.6	(28.8)	82.8	-	451.6
-	-	-	55.8	-	55.8
-	-	63.7	-	-	63.7
-	-	(24.1)	-	-	(24.1)
-	-	(14.6)	-	-	(14.6)
2.8	397.6	(3.8)	138.6	-	532.4
2.8	397.6	(28.8)	82.8	-	451.6
-	-	-	65.6	-	65.6
-	-	-	(75.0)	75.0	-
-	-	60.6	-	-	60.6
-	-	(22.0)	-	-	(22.0)
-	-	(14.1)	-	-	(14.1)
2.8	397.6	(4.3)	73.4	75.0	541.7

תמצית דוח על תזרימי מזומנים

סכומים מדווחים

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתשעה חודשים שנסתיימו ביום 30 בספטמבר	לשלושה חודשים שנסתיימו ביום 30 בספטמבר
2009	2010	2009
מיליוני ש"ח (מבוקר)	מיליוני ש"ח (לא מבוקר)	מיליוני ש"ח (לא מבוקר)

65.6	55.8	38.0	17.7	12.3
0.8	0.6	0.8	0.4	0.5
¹ 2.0	¹ 1.4	1.6	¹ 0.5	0.5
¹ 0.9	¹ 0.7	1.2	¹ 0.3	0.7
(3.9)	(3.6)	(5.0)	(0.9)	(0.6)
(31.7)	¹ (71.7)	(9.4)	¹ 5.0	(2.3)
(32.5)	(27.2)	(15.6)	¹ (11.3)	(6.3)
17.5	14.2	0.4	5.7	0.2
(2.7)	(0.6)	(0.8)	1.4	0.1
(5.2)	(4.1)	(1.7)	(1.2)	(0.9)
¹ (472.2)	¹ (129.7)	511.4	¹ (123.2)	159.7
162.2	37.2	(68.1)	¹ 17.8	(77.9)
¹ (299.2)	¹ (127.0)	452.8	¹ (87.8)	86.0

תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת

רווח נקי לתקופה
התאמות הדרושות כדי להציג את המזומנים מפעילות שוטפת:
חלק בהפסד מפעולות רגילות של חברות כלולות
פחת על בניינים וציוד
הפחתות
הפרשה לחובות מסופקים
(רווח) הפסד ממכירה ושערוך ניירות ערך זמינים למכירה
רווח שמומש ושטרם מומש מהתאמות לשווי הוגן של
ניירות ערך למסחר
הפרשה לירידת ערך ניירות ערך זמינים למכירה
מסים נדחים, נטו
שינוי בעודף יעודה על עתודה
קיטון (גידול) בנכסים אחרים
גידול (קיטון) בהתחייבויות אחרות
מזומנים, נטו, מפעילות שוטפת

תזרימי מזומנים מפעילות בנכסים

443.7	382.0	(809.1)	¹ (45.1)	(717.9)
(3,462.9)	¹ (2,214.9)	(2,910.0)	¹ (505.3)	(1,309.9)
3,520.8	2,831.4	2,380.0	1,381.7	766.6
222.2	212.1	700.9	7.2	317.7
(297.6)	(277.1)	559.4	(150.1)	312.5
7.4	¹ 6.9	(5.6)	¹ 5.5	23.2
(86.3)	71.5	184.6	(317.7)	(53.0)
(2.6)	(1.5)	(2.0)	(0.4)	(0.1)
¹ (2.1)	¹ (1.7)	(8.5)	¹ (0.2)	(8.1)
¹ 342.6	¹ 1,008.7	89.7	¹ 375.6	(669.0)

ניירות ערך למסחר, נטו
רכישת ניירות ערך זמינים למכירה
תמורה ממימוש ניירות ערך זמינים למכירה
תמורה מפדיון ניירות ערך זמינים למכירה
ניירות ערך שנשאלו, נטו
פקדונות בבנקים, נטו
אשראי לציבור, נטו
רכישת בניינים וציוד
רכישת נכסים אחרים
מזומנים, נטו, מפעילות בנכסים

תזרימי מזומנים מפעילות בהתחייבויות ובהון

270.3	¹ (49.5)	(781.3)	¹ (50.6)	(152.4)
(179.1)	(162.4)	11.6	(200.2)	43.1
(1.2)	(1.8)	0.7	2.2	(0.6)
-	-	(75.0)	-	-
90.0	¹ (213.7)	(844.0)	¹ (248.6)	(109.9)
133.4	¹ 668.0	(301.5)	¹ 39.2	(692.9)
2,670.1	2,670.1	2,803.5	¹ 3,298.9	3,194.9
2,803.5	¹ 3,338.1	2,502.0	¹ 3,338.1	2,502.0

פקדונות הציבור, נטו
פקדונות מבנקים, נטו
פקדונות הממשלה, נטו
דיבידנד שחולק
מזומנים, נטו, מפעילות בהתחייבויות ובהון

גידול (קיטון) במזומנים
יתרת מזומנים לתחילת תקופה
יתרת מזומנים לסוף תקופה

פעולות מהותיות שלא במזומן – ביום 30.9.2010 שאל הבנק ניירות ערך לתיק למסחר בסך של 10.6 מיליוני ש"ח (ביום 30.9.09 – 97.8 מיליוני ש"ח וביום 31.12.09 – 37.3 מיליוני ש"ח). הבנק השאיל ניירות ערך מהתיק למסחר בסך של 0.0 מיליוני ש"ח (ביום 30.9.09 – 1.2 מיליוני ש"ח וביום 31.12.09 – 0.0 מיליוני ש"ח) והשאיל מהאוצר עבור לקוחות סך של 6.6 מיליוני ש"ח (ביום 30.9.09 – 0.0 מיליוני ש"ח וביום 31.12.09 – 0.0 מיליוני ש"ח).
הבאורים לדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

1 מוין מחדש.

ביאור 1 - כללי

א. תמצית הדוחות הכספיים ליום 30 בספטמבר 2010 נערכה לפי אותם כללי חשבונאות שלפיהם נערכו הדוחות הכספיים המבוקרים ליום 31 בדצמבר 2009, פרט לאמור בסעיף ג' להלן. עם זאת, דוחות הביניים אינם כוללים את כל המידע והביאורים הנדרשים במסגרת הדוחות הכספיים השנתיים ולפיכך, יש לעיין בדוחות אלה בהקשר לדוחות הכספיים השנתיים ולביאורים הנלווים להם.

ב. **שעבודים לטובת בנק ישראל**

במסגרת תיקון להוראת נוהל בנקאי תקין מספר 336, אשר אפשר לתאגידים בנקאיים לשעבד לטובת בנק ישראל כל נכס מנכסיהם, אם השעבוד נדרש לצורך הבטחת אשראי מבנק ישראל, גבשו התאגידים הבנקאיים ובנק ישראל נוסח מוסכם של אגרת חוב. באגרת חוב זו משעבד תאגיד בנקאי לטובת בנק ישראל, בשעבוד קבוע מדרגה ראשונה, ללא הגבלה בסכום, את כל הנכסים והזכויות, אשר יפקיד התאגיד הבנקאי ו/או ירשום לזכות חשבונות הבטוחות המתנהלים על שם בנק ישראל במסלקת הבורסה לניירות ערך בתל-אביב בע"מ ובמסלקת Euroclear, לרבות כל הכספים וכל ניירות הערך המופקדים או הרשומים בחשבונות הנ"ל. ניירות הערך אשר יופקדו ו/או ירשמו לזכות חשבון הבטוחות במסלקת Euroclear משועבדים גם בשעבוד צף. ביום 28 באוקטובר 2010 נרשמה ברשם החברות אגרת החוב בנוסח המוסכם הנ"ל. בהתאם לכך, תבוטל אגרת החוב אשר נוצרה לטובת בנק ישראל בשנת 2007.

ג. **אימוץ לראשונה של תקני חשבונאות**

שינוי בארגון התקינה החשבונאית

ב- 1 ביולי 2009, המוסד האמריקאי לתקינה בחשבונאות (FASB) ביצע שינוי בארגון התקינה החשבונאית. השינוי נקבע במסגרת תקן חשבונאות אמריקאי מספר 168, בנושא "הקודיפיקציה של תקני החשבונאות של המוסד לתקינה בחשבונאות כספית בארה"ב וההיררכיה של כללי החשבונאות המקובלים" (כיום ASC 105, כללי חשבונאות מקובלים) שפורסם על ידי ה-FASB. התקן קבע את ה-Accounting Standards (ASC) FASB Codification כמקור בלעדי של כללי חשבונאות מקובלים בארה"ב, אשר יחולו על תאגידים מדווחים שאינם גופים ממשלתיים (nongovernmental US GAAP), למעט ההנחיות של רשות ניירות ערך בארה"ב (SEC). לפיכך, כל הכללים שלא אומצו, כאמור לעיל, וכן הכללים שמקורם לא בהנחיות של רשות ניירות ערך בארה"ב (SEC) לא נכללו בקודיפיקציה והפכו לכללים לא מחייבים. בעקבות הקודיפיקציה, המוסד האמריקאי לתקינה בחשבונאות לא יפרסם עוד תקנים (SFAS), ניירות עמדה (FASB Staff Positions) או הבהרות והנחיות לנושאים ספציפיים (EITF Abstracts), אלא יפרסם את "עדכוני התקינה החשבונאית" (Accounting ASU – Standards Updates), אשר יעדכנו את הקודיפיקציה.

ביאור 1 – כללי (המשך)

שינוי בארגון התקינה החשבונאית (המשך)

החל מיום 1 בינואר 2010, בהתאם לעדכון לסעיף ההגדרות שנקבע בחוזר הפיקוח על הבנקים בנושא "מדידות שווי הוגן, חלופת שווי הוגן, אימוץ תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) מסוימים", אשר פורסם ביום 31 בדצמבר 2009, אימץ הבנק את ההיררכיה החדשה שנקבעה בתקן חשבונאות אמריקאי מספר 168 "הקודיפיקציה של תקני החשבונאות של המוסד לתקינה בחשבונאות כספית בארה"ב וההיררכיה של כללי החשבונאות" (ASC 105). בנוסף לכך, בהתאם לקביעת הפיקוח על הבנקים, למרות ההיררכיה שנקבעה בתקן אמריקאי מספר 168, כל עמדה שנמסרה לציבור על ידי רשויות הפיקוח על הבנקים בארה"ב או על ידי צוות רשויות הפיקוח על הבנקים בארה"ב לגבי אופן היישום של כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב, היא כלל חשבונאות המקובל בבנקים בארה"ב וגם תחייב את התאגידים הבנקאיים וחברות כרטיסי אשראי בנושאים של יישום כללי חשבונאות אמריקאיים שאומצו או אשר יאומצו בעתיד במסגרת הוראות הדיווח לציבור של הפיקוח על הבנקים. ליישום הקודיפיקציה לא היתה השפעה על כללי החשבונאות שחלים על הבנקים, אלא רק לאופן בו הבנקים יתייחסו לכללי חשבונאות מקובלים בבנקים בארה"ב, בעיקר כללי דיווח ומדיניות חשבונאית בדוחות כספיים ביניים ובדוחות כספיים שנתיים לתקופות המתחילות ב- 1 בינואר 2010 ואילך. הבנק יציין את מיקום כללי חשבונאות בארה"ב לצד ציון התקן או הפרסום החשבונאי הקודם המקביל לו.

FAS 166 – טיפול חשבונאי בהעברות נכסים פיננסיים ו- FAS 167 תיקונים להבהרה FIN 46 (R)

בחודש יוני 2009 פרסם ה- FASB את תקן חשבונאות אמריקאי FAS 166 (ASC 860), העברות ושירות של נכסים פיננסיים (תיקון לתקן חשבונאות אמריקאי FAS 140 (ASC 860)). FAS 166 מבטל את עקרון הישות הכשירה למטרה מיוחדת (QSPE), קובע תנאים מחמירים יותר לטיפול חשבונאי כמכירה בהעברת חלק של נכסים פיננסיים, כולל הבהרות לתנאים לגרעת נכסים פיננסיים, מתקן כללי מדידה בהכרה לראשונה של זכויות שנשמרו (retained interests) וכן מבטל כללי סיווג מחדש של איגוח משכנתאות בערבות (Guaranteed Mortgage Securitization).

במקביל, פרסם ה- FASB את תקן חשבונאות אמריקאי FAS 167 (ASC 810), תיקונים לפרשנות 46 מתוקנת (FIN 46 (R)) איחוד ישויות בעלות זכויות משתנות (ASC 810), המתקן כללים שנקבעו ב- FIN 46 (R) (ASC 810) בקשר לאיחוד ישויות בעלות זכויות משתנות. FAS 167 מחייב לבחון, במועד יישום התקן לראשונה ביום 1 בינואר 2010, את חובת האיחוד לגבי כל הישויות שקודם לכן הוגדרו כישויות כשירות למטרה מיוחדת (QSPE) וכן את היישויות בעלות זכויות משתנות (VIEs) אחרות בהן מעורב הבנק, מעדכן את הקריטריונים לזיהוי ישויות בעלות זכויות משתנות (VIEs), משנה את הגישה לקביעת זהות הנהנה העיקרי (מהגישה המתבססת על מבחנים כמותיים לבחינה איכותית של זיהוי שליטה בזכויות פיננסיות) וכן, מחייב את התאגידים המדווחים לבצע בחינה מחדש של חובת איחוד ה- VIEs בתדירות גבוהה יותר.

FAS 166 – טיפול חשבונאי בהעברות נכסים פיננסיים ו- FAS 167 תיקונים להבהרה (FIN 46 (R) (המשך)

בעקבות פרסום עדכון תקינה חשבונאית ASU 2010-10, כללי האיחוד שנקבעו כאמור ב- FAS 167 לא יחולו בשלב זה, על זכויות של הבנק בישויות אשר בעלות כל המאפיינים של חברות השקעה או אשר מיישמות עקרונות מדידה לצורך הדיווח הכספי העקביים עם אלו המיושמים על ידי חברות השקעה בהתבסס על פרקטיקה מקובלת בענף, כפוף להתקיימותם של תנאים מסוימים אחרים. בנוסף, FAS 166 וכן FAS 167 קובעים דרישות גילוי חדשות, אשר נדרש לכלול בדוחות הכספיים השנתיים וכן בדוחות כספיים ביניים.

בהתאם לחוזר פיקוח על הבנקים מיום 6 בספטמבר 2009, תאגיד בנקאי נדרש ליישם את הכללים שנקבעו ב- FAS 166 ו- FAS 167, לרבות דרישות הגילוי שנקבעו בהם מיום 1 בינואר 2010 ואילך בהתאם להוראות המעבר שנקבעו בתקנים אלו.

ככלל, בהתאם להוראות מעבר אלה נדרש:

- ליישם את דרישות ההכרה והמדידה בתקן לגבי העברות של נכסים פיננסיים שיבוצעו ביום 1 בינואר 2010 ואילך.
- לבחון ביום 1 בינואר 2010 ואילך האם נדרש לאחד, בהתאם ל- FAS 167, ישויות שהוגדרו לפי הכללים הישנים כישויות כשירות למטרה מיוחדת (QSPE).
- כמו כן, תאגיד בנקאי רשאי לא לתת גילוי למספרי השוואה לשנת 2009, לגבי דרישות גילוי שנוספו לראשונה בשל חוזר של הפיקוח על הבנקים.

ההשפעה מיישום לראשונה של FAS 166 ו- FAS 167 אינה מהותית.

ד. תקני חשבונאות חדשים והוראות חדשות של המפקח על הבנקים בתקופה שלפני יישומם

תקן חשבונאות מספר 29 - אימוץ תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS)

בחודש יולי 2006, פרסם המוסד הישראלי לתקינה בחשבונאות את תקן חשבונאות מספר 29, "אימוץ תקני דיווח כספי בינלאומיים" (IFRS) (להלן – "התקן"). התקן קובע כי ישויות הכפופות לחוק ניירות ערך, התשכ"ח – 1968 ומחויבות לדיווח על פי תקנותיו של חוק זה, יערכו את דוחותיהן הכספיים לפי תקני IFRS לתקופות המתחילות החל מיום 1 בינואר 2008. האמור אינו חל על תאגידים בנקאיים וחברות כרטיסי אשראי שדוחותיהם הכספיים ערוכים לפי הוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו.

בהתייחס לאופן יישום התקן על ידי תאגידים בנקאיים המפקח על הבנקים הודיע, בין היתר, כי במחצית השנייה של שנת 2009 יפרסם את החלטתו לגבי מועד היישום של תקני IFRS הנוגעים לליבת העסק הבנקאי. בחודש יוני 2009 פרסם הפיקוח על הבנקים מכתב בנושא "דיווח של תאגידים בנקאיים וחברות כרטיסי אשראי בישראל לפי תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS)", אשר קובע את אופן האימוץ הצפוי של תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) על ידי תאגידים בנקאיים וחברות כרטיסי אשראי.

ביאור 1 – כללי (המשך)

תקן חשבונאות מספר 29 - אימוץ תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) (המשך)

בהתאם לחוזר, תאריך היעד לדיווח של תאגידים בנקאיים וחברות כרטיסי אשראי בהתאם לתקני ה-IFRS הינו:

1. בנושאים שאינם בליבת העסק הבנקאי - החל מיום 1 בינואר 2011. ממועד זה ואילך ידרשו התאגידים הבנקאיים וחברות כרטיסי אשראי לעדכן את הטיפול החשבונאי בנושאים אלה באופן שוטף, בהתאם להוראות המעבר בתקנים הבינלאומיים החדשים שיפורסמו בנושאים אלה, ובהתאם להבהרות שימסרו על ידי הפיקוח על הבנקים.
2. בנושאים בליבת העסק הבנקאי – החל מיום 1 בינואר 2013, כאשר בכוונת הפיקוח על הבנקים לקבל במהלך שנת 2011 החלטה סופית בנושא זה. ההחלטה הסופית תקבע בהתחשב בלוח הזמנים שיקבע בארה"ב ובהתקדמות תהליך ההתכנסות בין גופי התקינה הבינלאומית והאמריקאית.

בחוזר הובהר כי לאחר השלמת הליך התאמת ההוראות לתקנים הבינלאומיים תיוותר סמכותו של הפיקוח על הבנקים לקבוע הבהרות מחייבות לגבי אופן ישום הדרישות בתקנים הבינלאומיים, וכן לקבוע הוראות נוספות במקרים שבהם הדבר מתחייב לנוכח דרישות רשויות פיקוח במדינות מפותחות בעולם או בנושאים שלגביהם לא קיימת התייחסות בתקנים הבינלאומיים. בנוסף, הפיקוח על הבנקים ישמור על סמכותו לקבוע דרישות גילוי ודיווח.

לפיקח, עד לתאריכי היעד לאימוץ תקני ה-IFRS, כאמור לעיל, דוחות כספיים של תאגיד בנקאי או חברת כרטיסי אשראי ימשיכו להיות ערוכים לפי הוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו.

אימוץ תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) מסוימים

ביום 31 בדצמבר 2009, פורסם חוזר של המפקח על הבנקים בנושא "מדידות שווי הוגן, חלופת השווי ההוגן, אימוץ תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) מסוימים" וביום 26 ביולי 2010 פורסם חוזר נוסף בנושא "אימוץ תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) מסוימים".

בהתאם לחוזרים אומצו תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) מסוימים, המטפלים בנושאים שאינם בליבת העסק הבנקאי, ובפרט בנושאים המפורטים להלן:

1. IAS 8 - בנושא מדיניות חשבונאית, שינויים באומדנים חשבונאיים וטעויות.
2. IAS 21 - בנושא השפעות השינויים בשערי חליפין של מטבע חוץ.
3. IAS 33 - בנושא רווח למניה.
4. IFRS 2 - בנושא תשלום מבוסס מניות.
5. IAS 29 - בנושא דיווח כספי בכלכלות היפר – אינפלציוניות.
6. IAS 34 - בנושא דיווח כספי לתקופות ביניים.
7. IFRS 3 (2008) - בנושא צירופי עסקים.
8. IAS 27 (2008) - בנושא דוחות כספיים מאוחדים ונפרדים.

אימוץ תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) מסוימים (המשך)

9. IAS 28 - בנושא השקעות בחברות כלולות.
10. IAS 36 - בנושא ירידת ערך נכסים.
11. IAS 17 - בנושא חכירות.
12. IAS 16 - בנושא רכוש קבוע.
13. IAS 40 - בנושא נדל"ן להשקעה.
14. IFRS 5 - בנושא נכסים לא שוטפים המוחזקים למכירה ופעילויות שהופסקו;
15. IAS 10 - בנושא אירועים לאחר תאריך המאזן;
16. IAS 20 - בנושא הטיפול החשבונאי במענקים ממשלתיים וגילוי לגבי סיוע ממשלתי;
17. IAS 31 - בנושא זכויות בעסקאות משותפות;
18. IAS 38 - בנושא נכסים בלתי מוחשיים.

תקני דיווח כספי בינלאומיים המפורטים לעיל ופרשנויות של הוועדה לפרשנויות של דיווח כספי בינלאומי (IFRIC) המתייחסים אליהם יאומצו בהתאם לעקרונות הבאים:

- במקרים בהם לא קיימת התייחסות ספציפית בתקנים או בפרשנויות לנושאים מהותיים או שקיימות מספר חלופות לטיפול בנושא מהותי, תאגיד בנקאי יפעל לפי הנחיות יישום ספציפיות שנקבעו על ידי המפקח.
- במקרים שבהם עולה סוגיה מהותית, אשר אינה מקבלת מענה בתקנים הבינלאומיים או בהוראות היישום של המפקח, תאגיד בנקאי יטפל בסוגיה בהתאם לכללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב שחלים ספציפית על נושאים אלו.
- במקומות בהם קיימת בתקן בינלאומי הפניה לתקן בינלאומי אחר שאומץ בהוראות הדיווח לציבור, יפעל התאגיד הבנקאי בהתאם להוראות התקן הבינלאומי.
- במקומות בהם קיימת בתקן בינלאומי הפניה לתקן בינלאומי שלא אומץ בהוראות הדיווח לציבור, יפעל התאגיד הבנקאי בהתאם להוראות הדיווח ובהתאם לכללי החשבונאות המקובלים בישראל.
- במקומות בהם קיימת בתקן בינלאומי הפניה להגדרה של מונח שמוגדר בהוראות הדיווח לציבור, תבוא הפניה להגדרה בהוראות במקום ההפניה המקורית.

תאגידים בנקאיים יישמו את תקני הדיווח הכספי הבינלאומיים המפורטים לעיל ואת הפרשנויות של הוועדה לפרשנויות של דיווח כספי בינלאומי (IFRIC) שמתייחסות ליישום תקנים אלה החל מיום 1 בינואר 2011 ואילך. היישום לראשונה של תקני דיווח כספי בינלאומיים, אשר אומצו בחוזר זה יבוצע בהתאם להוראות מעבר שנקבעו בתקני דיווח כספי הבינלאומיים האלה, לרבות תיקון למפרע של מספרי השוואה, כאשר נדרש.

מיום 1 בינואר 2011 ואילך תאגיד בנקאי יעדכן באופן שוטף את הטיפול החשבונאי בנושאים המטופלים בחוזר, בהתאם למועד התחילה והוראות המעבר שייקבעו בתקני דיווח כספי בינלאומיים חדשים שיפורסמו בנושאים אלה ובהתאם לעקרונות האימוץ והבהרות של הפיקוח על הבנקים.

הבנק בוחן את השלכות אימוץ תקני הדיווח הכספי הבינלאומיים על הדוחות הכספיים, ובשלב זה אין באפשרותו לאמוד את ההשפעה הצפויה מיישומם לראשונה.

ביאור 1 – כללי (המשך)

תקן חשבונאות מספר 23 – הטיפול החשבונאי בעסקאות בין ישות לבין בעל שליטה בה

בחודש דצמבר 2006 פרסם המוסד הישראלי לתקינה בחשבונאות את תקן חשבונאות 23, הטיפול החשבונאי בעסקאות בין ישות לבין בעל שליטה בה (להלן – התקן). התקן מחליף את תקנות ניירות ערך (הצגת פעולות בין תאגיד לבין בעל שליטה בו בדוחות הכספיים), התשנ"ו-1996, כפי שאומצו בהוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים. התקן קובע כי נכסים והתחייבויות שלגביהם בוצעה עסקה בין הישות לבין בעל השליטה בה ימדדו במועד העסקה לפי שווי הוגן וההפרש בין השווי ההוגן לבין התמורה שנזקפה בעסקה ייזקק להון העצמי. הפרש בחובה מהווה במהותו דיבידנד ולכן מקטין את יתרת העודפים. הפרש בזכות מהווה במהותו השקעת בעלים ולכן יוצג בסעיף נפרד בהון העצמי שייקרא "קרן הון מעסקה בין ישות לבין בעל השליטה בה".

התקן דן בשלוש סוגיות הנוגעות לעסקאות בין ישות לבין בעל השליטה בה, כדלקמן:

- (1) העברת נכס לישות מבעל השליטה, או לחילופין, העברת נכס מהישות לבעל השליטה.
- (2) נטילת התחייבות של הישות כלפי צד שלישי, במלוואה או חלקה, על ידי בעל השליטה, שיפוי הישות על ידי בעל השליטה בה בגין הוצאה, וויתור בעל השליטה לישות על חוב שמגיע לו מהישות, במלוואה או בחלקו.
- (3) הלוואות שניתנו לבעל השליטה או הלוואות שהתקבלו מבעל השליטה. כמו כן, קובע התקן את הגילוי שיש לתת בדוחות הכספיים בנוגע לעסקאות בין הישות לבין בעל השליטה בה במהלך התקופה.

ביום 4 במאי 2008 הופץ מכתב המפקח על הבנקים בו צוין כי נערכת בחינה מחודשת של הכללים שיחולו על תאגידים בנקאיים וחברות כרטיסי אשראי לגבי הטיפול בעסקאות בין ישות לבין בעל שליטה בה. על פי המכתב, ככוונת הפיקוח על הבנקים לקבוע כי על עסקאות בין תאגיד בנקאי וחברות כרטיסי אשראי לבין בעל שליטה בהם ועל עסקאות בין תאגיד בנקאי לבין חברה בשליטתו יחולו הכללים הבאים:

- תקני הדיווח הכספי הבינלאומיים.
- בהיעדר התייחסות ספציפית בתקני הדיווח הכספי הבינלאומיים, ייושמו כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב החלים על תאגידים בנקאיים בארה"ב, בתנאי שהם לא סותרים את תקני הדיווח הכספי הבינלאומיים.
- בהיעדר התייחסות בכללי החשבונאות המקובלים בארה"ב, יש ליישם את החלקים בתקן 23, בתנאי שאינם סותרים את תקני הדיווח הכספי הבינלאומיים וגם את הכללים המקובלים בארה"ב, כאמור לעיל.

למועד פרסום הדוחות טרם פורסמה הוראה סופית של המפקח על הבנקים בנוגע לאימוץ כללים ספציפיים בנושא ובנוגע לאופן יישומם לראשונה.

אימוץ FAS 157 בנושא מדידות שווי הוגן – FAS 159 בנושא חלופת השווי ההוגן עבור נכסים פיננסיים והתחייבויות פיננסיות

(א) FAS 157 – מדידת שווי הוגן (כיום Fair Value Measurements and Disclosures, ASC 820-10)

FAS 157 (ASC 820-10) מגדיר שווי הוגן וקובע מסגרת עבודה עקבית למדידת שווי הוגן על ידי הגדרת טכניקות הערכת שווי הוגן לגבי נכסים והתחייבויות וקביעת מדרג שווי הוגן והנחיות יישום מפורטות. נתונים נצפים (observable inputs) מייצגים מידע הזמין בשוק המתקבל ממקורות בלתי תלויים ואילו נתונים לא נצפים (unobservable inputs) משקפים את ההנחות של התאגיד הבנקאי. סוגים אלו של נתונים יוצרים מדרג שווי הוגן כמפורט להלן:

- נתוני רמה 1: מחירים מצוטטים (לא מותאמים) בשווקים פעילים לנכסים או להתחייבויות זהים.
- נתוני רמה 2: מחירים מצוטטים לנכסים או להתחייבויות דומים בשווקים פעילים, מחירים מצוטטים לנכסים או התחייבויות זהים בשווקים שאינם פעילים, מחירים הנגזרים ממודלים להערכה, אשר כל הנתונים המשמעותיים (significant inputs) בהם הינם נצפים בשוק או נתמכים על ידי נתוני שוק נצפים.
- נתוני רמה 3: נתונים לא נצפים עבור הנכס או ההתחייבות הנובעים ממודלים להערכה, אשר אחד או יותר מהנתונים המשמעותיים (significant inputs) בהם הינם לא נצפים.

כמו כן, FAS 157 (ASC 820-10) מרחיב את דרישות הגילוי למדידות שווי הוגן. יישום הכללים שנקבעו ב-FAS 157 (ASC 820-10) יחייב הפסקת השימוש בפקטור גודל ההחזקה (blockage factor) בחישוב השווי ההוגן וכן יחליף את ההנחיות של EITF 02-3, סוגיות בטיפול החשבונאי בחוזים נגזרים המוחזקים לצורך מסחר וחוזים בסחר באנרגיה ופעילויות ניהול סיכונים, האוסרות את ההכרה ברווחים של היום הראשון (day one profits) והמחייבות לקבוע את השווי ההוגן של מכשירים נגזרים, שאינם נסחרים בשוק פעיל לפי מחיר העסקה. בנוסף, התקן דורש מהתאגיד הבנקאי לשקף את הסיכון לאי ביצוע (nonperformance risk) במדידת השווי ההוגן של חוב, לרבות נגזרים, אשר הונפק על ידו ונמדד לפי שווי הוגן. סיכון אי ביצוע יכלול את סיכון האשראי של התאגיד הבנקאי, אך לא יהיה מוגבל לסיכון זה בלבד.

FAS 157 (ASC 820-10) יחול מיום 1 בינואר 2011 ואילך ויאומץ לראשונה במתכונת מוגבלת של יישום למפרע. לאור זאת, התקן ייושם מכאן ולהבא, למעט מכשירים פיננסיים אשר נמדדו לפני יישומו לראשונה של FAS 157, באופן המפורט להלן:

ביאור 1 – כללי (המשך)

(א) FAS 157 – מדידת שווי הוגן (כיום Fair Value Measurements and Disclosures, ASC 820-10) (המשך)

1. פוזיציות במכשירים פיננסיים הנסחרים בשוק פעיל שנמדדו בשווי הוגן תוך שימוש בפקטור גודל ההחזקה (blockage factor).
2. מכשירים פיננסיים שנמדדים בשווי הוגן במועד ההכרה לראשונה על פי חלק א' 1 להוראות הדיווח לציבור, תוך שימוש במחיר העסקה בהתאם להנחיות בהערת שוליים 3 של EITF 02-3.
3. מכשירים פיננסיים מעורבים הנמדדים בשווי הוגן במועד ההכרה לראשונה, תוך שימוש במחיר העסקה בהתאם לחלק א' 1 להוראות הדיווח לציבור.

במועד היישום לראשונה, ההפרש בין היתרות המאזניות של המכשירים הפיננסיים הנ"ל לבין ערכי השווי ההוגן של אותם מכשירים יוכר כהשפעה מצטברת ליתרת הפתיחה של העודפים ליום 1 בינואר 2011, אשר תוצג בנפרד. דרישות הגילוי החדשות, לרבות הגילוי הנדרש בדוחות שנתיים בלבד, ייושמו ברבעון הראשון של שנת 2011 ללא חובת יישום של דרישות הגילוי הנ"ל על דוחות כספיים לתקופות שהוצגו לפני יישום התקן לראשונה. לצורך קביעת סכום ההתאמה שירשם כהשפעה מצטברת ליתרת פתיחה של העודפים ליום 1 בינואר 2011 ולידוד ההתאמה של שיטות הערכה של התאגיד הבנקאי לעקרון של מחיר היציאה ולהנחיות אשר נקבעו ב-FAS 157 (ASC 820-10), התאגיד הבנקאי יידרש לבחון מחדש את שיטות ההערכה המיושמות על ידו למדידת שווי הוגן. בהתחשב בנסיבות הרלוונטיות לעסקאות השונות, לרבות מחירי העסקאות האחרונות בשוק, מחירים אינדיקטיביים של שירותי הערכה ותוצאות של בדיקה לאחר (back-testing) של סוגי עסקאות דומות.

לאור האמור לעיל, הבנק בוחן את השלכות אימוץ התקן על הדוחות הכספיים ובשלב זה אין באפשרותו לאמוד את ההשפעה הצפויה מיישום לראשונה של התקן.

(ב) תקן FAS 159, חלופת השווי ההוגן עבור נכסים פיננסיים והתחייבויות פיננסיות (ASC 825-10, Financial Instruments: Fair Value Option)

מטרת FAS 159 (ASC 825-10) הינה לאפשר הפחתת תנודתיות ברווחים מדווחים, אשר נובעת ממדידה של נכסים מגודרים והתחייבויות מגודרות ומכשירים נגזרים לפי בסיסי מדידה שונים. FAS 159 (ASC 825-10) מאפשר לתאגיד בנקאי לבחור, במועדי בחירה מוגדרים, למדוד בשווי הוגן מכשירים פיננסיים ופריטים מסויימים אחרים (הפריטים הכשירים), אשר בהתאם להוראות הדיווח לציבור לא נדרש למדוד אותם בשווי הוגן. רווחים והפסדים שטרם מומשו בגין השינויים בשווי ההוגן של הפריטים לגביהם נבחרה חלופת השווי ההוגן, ידווחו בדוח רווח והפסד בכל מועד דיווח עוקב. כמו כן, עלויות ועמלות מראש הקשורות לפריטים לגביהם תיבחר חלופת השווי ההוגן יוכרו ברווח והפסד במועד התהוותן ולא יידחו.

(ב) תקן FAS 159, חלופת השווי ההוגן עבור נכסים פיננסיים והתחייבויות פיננסיות
(Financial Instruments: Fair Value Option, ASC 825-10) (המשך)

בחירת יישום חלופת השווי ההוגן, כאמור לעיל, תיעשה לגבי כל מכשיר בנפרד (instrument-by-instrument) ואינה ניתנת לביטול. בנוסף FAS 159 (ASC 825-10) קובע דרישות הצגה וגילוי המיועדות לסייע להשוואה בין תאגידים בנקאיים הבוחרים בבסיסי מדידה שונים לסוגים דומים של נכסים והתחייבויות.

למרות האמור לעיל, בחוזר הובהר כי תאגיד בנקאי לא יבחר בחלופת השווי ההוגן, אלא אם התאגיד הבנקאי פיתח מראש ידע, מערכות, נהלים ובקורות ברמה גבוהה שיאפשרו לו למדוד את הפריט ברמה גבוהה של מהימנות. לפיכך, תאגיד בנקאי לא יבחר בחלופת השווי ההוגן לגבי נכס כלשהו שמתאים לסיווג לרמה 2 או לרמה 3 במדרג השווי ההוגן, או לגבי התחייבות כלשהי, אלא אם קיבל לכך אישור מראש מהפיקוח על הבנקים.

FAS 159 (ASC 825-10) יחול מיום 1 בינואר 2011 ואילך. יישום באימוץ למפרע או יישום באימוץ מוקדם אסורים. הוראות המעבר של המפקח על הבנקים מתייחסות ליישום לגבי פריטים כשירים הקיימים במועד התחילה וכן לניירות ערך זמינים למכירה וניירות ערך מוחזקים לפדיון באופן הבא:

- יישום על פריטים כשירים הקיימים במועד התחילה: תאגיד בנקאי רשאי לבחור בחלופת השווי ההוגן עבור פריטים כשירים הקיימים במועד התחילה. במקרים אלה, היתרות המאזניות של פריטים כשירים אלה יותאמו לשווי הוגן וההשפעה של המדידה מחדש הראשונה בשווי הוגן תיזקף כהתאמה בגין השפעה מצטברת ליתרת הפתיחה של העודפים. כמו כן, תאגיד בנקאי הבוחר בחלופת השווי ההוגן לפריטים הקיימים במועד התחילה, יכלול גילויים נרחבים, כנדרש בחוזר בדוח הכספי השנתי ובדוח הכספי ביניים הראשון שלו לשנת 2011.
- ניירות ערך זמינים למכירה וניירות ערך מוחזקים לפדיון: ניירות ערך זמינים למכירה וניירות ערך המוחזקים לפדיון, המוחזקים במועד התחילה, כשירים לחלופת השווי ההוגן באותו מועד. אם חלופת השווי ההוגן נבחרת עבור נייר ערך כלשהו מבין ניירות ערך אלה במועד התחילה, רווחים והפסדים צבורים שטרם מומשו במועד זה יכללו בהתאמה בגין השפעה מצטברת, ונייר הערך האמור ידווח ממועד זה כנייר ערך למסחר. כמו כן, יינתן גילוי נפרד לסכום הרווחים וההפסדים שטרם מומשו שסווגו מחדש מרווח כולל אחר מצטבר ולסכום הרווחים וההפסדים שטרם מומשו שלא הוכרו קודם לכן. הבחירה בעת האימוץ לראשונה, בחלופת השווי ההוגן עבור נייר ערך קיים המוחזק לפדיון לא תגרום להטלת ספק בכוונה של תאגיד בנקאי להחזיק בעתיד באגרות חוב אחרות עד לפדיון.

הבנק בוחן את השלכות אימוץ התקן על הדוחות הכספיים ובשלב זה אין באפשרותו לאמוד את ההשפעה הצפויה מיישום לראשונה של FAS 159 (ASC 825-10).

ביאור 1 – כללי (המשך)

דרישות גילוי חדשות בקשר למדידת שווי הוגן ASU 2010-06

בינואר 2010, ה-FASB פרסם עדכון תקינה חשבונאית ASU 2010-06 בנושא שיפור גילוי לגבי מדידת שווי הוגן. העדכון דורש גילוי לסכומים משמעותיים של מעברים ממדידת שווי הוגן לפי רמה 2 למדידה לפי רמה 1 ולהיפך וכן הכללת הסברים למעברים אלו. בנוסף, נדרש גילוי לגבי סכומים ברוטו של השינויים במדידת שווי הוגן לפי רמה 3 אשר נובעים מפעולות רכישה, מכירה, הנפקה ופירעון. דרישות הגילוי, כאמור, יחולו על דוחות כספיים רבעוניים ושנתיים של תאגידים בנקאיים לתקופות הדיווח המתחילות ביום 1 בינואר, 2011 ואילך. הבנק נערך ליישום דרישות הגילוי הנוספות כאמור במסגרת פרויקט ההיערכות ליישום תקן חשבונאות אמריקאי FAS 157 (ASC 820-10).

הוראה בנושא מדידה וגילוי של חובות פגומים, סיכון אשראי והפרשה להפסדי אשראי

ביום 31.12.07 פורסם חוזר המפקח על הבנקים בנושא: "המדידה והגילוי של חובות פגומים, סיכון אשראי והפרשה להפסדי אשראי" (להלן – "החוזר" או "ההוראה"). חוזר זה מבוסס, בין היתר, על תקני חשבונאות בארה"ב ועל הוראות רגולטוריות מתייחסות של מוסדות הפיקוח על הבנקים ושל הרשות לניירות ערך בארה"ב. העקרונות המנחים שבבסיס החוזר, מהווים שינוי מהותי ביחס להוראות הנוכחיות בנושא סוג חובות בעייתיים ומדידת הפרשות להפסדי אשראי בגין חובות אלו.

על פי החוזר נדרש הבנק לקיים הפרשה להפסדי אשראי ברמה מתאימה (appropriate) כדי לכסות הפסדי אשראי צפויים (estimated) בהתייחס לתיק האשראי שלו. בנוסף לאמור לעיל, על פי החוזר נדרש הבנק לקיים, כחשבון התחייבותי נפרד, הפרשה ברמה מתאימה, כדי לכסות הפסדי אשראי צפויים הקשורים למכשירי אשראי חוץ מאזניים, כגון: התקשרויות למתן אשראי וערבויות. ההפרשה הנדרשת לכיסוי הפסדי האשראי הצפויים בהתייחס לתיק האשראי תוערך, באחד משני מסלולים: "הפרשה פרטנית" ו"הפרשה קבוצתית". לעניין זה, "הפרשה פרטנית להפסדי אשראי" – תיושם עבור כל חוב שיתרתו החוזית (ללא ניכוי מחיקות חשבונאיות שלא כרוכות בויתור חשבונאי, ריבית שלא הוכרה, הפרשות להפסדי אשראי ובטחונות) הינה 1 מיליון ש"ח או יותר וכן לגבי החובות האחרים שמזוהים על ידי הבנק לצורך הערכה פרטנית ואשר ההפרשה לירידת ערך בגינם אינה נכללת ב"הפרשה להפסדי אשראי המוערכת על בסיס קבוצתי". ההפרשה הפרטנית להפסדי אשראי תוערך בהתבסס על תזרימי המזומנים העתידיים הצפויים, מהווים בשיעור הריבית האפקטיבי של החוב, או, כאשר החוב הינו מותנה בביטחון או כאשר הבנק קובע שצפויה תפיסת נכס, על פי השווי ההוגן של הביטחון ששועבד להבטחת אותו אשראי. "הפרשה להפסדי אשראי המוערכת על בסיס קבוצתי" – תיושם עבור הפרשות לירידת ערך של קבוצות גדולות של חובות קטנים והומוגניים (כגון: חובות בכרטיסי אשראי, הלוואות לדיור וחובות צרכניים הנפרעים בתשלומים) וכן בגין חובות שנבחנו פרטנית ונמצא שהם אינם פגומים. ההפרשה להפסדי אשראי בגין חובות המוערכים על בסיס קבוצתי, למעט הלוואות לדיור לגביהם חושבה הפרשה ספציפית מזערית לפי עומק הפיגור, תחושב בהתאם לכללים שנקבעו ב- ASC 450 Contingencies (במקור תקן חשבונאות אמריקאי, Accounting For Contingencies (FAS 5), בהתבסס על אומדן עדכני של שיעור הפסדי העבר בגין כל אחת מהקבוצות ההומוגניות של חובות בעלות מאפייני סיכון דומים. ההפרשה הנדרשת בהתייחס למכשירי האשראי החוץ מאזניים תוערך בהתאם לכללים שנקבעו ב- FAS 5 (ASC 450).

בנוסף לכך, נקבעו בהוראה הגדרות וסיווגים שונים של סיכון אשראי מאזני וחוז' מאזני, כללי הכרה בהכנסות ריבית מחובות פגומים וכן כללי מחיקה חשבונאית של חובות בעייתיים. בין היתר, נקבע בחוזר כי יש למחוק חשבונאית כל חוב המוערך על בסיס פרטני שנחשב אינו בר גביה (uncollectible) ובעל ערך נמוך כך שהותרו כנס אינה מוצדקת או חוב בגינו מנהל הבנק מאמצי גביה ארוכי טווח. לגבי החובות המוערכים על בסיס קבוצתי, נקבעו כללי המחיקה בהתבסס על תקופת פיגור שלהם והכל כתלות בהיותם של החובות מובטחים על ידי דירת מגורים, למעט הלוואות לדיור בגין נערכת הפרשה מזערית לפי עומק הפיגור, חובות שמובטחים בביטחון שאינו דירת מגורים, חובות שאינם מובטחים, חובות של לווים בפשיטת רגל וחובות שנוצרו במרמה.

ההוראה לא תישם למפרע בדוחות כספיים לתקופות קודמות. לחילופין במועד היישום לראשונה של ההוראה תאגידים בנקאיים וחברות כרטיסי אשראי יידרשו, בין היתר:

- למחוק חשבונאית כל חוב אשר במועד זה עומד בתנאים למחיקה חשבונאית,
- לסווג בסיווג של השגחה מיוחדת, נחות, או פגום, כל חוב אשר עומד בתנאים לסיווג כאמור,
- לבטל את כל הכנסות הריבית שנצברו ולא שולמו בגין כל חוב אשר במועד זה עומד בתנאים המתייחסים, וכן:
- לבחון את הצורך בהתאמת יתרת מסים שוטפים ומסים נדחים לקבל ולשלם.

התאמות של יתרת ההפרשה להפסדי אשראי בגין אשראי לציבור ובגין מכשירי אשראי חוז' מאזניים ליום היישום לראשונה לדרישות הוראה זו, לרבות דרישות קביעת ההפרשה ודרישות התייעוד, יכללו ישירות בסעיף העודפים בהון העצמי.

לעניין זה, הובהר כי למרות ההגדרה לפיה חוב בעייתי שאורגן מחדש הינו חוב פגום, תאגיד בנקאי וחברת כרטיסי אשראי אינם נדרשים לסווג כפגום, חוב אשר אורגן מחדש לפני מועד היישום לראשונה של ההוראה, כל עוד שהחוב אינו פגום בהתבסס על התנאים שנקבעו בהסכם הארגון מחדש.

בהמשך להוראה המקורית מיום 31 בדצמבר 2007, ביום 18 בפברואר 2010 פורסמו על ידי המפקח על הבנקים תיקונים והבהרות להנחיות שנקבעו בהוראה המקורית (להלן: "תיקון ההוראות החדשות"), וכן עדכונים להנחיות מסוימות הכלולות בהוראות ניהול בנקאי תקין, במטרה להתאים את הכללים והמינוחים הקיימים, למונחים ולהנחיות החדשים שנכללו בהוראה המקורית כפי שתוקנה.

ביאור 1 – כללי (המשך)

בהתאם לתיקון ההוראות החדשות עודכנו, בין היתר, הוראות הדיווח לציבור באופן המפורט להלן:

- מועד התחילה של ההוראות החדשות נדחה ליום 1.1.2011;
- נקבעו דרישות הגילוי בדוחות הרבעוניים בשנת 2010;
- נקבעה דרישה כי תאגידים בנקאיים וחברות כרטיסי אשראי יכללו, בביאורים לדוחות הכספיים ליום 31.12.2010, ביאור פרופורמה המתייחס להשפעת ההוראות החדשות על סעיפים מאזניים עיקריים בדוחות המאוחדים ליום 31.12.2010, במידה והוראות אלו היו מיושמות ביום זה, במתכונת המפורטת בהוראות המעבר;
- נקבעה דרישה כי תאגידים בנקאיים וחברות כרטיסי אשראי יכללו בדוח הדירקטוריון לתקופה שהסתיימה ביום 31.12.2010 דיון בהשפעת ההוראות החדשות על סעיפים מאזניים עיקריים בדוחות המאוחדים ליום 31.12.2010 ועל איכות האשראי, במידה והוראות אלו היו מיושמות ביום זה וכן להתייחס לנתוני הפרופורמה הרלוונטיים בכל מקום בו בדוח הדירקטוריון נכלל דיון או ניתנה התייחסות ליתרות ליום 31.12.2010, אשר אמורות להיות מושפעות מההוראות החדשות;
- נקבעו דרישות הגילוי בדוחות ליום 31.3.2011 על ההשפעה של האימוץ לראשונה של ההוראות החדשות, לרבות מתכונת של דוח על השינויים בהון העצמי ושל התנועה ביתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 31.3.2011;
- תוקנו ההנחיות בנוגע לטיפול החשבונאי החריגה ממסגרות חח"ד או עו"ש על ידי התאמתו לטיפול שנקבע בכללי חשבונאות מקובלים בארה"ב בפריטי חוב אחרים בפיגור;
- נקבעו הנחיות לאופן החישוב של הפרשה קבוצתית להפסדי אשראי בשנים 2011 – 2012 וכן תוקן הטיפול ומתכונת הדיווח בנוגע להפרשה כללית, נוספת ומיוחדת לחובות מסופקים. בפרט, נקבע כי תאגידים בנקאיים לא יידרשו להחזיק הפרשה כללית, נוספת ומיוחדת לחובות מסופקים, אך יידרשו לוודא כי סכום יתרת ההפרשה הקבוצתית בגין החבויות של הבנק לא יפחת מסכום יתרת ההפרשה הכללית, הנוספת והמיוחדת לחובות מסופקים המחושבת בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין מספר 315, בדבר "הפרשה נוספת לחובות מסופקים", ברוטו לפני מס.

במקביל, פורסם חוזר בו נקבעו התאמות להוראות ניהול בנקאי כמפורט להלן:

- הותאמו ההנחיות של הוראה 311, בדבר "יחס הון מזערי" בנושא חישוב סכומים לצורך החישוב של יחס הלימות ההון של תאגיד בנקאי. בפרט, נקבע כי יתרות הנכסים וחשיפות האשראי בגין הפריטים החוץ מאזניים יחושבו לאחר ניכוי מחיקות חשבונאיות, הפרשות פרטניות וקבוצתיות להפסדי אשראי והפרשות אחרות לירידת ערכם של נכסים, אך בתוספת ההפרשה הכללית לחובות מסופקים הנכללת בהון המשני. כמו כן, נקבע כי סיכון אשראי בסיווג שלילי, סיכון אשראי בהשגחה מיוחדת וסיכון אשראי אחר בפיגור של 90 ימים או יותר, למעט אותו חלק בחוב המכוסה בסכומים המותרים לניכוי כמפורט בסעיף 5 להוראה מספר 313, ישוקלל בשיעור של 100%;
- במטרה להתאים את ההגדרות והמונחים הכלולים בהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 315, בדבר "הפרשה נוספת לחובות מסופקים", למונחים שנכללו בהוראה החדשה, החל מיום 1 בינואר 2011 ישונה המונח "חובות בעייתיים" למונח "סיכון אשראי בסיווג שלילי וסיכון אשראי בהשגחה מיוחדת", והוא יכלול שלושה סוגי חובות: "חובות פגומים", "חובות נחותים" ו-"חובות בהשגחה מיוחדת". שיעורי ההפרשה הנוספת שיחולו על הסוגים השונים של החובות הבעייתיים יהיו כדלקמן:

- סיכון אשראי "בהשגחה מיוחדת" – 1%
- סיכון אשראי "נחות" – 2%
- סיכון אשראי "פגום" – 4%

בנוסף, הובהר כי אין ליצור הפרשה נוספת בגין חלקים של חבות אשר נמחקו חשבונאית או הופרשו פרטנית, וכי אין ליצור הפרשה נוספת בגין חלקים של חבות הנובעים מריבית שבוטלה או לא נצברה;

- תוקן סעיף 4 ובוטל סעיף 5 להוראת ניהול בנקאי תקין מספר 325, בדבר "ניהול מסגרות אשראי", הנוגעים להיבטים חשבונאיים של סווג חשבונות מסויימים כבעייתיים, והכרה בהכנסות ריבית. נושאים אלו יטופלו במסגרת ההוראה הכללית למדידת הפרשות להפסדי אשראי וגילוי לגבי חובות בעייתיים.

יישום דרישות ההוראה מחייב שדרוג ו/או הקמה של מערכת תשתית מחשובית על מנת להבטיח תהליך של הערכה וביצוע של הפרשה להפסדי אשראי, לרבות מערכות בקרה פנימיות בדיקת יישום נאות של ההוראה ותיקוף אפקטיביות השיטה לחישוב ההפרשה. הנהלת הבנק נערכת ליישום ההוראה.

לאור העובדה כי הבנק נשען בתחומים רבים על המערכות התפעוליות ויחידות המטה של הבנק הבינלאומי, הבנק נערך ליישום ההוראה במסגרת ההערכות הקבוצתיות של הבנק הבינלאומי (החברה האם).

בשנת 2008 נערך הבנק ללמידת ההוראה ואופן יישומה. בנוסף, במסגרת הערכות הקבוצה, הוקמה מינהלת לביצוע ההוראה, והוגדרה תכולת הפרוייקט והגופים הרלוונטים ליישומה.

בשנת 2009 החלו שלבי פיתוח המערכת והממשקים הרלוונטים, אפיונם ומחשובם והחלו בדיקות מסירה וקבלה. בשנת 2010, במקביל להשלמת פיתוח הממשקים, תבוצענה בדיקות קבלה ואינטגרציה למערכת, יכתבו נהלי עבודה ויותאמו הנהלים הקיימים ותתקיים הדרכה ליחידות הבנק השונות בהטמעת המערכת החדשה.

יש לציין, כי מדובר בפרוייקט מורכב המשפיע על תחומים רבים בבנק, לרבות מערכות המחשוב, הדיווח והתפעול. ליישום ההוראה צפויות השלכות על מערכת היחסים העתידית שבין הבנק ללקוחותיו, הנובעות מהדרישה ליישם עקרונות המתאימים לסביבה העסקית בארה"ב – בסביבה העסקית הקיימת בישראל. ההוראה כוללת החמרה בדרישות התייעוד ודרישות להערכה וביצוע ההפרשה להפסדי אשראי הצפויים בגין חובות בסיווגים שונים (מאלו הקבועים כיום בהוראת הדיווח לציבור ובהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 314, בדבר "טיפול בחובות בעייתיים"), ובגין חשיפות האשראי החוץ מאזניות. בנוסף, יישום ההוראה מחייב הערכות ושינויים מהותיים במערכות המידע הקיימות – שאינן מותאמות, בשלב זה, לדיווח על פי העקרונות המוצעים.

מהסיבות המפורטות לעיל, הנהלת הבנק אינה יכולה להעריך, בשלב זה, את השלכות יישום ההוראה, לכשתיושם לראשונה, על תוצאותיו הכספיות בעתיד. עם זאת, להערכת הנהלת הבנק יישום ההוראה עלול לגרום לגידול בהפרשות לחובות בעייתיים, שכאמור, בשלב זה לא ניתן לאמוד את שיעורו.

ביאור 2 – ניירות ערך

סכומים מדווחים

30 בספטמבר 2010				
הערך במאזן	עלות מופחתת (במניות-עלות) ¹	רווח כולל אחר מצטבר	שווי הוגן ²	
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	
(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	
1,269.1	1,269.7	0.7	1,269.1	1. ניירות ערך זמינים למכירה
³ 244.5	245.4	2.7	(1.3)	אגרות חוב ומלוות ממשלתיים
17.0	15.7	1.3	⁴ (3.6)	אגרות חוב של אחרים
1,530.6	1,530.8	⁶ 4.7	-	מניות ⁵
			⁶ (4.9)	סך הכל ניירות ערך זמינים למכירה

הערך במאזן	עלות מופחתת (במניות-עלות) ¹	רווחים שטרם מומשו מהתאמות	הפסדים שטרם מומשו מהתאמות	שווי הוגן ²	
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	
(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	
947.8	947.4	2.3	(1.9)	947.8	2. ניירות ערך למסחר
³ 136.2	137.2	0.4	(1.4)	136.2	אגרות חוב ומלוות ממשלתיים
0.6	0.6	-	-	0.6	אגרות חוב של אחרים
1,084.6	1,085.2	⁷ 2.7	⁷ (3.3)	1,084.6	מניות
					סך הכל ניירות ערך למסחר

הערך במאזן	עלות מופחתת (במניות-עלות) ¹	רווחים שטרם מומשו מהתאמות	הפסדים שטרם מומשו מהתאמות	שווי הוגן ²	
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	
(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	
2,615.2	2,616.0	7.4	(8.2)	2,615.2	סך הכל ניירות ערך

1 עלות מופחתת לאחר ניכוי הפרשה לירידת ערך בעלת אופי אחר מזמני.

2 נתוני שווי הוגן מבוססים בדרך כלל על שערי בורסה, אשר לא בהכרח משקפים את המחיר שיתקבל ממכירת ניירות ערך בהיקפים גדולים.

3 מתוך ההשקעה בניירות ערך סך של 138.0 מיליוני ש"ח אגרות חוב של בנקים בחו"ל ("יורובונדס"), 109.6 מיליוני ש"ח אגרות חוב של בנקים בישראל, 12.1 מיליוני ש"ח אגרות חוב של חברות בבעלות מדינת ישראל וסך של 121.0 מיליוני ש"ח אגרות חוב קונצרניות.

4 מזה: 1.7 מיליוני ש"ח קרן הון שלילית בגין אגרות חוב קונצרניות ו- 1.9 מיליוני ש"ח קרן הון שלילית בגין אגרות חוב של בנקים בחו"ל ("יורובונדס").

5 מזה: מניות שלא מתקיים לגביהן שווי הוגן זמין, המוצגות לפי עלות ומוחזקות באופן פרטי בסך 6.5 מיליוני ש"ח.

6 כלולים בהון העצמי בסעיף "התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן".

7 נזקפו לדוח רווח והפסד.

להלן מידע באשר לנתוני העלות המופחתת של אגרות חוב מגובות נכסים הכלולות בתיק הזמין למכירה:

30 בספטמבר 2010				
הערך במאזן	עלות מופחתת	רווח כולל אחר מצטבר	שווי הוגן ²	
מיליוני ש"ח	(במניות-עלות)' ¹ מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)
0.5	0.5	-	-	0.5

אגרות חוב מגובות במשכנתאות⁹

- 8 ליום 30 בספטמבר 2010 פוזיציות הפסד שטרם מומש מתמשך מעל 12 חודשים הינן בסך 3.1 מיליוני ש"ח.
- 9 הבנק מחזיק באגרות חוב מגובות במשכנתאות שהינן ניירות ערך זרים, בסך 0.5 מיליוני ש"ח, המדורגות ברמת דירוג AAA, המונפקות על ידי FHLMC ובעלות מח"מ של 3.3 שנים. רוב נכסי הבסיס המגבים את האג"ח הינם RMBS של משכנתאות למגורים. בנוסף, הבנק מחזיק באגרת חוב מגובה במשכנתאות שהינה נייר ערך ישראלי, המדורגת ברמת דירוג C, המונפקת על ידי גוף פיננסי אחר ובעלת מח"מ ממוצע של 1.5 שנים. בגין נייר ערך זה בוצעה ירידת ערך בעלת אופי אחר מזמני, כך ששווייה של אגרת חוב זו במאזן הינו אפס.
- אגרת החוב נושאת ריבית קבועה.
- 10 בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2010 לא נרשמה ברווח והפסד הפרשה לירידת ערך בעלת אופי אחר מזמני בגין אגח"ים. לצורך קביעת ירידת הערך הסתמכה הנהלת הבנק על פרמטרים שונים, כגון: שיעור ירידת הערך מסך עלות נייר הערך, משך הזמן בו היה נייר הערך נמוך מעלותו ושינוי בדירוג נייר הערך.
- בדבר ירידות ערך בגין מניות, ראה ביאור 9.
- 11 היקף עסקאות ההחלפה לתשעת החודשים הראשונים של שנת 2010 הינו כ- 467.9 מיליון ש"ח.

ביאור 2 – ניירות ערך (המשך)

סכומים מדווחים

30 בספטמבר 2009					
הערך במאזן	עלות מופחתת (במניות-עלות) ¹	רווח כולל אחר מצטבר	שוי הוגן ²		
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	
(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	
922.8	920.3	5.4	(2.9)	922.8	1. ניירות ערך זמינים למכירה
³ 384.7	393.1	4.0	⁴ (12.4)	384.7	אגרות חוב ומלוות ממשלתיים
8.2	8.2	-	-	8.2	אגרות חוב של אחרים
1,315.7	1,321.6	⁶ 9.4	⁶ (15.3)	1,315.7	מניות ⁵
					סך הכל ניירות ערך זמינים למכירה

הערך במאזן	עלות מופחתת (במניות-עלות) ¹	רווחים שטרם מומשו מהתאמות	הפסדים שטרם מומשו מהתאמות	שוי הוגן ²	
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	לשווי הוגן	לשווי הוגן	מיליוני ש"ח	
(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	
836.1	836.1	2.8	(2.8)	836.1	2. ניירות ערך למסחר
³ 146.8	143.0	3.8	-	146.8	אגרות חוב ומלוות ממשלתיים
14.0	14.0	-	-	14.0	אגרות חוב של אחרים
996.9	993.1	⁷ 6.6	⁷ (2.8)	996.9	מניות
					סך הכל ניירות ערך למסחר

2,312.6	2,314.7	16.0	(18.1)	2,312.6	סך הכל ניירות ערך
---------	---------	------	--------	---------	-------------------

1 עלות מופחתת לאחר ניכוי הפרשה לירידת ערך בעלת אופי אחר מזמני.

2 נתוני שווי הוגן מבוססים בדרך כלל על שערי בורסה, אשר לא בהכרח משקפים את המחיר שיתקבל ממכירת ניירות ערך בהיקפים גדולים.

3 מתוך ההשקעה בניירות ערך סך של 229.8 מיליוני ש"ח אגרות חוב של בנקים בחו"ל ("יורובונדס"), 130.3 מיליוני ש"ח אגרות חוב של בנקים בישראל, 9.4 מיליוני ש"ח אגרות חוב של חברות ביטוח, 18.6 מיליוני ש"ח אגרות חוב של חברות בבעלות מדינת ישראל וסך של 143.4 מיליוני ש"ח אגרות חוב קונצרניות.

4 מזה: 7.8 מיליוני ש"ח קרן הון שלילית בגין אגרות חוב קונצרניות ו- 4.6 מיליוני ש"ח קרן הון שלילית בגין אגרות חוב של בנקים בחו"ל ("יורובונדס").

5 מניות שלא מתקיים לגביהן שווי הוגן זמין, המוצגות לפי עלות ומוחזקות באופן פרטי.

6 כלולים בהון העצמי בסעיף "התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן".

7 נזקפו לדוח רווח והפסד.

להלן מידע באשר לנתוני העלות המופחתת של אגרות חוב מגובות נכסים הכלולות בתיק הזמין למכירה:

30 בספטמבר 2009				
הערך במאזן	עלות מופחתת	רווח כולל אחר מצטבר	שווי הוגן ²	
מיליוני ש"ח	(במניות-עלות)' מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)
1.2	1.3	-	(0.1)	1.2

אגרות חוב מגובות במשכנתאות⁹

8 ליום 30 בספטמבר 2009 פוזיציות הפסד שטרם מומש מתמשכות מעל 12 חודשים הינן בסך 12.0 מיליוני ש"ח.
9 הבנק מחזיק באגרות חוב שהינן ניירות ערך זרים, בסך 1.2 מיליוני ש"ח, המדורגות ברמת דירוג AAA, המונפקות על ידי FHLMC ובעלות מח"מ של 4.3 שנים. רוב נכסי הבסיס המגבים את האג"ח הינם RMBS של משכנתאות למגורים. בנוסף, הבנק מחזיק באגרות חוב מגובות במשכנתאות שהינן ניירות ערך ישראליים, המדורגות ברמת דירוג C, המונפקות על ידי גופים פיננסיים אחרים ובעלות מח"מ ממוצע של 2.5 שנים. בגין ניירות ערך אלו בוצעה ירידת ערך בעלת אופי אחר מזמני, כך ששוויין של אגרות חוב אלו במאזן הינו אפס. אגרות החוב נושאות ריבית קבועה.

10 בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2009 נרשמה ברווח והפסד הפרשה לירידת ערך בעלת אופי אחר מזמני בגין אג"ח בסך של 12.3 מיליוני ש"ח. לצורך קביעת ירידת הערך הסתמכה הנהלת הבנק על פרמטרים שונים, כגון: שיעור ירידת הערך מסך עלות נייר הערך, משך הזמן בו היה נייר הערך נמוך מעלותו ושינוי בדירוג נייר הערך. בדבר ירידות ערך בגין מניות, ראה ביאור 9.

ביאור 2 – ניירות ערך (המשך)

סכומים מדווחים

31 בדצמבר 2009					
הערך במאזן	עלות מופחתת (במניות-עלות) ¹	רווח כולל אחר מצטבר	פסדים ⁸	שווי הוגן ²	
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	
(מבוקר)	(מבוקר)	(מבוקר)	(מבוקר)	(מבוקר)	
1,323.8	1,323.9	4.2	(4.3)	1,323.8	1. ניירות ערך זמינים למכירה
³ 335.7	342.5	1.1	⁴ (7.9)	335.7	אגרות חוב ומלוות ממשלתיים
6.3	6.3	-	-	6.3	אגרות חוב של אחרים
1,665.8	1,672.7	⁶ 5.3	⁶ (12.2)	1,665.8	מניות ⁵
					סך הכל ניירות ערך זמינים למכירה
הערך במאזן	עלות מופחתת (במניות-עלות) ¹	רווחים שטרם מומשו מהתאמות	פסדים שטרם מומשו מהתאמות	שווי הוגן ²	
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	לשווי הוגן	לשווי הוגן	מיליוני ש"ח	
(מבוקר)	(מבוקר)	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	
737.1	729.8	11.8	(4.5)	737.1	2. ניירות ערך למסחר
³ 94.8	95.2	1.2	(1.6)	94.8	אגרות חוב ומלוות ממשלתיים
0.5	0.5	-	-	0.5	אגרות חוב של אחרים
832.4	825.5	⁷ 13.0	⁷ (6.1)	832.4	מניות
					סך הכל ניירות ערך למסחר
2,498.2	2,498.2	18.3	(18.3)	2,498.2	סך הכל ניירות ערך

- 1 עלות מופחתת לאחר ניכוי הפרשה לירידת ערך בעלת אופי אחר מזמני.
- 2 נתוני שווי הוגן מבוססים בדרך כלל על שערי בורסה, אשר לא בהכרח משקפים את המחיר שיתקבל ממכירת ניירות ערך בהיקפים גדולים.
- 3 מתוך ההשקעה בניירות ערך סך של 209.3 מיליוני ש"ח אגרות חוב של בנקים בחו"ל ("יורובונדס"), 108.0 מיליוני ש"ח אגרות חוב של בנקים בישראל, 1.3 מיליוני ש"ח אגרות חוב של חברות ביטוח, 12.3 מיליוני ש"ח אגרות חוב של חברות בבעלות מדינת ישראל וסך של 99.6 מיליוני ש"ח אגרות חוב קונצרניות.
- 4 מזה: 4.8 מיליוני ש"ח קרן הון שלילית בגין אגרות חוב קונצרניות ו- 3.1 מיליוני ש"ח קרן הון שלילית בגין אגרות חוב של בנקים בחו"ל ("יורובונדס").

להלן מידע באשר לנתוני העלות המופחתת של אגרות חוב מגובות נכסים הכלולות בתיק הזמין למכירה:

סכומים מדווחים

31 בדצמבר 2009				
הערך במאזן	עלות מופחתת (במניות-עלות) ¹	רווח כולל אחר מצטבר	שווי הוגן ²	
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	
(מבוקר)	(מבוקר)	(מבוקר)	(מבוקר)	
1.2	1.3	-	(0.1)	1.2

אגרות חוב מגובות במשכנתאות⁹

- 5 מניות שלא מתקיים לגביהן שווי הוגן זמין, המוצגות לפי עלות ומוחזקות באופן פרטי.
- 6 כלולים בהון העצמי בסעיף "התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן".
- 7 נזקפו לדוח רווח והפסד.
- 8 פוזיציות הפסד שטרם מומש מתמשך מעל 12 חודשים, הינן בסך 6.6 מיליוני ש"ח.
- 9 הבנק מחזיק באגרות חוב מגובות במשכנתאות שהינן ניירות ערך זרים, בסך 1.2 מיליוני ש"ח, המדורגות ברמת דירוג AAA, המונפקות על ידי FHLMC ובעלות מח"מ של 4.0 שנים. רוב נכסי הבסיס המגבים את האג"ח הינם RMBS של משכנתאות למגורים. בנוסף, הבנק מחזיק באגרות חוב מגובות במשכנתאות שהינן ניירות ערך ישראליים, המדורגות ברמת דירוג C, המונפקות על ידי גופים פיננסיים אחרים ובעלות מח"מ ממוצע של 2.2 שנים. בגין ניירות ערך אלו בוצעה ירידת ערך בעלת אופי אחר מזמני, כך ששוויין של אגרות חוב אלו במאזן הינו אפס.
- אגרות החוב נושאות ריבית קבועה.
- 10 בשנת 2009 נרשמה ברווח והפסד הפרשה לירידת ערך בעלת אופי אחר מזמני בגין אג"ח, בסך 13.7 מיליוני ש"ח. לצורך קביעת ירידת הערך הסתמכה הנהלת הבנק על פרמטרים שונים, כגון: שיעור ירידת הערך מסך עלות נייר הערך, משך הזמן בו היה נייר הערך נמוך מעלותו ושינוי בדירוג נייר הערך.
- בדבר ירידות ערך בגין מניות, ראה ביאור 9.
- 11 היקף עסקאות ההחלפה לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2009 הינו כ- 235 מיליוני ש"ח.

באור 3 – הפרשה לחובות מסופקים

סכומים מדווחים

לשלושה חודשים שנתיימו ביום 30 בספטמבר 2010			
סך הכל מיליוני ש"ח	הפרשה נוספת ² מיליוני ש"ח	הפרשה ספציפית ¹ מיליוני ש"ח	
(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	
27.0	10.4	16.6	יתרת הפרשה לתחילת התקופה
0.1	0.1	-	הפרשות במהלך התקופה
(0.7)	(0.3)	(0.4)	הקטנת הפרשות
(0.6)	(0.2)	(0.4)	סכום שנזקף לדוח רווח והפסד
-	-	-	מחיקות
26.4	10.2	16.2	יתרת הפרשה לסוף התקופה

לתשעה חודשים שנתיימו ביום 30 בספטמבר 2010			
סך הכל מיליוני ש"ח	הפרשה נוספת ² מיליוני ש"ח	הפרשה ספציפית ¹ מיליוני ש"ח	
(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	
34.7	10.5	24.2	יתרת הפרשה לתחילת התקופה (מבוקר)
0.1	0.1	- ³	הפרשות במהלך התקופה
(5.1)	(0.4)	(4.7)	הקטנת הפרשות
(5.0)	(0.3)	(4.7)	סכום שנזקף לדוח רווח והפסד
(3.3)	-	(3.3)	מחיקות
26.4	10.2	16.2	יתרת הפרשה לסוף התקופה

1 לא כולל הפרשה בגין ריבית על חובות מסופקים, לאחר שהחובות נקבעו כמסופקים.

2 כולל הפרשה כללית לחובות מסופקים בהתאם להוראות בנק ישראל.

3 סכום נמוך מ- 0.1 מיליוני ש"ח.

סכומים מדווחים

לשלושה חודשים שנסתיימו ביום 30 בספטמבר 2009			
הפרשה ספציפית ¹ מיליוני ש"ח	הפרשה נוספת ² מיליוני ש"ח	סך הכל מיליוני ש"ח	
(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	
28.8	10.5	39.3	יתרת הפרשה לתחילת התקופה
0.1	0.2	0.3	הפרשות במהלך התקופה
(1.1)	(0.1)	(1.2)	הקטנת הפרשות
(1.0)	0.1	(0.9)	סכום שנזקף לדוח רווח והפסד
-	-	-	מחיקות
27.8	10.6	38.4	יתרת הפרשה לסוף התקופה

לתשעה חודשים שנסתיימו ביום 30 בספטמבר 2009			
הפרשה ספציפית ¹ מיליוני ש"ח	הפרשה נוספת ² מיליוני ש"ח	סך הכל מיליוני ש"ח	
(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	
34.4	10.4	44.8	יתרת הפרשה לתחילת התקופה (מבוקר)
0.9	1.5	2.4	הפרשות במהלך התקופה
(4.7)	(1.3)	(6.0)	הקטנת הפרשות
(3.8)	0.2	(3.6)	סכום שנזקף לדוח רווח והפסד
(2.8)	-	(2.8)	מחיקות
27.8	10.6	38.4	יתרת הפרשה לסוף התקופה

באור 4 – הלימות הון לפי הוראות המפקח על הבנקים

סכומים מדווחים

31.12.2009 מיליוני ש"ח	³ 30.9.2009 מיליוני ש"ח	30.9.2010 מיליוני ש"ח
באזל II ¹	באזל I ²	באזל II ¹
(מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)

541.7	536.1	509.0
8.5	8.5	8.5
550.2	544.6	517.5

באזל II ¹	באזל I ²	באזל II ¹
2,566.3	2,026.7	1,698.4
279.1	302.8	364.0
455.4	-	440.1
3,300.8	2,329.5	2,502.5

באזל II ¹	באזל I ²	באזל II ¹
16.4%	23.0%	20.3%
16.7%	23.4%	20.7%
9.0%	9.0%	9.0%

א. בנתוני המאוחד:

1. הון לצורך חישוב יחס הון
הון רובד 1, לאחר ניכויים
הון רובד 2, לאחר ניכויים
סה"כ הון כולל

2. יתרות משוקללות של נכסי סיכון

סיכון אשראי
סיכון שוק
סיכון תפעולי
סה"כ יתרות משוקללות של נכסי סיכון

3. יחס ההון לרכיבי סיכון

יחס הון רובד 1, לרכיבי סיכון
יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון
יחס ההון הכולל המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים

ב. רכיבי ההון לצורך חישובי יחס ההון (בנתוני המאוחד):

1. הון רובד 1

הון עצמי
בניכוי: רווחים נטו בגין התאמות לשווי הוגן
של ניירות ערך זמינים למכירה
בניכוי: השקעות בחברות שאינן ריאליות
שיש בהן השפעה מהותית
סך הכל הון רובד 1

2. הון רובד 2

הפרשה כללית לחובות מסופקים
בתוספת: 45% מסכום הרווחים נטו, לפני השפעת המס
המתייחס בגין התאמות לשווי הוגן של ניירות ערך זמינים למכירה
סך הכל הון רובד 2

סך הכל הון כולל

541.7	532.5	509.2
-	⁵ (3.8)	0.2
⁴ -	0.2	-
541.7	536.1	509.0

8.5	8.5	8.5
-	-	-
8.5	8.5	8.5
550.2	544.6	517.5

הערות:

1. מחושב בהתאם להוראת השעה בדבר "מסגרת עבודה למדידה והלימות הון" מיום 31.12.08.
 2. מחושב בהתאם להוראות המפקח על הבנקים מספר 311 ו-341 בדבר "יחס הון מזערי" ו"הקצאת הון בגין החשיפה לסיכונים שוק".
 - הכותרות של מונחים מסוימים שנקבעו בהוראות אלה, וסיכומי ביניים מסוימים שהוצגו בביאור זה בדוחות שפורסמו בעבר, הותאמו וסווגו מחדש לפי מתכונת הגילוי של השנה השוטפת.
 3. מוצג מחדש.
 4. סכום נמוך מ-0.1 מיליוני ש"ח.
 5. לצורך באזל I בניכוי זה נכללו רווחים (הפסדים) בגין התאמות לשווי הוגן של אגרות חוב זמינות למכירה.
- ג. ההשפעות העיקריות של שינוי שיטת מדידת הלימות ההון ביחס להוראת ניהול בנקאי תקין 311 על תוצאות יחס ההון המזערי של הבנק ליום 30.9.2010 נובעות בעיקרן משלושה מרכיבים עיקריים:
- שינוי בסיכוני האשראי הנובע מגידול נכסי הסיכון בגין מסגרות אשראי לא מנוצלות וגידול בבטחונות המוגדרים ככשירים לצורך הפחתת הסיכון.
 - גידול הנובע מהסיכון התפעולי, שהתווסף לראשונה למדידת יחס ההון המזערי, על פי הוראת השעה בדבר "מסגרת עבודה למדידה והלימות הון" מיום 31.12.08.
 - גידול הנובע מסיכון השוק, בגין הסיכון הספציפי שהתווסף לראשונה למדידת יחס ההון המזערי, על פי הוראת השעה בדבר "מסגרת עבודה למדידה והלימות הון" מיום 31.12.08.
- ד. תחולת היישום ל"מסגרת העבודה למדידה והלימות הון"
- לפי סעיף 20 להוראת שעה בנושא "מסגרת עבודה למדידה והלימות הון" (באזל II) (להלן "ההוראה"), חברה בת של תאגיד בנקאי שנכסי הסיכון שלה, בהתאם למסגרת עבודה זו, נמוכים מסך של 50 מיליוני ש"ח, פטורה מיישום ההוראה.
- כמפורט בביאור 5 ב' בדוחות הכספיים השנתיים לשנת 2009, החברות המאוחדות של הבנק הינן: יובנק השקעות והחזקות בע"מ, יובנק קרנות נאמנות בע"מ, יובנק חברה לנאמנות בע"מ, יובנק חיתום ויעוץ בע"מ, יובנק ניהול נכסים פיננסיים בע"מ ויובנק פיננסיים (2005) בע"מ.
- נכסי הסיכון של כל אחת מהחברות האמורות נמוכים מסך 50 מיליוני ש"ח ולאור זאת, בהתאם לאמור לעיל, הן פטורות מיישום ההוראה.

ביאור 5 – דוח על נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה

סכומים מדווחים

30 בספטמבר 2010							
סך הכל	פריטים שאינם כספיים ²	מטבע חוץ ¹					
		מטבע ישראלי	צמוד מדד	דולר ארה"ב	אירו	דולר אוסטרלי	אחר
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)
נכסים							
1,876.3	-	403.8	33.0	145.7	73.1	-	2,531.9
מזומנים ופקדונות בבנקים							
1,967.3	261.9	220.4	106.9	16.1	25.0	17.6	2,615.2
ניירות ערך							
436.8	-	-	-	-	-	-	436.8
ניירות ערך שנשאלו							
961.4	356.9	370.7	56.1	11.3	92.3	-	1,848.7
אשראי לציבור							
-	-	-	-	-	-	18.7	18.7
בניינים וציוד							
87.8	2.8	4.8	6.6	2.0	9.9	166.6	280.5
נכסים אחרים							
5,329.6	621.6	999.7	202.6	175.1	200.3	202.9	7,731.8
סך הכל נכסים							
התחייבויות							
3,642.4	373.1	1,823.2	216.9	69.7	194.4	-	6,319.7
פקדונות הציבור							
6.2	-	8.4	-	66.2	3.7	-	84.5
פקדונות מבנקים							
11.5	-	0.7	-	-	-	-	12.2
פקדונות הממשלה							
397.2	196.6	25.5	10.9	5.2	7.9	162.9	806.2
התחייבויות אחרות							
4,057.3	569.7	1,857.8	227.8	141.1	206.0	162.9	7,222.6
סך הכל התחייבויות							
1,272.3	51.9	(858.1)	(25.2)	34.0	(5.7)	40.0	509.2
הפרש							
מכשירים נגזרים שאינם מגדרים:							
(833.9)	(61.5)	880.4	35.8	(31.4)	10.6	-	-
מכשירים נגזרים (למעט אופציות)							
-	-	-	-	-	-	-	-
אופציות בכסף נטו (במונחי נכס בסיס)							
2.8	-	0.6	(3.4)	-	-	-	-
אופציות מחוץ לכסף נטו (במונחי נכס בסיס)							
441.2	(9.6)	22.9	7.2	2.6	4.9	40.0	509.2
סך הכל							
-	-	-	-	-	-	-	-
אופציות בכסף נטו (סכום נקוב מהוון)							
-	-	12.4	(12.4)	-	-	-	-
אופציות מחוץ לכסף נטו (סכום נקוב מהוון)							

- 1 כולל הצמדה למטבע חוץ.
- 2 לרבות מכשירים נגזרים שהבסיס שלהם מתייחס לפריט לא כספי.
- 3 מוין מחדש.
- 4 סכום נמוך מ- 0.1 מיליוני ש"ח.

30 בספטמבר 2009 ³								
סך הכל	פריטים שאינם כספיים ²	מטבע חוץ ¹						
		אחר	דולר אוסטרלי	אירו	דולר ארה"ב	צמוד מדד	לא צמוד	
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	
(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	
נכסים								
3,362.9	-	175.2	54.2	205.1	325.1	-	2,603.3	מזומנים ופקדונות בבנקים
2,312.6	22.2	29.2	-	134.1	399.2	277.3	1,450.6	ניירות ערך
975.7	-	-	-	-	-	-	975.7	ניירות ערך שנשאלו
1,864.9	-	73.1	⁴ -	32.9	332.6	359.3	1,067.0	אשראי לציבור
0.2	0.2	-	-	-	-	-	-	השקעות בחברות כלולות
17.9	17.9	-	-	-	-	-	-	בניינים וציוד
309.9	128.6	5.7	1.5	0.6	27.2	3.3	143.0	נכסים אחרים
8,844.1	168.9	283.2	55.7	372.7	1,084.1	639.9	6,239.6	סך הכל נכסים
התחייבויות								
6,868.5	-	206.6	19.3	317.7	1,540.9	380.7	4,403.3	פקדונות הציבור
89.6	-	3.6	23.9	-	14.0	-	48.1	פקדונות מבנקים
4.3	-	-	-	-	0.2	-	4.1	פקדונות הממשלה
1,349.3	127.0	6.7	1.8	7.2	41.2	264.3	901.1	התחייבויות אחרות
8,311.7	127.0	216.9	45.0	324.9	1,596.3	645.0	5,356.6	סך הכל התחייבויות
532.4	41.9	66.3	10.7	47.8	(512.2)	(5.1)	883.0	הפרש
מכשירים נגזרים שאינם מגדרים:								
-	-	(64.8)	(10.0)	(44.2)	546.1	(163.5)	(263.6)	מכשירים נגזרים (למעט אופציות)
-	-	-	-	-	(1.0)	-	1.0	אופציות בכסף נטו (במונחי נכס בסיס)
-	-	-	-	-	(4.2)	-	4.2	אופציות מחוץ לכסף נטו (במונחי נכס בסיס)
532.4	41.9	1.5	0.7	3.6	28.7	(168.6)	624.6	סך הכל
-	-	-	-	-	10.1	-	(10.1)	אופציות בכסף נטו (סכום נקוב מהוון)
-	-	-	-	-	11.2	-	(11.2)	אופציות מחוץ לכסף נטו (סכום נקוב מהוון)

ביאור 5 – דוח על נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה (המשך)

סכומים מדווחים

31 בדצמבר 2009								
סך הכל	פריטים שאינם כספיים ²	מטבע חוץ ¹				מטבע ישראלי		
		דולר אוסטרלי ³	דולר ארה"ב	אירו	צמוד מדד	לא צמוד		
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	
(מבוקר)	(מבוקר)	(מבוקר)	(מבוקר)	(מבוקר)	(מבוקר)	(מבוקר)	(מבוקר)	
נכסים								
2,827.8	-	200.1	3.8	178.0	300.0	-	2,145.9	מזומנים ופקדונות בבנקים
2,498.2	6.8	23.6	-	133.1	363.5	242.3	1,728.9	ניירות ערך
996.2	-	-	-	-	-	-	996.2	ניירות ערך שנשאלו
2,021.8	-	63.1	1.8	41.5	364.4	206.8	1,344.2	אשראי לציבור
⁴ -	⁴ -	-	-	-	-	-	-	השקעה בחברות כלולות
18.3	18.3	-	-	-	-	-	-	בניינים וציוד
855.9	284.6	3.4	0.4	0.6	39.1	2.3	525.5	נכסים אחרים
9,218.2	309.7	290.2	6.0	353.2	1,067.0	451.4	6,740.7	סך הכל נכסים
התחייבויות								
7,127.8	-	181.3	46.2	303.8	1,711.2	227.9	4,657.4	פקדונות הציבור
72.9	-	10.4	-	-	9.0	-	53.5	פקדונות מבנקים
4.9	-	-	-	-	-	-	4.9	פקדונות הממשלה
1,470.9	282.2	4.6	⁴ -	4.1	38.0	244.9	897.1	התחייבויות אחרות
8,676.5	282.2	196.3	46.2	307.9	1,758.2	472.8	5,612.9	סך הכל התחייבויות
541.7	27.5	93.9	(40.2)	45.3	(691.2)	(21.4)	1,127.8	הפרש
מכשירים נגזרים שאינם מגדרים:								
-	-	(91.0)	41.0	(44.1)	719.4	(63.8)	(561.5)	מכשירים נגזרים (למעט אופציות)
-	-	-	-	-	-	-	-	אופציות בכסף נטו (במונחי נכס בסיס)
-	0.5	-	-	-	(2.3)	-	1.8	אופציות מחוץ לכסף נטו (במונחי נכס בסיס)
541.7	28.0	2.9	0.8	1.2	25.9	(85.2)	568.1	סך הכל
-	-	-	-	-	-	-	-	אופציות בכסף נטו (סכום נקוב מהוון)
-	4.6	-	-	-	-	-	(4.6)	אופציות מחוץ לכסף נטו (סכום נקוב מהוון)

1 כולל הצמדה למטבע חוץ.

2 לרבות מכשירים נגזרים שהבסיס שלהם מתייחס לפריט לא כספי.

3 מוין מחדש.

4 סכום נמוך מ- 0.1 מיליוני ש"ח.

באור 6 – התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות

סכומים מדווחים

31.12.2009	30.9.2009	30.9.2010
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
(מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)

א. מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים

יתרות החוזים או הסכומים הנקובים שלהם לסוף התקופה:

עסקאות בהן היתרה מייצגת סיכון אשראי:

ערבויות להבטחת אשראי 152.9 157.4 147.8

ערבויות והתחייבויות אחרות 46.4 44.0 30.6

מסגרות חח"ד ומסגרות אשראי אחרות
בחשבונות לפי דרישה שלא נוצלו

1,936.2 1,769.8 2,194.8

מסגרות אשראי של כרטיסי אשראי שלא נוצלו 77.5 79.8 81.2

ב. בדבר התחייבויות תלויות והתקשרויות אחרות ראה ביאור 15 ג' ו-ד' בדוח הכספי השנתי ליום 31.12.09.
כמו כן, בדבר שעבודים לטובת בנק ישראל ראה ביאור 1 ב'.

ג. המקורות של ניירות ערך שהתקבלו אשר הבנק רשאי למכור

להלן המקורות של ניירות ערך שהתקבלו ואשר הבנק רשאי למכור:

ליום 30 בספטמבר	ליום 30 בספטמבר	ליום 31 בדצמבר
2010	2009	2009
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	(מבוקר)

ניירות ערך שהתקבלו בעסקות
שאלית ניירות ערך כנגד מזומן

996.2 975.7 436.8

ד. התחייבויות תלויות

נגד הבנק וחברות מאוחדות עומדות תביעות ודרישות שונות. לדעת הנהלת התאגיד הבנקאי, המסתמכת על חוות דעת משפטית באשר לסיכויי תביעות תלויות, לרבות בקשות לאישור תביעות ייצוגיות, נכללות לפי הצורך בדוחות הכספיים הפרשות נאותות, בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים, בגין כל ההפסדים הצפויים הנובעים מתביעות תלויות כנגד הבנק וחברות מאוחדות.

ביאור 7 – פעילות במכשירים נגזרים – היקף, סיכונים אשראי ומועדי פרעון

סכומים מדווחים

30 בספטמבר 2010				
חוזי ריבית	חוזי מטבע חוץ	חוזים בגין מניות	חוזי סחורות	סה"כ
אחר	מטבע חוץ	מניות	אחרים	
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)

155.1	-	-	-	155.1
-------	---	---	---	-------

155.1				
-------	--	--	--	--

-	-	-	-	-
-	-	-	-	-
59.4	-	-	59.4	-
77.2	-	-	77.2	-
4,147.9	-	-	4,147.9	-
-	-	-	-	-
4,284.5	-	-	4,284.5	-

-	-	3,249.8	151.6	3,401.4
-	-	-	-	-
-	1,089.0	7,246.2	-	8,335.2
-	1,089.0	7,246.2	-	8,335.2
-	30.3	0.9	-	31.2
-	30.3	0.9	-	31.2
-	2,238.6	17,744.0	151.6	20,134.2

-	209.1	-	-	209.1
---	-------	---	---	-------

0.2	-	-	-	0.2
20.7	-	-	-	20.7
-	48.2	-	-	48.2
-	73.4	-	-	73.4
-	6.0	110.4	-	116.4
-	6.0	110.4	-	116.4

א. היקף הפעילות

1. סכום נקוב של מכשירים נגזרים

א. נגזרים מגדרים:

Swaps

מתוך זה חוזי החלפת שיעורי ריבית (swaps) בהם התאגיד הבנקאי הסכים לשלם שיעור ריבית קבוע

ב. נגזרים ALM: ^{1,2}

חוזי אופציה שנסחרים בבורסה

אופציות שנכתבו

אופציות שנקנו

חוזי אופציה אחרים

אופציות שנכתבו

אופציות שנקנו

חוזי Forward

Swaps

סה"כ

מתוך זה חוזי החלפת שיעורי ריבית (swaps) בהם התאגיד הבנקאי הסכים לשלם שיעור ריבית קבוע

ג. נגזרים אחרים:

חוזי Futures

חוזי Forward

חוזי אופציה שנסחרים בבורסה

אופציות שנכתבו

אופציות שנקנו

חוזי אופציה אחרים

אופציות שנכתבו

אופציות שנקנו

סה"כ

ד. נגזרי אשראי וחוזי החלפת

מטבע חוץ ספוט:

חוזי החלפת מטבע חוץ ספוט

2. שווי הוגן ברוטו של מכשירים נגזרים³

א. נגזרים מגדרים:

שווי הוגן ברוטו חיובי

שווי הוגן ברוטו שלילי

ב. נגזרים ALM: ^{1,2}

שווי הוגן ברוטו חיובי

שווי הוגן ברוטו שלילי

ג. נגזרים אחרים:

שווי הוגן ברוטו חיובי

שווי הוגן ברוטו שלילי

1. למעט חוזי החלפת מטבע חוץ ספוט.

2. נגזרים המהווים חלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק, אשר לא יועדו ליחסי גידור.

3. מתוך זה שווי הוגן ברוטו חיובי של מכשירים נגזרים משבצים בסך 2.3 מיליוני ש"ח ושווי הוגן ברוטו שלילי של מכשירים נגזרים משבצים בסך הנמוך מ-0.1 מיליוני ש"ח. (ליום 30.9.09 שווי הוגן ברוטו חיובי בסך 5.0 מיליוני ש"ח ושווי הוגן ברוטו שלילי בסך 0.1 מיליוני ש"ח).

4. מין מחדש.

סכומים מדווחים

30 בספטמבר 2009					
חוזי ריבית שקל-מדד	חוזי ריבית אחר	חוזי מטבע חוץ	חוזים בגין מניות	חוזי סחורות ואחרים	סה"כ
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)
-	213.8	-	-	-	213.8
213.8					
-	-	14.3	-	-	14.3
-	-	13.1	-	-	13.1
-	-	⁴ 35.7	-	-	⁴ 35.7
-	-	⁴ 41.4	-	-	⁴ 41.4
200.0	-	⁴ 2,878.5	-	-	⁴ 3,078.5
-	21.2	-	-	-	21.2
200.0	21.2	2,983.0	-	-	3,204.2
21.2					
-	-	-	7,358.8	564.4	7,923.2
-	-	-	⁴ -	-	⁴ -
-	-	1,061.7	3,346.6	-	4,408.3
-	-	1,061.7	3,346.6	-	4,408.3
-	-	⁴ 355.9	7.0	-	⁴ 362.9
-	-	⁴ 355.9	7.0	-	⁴ 362.9
-	-	2,835.2	14,066.0	564.4	17,465.6
301.6					
-	-	301.6	-	-	301.6
-	1.4	-	-	-	1.4
-	17.1	-	-	-	17.1
0.5	-	⁴ 22.0	-	-	22.5
2.5	0.2	⁴ 24.6	-	-	27.3
-	-	⁴ 19.9	41.9	-	61.8
-	-	⁴ 19.9	41.9	-	61.8

א. היקף הפעילות

1. סכום נקוב של מכשירים נגזרים

א. נגזרים מגדרים:

Swaps

מתוך זה חוזי החלפת שיעורי ריבית (swaps) בהם התאגיד הבנקאי הסכים לשלם שיעור ריבית קבוע

ב. נגזרים ALM: ^{1,2}

חוזי אופציה שנסחרים בבורסה

אופציות שנכתבו

אופציות שנקנו

חוזי אופציה אחרים

אופציות שנכתבו

אופציות שנקנו

חוזי Forward

Swaps

סה"כ

מתוך זה חוזי החלפת שיעורי ריבית (swaps) בהם התאגיד הבנקאי הסכים לשלם שיעור ריבית קבוע

ג. נגזרים אחרים:

חוזי Futures

חוזי Forward

חוזי אופציה שנסחרים בבורסה

אופציות שנכתבו

אופציות שנקנו

חוזי אופציה אחרים

אופציות שנכתבו

אופציות שנקנו

סה"כ

ד. נגזרי אשראי וחוזי החלפת

מטבע חוץ ספוט:

חוזי החלפת מטבע חוץ ספוט

2. שווי הוגן ברוטו של מכשירים נגזרים³

א. נגזרים מגדרים:

שווי הוגן ברוטו חיובי

שווי הוגן ברוטו שלילי

ב. נגזרים ALM: ^{1,2}

שווי הוגן ברוטו חיובי

שווי הוגן ברוטו שלילי

ג. נגזרים אחרים:

שווי הוגן ברוטו חיובי

שווי הוגן ברוטו שלילי

ביאור 7 – פעילות במכשירים נגזרים – היקף, סיכונים אשראי ומועדי פרעון (המשך)

סכומים מדווחים

31 בדצמבר 2009				
חוזי ריבית אחר מיליוני ש"ח (מבוקר)	חוזי מטבע חוץ מיליוני ש"ח (מבוקר)	חוזים בגין מניות מיליוני ש"ח (מבוקר)	חוזי סחורות ואחרים מיליוני ש"ח (מבוקר)	סה"כ מיליוני ש"ח (מבוקר)
195.5	-	-	-	195.5
195.5				
-	9.2	-	-	9.2
-	4.6	-	-	4.6
-	⁴ 37.9	-	-	⁴ 37.9
-	⁴ 41.3	-	-	⁴ 41.3
-	⁴ 5,859.5	-	-	⁴ 5,859.5
40.2	-	-	-	40.2
40.2	⁴ 5,952.5	-	-	5,992.7
40.2				
-	-	3,407.6	259.6	3,667.2 ⁴
-	-	-	-	-
-	1,837.8	3,696.5	-	5,534.3
-	1,837.8	3,696.5	-	5,534.3
-	⁴ 54.8	2.0	-	⁴ 56.8
-	⁴ 54.8	2.0	-	⁴ 56.8
-	⁴ 3,785.2	10,804.6	259.6	14,849.4
-	319.9	-	-	319.9
2.5	-	-	-	2.5
11.2	-	-	-	11.2
-	⁴ 33.3	-	-	⁴ 33.3
0.6	⁴ 21.9	-	-	⁴ 22.5
-	⁴ 15.9	77.4	-	⁴ 93.3
-	⁴ 15.9	77.4	-	⁴ 93.3

א. היקף הפעילות
1. סכום נקוב של מכשירים נגזרים

א. נגזרים מגדרים:

Swaps

מתוך זה חוזי החלפת שיעורי ריבית (swaps) בהם התאגיד הבנקאי הסכים לשלם שיעור ריבית קבוע

ב. נגזרים ALM: ^{1,2}

חוזי אופציה שנסחרים בבורסה

אופציות שנכתבו

אופציות שנקנו

חוזי אופציה אחרים

אופציות שנכתבו

אופציות שנקנו

חוזי Forward

Swaps

סה"כ

מתוך זה חוזי החלפת שיעורי ריבית (swaps) בהם התאגיד הבנקאי הסכים לשלם שיעור ריבית קבוע

ג. נגזרים אחרים:

חוזי Futures

חוזי Forward

חוזי אופציה שנסחרים בבורסה

אופציות שנכתבו

אופציות שנקנו

חוזי אופציה אחרים

אופציות שנכתבו

אופציות שנקנו

סה"כ

ד. נגזרי אשראי וחוזי החלפת

מטבע חוץ ספוט:

חוזי החלפת מטבע חוץ ספוט

2. שווי הוגן ברוטו של מכשירים נגזרים³

א. נגזרים מגדרים:

שווי הוגן ברוטו חיובי

שווי הוגן ברוטו שלילי

ב. נגזרים ALM: ^{1,2}

שווי הוגן ברוטו חיובי

שווי הוגן ברוטו שלילי

ג. נגזרים אחרים:

שווי הוגן ברוטו חיובי

שווי הוגן ברוטו שלילי

1 למעט חוזי החלפת מטבע חוץ ספוט.

2 נגזרים המהווים חלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק, אשר לא יועדו ליחסי גידור.

3 מתוך זה: ליום 31.12.09 שווי הוגן ברוטו חיובי של מכשירים נגזרים משוברים בסך 4.3 מיליוני ש"ח ושווי הוגן ברוטו שלילי של מכשירים נגזרים משוברים בסך 0.1 מיליוני ש"ח.

4 מין מחדש.

סכומים מדווחים

30 בספטמבר 2010				
בורסות	בנקים	ברוקרים	אחרים	סה"כ
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)
29.0	³ 30.3	³ 23.3	82.2	164.8
-	-	-	-	-
29.0	30.3	23.3	82.2	164.8
-	194.1	0.5	575.4	770.0
29.0	224.4	23.8	657.6	934.8

ב. סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים לפי צד נגדי לחוזה

שווי הוגן ברוטו חיובי של מכשירים נגזרים בניכוי הסכמי קיזוז יתרות מאזניות של נכסים הנובעים ממכשירים נגזרים¹

סיכון אשראי חוץ מאזני בגין מכשירים נגזרים²

סך הכל סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים

30 בספטמבר 2010				
עד 3 חודשים	מעל 3 חודשים	מעל שנה ועד 5 שנים	מעל 5 שנים	סה"כ
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)
-	-	11.0	144.1	155.1
6,393.5	227.3	110.3	1.1	6,732.2
17,272.9	362.4	108.7	-	17,744.0
151.6	-	-	-	151.6
23,818.0	589.7	230.0	145.2	24,782.9

ג. פירוט מועדי פרעון – סכומים נקובים: יתרות לסוף התקופה

חוזי ריבית

אחר

חוזי מטבע חוץ

חוזים בגין מניות

חוזי סחורות ואחרים

סה"כ

1 מתוך זה יתרה מאזנית של מכשירים נגזרים העומדים בפני עצמם בסך 162.5 מיליוני ש"ח.
2 סיכון אשראי חוץ מאזני בגין מכשירים נגזרים (לרבות בגין מכשירים נגזרים עם שווי הוגן שלילי) כפי שחושב לצורך מגבלות על חבות של לווה (לפני ניכויים מותרים).
3 מזה: בנקים וברוקרים זרים בסך 35.9 מיליוני ש"ח, בעלי דירוג מינמלי של A+.

ביאור 7 – פעילות במכשירים נגזרים – היקף, סיכונים אשראי ומועדי פרעון (המשך)

סכומים מדווחים

30 בספטמבר 2009				
בורסות	בנקים	ברוקרים	אחרים	סה"כ
מיליוני ש"ח (לא מבוקר)	מיליוני ש"ח (לא מבוקר)	מיליוני ש"ח (לא מבוקר)	מיליוני ש"ח (לא מבוקר)	מיליוני ש"ח (לא מבוקר)
11.9	³ 18.7	³ 13.0	42.1	85.7
-	-	-	-	-
11.9	18.7	13.0	42.1	85.7
-	⁴ 179.0	19.5	⁴ 477.6	676.1
11.9	⁴ 197.7	32.5	⁴ 519.7	761.8

ב. סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים לפי צד נגדי לחוזה

שווי הוגן ברוטו חיובי של מכשירים נגזרים בניכוי הסכמי קיזוז יתרות מאזניות של נכסים הנובעים ממכשירים נגזרים¹

סיכון אשראי חוץ מאזני בגין מכשירים נגזרים²

סך הכל סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים

30 בספטמבר 2009				
עד 3 חודשים	מעל 3 חודשים עד שנה	מעל שנה ועד 5 שנים	מעל 5 שנים	סה"כ
מיליוני ש"ח (לא מבוקר)	מיליוני ש"ח (לא מבוקר)	מיליוני ש"ח (לא מבוקר)	מיליוני ש"ח (לא מבוקר)	מיליוני ש"ח (לא מבוקר)
200.0	-	-	-	200.0
-	36.1	48.8	150.1	235.0
4,937.7	898.8	276.8	6.5	6,119.8
13,697.0	270.0	99.0	-	14,066.0
564.4	-	-	-	564.4
19,399.1	1,204.9	424.6	156.6	21,185.2

ג. פירוט מועדי פרעון – סכומים נקובים: יתרות לסוף התקופה

חוזי ריבית

שקל מדד

אחר

חוזי מטבע חוץ

חוזים בגין מניות

חוזי סחורות ואחרים

סה"כ

1 מתוך זה ליום 30.9.09 יתרה מאזנית של מכשירים נגזרים העומדים בפני עצמם בסך 80.7 מיליוני ש"ח. (ליום 31.12.09 – 124.8 מיליוני ש"ח).

2 סיכון אשראי חוץ מאזני בגין מכשירים נגזרים (לרבות בגין מכשירים נגזרים עם שווי הוגן שלילי) כפי שחושב לצורך מגבלות על חבות של לווה (לפני ניכויים מותרים).

3 מזה: ליום 30.9.09 - בנקים וברוקרים זרים בסך 16.1 מיליוני ש"ח בעלי דירוג מינמלי של A. (ליום 31.12.09 – 14.1 מיליוני ש"ח).

4 מוין מחדש.

סכומים מדווחים

31 בדצמבר 2009				
בורסות	בנקים	ברוקרים	אחרים	סה"כ
מיליוני ש"ח (מבוקר)	מיליוני ש"ח (מבוקר)	מיליוני ש"ח (מבוקר)	מיליוני ש"ח (מבוקר)	מיליוני ש"ח (מבוקר)
38.8	³ 11.9	³ 8.2	70.2	129.1
-	-	-	-	-
38.8	11.9	8.2	70.2	129.1
-	236.1	5.2	652.3	893.6
38.8	248.0	13.4	722.5	1,022.7

ב. סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים לפי צד נגדי לחוזה

שווי הוגן ברוטו חיובי של מכשירים נגזרים בניכוי הסכמי קיזוז יתרות מאזניות של נכסים הנובעים ממכשירים נגזרים¹

סיכון אשראי חוץ מאזני בגין מכשירים נגזרים²

סך הכל סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים

31 בדצמבר 2009				
עד 3 חודשים	מעל 3 חודשים עד שנה	מעל שנה ועד 5 שנים	מעל 5 שנים	סה"כ
מיליוני ש"ח (מבוקר)	מיליוני ש"ח (מבוקר)	מיליוני ש"ח (מבוקר)	מיליוני ש"ח (מבוקר)	מיליוני ש"ח (מבוקר)
36.3	-	49.1	150.3	235.7
8,643.0	1,291.2	118.6	4.8	10,057.6
9,984.6	319.3	500.7	-	10,804.6
259.6	-	-	-	259.6
18,923.5	1,610.5	668.4	155.1	21,357.5

ג. פירוט מועדי פרעון – סכומים נקובים: יתרות לסוף השנה

חוזי ריבית
אחר
חוזי מטבע חוץ
חוזים בגין מניות
חוזי סחורות ואחרים
סה"כ

ביאור 8 – רווח מפעולות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים

סכומים מדווחים

לתשעה חודשים שנסתיימו ביום 30 בספטמבר		לשלושה חודשים שנסתיימו ביום 30 בספטמבר	
2009	2010	2009	2010
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)
(0.4)	23.6	(21.3)	(9.8)
15.8	21.6	2.2	8.0
4.1	8.7	1.3	2.9
53.8	(8.8)	(8.8)	(20.3)
44.3	(2.1)	(8.9)	1.7
9.6	34.0	100.5	67.3
(0.5)	(4.8)	0.4	(0.9)
(51.6)	(17.5)	(39.8)	(33.0)
(3.6)	1.8	(3.3)	0.2
0.3	(1.0)	-	0.1
0.6	1.2	0.1	0.2
27.4	11.9	3.9	4.9
26.3	15.6	11.3	6.3
6.7	2.5	3.0	0.7
132.8	86.7	40.6	28.3
62.7	14.6	49.3	28.5
0.3	(1.0)	-	0.1
(2.5)	(9.2)	(7.2)	0.8

א. בגין נכסים¹

מאשראי לציבור
מפקדונות בבנק ישראל וממזומנים
ניירות ערך שנשאלו
מפקדונות בבנקים
מאגרות חוב⁵

ב. בגין התחייבויות¹

על פקדונות הציבור
על פקדונות מבנקים

ג. בגין מכשירים פיננסיים נגזרים ופעילויות גידור

הוצאות נטו בגין מכשירים נגזרים ALM²
הכנסות (הוצאות) נטו בגין מכשירים נגזרים אחרים
חלק לא אפקטיבי ביחסי הגידור (ראה ה' להלן)⁶

ד. אחר

עמלות מעסקי מימון
רווחים ממכירת אגרות חוב זמינות למכירה, נטו⁷
רווחים שמומשו ושטרם מומשו
מהתאמות לשווי הוגן של אגרות חוב למסחר, נטו
הכנסות מימון אחרות⁴
סך הכל רווח מפעולות מימון
לפני הפרשה לחובות מסופקים

מזה: הפרשי שער, נטו

ה. חלק לא אפקטיבי ביחסי הגידור

גידור שווי הוגן
חוסר האפקטיביות של הגידורים

ו. פירוט ההשפעה נטו של מכשירים נגזרים

מגדרים על הרווח מפעולות מימון

הכנסות (הוצאות) מימון בגין נכסים (סעיף א)³

- 1 כולל מרכיב אפקטיבי ביחסי הגידור.
- 2 מכשירים נגזרים המהווים חלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק, אשר לא יועדו ליחסי גידור.
- 3 פרוט של השפעת מכשירים נגזרים מגדרים על סעיף משנה א' לעיל.
- 4 כולל בגין ריבית מחובות מסופקים וחובות שאינם נושאים הכנסה לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2010 בסך 0.3 מיליוני ש"ח ובסך 0.5 מיליוני ש"ח, בהתאמה (2009 – בסך 1.4 מיליוני ש"ח ובסך 3.7 מיליוני ש"ח, בהתאמה).
- 5 כולל ריבית והפרשי שער מאג"ח מגובה נכסים לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2010 בסך 0.3 מיליוני ש"ח ובסך 0.7 מיליוני ש"ח, בהתאמה (2009 – בסך 0 מיליוני ש"ח ובסך 0.1 מיליוני ש"ח, בהתאמה).
- 6 למעט מרכיב אפקטיבי ביחסי הגידור.
- 7 לרבות הפרשות לירידות ערך.

ביאור 9 – רווחים (הפסדים) מהשקעות במניות, נטו

סכומים מדווחים

לשלושה חודשים שנסתיימו ביום 30 בספטמבר		לתשעה חודשים שנסתיימו ביום 30 בספטמבר	
2010	2009	2010	2009
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)
0.4	-	0.4	-
(0.2)	(1.3)	(0.4)	(1.9)
-	-	-	0.9
-	-	0.2	0.1
0.2	(1.3)	0.2	(0.9)

רווחים ממכירת מניות זמינות למכירה
הפרשה להפסד עקב ירידת ערך מניות זמינות למכירה
רווחים שמומשו ושטרם מומשו מהתאמות
לשווי הוגן של מניות למסחר, נטו
דיבידנד ממניות זמינות למכירה
סך הכל רווחים (הפסדים) מהשקעות במניות, נטו

ביאור 10 – מגזרי פעילות

א. סכומים מדווחים

לשלושה חודשים שנתיים ביום 30 בספטמבר 2010				
בנקאות פרטית	בנקאות עסקית	המגזר הפיננסי	סכומים שלא הוקצו והתאמות	סה"כ מאוחד
מיליוני ש"ח (לא מבוקר)	מיליוני ש"ח (לא מבוקר)	מיליוני ש"ח (לא מבוקר)	מיליוני ש"ח (לא מבוקר)	מיליוני ש"ח (לא מבוקר)
1.7	(2.5)	29.9	(0.8)	28.3
8.8	8.8	(18.7)	1.1	-
11.9	18.8	1.6	0.7	33.0
(0.4)	(0.1)	0.5	-	-
22.0	25.0	13.3	1.0	61.3
(0.2)	-	(0.1)	(0.3)	(0.6)
² -	8.5	3.9	(0.1)	12.3

רווח מפעולות מימון
לפני הפרשה לחובות
מסופקים:

- מחיצוניים

- בינמגזרי

הכנסות תפעוליות
ואחרות:

- מחיצוניים

- בינמגזרי

סך הכנסות

הפרשה לחובות מסופקים

רווח נקי (הפסד)

לשלושה חודשים שנתיים ביום 30 בספטמבר 2009				
בנקאות פרטית	בנקאות עסקית	המגזר הפיננסי	סכומים שלא הוקצו והתאמות	סה"כ מאוחד
מיליוני ש"ח (לא מבוקר)	מיליוני ש"ח (לא מבוקר)	מיליוני ש"ח (לא מבוקר)	מיליוני ש"ח (לא מבוקר)	מיליוני ש"ח (לא מבוקר)
4.4	0.9	36.0	(0.7)	40.6
5.4	6.1	(12.6)	1.1	-
¹ 10.6	19.4	¹ 0.2	1.4	31.6
(0.6)	(0.3)	0.9	-	-
¹ 19.8	26.1	¹ 24.5	1.8	72.2
(0.3)	-	-	(0.6)	(0.9)
¹ (1.0)	8.4	¹ 10.4	(0.1)	17.7

רווח מפעולות מימון
לפני הפרשה לחובות
מסופקים:

- מחיצוניים

- בינמגזרי

הכנסות תפעוליות
ואחרות:

- מחיצוניים

- בינמגזרי

סך הכנסות

הפרשה לחובות מסופקים

רווח נקי (הפסד)

1 מוין מחדש

2 סכום נמוך מ- 0.1 מיליון ש"ח.

לתשעה חודשים שנסתיימו ביום 30 בספטמבר 2010				
בנקאות פרטית	בנקאות עסקית	המגזר הפיננסי	סכומים שלא הוקצו והתאמות	סה"כ מאוחד
מיליוני ש"ח (לא מבוקר)	מיליוני ש"ח (לא מבוקר)	מיליוני ש"ח (לא מבוקר)	מיליוני ש"ח (לא מבוקר)	מיליוני ש"ח (לא מבוקר)
7.2	(3.9)	85.8	(2.4)	86.7
24.9	24.9	(53.2)	3.4	-
34.4	55.5	5.6	1.7	97.2
(1.5)	(0.2)	1.7	-	-
65.0	76.3	39.9	2.7	183.9
(0.7)	-	(1.3)	(3.0)	(5.0)
(0.9)	25.1	13.0	0.8	38.0

רווח מפעולות מימון
לפני הפרשה לחובות
מסופקים:
- מחיצוניים
- בינמגזרי
הכנסות תפעוליות
ואחרות:
- מחיצוניים
- בינמגזרי
סך הכנסות
הפרשה לחובות מסופקים
רווח נקי (הפסד)

לתשעה חודשים שנסתיימו ביום 30 בספטמבר 2009				
בנקאות פרטית	בנקאות עסקית	המגזר הפיננסי	סכומים שלא הוקצו והתאמות	סה"כ מאוחד
מיליוני ש"ח (לא מבוקר)	מיליוני ש"ח (לא מבוקר)	מיליוני ש"ח (לא מבוקר)	מיליוני ש"ח (לא מבוקר)	מיליוני ש"ח (לא מבוקר)
10.1	5.7	119.0	(2.0)	132.8
21.3	15.9	(40.2)	3.0	-
¹ 28.9	54.4	¹ 5.3	3.8	92.4
(1.0)	(0.7)	1.7	-	-
¹ 59.3	75.3	¹ 85.8	4.8	225.2
(0.6)	(0.2)	-	(2.8)	(3.6)
¹ (4.4)	20.9	¹ 39.1	0.2	55.8

רווח מפעולות מימון
לפני הפרשה לחובות
מסופקים:
- מחיצוניים
- בינמגזרי
הכנסות תפעוליות
ואחרות:
- מחיצוניים
- בינמגזרי
סך הכנסות
הפרשה לחובות מסופקים
רווח נקי (הפסד)

ביאור 10 – מגזרי פעילות (המשך)

סכומים מדווחים

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2009					
ס"ח כ מאוחד	סכומים שלא הוקצו והתאמות	המגזר הפיננסי	בנקאות עסקית	בנקאות פרטית	
מיליוני ש"ח (מבוקר)	מיליוני ש"ח (מבוקר)	מיליוני ש"ח (מבוקר)	מיליוני ש"ח (מבוקר)	מיליוני ש"ח (מבוקר)	
160.4	(2.5)	143.5	7.0	12.4	רווח מפעולות מימון
-	3.9	(53.7)	21.2	28.6	לפני הפרשה לחובות מסופקים: - מחיצוניים
					- בינמגזרי
124.0	3.7	2.8	75.8	41.7	הכנסות תפעוליות ואחרות: - מחיצוניים
-	-	3.4	(1.1)	(2.3)	- בינמגזרי
284.4	5.1	96.0	102.9	80.4	סך הכנסות
(3.9)	(3.4)	-	(0.2)	(0.3)	הפרשה לחובות מסופקים
65.6	(1.0)	40.8	30.1	(4.3)	רווח נקי (הפסד)

ב. טור "סכומים שלא הוקצו והתאמות", כולל בעיקר:

- הכנסות שכר דירה מחיצוניים, נטו.
- יתרת הוצאות המס לאחר שלמגזרים המדווחים יוחסו הוצאות מס לפי אחוז מס תאורטי של 35.3%. (בשנת 2009 – 36.21%).
- תוצאות פעילות מגזר שאינו בר דיווח בסך 2.3 מיליוני ש"ח לתשעת החודשים שנסתיימו ב- 30.9.2010, בסך 2.6 מיליוני ש"ח לשנה שנסתיימה ב- 31.12.09 ובסך 2.5 מיליון ש"ח לתשעת החודשים שנסתיימו ב- 30.9.09.